Any 57.—Núm. 18.912.—Preu: 15 cèntims

ABONAMENTS

Barcelona, mes ... ... 3'50 Ptes.
Catalunya i territoris de la República, trimestre ... ... 10'— »
Amèrica llatina i Portugal, trimestre... 12'— »
Països conveni postal, id. ... ... 15'— »
Altres països, id. ... ... — ... 30'— »

DIARI D'AVISOS I NOTICIES

ANUNCIS i RECLAMS SEGONS TARIFA

LA PUBLICITAT

BARCELONA

REDACCIO I ADMINISTRACIO: CORTS CATALANES, 589, 1.er — TELEFON 11486
TALLERS D'IMPRENTA: CARRER DE BARBARA, 11 i 13. — TELEFON 19809

Diumenge, 16 de juny de 1935

EL TEMPS Per la regió pirenenca i comarques de Girona domina temps variable i nuvolós, i s'han registrat alguns ruixats i tempestes durant la nit.

Per la resta de Catalunya el cel apareix serè amb lleugera nuvolositat, i bufen vents forts del nord-oest per les comarques de Tarragona. La temperatura mínima d'avui ha estat de zero graus a Envalira i al Port de la Benaigua. La màxima d'ahir fou de 19 graus a Seròs i Lleida.

CRONICA

Anuncis de reforma constitucional

El senyor Dualde ha acabat el seu estudi sobre la reforma constitucional i es coneix el text de la proposició que serà sotmesa a la Cambra perquè es pronunciï sobre la necessitat de la reforma. La proposició és redactada d'acord amb el que disposa l'article 125 de la Constitució, que regula aquesta matèria, i, per tant, la proposició fixa els articles que han d'ésser ampliats, modificats o suprimits, que són les tres úniques possibilitats que preveu el precepte constitucional. La proposició de reforma afecta quaranta-un articles, és a dir, una tercera part dels que conté la Constitució; però com que aquests articles gairebé toquen totes les matèries constitucionals, no és exagerat afirmar que la proposició postula la necessitat d'una reforma total de la Constitució.

La premsa governamental sembla que està molt satisfeta de l'acord que existeix entre la majoria respecte a la proposició; hem de repetir, però, que l'esmentada proposició no abasta sinó la necessitat de la reforma, és a dir, la Cambra actual votarà només a favor o en contra de la necessitat que explica la proposició. El quòrum per a aquesta votació fins el 9 de desembre serà el dels dos terços dels diputats en exercici del càrrec; passada aquesta data, serà de la meitat més un dels diputats en iguals condicions. Però, tant si la votació s'efectua en una època o en l'altra, aprovada la proposició amb el quòrum reglamentari, el Parlament queda dissolt automàticament, i dintre el termini de dos mesos han d'ésser convocades eleccions, i el Parlament que en resulti ha d'ésser reunit dintre el termini màxim de trenta dies. Reunit el Parlament en funcions de Corts constituents, procedirà a la redacció i aprovació dels articles determinats en la proposició de necessitat de reforma votada pel Parlament dissolt. Acabada aquesta missió, les mateixes Corts actuaran amb caràcter d'ordinàries.

Aquest procediment, ara com ara és ineludible; donada la magnitud, la transcendència del projecte, ens sembla difícil que pogués trobar el quòrum dels dos terços que són necessaris dintre els quatre primers anys de vida constitucional, que finiran pel desembre; en conseqüència, sembla que per portar la reforma endavant caldria esperar la darrera quinzena de l'any per a obtenir una majoria absoluta, més de dos-cents vots, favorable a la necessitat de la reforma. Admetent que el procediment vagi tan lligs com puguin desitjar els interessats, pel gener o pel febrer hi haurien eleccions; la consulta popular, naturalment, seria a base de la reforma, però només de la reforma dels articles assenyalats categòricament en la proposició de necessitat, tal com quedi després d'ésser discutida.

No calen més aclariments per a donar idea de la transcendència de l'aventura, que, si reeixís, canviaria l'estructura del règim. Malgrat els corrents d'intel·ligència entre els grups governamentals, ¿es pot donar per segur que el Govern actual tindrà prou vida per a arribar a la votació de la necessitat, Falten sis mesos, pel cap baix, i les facilitats que avui són donades per treure's del davant la nosa dels pressupostos, i la forma en què ha quedat aprovada la llei sobre l'atur forçós, són circumstàncies que es presten a moltes suspicàcies. Cal recordar també que en aquest joc constitucional intervé com a element decisiu la més alta magistratura de la República, i que en la pràctica caldrà lligar molts caps i rimar molts interessos per a desembocar a un camí transitable, i sobretot deixar un marge prou ample perquè cap sector de l'opinió pública no es vegi reduït a un silenci imposat per coacció governativa.

Si s'entaula la necessitat de la reforma, la primera que es presenta amb caràcter imperatiu és la d'alçar la censura i totes les restriccions que cohibeixen la lliure emissió de les idees, restablir enterament tots els drets consignats en la Constitució i donar una amnistia prou àmplia perquè no resti ni una iniciativa postergada o obturada davant d'una qüestió de tanta conseqüència. Tothom reconeix que el Parlament actual no és l'expressió de la voluntat del país; el quòrum en aquest cas no serà altra cosa sinó una ficció perillosa derivada del vici originari de la representació parlamentària present. Iniciar la tramitació d'una reforma constitucional amb una part de la Constitució suspesa o anestesiada seria un abús de poder inconcebible. El resultat fóra una carta imposada, una trampa per a sotmetre la majoria del país a les conveniències i als interessos d'una minoria. I això seria el germen d'una altra reforma que tard o d'hora costaria moments molt difícils a la República.

Ahir a les 7-26 arribaren a l'Aeròdrom civil del Prat els pilots Carreres i Cera

Han donat la volta a la Península amb un temps record de 18 hores 35 minuts

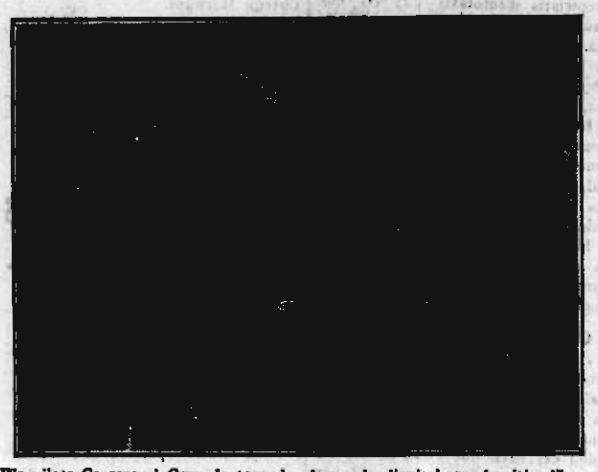

Els pilots Carreres i Cera de tornada al cap de divuit hores i mitja d'haver sortit. (Foto Centelles.)

A les dotze i trenta segons de la nit de divendres l'avió tripulat pels pilots catalans Carreres i Cera s'enlairava del camp d'aviació civil del Prat per tal d'intentar la volta a la Península en menys de 24 hores.

Un centenar llarg d'amics i aficionats a l'aviació es reuniren de bona hora a l'antic Aeròdrom Canudes. Els civils que vigilen la carretera del Prat estaven una mica sorpresos de la intensa circulació de cotxes en uns indrets habitualment deserts i intransitats a les hores de la iosca. L'animació desacostumada dels hangars de l'aeròdrom, amb la claror elèctrica i la llum dels projectors dels automòbils, la quietud dels camps, la fosca i una boira baixa d'amb prou feines un metre de gruix que ratllava el terreny de banda a banda. Tot plegat donava la impressió d'un escenari una mica fantàstic, ben distint del d'aquell mateix camp a ple dia, amarat de sol i amb el rondinar dels avions.

Poca estona abans de les dotze l'"Stinson" fou tret de l'hangar i arrossegat a l'interior del terreny, i es procedí a l'engegada del motor. Hom havia comunicat que el butlletí meteorològic no era pas massa favorable: vents, núvols i pressió baromètrica amb tendència a baixar. Aquesta impressió més aviat pessimista i un temps local no gaire encoratjador — els núvols cobrint el cel a ramats i una lluna estàntissa que no encertava a travessar-los — posaven una punta de nerviosisme entre els assistents, i amb una mica només d'imaginació hom podia fer-se un tast del que deu ésser l'acomiadar entre tenebres uns pilots de raid transatlàntic o altra performance perillosa.

Quan faltaven pocs minuts per a les dotze els repòrters gràfics foren els amos de la situació. Unes quantes veus de comandament, els focs artificials enlluernadors del magnesi i les *mobles gràcies* de consuetud.

Les abraçades dels familiars i les encaixades dels amics retenen fins al darrer moment Carreres i Cera. Finalment ha arribat l'hora, i l'aparell comença a moure's amb un brunzir més enrabiat, i es dirigeix cap a un extrem entenebrit del terreny mentre tothom aixeca la mà en un adeu-siau i procura dissimular l'emoció d'un espectacle al qual no s'està acostumat.

En arribar a l'extrem del camp veiem girar les llums blava i vermella de posició de l'aparell, que s'acara per a la sortida. Abans de la sortida encara veiem les fogonades d'un fotògraf més ambiciós que els altres i que ha volgut prendre el darrer clixé.

(Continua a la pàgina 3, col. 7)

Els pilots Carreres i Cera a punt de començar llur vol, la matinada de dissabte. (Foto Colomer.)

COMENTARI

Ales de Catalunya

L'amic que divendres al vespre ens acompanyava amb el seu cotxe vers l'Aeròdrom del Prat de Llobregat, guaitava, de tant en tant, enlaire, i deia:

—Es una llàstima! No tindrem lluna.

Però es veu que res no podia mancar en aquesta brillant jornada de l'aviació civil catalana que s'inaugurava a les dotze de la nit. De mica en mica, els núvols que cobrien el cel es retiraven, ordenadament, com les dansarines del ball clàssic, i deixaven, sola i triomfal, una blanca lluna d'escenografia.

Mentrestant, a l'Aeròdrom del Prat, la llum trista dels hangars il·luminava dèbilment el grup remorejant d'un centenar de persones, al centre del qual una avioneta blava, amb el motor engegat, rondinava sense estrèpit. Voltats dels amics i familiars, Josep M. Carreres, menut, nerviós, amb el rostre cremat pel vent i el sol de totes les rutes de l'aire, i Enric Cera, sopat, esportiu, prodigaven les estretes de mans i els somriures fotogènics. Poca estona després, s'enfilaven a l'aparell. Un moment de silenci. En tot l'Aeròdrom no se sentia altre soroll que el del motor rondinaire. Ni un alè de vent. La màniega indicadora de la direcció de l'aire queia dolçament, a dalt del pal, com una bandera vençuda. S'encengueren els llums de l'avioneta: vermell, verd i blanc, marcant el triangle de les ales i el timó. L'aparell es posà en marxa; es situà a la punta extrema de la diagonal del camp i, lentament, enmig d'una ovació discreta, perdé contacte amb la terra. Per damunt les pollancres del Prat, s'enfilà cap al cel blavíssim. El llumet blanc de la cua s'anà perdent en la calma de la nit fins a confondre's i desaparèixer, com una estrella d'estiu.

Josep M. Carreres i Enric Cera, aviadors de Catalunya, havien emprès la seva volta a la Península. A los Alcàsares, a Sevilla, a Lisboa i a León els esperaven les preses del ravitaillament i el control de documentació.

Ahir, a les sis de la tarda, a l'Aeròdrom del Prat, ens trobàvem altra volta les mateixes persones que hi havíem anat a la vetlla. El verd dolç del paisatge i la llum tendra del cap-al-tard eren optimistes, com les notícies que se sabien del raid. Fins aleshores, tot havia anat bé i havien sortit de León amb vent de cua...

A dos quarts de set l'avioneta blava aparegué brunsent, com per sorpresa, per la cantonada dels hangars. Dos minuts després, Carreres i Cera baixaven de l'aparell enmig dels aplaudiments, que eren com un eco dels que els havien acomiadat, feia divuit hores i mitja. Tranquils, somrients, clenxinats, els dos pilots catalans semblava que venien de donar un tomb per la Diagonal. I, no obstant, des que ens havien deixat, la nit abans, havien volat sota el sol d'Andalusia, havien vist l'Atlàntic a través de Portugal i s'havien enfilat fins a les muntanyes de León. I aquesta pura meravella semblava, ara que els teníem novament entre nosaltres, la cosa més natural del món.

Ignoro si, des d'un punt de vista esportiu, la gesta de Josep M. Carreres i Enric Cera té un mèrit extraordinari. El que sé és que ahir, quan els vaig veure aparèixer sobre el camp verd de l'Aeròdrom del Prat, em vaig sentir orgullós que aquests dos xicots senzills, tranquils i somrients fossin dos homes del meu país.

J. M. P.

Impressions d'una dona a través de l'Africa musulmana

Les quatre dones del Paixà

per AURORA BERTRANA

El pati de la casa del paixà

Un amic meu va dir-me a Fez que si em veien gaire amb una màquina de retratar, perseguint tipus fotogènics podrien prendre-me-la sense miraments, i jo no tindria cap dret a reclamar. "El Marroc és un protectorat de França i d'Espanya i les lleis islàmiques hi han d'ésser respectades." "Ningú no ignora que el Profeta — ell és l'únic, l'incomparable, el perfecte — prohibeix la reproducció de la imatge."

Alabat sia Allà! Fotografiaré menys i xafardejaré més.

Això és el que vaig a fer avui, malgrat ésser cosa imperdonable, i un mancament a totes les lleis d'amistat, de polidesa i de discreció, lliurar a la publicitat les intimitats d'una llar musulmana.

Es tracta de la del Paixà Sidi Mahamed ben Brahim (el nom és fals, però sona bé) i de les seves quatre dones: Mbarek, Zora, Asisa i Kanta.

Així el tenim lluint les més belles i venerables barbes, el somriure més dolç, la més exquisida polidesa. Quan s'inclina reverenciós, amb la fina mà sobre el cor, tot esclatant de la puresa del seu barnús de llí — teixit per les seves esclaves — i de la seva faràgia transparent com la boira matinal, ningú no gosaria dir que el Marroc és país de bàrbars. ¿Es possible que Sidi Mahamed ben Brahim pertanyi a la mateixa raça que aquells encantadors de serps de la Plaça Djemàa El Fna, encara amb el llarg monyoc de cabells al mig del cap pelat?

Ell, el Paixà de... (la discreció em detura), representa una civilització decadent, discutida, oposada a l'europea, però brillant i forta encara, amarada de falsedats, farcida de perocupacions, encarcarada de principis.

Avui, per a rebre aquesta indiscreta "nazarena", ha dit a les seves dones més belles que preparessin els vestits de les festes, els més brillants joiells, tot aquell bé de Déu de faramalles i lluentors, que són goig, orgull i complement de la beutat femenina musulmana: Ell, malgrat la seva importància, està satisfet de poder demostrar a la curiosa periodista, que un Paixà marroquí té prou prestigi i prou diners per a lluir casa i femelles de primer ordre.

Ens reben dos esclaus, però en sentir la veu estrangera, un noiet de 16 anys, bru i lluent com la xocolata a l'estiu, es precipita envers nosaltres. Encaixades, reverències. Mentre ens guia a través del pati voltat d'esponeroses columnes de marbre i portes filigranades, adormit pel cant dolcíssim d'un brollador central, en la penombra fresca i suau d'una teranyina de vidres policromats, jo pregunto a la meva intèrpret: —¿Qui és aquest xicot?

—Es un fill del Paixà i d'una esclava negra" — em respon.

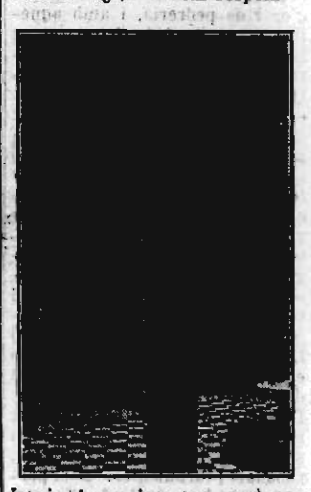

Interior de casa important musulmana

Però heus ací Sidi Mahamed ben Brahim. Està dret al capdamunt de l'escala, complimenter, gran senyor que coneix i respecta les lleis hospitalàries. S'inclina amb la mà sobre el pit, somriu dolçament, senyorívol, agafa la meva mà i m'ajuda a vèncer els tres darrers graons. El fill de l'esclava ens segueix, esvelt i greu, embolcallat en la jilava color malva. En arribar al gran arc ojival del saló, dibuixat i retallat en immaculades filigranes, Sidi Mahamed abandona les babutxes damunt el mosaic policromat i enfonsa els seus peus nus, blancs i fins en les catifes... (ai las!) de Manla porta, rígid, silenciós, atent als gestos de l'amo. El Paixà estén el braç, que es folga, lliure, en l'ampla màniga plegada del seu caftan, i assenyala els immensos

(Gireu el full, s. u. p.)

On seran traslladats els consellers de la Generalitat?

Madrid, 15. — Encara no s'ha decidit res sobre la presó a la qual seran traslladats el president i els consellers de la Generalitat de Catalunya.

Sembla que, en principi, s'ha pensat en dividir els presoners en tres grups i traslladar-los a Alacant, Cartagena i San Juan del Puerto, encara que després sembla que també s'ha pensat de formar-ne dos grups, un dels quals l'integraven els que no es troben gaire bé de salut, com són els senyors Companys, Lluhí, Barrera i Comorera.

Amb tot, com sigui que el dia 21 se celebrarà el ple del Tribunal de Garanties, no pot dir-se res per ara sobre el lloc on seran reclosos els polítics catalans, ja que en aquell dia ha de procedir-se per l'esmentat organisme a la ratificació de la sentència, i, per tant, és de creure que fins després d'aquella data no s'efectuarà el trasllat.

Cartagena, 15. — S'ha reforat la guàrdia del penal, puix que hom diu que aviat arribaran el senyor Companys i els altres consellers de la Generalitat, condemnats suara.

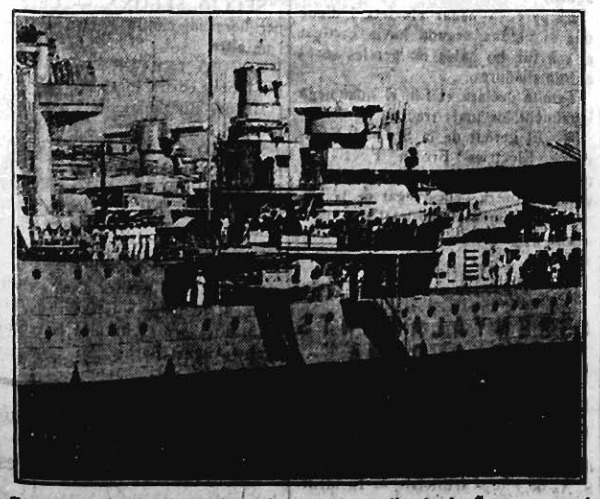

Entre les demostracions efectuades el primer dia de la Setmana popular de la Marina, a Kiel, el públic pogué veure el llançament de torpedos (Foto Urbis Press.)

Manifestacions del Governador general

L'exhibició de la bandera nacional

L'adaptació de la policia catalana

El lector recordarà que darrerament determinats elements socials, emparant-se en l'actual situació política, han intentat violar les lleis que fan referència al descans dominical.

El governador general, senyor Pich i Pon, en rebre ahir al migdia els periodistes, va parlar-los d'un aspecte del problema.

—S'han rebut notícies—va començar-los dient—que hi ha alguns pobles on es presenten uns individus dient que ací a la Generalitat els hem autoritzat i que amb aquest suposat permís realitzen llurs negocis en diumenge.

Això és fals en absolut, i ja s'han donat les ordres oportunes perquè els que això alleguin siguin portats ací amb el permís i tot.

I ara passant a parlar d'una altra cosa —va dir—us haig de comunicar que el diumenge passat es van imposar 22 multes a altres tants ciutadans que practicaven el nudisme per aquestes platges.

I això us ho dic—va afegir—perquè espero que demà amb la calor que amenaça se'n penyoraran molts més.

—De quan són les penyores?—va preguntar, temorenc, un periodista.

—Les primeres—va respondre el senyor Pich—les vam imposar de cent pessetes. Ara, com que la gent ja està sobre avisada, les posarem de 500.

—S'han regulat els vestits de bany? —va insistir el repòrter.

Davant la pregunta el senyor Pich va somriure. Sembla, en efecte, que és del tot exagerat dir que hi ha models aprovats per la censura. Per això va respondre:

—Establir limitacions en aquesta qüestió és molt aventurat. Penseu que al Liceu mateix es veuen vestits de "soirée" que són molt més escotats que els vestits de bany corrents.

A continuació el senyor Pich i Pon va parlar del problema de les comunicacions telefòniques, i va dir que es fan projectes perquè aviat no hi hagi a Catalunya cap poble sense telèfon. De la Industrial Cotonera va dir que, encara que no per conducte oficial, sabia que la situació financera de l'empresa estava en vies de solucionar-se.

—¿I del problema de l'adaptació de la policia catalana?—se li va preguntar.

—Ja sabeu—va respondre—que la Generalitat els ha pagat, entre ahir i avui, els mesos d'octubre, novembre i desembre. La resta la cobraran molt aviat de l'Estat, que és de qui han passat a dependre.

—Però prestaran servei?

—Em fa l'efecte—va dir—que el primer que havien de fer és cobrar. Ho necessitaven una cosa de no dir!... Després d'haver cobrat ja podran esperar un xic més encalmats la solució definitiva de la seva adaptació.

—¿Què dieu de la interpretació abusiva que la policia de Barcelona ha donat al decret del senyor Portela sobre l'exhibició de les banderes? ¿Que havent disposat el ministre de Governació, amb referència als edificis oficials, que no pot exhibir-se la bandera catalana sola, que ha d'ésser més petita, etc., la policia de Barcelona intenta aplicar-ho als domicilis o entitats no oficials?

(Continua a la pàgina 3, col. 3)

LLEGIU:

LES LLETRES I LES ARTS, a la pàg. 4.
INFORMACIO DE MADRID, a la pàg. 5
DE LES TERRES CATALANES, a la pàg. 6
INFORMACIO D'ESTRANGER, a la pàg. 7
L'ARTICLE DE J. TORRES I CAPRARA, a la pàg. 7.
UNA ESTONA AMB ELS INFANTS, a la pàg. 8.
LA DONA I LA LLAR, a la pàg. 9.
RADIODIFUSIO, a la pàg. 11.
EL JARDINET DE L'HUMOR, a la pàg. 12.
EL TEATRE I EL CINEMA, a la pàg. 13.
ELS ESPORTS, a la pàg. 15.

(Ve de la 1.ª pàgina.)

divans damasquinats, profunds i baixos que volten el saló. No sap dir: "seu" en cap altra llengua que l'àrab, i he d'interpretar el seu gest. Però el fill negre corre amatent. Sens dubte obeeix a una mirada del senyor. Dos minuts després, Zora, la sàvia, apareix, tan digna, tan majestuosa, tan ampla i ricament abillada, que tots ens hem tornat a posar drets. Es clar! ella no parla tampoc cap més llenguatge que el de la terra, i jo li faig dir per la intèrpret que el meu goig és immens en ésser rebuda per ella. Zora em fa contestar que l'honor i la joia que ella experimenta en aquests moments no és comparable a cap altra de la terra. Jo li faig redir que el meu agraïment és profund com la mar. L'esposa del Paixà em fa contestar que la casa em pertany des d'aquest moment. Dit tot això, ens asseiem sobre els coixins i reposem una mica. Però Asisa apareix i altra vegada ens encarcarem sobre els peus, i de nou comencen les frases, els somriures, els compliments. El Paixà esguarda satisfet les seves dones, cobertes de sedes, de brodats, de joies; pentinades com si els cabells, sota la diadema fluent, formessin una massa negra i llustrosa, què el mocador ramejat cobreix a mitges.

Una munió d'esclaves, descalces i silencioses, apareixen duent tots els estris del te: safates, samovar, fogones, pots i potets cisellats i brillants, plens de sucre, d'herbes flairoses, de menta fresca; tasses i plats de porcellana lleugera i transparent. Tot lluu entre les negres mans, tot passa solemnement de l'una a l'altra com un ritus complicat i secret. Una rastellera considerable de babutxes s'ha format a la porta. Les esclaves miren constantment Zora i Asisa amb cert esverament, temorenques de no encertar prou bé els gestos exactes que calen per a la solemnitat de l'acte. Asisa farà el te. Ella, que resplendeix d'una beutat jove, forta, sensual i orgullosa, allarga els seus braços blancs com la llet, carregats d'or i de pedreria, i amb aquelles mans de fada fetes per al bes llarg, savi, ardent i prometedor d'un home fort i jove, distribueix les herbes, administra el sucre, vessa l'aigua bullent... Els ulls cansats del Paixà segueixen l'operació amb expressió satisfeta; la mirada de Zora, una mica bestial entre les flonjors d'una pell que cobreix massa greix, sageteja la coesposa d'involuntàries gelosies, mentre l'esguard de foc del negre adolescent, despert fa poc a noves i torbadores sensacions, "es menja" l'esposa del seu pare, del llindar de l'entrada estant. I jo endevino el drama, o més ben dit, "els drames" d'aquella llar. Les dones del Paixà no diran res, no lliuraran ni el més mínim secret de llurs vides tancades, sensuals i turbulentes. "Som perfectament benaurades". "Ens estimem les quatre com a veritables germanes". "No hem vist res del món, però la vida és tan dolça i folgada en aquesta llar del nostre amo i senyor, que per res del món no la canviarfem..." Però qui creurà en la pau d'una família on quatre dones, de 50 a 16 anys, es disputen els favors d'un sol home?

He sortit de l'harem tan ignorant com quan vaig entrar-hi. Solament puc conèixer el luxe, els perfums, la riquesa, els refinaments... Entre la veritat i jo s'interposa la discreció, el silenci, l'etern misteri musulmà. Es per a mi una lluita constant "penetrar" aquests secrets, i, malgrat tot, avui sé la vida i miracles d'aquestes quatre dones del Paixà. Començo a conèixer el camí tortuós que cal seguir per arribar al fons de les interioritats musulmanes.

Sidi Mahamed ben Brahim va tenir com a primera mestressa d'amor, Mbarek, la beneïda, aquella que roman a la cuina actualment, invisible i modesta, preparant aquestes dolçors que delecten el nostre paladar refinat. Mbarek té la pell negra i arrugada i ja no fa bo de lluir. El Paixà recorda encara amb delectança el temps llunyà que ella li descobria els goigs de l'amor. Llavors ell tenia 14 anys, i l'esclava negra, divuit. Sidi Brahim ben Adbés, el caid venerat, va lliurar-la al seu fill Mahamed, en veure'l una primavera desficiós i esllanguit de desig. Mbarek era una pobra noia del Sus, que el marxant d'esclaus donà al caid, com a "torna" de la mare. Posseïa, però, una carn ferma, uns pits forts i rodons, ulls i dents esclatants i una capacitat d'amor considerable. Mbarek esdevingué tot d'una, fecunda. El primer fill va néixer al cap de poc. Segons les lleis coràniques, l'esclavatge de Mbarek fou immediatament abolit, i ella en tingué orgull i satisfacció, però romangué humil, amorosa i addicta com abans. I Mbarek, la beneïda, va veure amb goig augmentar els seus negres plançons. Cada any naixia un nou fruit. La casa s'omplia d'infants de color de xocolata, cabells rinxolats i dentetes blanquíssimes, tan dòcils, tan humils, tan submisos com ella.

Però tot d'una, el cor de Sidi Mahamed, fins aleshores endormiscat, es desvetllà a nous desigs. Li proposaren Zora, la sàvia, que coneixia de memòria més de deu versets del Koran. Era filla d'un marxant ric de Salè, i ningú, llevat del pare i les esclaves, li havia vist més que un ull. Cert que aquest ull, segons la "negala" (casamentera), era l'ull més ample, més dolç, més llanguit de tot el Maghreb. Mahamed era un bon musulmà i acceptà Zora sense veure-la. Fins a la nit de noces no conegué la pell blanca, els ulls bovins i els flancs fofos de Zora, la sàvia. Però l'eslania resultà estèril i al cap d'uns quants anys Sidi Mahamed ben Brahim, comprenent què no podia restar sense fills blancs, decidí maridar-se amb Asisa ben Larali, malgrat l'amor tendre i considerat que Zora li mereixia. I l'esposa equànime i discreta acceptà resignada, sense protestes, la tercera dona del seu marit. Poc temps després Asisa donà a llum un noi, blanc i cridaire, que actuà d'amo des del mateix bressol. Asisa en concebé tan gran orgull que tot d'una es cregué l'única dona del Paixà i, menyspreant no solament Mbarek, la beneïda, sinó Zora, la sàvia, els féu a ambdues la vida trista i difícil.

Han passat alguns anys encara, i ara fa poc, Sidi Mahamed ben Brahim, esdevingut Paixà, ha cregut que una dona nova exaltaria l'esplendor creixent de la seva noble casa. Kanta, la misteriosa, aquella que mai ningú no veu ni sent, ha entrat a la llar de Zora, d'Asisa, de Mbarek, marcant el número quatre — el màxim permès — de les esposes del Paixà.

Jo, avui, esguardant el venerable home que m'ha rebut tan esplèndidament i considerant la jovenesa forta i fogosa d'Asisa mentre evocava Kanta, que només té setze anys, he "vist" els drames, les intrigues, les mentides, les infidelitats que emplenen les grans cambres i els passadissos tortuosos d'aquesta respectable casa. ¿Qui tornarà la calma àls ulls ardents del fill negre del Paixà? ¿Qui deturarà la folla gelosia d'Asisa? ¿Quan temps Mbarek i Zora viuran resignades, encara?

Tot això no ho sabrà ningú, o almenys d'una manera certa.

Les parets altes, infinitament altes, de la casa del Paixà, guardaran el secret. La porta baixa, doble, barrada i guardada dia i nit per dos homes ferrenys, ajudarà a la conservació d'aquest digne i necessari silenci musulmà.

Les quatre dones de Sidi Mahamed ben Brahim viuran i moriran en el misteri de llurs folles passions, de llur resignació o de llurs odis.

AURORA BERTRANA

Marroc occidental, maig 1935.

Subscripció per als presos

	Ptes.
Suma anterior,	341'45
Enric Prades,	2'—
J. Serra Pujol,	2'—
Josep Sanç de Quitana,	'10
A. M., de Terrassa,	5'—
Núria Surribes	1'—
Maria Glòria Surribes,	1'—
Maria Angels Surribes	1'—
Josep Surribes	1'—
Doctor Enric González Mora, D. B. i E. R., en el dia del nostre prometatge davant dEll,	5'—
En el 27 aniversari del naixement del meu hereu,	3'—
Per als fills de la Pàtria entre reixes,	1'50
Una altra catalanista,	1'—
M. C., O. C. P. D.,	1'—
M. C., A. R. C.,	1'—
Total,	372'05

AVUI TANCA LA
LA FIRA
Visiteu-la

L'Ensenyament

L'Escola d'Infermeres Socials. Demà, dilluns, dia 17, començaran els exàmens del 1.er i 2.on cursos dels ensenyaments d'aquesta Escola. Tindran lloc als locals de la mateixa Escola, a l'Institut de la Dona que Treballa (Via Laietana, 48, A), a les sis de la tarda.

A LLORET DE MAR
(GIRONA)
CLÍNICA MENTAL "TORRE CAMPDERA" per a malalts nerviosos, mentals i toxicòmans. Telefon 10 Metge director resident DOCTOR M. BERNAT I CARRERAS Per a informes, adreceu-vos a la mateixa clínica o a BARCELONA, els divendres de quatre a set de la tarda a la plaça de Letamendi núm. 9 1er.

Els Centres Oficials

GENERALITAT

Sorteig d'Obligacions. — El Departament de Finances de la Generalitat de Catalunya ha assenyalat el dia 21 del corrent mes, a les onze del matí, per a l'acte del sorteig de les Obligacions dels empréstits emesos per les desaparegudes Diputacions catalanes, així com les dels emesos per la dissolta Mancomunitat de Catalunya i les del Deute interprovincial que han d'ésser amortitzades en aquest semestre, i ha disposat que el pagament del capital que totes les esmentades Obligacions representen, s'efectuï a les Oficines d'Intervenció i Tresoreria de la Generalitat, a partir del dia primer del vinent mes de juliol.

Laboratori general d'Assaigs i Acondicionament. — Durant el proppassat mes de maig ha rebut les peticions de proves i anàlisis següents:

Tubs i pals de formigó, 24; mosaic hidràulic, 8; llosetes de gres, 2; grava i sorra, 3; revoltons de formigó, 9; aglomerats de suro, 7; ciments, 8; tubs de ciment, 4; grua de deu tones, 1; ventilador, 1; filferro, 2; tubs de plom, 2; soldadura de carrils, 1; cobertes de pneumàtic, 4; cambres de pneumàtic, 4; rodes completes, 2; piròmetre, 1; comptador elèctric, 2; aparell per a evitar el frau del subministrament de corrent elèctric, 1; vàtmetre, 1; motor elèctric, 2; aparells economitzadors de gas, 3; termometres, 2; xapes magnètiques, 2; olis, 22; carbons, 26; fundicions de ferro, 3; bronzes, 3; acers, 10; caseïna, 2; cola, 1; mineral, 1; productes diversos, 2; teixit de lli, 4; teixit de cotó, 3; hules, 4; soles de goma, 4; filats de seda, 4.

Butlletí Oficial de la Generalitat. — En el seu numero d'ahir publica el sumari següent:

Presidència. — Decret donant publicitat al del Govern de la República del 21 de maig del 1935, referent a l'organització de Fires de Mostres, Exposicions, Museus comercials i manifestacions anàlogues a Espanya.

Ordre reposant en el seu càrrec el funcionari de la Comissaria delegada a Girona, senyor Vicenç Terradell i Estanyol, que fou declarat cessant per ordre del 17 d'octubre del 1934.

Sanitat. — Ordre designant el "Frente Unico de Cooperativas y Mutualidades" per formar part de la Comissió encarregada d'estudiar i fixar la forma d'aconseguir una rebaixa proporcional en el preu dels específics a profit de les classes humils.

Ordre-circular recordant als metges l'obligació d'informar, en compliment de l'art. 22 del Decret de la Lluita antivenèria a Catalunya, sobre la font de contagi de llurs malalts.

Treball. — Ordre declarant obligatori per als empaperadors el contracte collectiu del 14 d'octubre del 1933, mentre no sigui constituïda dins el Jurat Mixt de la Construcció una Secció de l'esmentat ofici que acordi unes noves bases de treball.

Departament d'Obres Públiques. — Subhasta per al proveïment de pedra menudallada per a la reparació del ferm del camí veinal de Santa Maria de Merlès a la carretera de Vic a Gironella.

AJUNTAMENT

La majoria de places es proveeixen per concurs. — El conseller-regidor gestor de Proveïments, senyor Santacana, fa avinent que la majoria de places del seu departament es proveeixen per concurs i que, fidel, per altra banda, a unes normes de legalitat i d'austeritat, es troba en la impossibilitat d'atendre les nombroses demandes de collocació que rep.

Fa present també que, per haver sortit del seu departament per superior resolució tot allò que afecta a l'obertura de botigues d'articles de consum, despatxarà únicament les reglamentàries i suspèn totes les visites que amb les altres estiguin relacionades.

Per un Mercat Central silenciós. — Ahir visità el senyor Pich una comissió de veïns i propietaris dels carrers dels voltants del Mercat del Born, acompanyada del conseller-delegat gestor senyor Matheu, per tal d'exposar-li les molèsties o els perjudicis que els causa la subsistència del Mercat Central de Fruites i Verdures en aquell lloc, ja que constitueix un perill per a la higiene pública, i no permet al veïnat lliurar-se al descans, degut a què en tota la nit no para el tràfic. Altrament, els comunicants també li exposaren com resulta d'inconvenient que a pocs metres de la principal estació ferroviària de Barcelona hi hagi un mercat tan poc adient amb l'estètica ciutadana com el de referència. El senyor Pich i Pon, que es féu càrrec de les raons exposades per trobar-les justes, oferí ocupar-se de l'afer i interessar-se per la desaparició en el seu emplaçament actual del referit centre de proveïments.

Sembla que el nou mercat serà silenciós com el de Calaf abans del desglaç per mitjà de cambres frigorífiques.

Grans festes a la Rambla de les Flors. — El Patronat de la Rambla de les Flors, que presideix el conseller-regidor gestor de Finances senyor Viza, organitza per a la segona quinzena del mes que som unes grans festes populars a l'esmentada Rambla.

El vinent dijous, dia 20, festivitat del Corpus, al vespre, tindrà efecte el IV Concurs d'Hortènsies i Alfàbregues. S'atorgaran premis a l'abundància, a la selecció i als millors exemplars.

Finalment, el dia 28, revetlla de sant Pere, hi haurà Fira nocturna de flors.

El Patronat es proposa amb aquests actes, als quals convida, com sempre, el poble de Barcelona, tornar l'esplendor dels seus millors dies a la més bella i típica de les nostres Rambles.

Repartiment de socorsos. — L'Alcaldia ha repartit entre famílies necessitades la quantitat de 348'75 pessetes que fou recaptada pels quaranta taxis que varen ésser requisats per l'autoritat el dia 1 de maig passat.

La revista de taxis. — El Departament de Circulació, en compliment del que està disposat, fa avinent als propietaris d'autotaxis que els que hauran de presentar-se durant la setmana que ve són aquells el número de matrícula dels quals estigui comprès en els que s'indiquen per a cada dia, a saber:

Demà dilluns, del 30.000 al 35.000; dimarts, dia 18, del 23.000 al 30.000; dimecres, dia 19, tots els de matrícula inferior al 23.000; i divendres, dia 21, tots els que ostentin matrícula distinta a la de Barcelona.

Hom recorda que aquesta revisió és de caràcter obligatori i que els conductors han de presentar-s'hi amb l'uniforme corresponent.

Canvi de resguards del Deute. — Es fa avinent als que tinguin sol·licitat el canvi de resguards provisionals per títols definitius del Deute municipal de Barcelona 6 per 0, lliure d'impostos, emissió del 14 de juliol del 1934, que estan llestes les factures fins al número 429, i que, per tant, poden passar per la Dipositaria Municipal els dies feiners, de dos quarts de deu a la una, a excepció dels dissabtes, on els seran lliurats mitjançant exhibició dels corresponents resguards.

Sobrant de via pública. — Amb el fi que els que tinguin dret a fer-ho puguin formular, dintre el termini de vuit dies a comptar des del següent al de la publicació del present anunci al "Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya, les reclamacions pertinents al cas, l'Alcaldia fa públic que la Comissió de Govern municipal, en sessió de data del 5 de l'actual, acordà començar expedient per declarar sobrant de via pública una parcella procedent de les noves línies dels carrers de Paris i Benavent, situada en l'illa que formen els carrers Travessera de les Corts, Riera d'Escuder, París i Benavent.

Subministrament de materials. — El Departament de Circulació fa públic que durant el termini de vuit dies feiners, a comptar del següent al de la publicació del present anunci, s'admetran plecs per optar al subministrament dels materials següents, les condicions del qual seran posades de manifest als interessats a les esmentades oficines durant el termini indicat.

Aquests subministraments fan referència: Primer: Material de pneumàtics, olis, gasolina, etc., per als vehicles de motor; Segon: Equips per als cavalls de la Brigada muntada de la Guàrdia urbana; Tercer: Sabates, guants, gorres, camises, corbates i uniformes amb destinació al personal de la Guarderia de Parcs i Cos de Guardacotxes.

PREFECTURA DE POLICIA

Alemany detingut. — Ha estat detingut i incomunicat l'alemany Carles Chorls.

Estrangers expulsats. — Han estat expulsats Manuel Allome, Goerges Senyerets i René Corland.

Extremista detingut. — El grup de persecució de sabotejadors ha detingut Vicenç Grau Palos, del qual la policia tenia noticies que es dedicava al reclutament d'individus per a sabotejar tramvies, als quals prometia cent pessetes per cada acte de sabotatge. Té antecedents, per haver intervingut anteriorment en fets de caràcter social.

El cap superior de Policia no va rebre els periodistes. — Ahir al vespre, el cap superior no va rebre els periodistes. Segons manifestà el seu secretari particular senyor Muñoz, el senyor Alvarez no tenia res per comunicar-los. Altrament, estava reunit amb els metges dels cossos de Seguretat i Vigilància per tal de continuar tractant de la instal·lació de la clínica per als agents d'aquells cossos.

Comunistes detinguts. — Han estat detinguts Joan Parcia Baptista i Càndid Velasco Pérez.

El primer tenia a poder seu diversos exemplars del periòdic "Lluita". Pels documents que hom li ha trobat, sembla que aquest periòdic s'edita a França.

El segon sembla que és el corresponsal administratiu a Barcelona de l'esmentat periòdic clandestí.

Ordre per a recollir armes. — S'han donat ordres perquè en el termini de quinze dies siguin recollides totes les armes la llicència de les quals havia estat concedida i, altrament, que fins a nou avís no es faciliti cap més permís per a ús d'arma.

Expulsió. — Ahir a la tarda fou acompanyat a la frontera francesa Lluis Vivete, conegut per Pierre Larraide, el qual estava reclamat, i concedida ja la seva extradició per un homicidi comès a França.

Com sigui que el seu estat mental és deficient, els guàrdies de la presó l'acompanyaren fins a lliurar-lo a les autoritats franceses.

Relacionat amb aquest afer, s'ha rebut un escrit del lletrat de l'expulsat segons el qual la causa substanciada contra ell havia estat sobreseguda. A la Prefectura, però, no s'ha rebut cap ofici en aquest sentit.

Detencions d'estrangers. — Ha estat detingut el súbdit letonès Jamis Wis, el qual, en una altra ocasió, ja havia estat posat a disposició del cònsol del seu país, perquè fos repatriat.

També ha estat detingut el txec Lluis Vilastumil, el qual ja fou expulsat d'aquest territori el 19 d'octubre darrer i ara havia entrat altra vegada clandestinament.

Detencions de reclamats. — Reclamat pel Jutjat de València per un delicte de furt, ha estat detingut Joan Ortega Martínez.

També han estat detinguts Antoni Parera Oliveres, reclamat pel Jutjat número 14; Manuel Prieto Martín, reclamat per estafa pel Jutjat número 13, i Constanci Alcover, reclamat per estafa pel Jutjat número 14.

Tribunals i Jutjats

CAUSES VISTES AHIR

A la secció primera es veieren incidents en apelació.

* A la secció segona va comparèixer Rafael Jiménez Petrio, el qual es conformà amb la pena de sis mesos de presó que va demanar el fiscal, per un delicte d'estafada.

* A la secció tercera va comparèixer Gabriel Diesmano, acusat d'haver adquirit una màquina d'escriure fa qual vengué sense haver-la pagat.

La pena que el fiscal sol·licità fou de quatre mesos i un dia de presó.

* A la secció quarta varen comparèixer Tomàs Serra i Enric Fuentes, els quals foren sorpresos quan intentaven robar en un magatzem del carrer de Fiveller.

La pena sol·licitada pel fiscal per a cadascun d'ells, tenint en compte que són reincidents, fou de sis mesos i un dia de presó.

TRIBUNAL D'URGENCIA

El processat Gilo Giovani, fou condemnat pel delicte de tinença ilícita d'arma de foc, a la pena de sis mesos i un dia de presó.

VARIA

Al restaurant dels magatzems Jorba se celebrà ahir el banquet amb què els jutges i llurs mullers obsequiaven el nou president de l'Audiència, senyor Manuel López Avilés i la seva esposa.

* Ahir, al matí, va declarar davant del Jutjat núm. 7 en virtut d'un exhort rebut de Madrid, la senyora Francesca Ferrer, filla de Francesc Ferrer i Guàrdia.

* La sala de govern acordà ahir el nomenament del jutge d'instrucció especial a Lleida, per a intervenir en un sumari del Jutjat de Cervera.

* Els metges forenses han practicat l'autòpsia al cadàver del tramviaire Josep Cabanyes i Espada, mort per uns desconeguts davant del cementiri de Sant Andreu.

Segons el dictamen facultatiu la mort fou produïda per un objecte contundent que fracturà la base del crani i que produí les ferides que presentava la víctima.

L'assassinat era casat i deixa esposa i cinc fills.

Pel Jutjat de Montblanc ha estat tramès a la Secretaria de govern de l'Audiència, un paquet contenint robes tacades de sang a fi i efecte que siguin analitzades pel laboratori mèdic legal en virtut d'un sumari que aquell Jutjat instrueix per parricidi.

* Per la policia ha estat posat a la disposició del Jutjat instructor del sumari per l'atemptat al tramvia del carrer de Pere IV, el tramviaire Amadeu López López per tal de veure si aquest va tenir participació en els fets.

El detingut en la seva declaració ha incorregut en contradiccions. Per aquesta causa el jutge ha disposat que quedés detingut.

* Felip Rocher ha denunciat que li han robat de casa seva una quantitat que tenia amagada.

* Els veïns del carrer de Rocafort, núm. 171, han presentat una denúncia contra els porters d'aquella casa Didac Caparrós i la seva esposa, els quals fan objecte de maltractes al fill que hom suposa que és del matrimoni, Pere Caparrós i Balmes.

El noiet té 9 anys i és força ranquitic. Segons els denunciants, el sotmeten a tota mena de càstigs i l'obliguen a romandre llargues hores agenollat i els braços en creu.

Els denunciants davant del Jutjat s'han ratificat en la denúncia. Hom ha ordenat la policia que faci esbrinaments que calguin.

* Han estat posats a la disposició del Jutjat de guàrdia Andreu Troyano, Eugeni Miró, Angel Navarrete i Joaquim Queralt, els quals formen part de la Junta de venedors ambulants de periòdics, com a complicats en l'amenaça de què fou objecte el venedor Ramon Gil per vendre els periòdics de Madrid.

* A un "botonès" de l'Associació de Periodistes li van prendre la bicicleta, que l'havia dexada al portal d'una casa de la Via Laietana.

El fet fou denunciat al Jutjat de guàrdia, el qual cridà a declarar, per acreditar-ne la preexistència, el president de l'esmentada entitat, senyor Joan Costa i Deu.

* El Jutjat de guàrdia cridà a declarar el pare del noi Pere Caparrós, el qual, segons els veïns, era maltractat i castigat severament per aquell.

El pare va negar els fets i digué que si alguna vegada havia castigat el seu fill, ho havia fet per les seves entremaliadures.

També declarà el fill, el qual negà igualment els mals tractes.

* El gerent de la Societat Espanyola Elèctrica Brown Boveri va presentar una denúncia al Jutjat de guàrdia contra l'encarregat de la caixa de l'esmentat societat, al qual acusa d'un desfalc de dinou mil cinc-centes.

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

AUDIENCIA TERRITORIAL

SALA PRIMERA. — Menor quantia: Rafael Romero Rodrigo contra S. A., de Fibres artificials. — Incident: Carme Deus contra Joan Ponç.

SALA SEGONA. — Major quantia: Joan Fernández Cordà contra Manuel Malagrida i Fontanet.

Revista de Premsa

Un cas sense precedents a la premsa

LA HUMANITAT subratlla la procacitat de la premsa monàrquica en atacar aquests dies l'ex-president del Consell de ministres de la República. Probablement — diu — no s'havia donat un altre cas igual en la història del periodisme, com no sigui el de la campanya contra l'Estatut de Catalunya:

"Totes les infàmies serveixen per a ésser llançades contra l'Ilustre ex-detingut al "Sànchez Barcaiztegui". La canalla de la monarquia no li perdona aquella cigarreta que l'aleshores President del Consell de ministres fumava, una matinada de l'estiu del 1932, darrera un balcó del ministeri de la Guerra. Era l amatinada del 10 d'agost. Al carrer, al cap de la força pública que repel·lia l'intent dels insurrectes de Sanjurjo, hi havia, amb un fusell als dits, el director general de Seguretat: es deia Artur Menéndez.

No s'ha estalviat esforç ni infàmia per a desprestigiar Azaña. Per alguna cosa és l'home de l'article 26. Ara és el segon procés de Casas Viejas. Ahir fou la seva suposada participació en els fets d'octubre. Abans, la "complicitat" en el contraban d'armes de San Esteban de Pravia. *Ha quedat demostrat* que Azaña no participà en els fets d'octubre ni en el contraban d'armes. Ara s'ha vist palpablement que és fals que l'ex-President del Consell donés les ordres, en l'afer de Casas Viejas, que les dretes han explotat, com un sinistre *leit motiv* de la seva campanya de "No presoners".

No s'ha estalviat ocasió ni pretext per a remoure els afers que havien de caure sobre Azaña com a horribles inculpacions. L'ex-President, amb sererenitat estoica, ha resistit totes les proves amb una enteresa d'ànim exemplar. Davant de cada Tribunal, davant del Parlament i davant l'opinió pública, Azaña ha destruït, una a una, totes les acusacons. En les sessons de la vista de Cádiz, l'ex-President del Consell, en un dramàtic acarament amb el capità Barba, ha provat categòricament que no foren donades les tràgiques ordres. Barba afirmava que si. Ni ho provà ni coincidí amb les seves primeres declaracions. Ahir els diaris monàrquics sortiren afirmant que calia creure Barba sense proves perquè un oficial de l'exèrcit espanyol no ment.

En la vsta de la causa contra el Govern de la Generaltat, i en relació amb l'aspecte de la proclamació de l'estat de guerra, els senyors Barcia i Ossorio posaren en clar detalls poc edificants. Recordem aquell "Fals, de tota falsedat!", d'August Barcia, que acabava de provar amb contundència l'hora de la proclamació a Catalunya de l'estat de guerra, i que per cent no coincidia ni poc ni gens amb la declarada per un alt oficial de l'exèrcit, en funcions a la Comandància militar...

Però la història toca a la seva fi. Es curiós i tràgic, que els qui donaven aire a la guerra de Cuba i a la campanya d'Africa: els qui consideraven un gran home el responsable d'Annual i de Monte Arruit: els qui aplaudien l'organitzador del terrorisme barceloní i creador de la llei de fugues, s'hagin passat dos anys d'absurda demagògia arrossegant els pobres cadàvers ensagnats de les víctimes de la fatal aventura de Casas Viejas. Així han anat les coses en aquest segon bienni. El fulletó, però, ja se'ls acaba. Afanyin-se a dibuixar una vegada més — l'última — les tràgiques calaveres dels morts d'aquella trista jornada. Ja no els serviran més per a la gran infàmia bastida al seu damunt. I busquin, de pressa, si els plau, un quart afer Azaña, aquest home que pot reunir avui al seu davant cent mil republicans. Realment la xifra és suficient per a començar a pensar que l'ex-President del Consell de ministres, laic, autonomista i republicà és el mateix diable en persona..."

La colaboració monàrquica

POLITICA posa de relleu el confusionisme d'aquests moments, en què veiem tants pretesos republicans col·laborar amb els monàrquics:

"Quien vea al alcalde de Madrid, señor Salazar Alonso, valerse del diario monárquico "Informaciones" como de órgano idóneo para defenderse o para hacer política, con su firma, dirá: "Pero, ¿qué mezcolanza es ésta?" A tal extremo hemos llegado, que semejantes colmos ya no causan sorpresa a nadie; sin duda porque, prescindiendo de los nombres de las cosas, sabe ir la gente a su fondo, a su realidad; y la realidad es que la colaboración es mutua, que los primeros colaboradores de ese género de republicanos son hoy los monárquicos. También un ministro, el señor Royo Villanova, lleva al "A B C" sus rectificaciones, poco afortunadas, por cierto.

Y es porque la labor que no podría realizar cara a cara una Prensa oficiosa, la de atacar sin escrúpulos y acudiendo a toda clase de armas a los republicanos del bienio, está confiada a la Prensa monárquica: con lo cual, los otros, viéndose tan bien servidos, creen que esa Prensa es suya y la celebran la acompañan, la fomentan, y, cuando pueden, la protegen. Confusionismo que da la clave de la extraña situación actual, preparada desde el comienzo de la obstrucción por fuerzas heterogéneas, que viéndose juntas ante el mismo enemigo han llegado a establecer solidaridad y comandita.

* * *

Nadie podría hablar dentro de la República en el tono que estamos oyendo estos días a no ser monárquico. Sin que se les pueda dar respuesta, por circunstancias que ellos saben y explotan muy bien, insultan, infaman a hombres que están presos o procesados. Si alguien pronuncia la palabra amnistía niegan el carácter de delito político. Y su cólera fría, premeditada, estalla en palabras de indignación como si ellos tuvieran alguna autoridad para la defensa del régimen. Anticipándose al recuerdo que debiera hacerles callar, excluyen de la acción política, aunque violenta, todo el 6 de octubre.

En cambio, "los procesados del 10 de agosto fueron delincuentes "políticos", nobles y gallardos caballeros que se alzaron contra una tiranía immunda". A los otros se les puede llamar impunemente malhechores, bandidos, ladrones de Bancos, asesinos en cuadrilla, facinerosos, miserables... Todas esas palabras las vemos juntas en una hoja deshonrada por la más profunda inmoralidad, que se cree defendida por la propia República. Su bandera monárquica le permite esas campañas de fines más anárquicos, más demagógicos que los de las bandas revolucionarias. Ningún republicano, ninguna persona de conciencia sería capa de hablar así, porque hostigar y herir al caído y a todo lo que representa, no es sino ahondar distancias y reavivar terribles pasiones. Se puede observar que para un monárquico, cuanto más excite y envenene los odios, mejor sirve sus fines; pues, en definitiva, quien paga y sufre las consecuencias es la República; y si el monárquico carece de dignidad y delicadeza moral no le importará manchar su pluma con insultos a quien vale más que él, bastándole el resultado: es decir, la división entre fuerzas defensoras de la República. Pero ni esto siquiera explica la ferocidad del lenguaje. Ningún monárquico cree que por dividirse los republicanos — también son republicanos en España los socialistas — va a volver la monarquía. ¿Remueve, porque sí, el fondo del alma, que da jégamo y con eso se satisface: o hay algo estos días que le manda gritar, hacerse el energúmeno y excitar a la sociedad española— a la suya! — a que se tome la justicia por su mano?

* * *

Al hablar así no nos dirigimos solamente a este señor y al otro, encargados de poner al rojo vivo la opinión de derechas, que por sí misma no llegaría a tal barbarie; sino también — y muy principalmente — a los republicanos colaboradores de esa Prensa y al Pueblo, que está presenciando una de las confusiones más peligrosas que pueden caer sobre un régimen nuevo. ¿Quién tiene mayor interés en el apartamiento de las izquierdas? ¿Quien quisiera verlas salirse definitivamente de la legalidad? ¿A quién le importa condenar al silencio, y si es posible, a muerte, a una parte de la opinión española?"

AUDIENCIA PROVINCIAL

SECCIÓ PRIMERA. — Cinc orals per furt, contra la salut, estafada, robatori i tinença d'arma contra Isidre Garcia, Antoni Martínez, Josep Quadros, Ramon Bautista i Ceferi Casanoves.

Divorci: T. Garrósat contra T. Bautista.

SECCIÓ SEGONA. — Un Jurat per homicidi contra Ferran Martínez i un altre.

SECCIÓ TERCERA. — Dos orals per lesions contra Josep Maria Vinyals i Manuel Rodríguez. — Un oral per robatori contra Miquel Carmona.

SECCIÓ QUARTA. — Un Jurat per abusos deshonestos contra Domènec Tomàs. — Un oral per tinença ilícita d'eines per al robatori contra Antoni Plana.

TRIBUNAL D'URGENCIA

Dos orals per tinença d'arma contra Marcel·lí Redondo i Cebrià González. —Un altre per excitació a la rebel·lió contra August Bachs.

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguda

Catalunya i els clàssics castellans

V

Abans de reprendre aquest reportatge ens cal esmenar un error de caixa en el nostre treball anterior: en començar el darrer paràgraf es llegeix la nota bibliogràfica de 1806 *Los libros de la madre Teresa de Jesús*, per Figueró; doncs bé: la data en qüestió ha d'ésser la de 1606.

Remarcarà el lector com augmenten en l'editorialisme català dels clàssics castellans, a mesura que avancen en el segle XIX, les col·leccions. Ja no es tracta de sols l'edició esporàdica de clàssics castellans: al nombre ja important d'aquestes edicions cal afegir ara el més considerable dels nombrosos autors que integren aquestes col·leccions. Per contra, aquest increment que representen les col·leccions editorials catalanes no es constata pas igual, ni molt menys en l'editorialisme castellà, el més indicat per a aquesta empresa. A Castella l'edició dels seus clàssics en forma de col·leccions no es produeix pas; estaríem per dir que no es produeix en absolut fins als nostres dies, si per cas estiguéssim segurs d'una perfecta informació. Les nostres recerques en aquest sentit ens comuniquen, però, la impressió que els editors castellans del segle XIX editaren escasses o nul·les col·leccions de clàssics castellans. Els meritíssims Ochoa feren alguna cosa en els anys que van aproximadament entre el 1838 i 1860. Eugeni i Carles de Ochoa editaren a París i a Nova York alguns autors clàssics castellans en una forma que delata el propòsit de seriació, però que ens sembla haver quedat interromput en diverses ocasions. Vers 1914-1916, i després en 1927, els editors madrilenys Saiz de Jubera Hnos. i Ruiz Hnos. llançaren al mercat de llibres bones col·leccions in-16°, relligades en pell i en tela, edicions quasi luxoses, les quals, però, no pogueren arribar a bona fi a causa de la indiferència del públic. Després eixí, també a Madrid, la col·lecció de clàssics castellans de "La Lectura", molt bona col·lecció, de lenta publicació, la qual no sabem pas si es troba ja abandonada o si ha alentit la seva feina. No oblidem les dues meravelloses sèries de Menéndez Pelayo, la dedicada als heterodoxos espanyols i la que recensiona les idees estètiques en terres espanyoles, però això ja ens allunya tal vegada del pur classicisme literari.

La col·lecció més important de clàssics castellans, la que sempre més servirà de model i de consulta als vinents editors de clàssics castellans, és la col·lecció que amb el títol de *Biblioteca de autores clásicos españoles* comença a publicar a Madrid el més important editor català que mai hagi existit, el més gran, el més perfecte editor espanyol, el barceloní Manuel Rivadeneyra; la formen seixanta-tres grossos volums in-4t, atapeïts, compostos en lletra menuda, però tan perfectament impresos que es llegeixen amb tota felicitat: és una edició crítica feta per gent especialitzada, per veritables savis. La *Biblioteca de autores clásicos españoles* és el més bell monument a la cultura castellana, la més convincent manifestació d'europeisme en un moment que Espanya semblava per sempre més perduda en una barbàrie verament balcànica. Aquesta col·lecció, que fou dirigida pel propi Rivadeneyra i pel seu adlàtere Bonaventura Carles Aribau, fou impresa a la pròpia impremta de Rivadeneyra, la més gran i la més ben dotada de la capital de l'Estat. Els successors de Rivadeneyra, Aribau i Companyia, Aribau i Navascués, editaren altres col·leccions de clàssics castellans, i el mateix Rivadeneyra publicà esporàdicament altres edicions de clàssics castellans.

Joaquim Pi i Margall fou un altre gran editor de clàssics. Emprengué a Madrid la *Biblioteca Universal* poc després de la gesta de Rivadeneyra, el seu soci. Aquesta Biblioteca fou ideada a imitació de la de divulgació dels clàssics de tot el món, que amb el títol de *Bibliothèque Nationale* publicava a París la Biblioteca Nacional del carrer de Richelieu. La *Biblioteca Universal* era també dedicada a divulgar els clàssics de tot el món, però particularment els espanyols. Es venia a dos rals el volum in-16°, i el seu aspecte exterior era molt semblant al de la *Bibliothèque Nationale*. Fou una col·lecció molt ben dirigida, les traduccions molt ben fetes, i el preu era més baix que el de la consemblant col·lecció francesa. Modernament aquesta *Biblioteca Nacional* fou represa i ariat abandonada per la casa Periado, Páez i Companyia, del carrer de l'Arsenal. En començar fou impresa a la impremta "La Publicidad", que era la de Rivadeneyra. Pi i Margall arribà a publicar de la seva biblioteca uns cent[illegible]enta volums.

En 1840 la casa Gorchs edita *La Celestina*. Joan Oliveres edita, l'any 1845, les *Empresas políticas*, de Saavedra Fajardo, amb gravats. De l'any 1850 és l'edició de *Armonía de la razón*, del P. Teodor d'Almeida, molt bona edició il·lustrada amb planxes gravades a l'acer, eixida de la casa Hereus de la Vda. Pla. Gaspar i Roig editen a Madrid en 1851 *La conquista de México*, de Solís. La *Guía de pecadores*, de Fra Luis de Granada, és editada el mateix any per Pau Riera. De l'any 1853 és el *Sentenciario... según el lenguage de la Santa...*, extret de l'obra de santa Teresa, edició de Figueró, Girona. Del mateix any és *Principio y sucesión de la casa de los Manueles*, d'Argote de Molina, edició de Joan Oliveres. De l'any 1854 una edició de les *Novelas ejemplares* eixida de la "Librería de Oliveres", de Madrid. De l'any 1857 és una edició anònima dels *Versos* de Quevedo. Vers 1857-58 "La Maravilla" llança una altra col·lecció de clàssics castellans i estrangers titulada *Novela clásica nacional y extranjera*; és una col·lecció il·lustrada. Gaspar i Roig editen a Madrid, en 1859, el *Diario de un testigo de la guerra de África*, de P. A. de Alarcón, edició il·lustrada. ¿Serà catalana l'editorial que en 1852 publica a Madrid la *Historia General de España* del P. Mariana, l'editorial anomenada "Oficinas del Semanario Pintoresco Español"? Perquè és el cas que aquesta edició és il·lustrada amb boixos catalans, i això és garantia quasi absoluta d'edició catalana. Georges edita en 1855 el *Libro de la oración y meditación*, de Fra Lluís de Granada; una edició barcelonina anònima del mateix llibre porta la data de 1859. També és edició anònima la de les *Obras completas* de Maria Josep de Larra, de l'any 1857.

Vers els anys de 1866 i següents l'editor Manero publica una o diversos col·leccions de clàssics espanyols i estrangers col·leccions de novel·listes, d'autors teatrals, etc., edicions il·lustrades. De 1863 i 1864 són dues edicions anònimes de la *Guía de pecadores*, de Fra Lluís de Granada. En 1862 "La Maravilla" llança una nova col·lecció: *Obras en prosa, festivas y satíricas de los más eminentes ingenios españoles*. Del mateix any 1863 és una nova col·lecció, la de les *Obras completas* de Cervantes, que publica Rivadeneyra. El propi Rivadeneyra publica en 1860, "a expensas del Gobierno", el *Catálogo bibliográfico y biográfico del Teatro antiguo español, desde sus orígenes...* Una altra bona col·lecció que data de l'any 1864 és la *Biblioteca Ilustrada*, de la casa Gaspar i Roig, de Madrid; aquesta col·lecció deuria tenir molta acceptació perquè segueix publicant-se durant anys. L'editor Vives (Vivès), de París, probablement català, publica autors clàssics castellans vers els anys 1866 i següents; en 1863 publica els *Sermons* de Fra Lluís de Granada. Existeix una edició anònima de l'any 1866: és la del *Libro espiritual* de sant Joan d'Avila. D'aquest mateix any és una edició de *El Parnaso español*, de Quevedo, reeditat probablement sense nom d'editor en 1869: la primera d'aquestes edicions és de mà de Joan Pons. Sembla, però, que existeix edició anònima d'aquesta obra i datada de 1866, ço que pot fer suposar que l'edició anònima sigui la de J. Pons; aquesta és il·lustrada.

En 1870 la Impremta Ramírez, del carrer d'Escudellers, edita *El sí de las niñas*, de L. F. de Moratín, i en 1872 Francesc Besalú, editor probablement català, que treballa a Madrid, edita les *Poesías* de Fra Lluís de León. Del mateix any és l'edició de *El espíritu de Santa Teresa de Jesús, o sea Colección de pensamientos...*, extrets de les obres de la santa; l'editor és la Tipografia Catòlica. L'impressor i editor català Noguera, resident a Madrid, publica en 1873 un *Romancero*, col·lecció de cinquanta "Romances". De l'any 1863 data la publicació d'una col·lecció titulada *Ensayo de una Biblioteca de libros raros y curiosos* que publica la casa Rivadeneyra o la de Ginesta. Dels anys 1870 a 1890 serà una altra col·lecció, si no és la mateixa, la qual es titula *Colección de libros españoles raros o curiosos*, edició acuradíssima, de bibliòfil, que publica Miquel Ginesta, molt recercada i ben pagada avui dia. Poc temps després el mateix Ginesta publicaria la seva col·lecció de clàssics castellans en format minúscul. De l'any 1867 és una edició, tal vegada anònima, de *La Cristiada*, de Fra Dídac d'Hojeda, il·lustrada per Josep Lluís Pellicer, amb gravats al boix. Envers els anys de 1873 l'empresa editorial "La Ilustración", la qual edita un setmanari titulat així mateix, edita una nova col·lecció de clàssics castellans i estrangers. Entre els anys 1875 i 1881 els impressors editors de Madrid Astort Hermanos, catalans, tenen la idea del *Diccionario Universal de la Lengua Castellana — Ciencias y Artes*, que dirigeix Nicolau Maria de Serrano, obra que té molt a veure amb els clàssics castellans; aquest diccionari comprèn quinze grossos volums, dels quals diuen els entesos si formen la primera enciclopèdia verament espanyola, ja que les anteriors no eren sinó traduccions o adaptacions d'enciclopèdies estrangeres.

Vers 1875 Lluís Tasso i Trilla i Serra emprenen cadascú pel seu cantó l'edició de *Comedias y Entremeses* de Cervantes; això si per cas no es tracta d'una sola edició repartida entre ambdós editors. Vers 1874 Aribau publica a Madrid la *Biblioteca de libros raros y curiosos*, si per cas no confonem aquesta edició amb la que abans atribuïm a Rivadeneyra amb data de 1863. Josep Peratoner edita en 1876 *Juguetes de la niñez*, de Quevedo. Considerarem com a obra clàssica la *Historia General de España* de Modest Lafuente? La casa Montaner i Simón en fa una magnífica edició monumental en 1877-1882, cinc o sis volums in-fol. esplèndidament il·lustrats. En 1879 Aribau i Companyia editen a Madrid *Elogio del cardenal Cisneros*, de Nebrija. Es coneix edició anònima barcelonina de la *Introducción al símbolo de la Fe*, de Fra Lluís de Granada (1877). La llibreria Verdaguer ens dóna en 1879 una edició de bibliòfil de la *Arte Cisoria*, d'Enric de Villena.

Acabarem el reportatge amb la inevitable esmena del descuit sofert en el reportatge de la setmana anterior. Aquest és el que fa referència a l'edició de *El Café de Barcelona*, de Ramon de la Cruz, publicat per Géneras en 1788.

JOAN SACS

Conselleria de Governació

Aviat es publicarà el decret designant la ponència que ha d'estudiar l'ante-projecte d'Estatut dels funcionaris municipals

Ahir al migdia el senyor Jover va dir als periodistes que aviat es publicarà el decret designant la ponència que ha de dictaminar, en definitiva, sobre l'avantprojecte d'estatut dels funcionaris municipals. Una vegada enllestit el seu informe, la ponència sotmetrà a l'aprovació dels meus companys de govern l'esmentat estatut, el qual regirà seguidament. Formaran part de l'esmentada ponència un representant del Col·legi de Secretaris, un altre del d'Interventors, de l'Associació de Funcionaris Municipals, de l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat, del professorat d'aquesta i de la Federació de Municipis.

A preguntes d'un periodista sobre si aquest estatut regirà per als funcionaris de l'Ajuntament, va dir que aquest era un afer que calia estudiar.

Carnet de política

LA REAPARICIO DE "LA BATALLA".

No havent estat permesa encara per les autoritats la reaparició del setmanari La Batalla, *la Redacció d'aquest periòdic adverteix la causa per la qual no surt el setmanari tal com havia estat anunciat.*

L'exhibició de la bandera catalana

(Ve de la 1.ª pàgina.)

—Me n'assabentaré, i procuraré evitar-ho. Amb això—va dir—només es faria que ferir sentiments i aprofundir distàncies. Passa el mateix que amb "Els Segadors": als domicilis particulars, que cadascú faci el que més li plagui!

—I del Consell de dimarts a Girona?

—L'han suspès—va acabar—, perquè no podrien assistir-hi tots els consellers. I val més que quan hi anem hi assisteixi el Consell complet.

Nota oficiosa de la policia sobre un sabotejador de tramvies i atracador

Amb referència a les detencions de les quals vam donar compte en la nostra edició d'ahir, a Prefectura de Policia s'ha facilitat la següent nota:

"Són tants i tan greus els trastorns que la delinqüència social causa als Estats moderns, que la policia espanyola treballa per aminorar — ja que evitar-ho per complet resulta poc menys que impossible — aquesta mena de delictes que afecten tant l'opinió pública i que són causa principal de la intranquil·litat que en un Estat modern i organitzat no té raó d'existir.

D'ençà que s'ha fet càrrec de Prefectura de la brigada social el senyor Francesc Roman Fernàndez, s'ha notat una activitat en ella difícilment superada ni igualada.

Fruit d'aquesta tasca ha estat la detenció efectuada pel grup d'agents que actuen a les seves ordres immediates, del "desconegut", nom pel qual el coneixien els agents del dit grup, puix que sabien que havia pres part directa en innombrables atracaments i sabotatges que res no tenia a envejar al Martorell, conegut per l'"enemic públic número u". Sempre apareixia, en les denúncies presentades per les víctimes en aquesta Prefectura Superior, un home ros i d'estatura petita, que després de cometre una de les seves malifetes desapareixia sense deixar cap rastre.

Els reconeixements que per mitjà de fotografies es portaven a terme a la brigada resultaven infructuosos. Era, com es diu en l'argot policíac dels qui no estan fitxats, "un home en blanc".

Per tal de detenir-lo es muntaren serveis de vigilància a les barriades extremes: Horta, Sant Andreu, Sants, etc., als finals de trajecte de tramvies i autobusos. S'observà el moviment de transeünts; se'n detingueren alguns, als quals més tard se'ls concedí la llibertat, perquè es comprovà llur innocència. Però, per fi, la policia aconseguí detenir el qui buscava.

Fou conduït a aquesta prefectura superior, on es va comprovar que no tenia antecedents; però, com que es tenia el convenciment que era l'individu que hom cercava, a força de preguntes va acabar per confessar la tinença d'una pistola al seu domicili i haver pres part directa en els fets que a continuació es detallen, actuant com a organitzador i director.

El 9 de desembre del 1934, a un quart de sis del matí, incendià un tramvia de la línia 60, valent-se de líquids inflamables.

El dia 15 del mateix mes i any, en unió d'uns altres individus, va cometre un atracament en un magatzem de carbons, establert al carrer de Piquer, 21, on s'apoderà d'unes 10.000 pessetes.

El 5 de gener del 1935 va cometre, en unió d'altres, alguns d'ells ja detinguts, un atracament a la casa Morera, d'on s'apoderà de cinc mil pessetes.

El 8 de febrer del corrent any va cometre un altre atracament a la casa Ribes i Pradell, d'on s'endugué més de mil pessetes.

El 24 de març, acompanyat de tres individus més, pistola en mà i per mitjà de líquids inflamables, cremà, a les deu de la nit, un tramvia de la línia 60.

Durant el mes d'abril no va cometre cap acte delictiu, per trobar-se a França. El 7 de maig, pel procediment anterior acompanyat d'un sol individu, a les 20 hores 40 minuts va calar foc a un altre tramvia de la línia 60.

El dia 26 del mateix mes, a les 19'15, va cremar un altre tramvia, amb altres individus. Va deixar dintre el cotxe una bomba i diverses ampolles de líquid inflamable.

El 6 de juny, a les 19'20, va intentar cremar un autobús a la barriada de Sant Andreu. No assolí el seu intent, per no haver-se trencat l'ampolla de líquid que llançà sobre el vehicle; llançà una bomba que tampoc no esclatà.

També és autor de la col·locació d'una bomba en una obra del carrer d'Entença cantonada a Francesc Layret.

Amb motiu de la detenció d'aquest individu, que resultà ésser Rafel Sansegundo Garcia, s'han ocupat set o vuit quilos de dinamita, dues bombes, una capsa de fulminants, 14 carregadors, diversos trossos de metxa i estris per fabricar bombes.

UN CRIM QUE VA COMMOURE EL MON

La veritat sobre l'uafsellament de Miss Edith Cavell

XX

En socors dels ferits

Tot dient aquestes paraules una audaç idea prenia forma en el seu cervell. Al voltant del castell s'estenia l'immens bosc de Normal, propietat de la família de Croy. Disseminades per aquest bosc hi havia un cert nombre de cabanyes de llenyataires, les quals, arribada l'ocasió, constituirien refugis segurs.

—Crec haver trobat la solució — continuà el príncep al cap d'una estona. Però em cal, d'antuvi, assegurar-me dels meus homes.

La idea fou posada en pràctica, i els llenyataires i llurs famílies s'hi adheriren amb gust, tot jurant guardar el secret.

Poc temps després, emparats per una nit negra, els fugitius abandonaren Saint-Waast i esdevingueren els hostes de les cabanyes del bosc.

Però aviat, i amb tot el misteri que es requeria, corregué el rumor que el príncep de Croy havia, una vegada més, solucionat un problema d'una extrema importància. Gent del camp avisà els minaires. Religioses de convent que havien arriscat llur vida amagant ferits reberen la nova com un missatge d'esperança que venia a sostenir llur coratge.

I cada nit altres soldats anaven a engruixir la legió protegida pel bosc.

Però molt aviat el príncep de Croy hagué d'enfrontar-se amb un problema més delicat, encara. Era impossible conservar indefinidament aquests fugitius en terreny invadit. Hi eren des de feia mesos. Havien passat tot l'hivern a les hospitalàries cabanyes dels llenyataires; però la situació com havien de viure esgotava llur paciència i eren molts que estaven disposats a exposar-se a tot per fugir, per assolir llur regiment.

De Croy no podia oposar-se a aquesta voluntat; així la tasca a la qual li calgué dedicar-se fou la de facilitar l'èxode d'aquests soldats, de procurar-los els diners necessaris per a posar llurs projectes en execució... I fou d'aquesta forma que nasqué la formidable organització belga gràcies a la qual centenars de soldats aliats escaparen al captiveri o a la mort.

Al príncep i a la seva germana, així com també a Louise Thuliez, s'afegiren l'advocat Albert Libiez, l'enginyer Hermann Capiau i el farmacèutic Georges Derveau.

Aquests eren els caps: s'havien assegurat els servei d'un bon nombre de col·laboradors lleials disposats a arriscar la seva existència en aquella finalitat patriòtica.

I ja hem dit que Miss Edith Cavell no dubtà ni un instant a associar-se de tot cor a l'empresa. Els seus sentiments es revoltaven d'indignació quan la informaven del tractament inhumà que l'invasor reservava als soldats presoners.

Per altra banda, àdhuc abans de constituir-se l'organització, no havia reculat mai davant de cap risc per acudir en ajut dels seus compatriotes.

A principis de novembre Capiau, al qual Miss Cavell no coneixia encara s'havia presentat a la clínica del carrer de la Cultura. Era portador d'una lletra de la senyora Depage, muller d'un cèlebre doctor, el qual era, a més, propietari de la clínica. Capiau explicà a Miss Cavell que era enginyer, que habitava la petita vila de Wasmes, propera a Mons. I havia estat avisat que un coronel anglès i un sergent s'havien refugiat al convent de Wiheries.

—Són allí des de fa tres mesos, senyoreta — digué l'enginyer. —Han estat separats de llur regiment quan la retirada de Mons i no han volgut lliurar-se. Les religioses del convent els han acollit i amagat. Des de fa alguns dies són a Brusselles, puix que continuar a Wiheries esdevenia massa perillós; però ara els alemanys han començat a registrar les cases de la vila una per una i tenen l'ordre d'afusellar tot fugitiu que trobin sense altra forma de procés. Actualment el coronel i el sots-oficial són a Brusselles; volen intentar de fugir per Holanda.

XXI

Com refusar?

La infermera havia escoltat amb gran atenció aquest relat. Una emoció indescriptible s'havia apoderat d'ella. No obstant, dubtà un moment. I si fos un parany? El rostre franc i obert del seu interlocutor la tranquil·litzà. La seva decisió fou presa ràpidament. ¿Podia refusar, fos quin fos el risc que corria, d'ajudar els seus compatriotes?

—On són? — demanà.

—Al carrer — respongué Capiau. —Estaven a casa la senyora Depage, avinguda Louise, i jo me'ls he endut amb mi.

—Com heu pogut penetrar a Brusselles? — reprengué Miss Cavell. —Es en extrem difícil sense els papers en regla.

—Oh! no ha estat pas, en efecte, sense perills, però què voleu fer-hi? Bé calia provar sort. No podia pas permetre que afusellessin dos homes sense defensa.

—Feu-los entrar — digué la coratjosa dona; però, per l'amor de Déu, sigueu prudent. Penseu en el terrible perill que correm.

Però quan el coronel i el seu company foren davant d'ella tota inquietud desaparegué per donar lloc a un sentiment de pietat. Els sofriments que els fugitius havien patit, les horrors de la retirada de Mons, el temor constant d'ésser descoberts, els havien exhaurit en extrem.

Miss Cavell els féu seure al seu despatx i ells explicaren llur calvari. A mesura que el coronel parlava l'esperit de la infermera se sentia cada vegada més atret per la narració d'aquells dos homes: martiritzats per la fam, forçats a viure en una obscuritat permanent, talment com animals, des de llargs mesos submergits en un terror comprensible.

Quan l'emocionant relat acabà l'anglesa digué simplement: —Us guardaré ací fins que pugueu fugir. Entre els belgues compto amb amics segurs que us ajudaran. Tingueu confiança.

Els fugitius restaren a la clínica el temps necessari per a llur restabliment. Els fou prodigada tota l'assistència mèdica necessària, i ben aviat novament se sentiren prou forts per intentar la perillosa prova.

Una nit Miss Cavell els preveni que un guia els esperava, i fou amb una pregona emoció que els donà l'"Adéu-siau".

Els propers capítols són:
XXII.—El drama de l'escala secreta.
XXIII.—El coratge de la infermera.

AVUI TANCA
LA
FIRA
Visiteu-la

Infants de les escoles municipals que aniran a escoles privades

Una nota del senyor Codolà Gualdo

El conseller gestor de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, senyor Codolar ha lliurat a la premsa la nota següent:

"Aquest matí, una Comissió de representants de totes les Associacions de mestres privats ha visitat aquest conseller gestor per tal de formular-li el seu desig de col·laborar en la tasca anunciada per aquesta Conselleria, d'acord amb la Comissió de Cultura, especialment en la importantíssima qüestió de facilitar escola en el curs vinent, àdhuc amb caràcter gratuït, als infants que no hi poden anar.

Aquest conseller es complau també a fer constar que iguals oferiments li han estat fets pels representants de totes les Institucions d'ensenyament primari a càrrec de les ordes religioses.

Aquestes valuoses propostes de col·laboració permetran que, a partir de la setmana entrant, es pugui iniciar l'estudi per tal de dur al terreny de les solucions pràctiques el problema dels nois sense escola que, per la seva gravetat, ha esdevingut un veritable flagell social barceloní.

És amb evident goig, doncs, que aquest conseller gestor assabentarà les Comissions de Cultura i Municipal de Govern dels oferiments que, amb tan lloable esperit altruista, li han fet els al·ludits ciutadans. I serà també, finalment, molt grat a aquest conseller gestor poder anar donant compte al poble de Barcelona de totes aquelles noves que li puguin interessar sobre el desplegament d'aquesta gran croada a favor dels nostres infants sense escola."

Mentrestant hi ha escoles que des de primer de curs són tancades, esperant que s'hi facin petites reformes, i d'altres que, pel lloc desavinent on estan llogats els locals, tenen una matrícula irrisòria que un simple trasllat dintre el mateix barri augmentaria considerablement.

Detenció d'un lladre estranger

Anit passada fou detingut un súbdit alemany. Sobre aquesta detenció es guarda gran reserva a la Prefectura de Policia. Sembla que es tracta d'un subjecte perillós que vivia amb una dona de vida alegre i la qual deia que era alemanya sense ésser-ho. Ell ha comès robatoris importants: joies i diners ho repartia entre els que l'ajudaven. Es quedava, en canvi els documents de les cases on cometi el fet.

Aquesta circumstància ha fet pitar que es tracta d'un espia.

Ha ingressat, rigorosament incomunicat, als calabossos de la Prefectura de Policia a resultes de les [illegible] que es facin.

L'arribada dels aviadors Carreres i Cera

(Ve de la 1.ª pàgina.)

De sobte s'estén damunt del camp el roncar trepidant dels dos-cents cavalls desfermats. El motor i el feix vivíssim dels dos projectors de l'avió que il·luminen la pista de sortida. Tothom està en suspens: l'avió — millor diríem els dos cons de llum, que és l'única cosa que es veu — empren aquella cursa que s'acostuma a dir boja, i tothom sent el calfred d'admiració per aquesta gesta que és el vol de nit. L'avió ha deixat el terreny, i decididament ha enfocat la ruta de la costa. Els projectors s'han apagat, i només podem seguir la seva posició pel llum blanc de cua.

Aviat no es pot distingir de les poques estrelles que brillen a l'horitzó. Els darrers en veure'l precisen vagament la seva posició damunt les muntanyes de Garraf. Després és inútil: l'avió s'ha submergit en la nit i segueix la seva ruta lliurat als propis recursos. I comença la desfilada una mica silenciosa dels amics. En poca estona el camp torna a la quietud i a la fosquedat. Només resta vivent la imatge dels dos pilots, amarats de sentit esportiu, que posen contribució llur experiència i facultats per portar a bon terme una empresa difícil.

* * *

Ahir a la tarda tots els pilots i amics que havien acomiadat Cera i Carreres eren altra vegada al camp d'aviació del Prat. Aquesta vegada, l'optimisme era general. A l'Aero Club de Catalunya s'havien rebut durant tot el dia els telegrames expresos pels aviadors en cadascuna de les etapes. La volta a la Península s'anava portant a bon fi amb una regularitat i una precisió exactament meravelloses.

La nostra aviació civil no podia realitzar un altre raid més proporcionat a ella mateixa que el que han portat a cap els pilots Carreres i Cera. Una volta a la Península en menys de vint-i-quatre hores és una bona mesura de la capacitat d'una aviació lliurada exclusivament a les seves pròpies energies.

A dos quarts de vuit, quan hom estava disposat a esperar mitja hora més, l'"Stinson blau" surt de darrera els hangars a gran velocitat. Crits d'alegria: Ja són aquí! Una volta al camp que fineix amb un aterratge impecable. Aplaudiments, abraçades i enhorabones interminables. Fotògrafs altra vegada.

Carreres i Cera estan frescos i eixerits com si les hores de tensió i enervament no deixessin rastre en llur joventut i entusiasmes.

Enhorabona!

* * *

L'avió del raid és un aparell americà "Stinson", equipat d'un motor Lycommig de 215 ca alls, de cilindres radials refredats per aire. Es tracta d'una conducció interior quatre places, perfectament equipat per al vol de nit i sense visibilitat. Ultra els dos pilots Carreres i Cera, hi anava el jove i popular mecànic Llorenç.

Les hores efectives de vol han estat 15 hores 5 minuts i 30 segons. Comptant-hi les etapes, la volta a la Península ha estat efectuada en 18 hores [illegible] minuts i 30 segons. Actuaren de comissaris el capità Senen, per la Direcció d'Aeronàutica Civil, i el senyor Balcells, de la F. A. E. El promedi de les hores de vol dóna una mitjana de 165 quilòmetres per hora, i la total és de 138.

M. F.

L'ARRIBADA A LOS ALCACERES

Los Alcázares, 15. — A les tres i deu minuts d'aquesta matinada ha aterrat feliçment en aquest aeròdrom l'avioneta dels aviadors catalans Enric Cera i Josep Carreres, que intenten la volta aèria a la Península en menys de vint-i-quatre hores, tripulant un aparell americà de turisme "Stinson-Lycoming".

Han manifestat que han sortit de Barcelona (aeròdrom del Prat) a les dotze en punt de la nit.

S'han queixat de les dificultats amb què han hagut de lluitar en aquesta primera etapa, ja que durant tot el recorregut han topat amb vents de cara i buits d'aire ininterromputs.

La primera etapa de la volta a la Península, Barcelona-Los Alcàzares, que suposa un recorregut de 520 quilòmetres, l'han cobert Cera i Carreres en sols 3 hores i 10 minuts de vol.

Després de rabituallar l'avioneta els aviadors catalans han despegat a les 4'5 amb direcció a Sevilla, segona etapa de la volta a la Península.

— A SEVILLA

Sevilla, 15. — A les 7'22 d'aquesta matinada ha aterrat feliçment a l'aeròdrom de Tablada l'avioneta dels aviadors catalans Cera i Carreres, que efectuen 1 volta a la Península en vint-i-quatre hores.

El recorregut de 465 quilòmetres que separa Los Alcàzares de Sevilla l'han cobert en 3 hores i 17 minuts.

Han manifestat que en general el vol des de Múrcia ha estat feliç, si bé han hagut de lluitar amb vent de cara.

Un cop realitzades les operacions duaneres i de proveïment l'avioneta ha represès el vol a les 8'15 cap a Lisboa. En el moment de despegar els pronòstics del temps presentaven aquest com a insegur i l'horitzó es trobava molt tapat.

Cera i Carreres han de cobrir encara els 322 quilòmetres que separen Sevilla de Lisboa, les 547 que hi ha entre Lisboa i León i els 685 del recorregut des d'aquesta capital fins a Barcelona, on esperen arribar entre les set i les vuit del vespre d'avui.

— A LEON PER LISBOA

León, 15. — A les 2'22 d'aquesta tarda ha aterrat feliçment a l'aeroport militar de l'aeròdrom de León l'aeroplà de turisme que tripulat pels aviadors catalans Cera i Carreres i el mecànic Llorenç Fornés ha sortit als cero minuts del dia d'avui de l'aeroport barceloní del Prat per intentar la volta a la Península ibèrica en menys de vint-i-quatre hores.

A León han arribat els aviadors catalans procedents de Lisboa. Han salvat, per tant, un recorregut de 547 quilòmetres, que és el més llarg dels coberts des de la seva sortida de Barcelona.

En arribar a León els aviadors portaven recorregudes quatre de les cinc etapes del seu raid: Barcelona-Los Alcàzares, 520 quilòmetres; Los Alcàzares-Sevilla, 465 quilòmetres; Sevilla-Lisboa, 322 quilòmetres, i Lisboa-León, 547 quilòmetres.

Ara manca als aviadors catalans l'etapa més llarga i dura del recorregut, la de León a Barcelona, que finalitza el seu raid.

León, 15 (urgent). — A les 3'15 de la tarda ha despegat feliçment l'avió dels pilots catalans Cera i Carreres per tal de cobrir la cinquena i última etapa de la seva formidable volta a la Península en menys d'un dia:

El recorregut León-Barcelona suposa un trajecte de 685 quilòmetres.

Els aviadors han manifestat que amb una mica de sort esperen arribar a Barcelona cap a les set del vespre, completant d'aquesta forma la seva volta a la Península en molt menys de les vint-i-quatre hores.

Els aviadors militars de León han dispensat als seus companys un bon acolliment i els han felicitat per la regularitat amb què es descabdellava fins llavors el seu interessant raid.

Agraden més
Són fines i cruixeixen en menjar-les. Agraden més que les altres Maries. Torrades deliciosament, en el seu punt més just, obtingut en forns elèctrics, de precisió. Nutritives i de bon pair. Decididament, agraden més perquè són altra cosa.
Mengeu també Chiquilín, la galeta que us agrada d'ou i mantega
MARIA ARTIACH
PAQUET DE 200 GRAMS, UNA PESSETA; — 100 GRAMS, 50 CENTS.
ARTIACH

Les Lletres i les Arts

"Una nit", de Domènec Guansé (1)

per J. M. Miquel i Vergés

Un episodi íntim, amb caires contradictoris, amb vacil·lacions neguitoses, amb detallences romàntiques, és el motiu d'aquest nou llibre de Domènec Guansé. L'autor recull, en la figura del protagonista, unes impressions autopsicològiques que donen una intensa emoció al tema escollit. Maurici, qui tasta, a trames de la novella, l'amor, la gelosia, la dissort i a darrer terme un retrobament quimèric de la il·lusió perduda en la cruel presència de la mort, és germà, en alguns aspectes, d'aquelles figures tan recreades en les velles manifestacions del romanticisme moral, en les quals una sensibilitat morbosa, adés traduïda en timideses insuperables, adés amb trets d'orgull, traça, amb línies ben definides, la seva fesomia moral. Guansé ha escollit, potser per a millor vivisecar l'ànima de Maurici, la forma autobiogràfica. Es Maurici qui parla i ens mostra, de vegades amb crua sinceritat, els més íntims i contradictoris sentiments, el qui, amb la palanca de l'emoció, enlaira la monòtona lluita de l'amor i el dubte, invariablement entrellaçats, a l'artístic desordre de les defallences d'aquesta mena d'ànimes que no troben mai el centre de llur serenitat, que van de desil·lusió en desil·lusió, de fracàs en fracàs, descontents tothora i tothora vacil·lants en llurs pròpies ambicions. L'aspiració concreta d'una correspondència amorosa és, en aquesta novella de Domènec Guansé, la que lliga les diverses forces esparses de la voluntat de Maurici. Inútilment, però, cercarà l'equilibri; de primer una incomprensió al taranná delicadament femení d'Aurèlia, més tard l'orgullosa renúncia, després la cruel presència de la mort i encara la inútil lluita d'un retrobament impossible, teixiran la dissort d'aquest jove que per pròpia confessió ha corregut darrera un fantasma, el fantasma de la seva felicitat. Aquests trets fan d'aquesta novella una narració trista amb ribets de lirisme morbós. En cap moment Guansé no posa una punta d'optimisme en el neguit accelerat de Maurici, ben a l'inrevés, s'atura a descriure, i en aquesta transcripció hi ha la màxima força emotiva de l'episodi, el cos inert d'Aurèlia dins el taüt, l'oscil·lació de la flama dels brandons, el somriure de la morta, la ratlla humida dels seus ulls i el to transparent de la seva carn exhausta. La vetlla del cadàver d'Aurèlia és, per a Maurici, doblement dolorosa; Guansé sap exprémer-ne els motius en acusar-ne el contrast. Es davant de la presència de la mort, davant la impossible revivis-cència dels sentiments, que sap la tendra afecció que havia inspirat a Aurèlia, i és també en aquella nit de vetlla quan el cadàver muta el somriure per la ganyota tràgica que suggereix la descomposició de la matèria, quan neix el sentiment d'un nou amor indefinible, quimèric, turmentador. Maurici, des d'aquell moment, és, per gràcia de Domènec Guansé, una d'aquelles ànimes en les quals el desig fracassa des dels primers moments perquè resten indecises, segures de la inútil lluita i resignades a l'eterna vacil·lació. Així, l'amor, sobtadament revelat en la vetlla tràgica, de Joana, i que Maurici veu com un allibe-

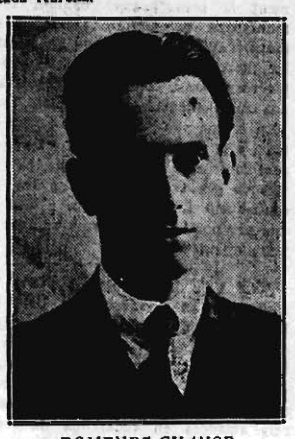

DOMENEC GUANSE

rament i una prometença, no és res més que un inconformisme febrós a la presència de la crua realitat. Maurici vol fer reviure Aurèlia en la seva germana, vol tastar, en ella, el goig de l'amor i el plaer del festeig i el bes de la passió, però la quimera, el dolç engany d'un retrobament impossible no resisteix la ingènua conversa d'uns companys d'estudi ni la fina intuïció femenina de Joana, que sap veure, en Maurici i en els seus ulls, l'ànima dolorosa de retrobar en ella la imatge viva de la dissortada Aurèlia.

Domènec Guansé sap bastir en aquest sol episodi amorós, tràgicament sensible, la bellesa sentimental de la novella. Es en els detalls de descripció on les pinzellades agafen un to malenconic, diria's comunicació directa de l'esperit, allà on la intensitat emotiva s'accelera i els estats de les ànimes se'ns fan transparents. La tristesa del llibre arrenca del seu motiu, però Guansé s'endinsa en els moments dolorosos, i en analitzar el xoc dels esdeveniments accentua la impressió tot just nascuda a les primeres pàgines.

Cap motiu secundari no trenca l'harmonia de l'acció ni cap figura aliena a la vida de Maurici no en frena el seu ritme; per això els més petits detalls que han d'ajudar a la interpretació de la psicologia de Maurici i d'Aurèlia són exposats amb tots els seus caires i matisos. La suau evolució del sentiment amorós que va, engendrat pel dolor, d'Aurèlia a Joana i fruit del seu anàlisi davant el cadàver de l'estimada, té un punt d'esgarrifança captivador. Domènec Guansé, en concebre els esdeveniments segons la seva individualitat creadora, ha estat guiat, sense que cap aspecte en desdigui, per una delicada intuïció artística, secret i nexe del sentiment que traspua a través de les pàgines d'"Una nit".

(1) Llibreria Catalònia, 1935.

Un llibre cada dia

¿ON VA LA PINTURA? (1)

"Commune", òrgan de l'E. E. A. R. (Associació d'Escriptors i Artistes Revolucionaris) ha dedicat el seu número de maig (número 21) a la pintura. Es un volum dens pel contingut i interessantíssim per les opinions contradictòries, sinceres o forçades, que hi expressen nombre de pintors i d'escriptors de la nova esquerra social francesa. Seguint el nostre mètode expositiu en donem, a continuació, un resum que continuarem en un altre article. Aquestes opinions han estat recollides per escriptors assenyalats: René Crevel, Jean Casseu, Aragon i Champfleury.

Diu *Amédée Ozenfant*, pare del Purisme (moviment que seguí al Cubisme): "Estic d'acord amb els meus companys dels moviments cubistes i post-cubistes en allò que afecta el vocabulari, la terminologia i els elements que compondran el quadre. Devem als Impressionistes, Fauves, Cubistes, Constructivistes i Abstractistes, obres importants que foren ben bé de llur temps i que constitueixen admirables *inventaris dels mitjans de l'art*. Al capdavall, però, la recerca de la pureza per ella mateixa esdevé estèril. Vaig comprendre això en 1925, i em vaig orientar cap a les recerques més humanes". Per a Ozenfant l'abast d'una obra d'art depèn de l'excel·lència de la tècnica. El pensament no val quasi res si la forma és mediocre. Però a la complexa equació que els artistes de tots els temps han de resoldre s'afegeixen, ara, les obligacions següents: "Primer: Pintar per a tots, per tant, pensar en el proletariat universal. Segon: Obligació, doncs, d'expressar-nos tan universalment com sigui possible. (Universalment: així es retroben les preocupacions del Purisme 1918 "Després del Cubisme"). Expressar en termes universals, per les propietats directes i collectives dels sentits i no per allusions o símbols que són obscurs als no iniciats. Objectivitat del pensament, doncs, i dels mitjans triats. Un art social ha d'ésser un excitant viril que creï una exaltació fortificant. Passa l'època on hom es preocupava d'ésser revolucionari en la *forma*; entrarem segurament a una nova època on hom es preocuparà d'ésser revolucionari en l'esperit. L'artista ha estat, és i serà humanista quan ha sabut, sap o sabrà sotmetre's a l'humà. Tot artista que es manté al damunt de la batalla política o social del seu temps, es priva de tota possibilitat d'acord amb el seu temps".

Diu *Christian Berard*: "No crec a la possibilitat d'una estenografia genial. No admeto el quadre per a tres persones. Menys admeto, encara, l'academisme. Un moribund de Ribera, de Goya, de Delacroix, serà per a tots d'un poder més i millor convincent que un moribund dels artistes francesos. Un art abstracte, en lloc d'expressar l'inconscient, el limita". Tot i que Berard no admet la plàstica cubista, reconeix que les tres darreres teles de Picasso exposades a la Retrospectiva recent l'han meravellat.

Per a *André Derain* no compten en la pintura ni les anècdotes particulars, ni les teories, ni les formes exteriors: només compta la vida interior. "No hi ha tema. Només hi ha el dinamisme d'una època. L'art no és una addició de qualitats, ans una summa. Totes les experiències, totes les coneixences han d'ésser assimilades, digerides. L'art és dionisíac. El geni és, per ventura, una constant espontaneïtat. Cadascú ha de trobar la seva tècnica automàticament. L'ofici és molt simple. L'autocrítica esterilitza, i hom no arriba enlloc amb les intencions". Per a Derain la inspiració primera és joia, el treball es fa dolor, l'encert assenyala la tornada a la joia. Troba en Sézanne una cura de perfecció incompatible amb el lliure joc del pensament humà. "Cézanne cerca l'absolut, i això s'oposa a l'esclat de la vida. L'home no pot vèncer els elements. L'esperit ha de seguir la matèria, millor, l'esperit ataca la matèria, però la matèria resisteix. Hom ha intentat fer dir massa coses sublims a la pintura. Tant si pinten com un congolès o com Meissonnier, hi ha sempre una comuna mesura, una mena de nº dimensió que cadascú porta en si mateix i que no pot dissimular. L'única matèria de la pintura és la llum. Això està d'acord amb les teories científiques més avançades". Quant al social: "No és l'artista que ha d'educar el poble, ans el poble l'artista. Es el poble que crea els mots, els dóna llur carn: és el poeta que els troba un ritme. El gran perill per a l'art, és l'excés de cultura. El veritable artista és un home inculte. Si un dia la cultura fos general, no hi hauria més art, no tindríem fretura d'art. Però les coses humanes no arribaran mai a atènyer la perfecció, i l'artista no ha pas de presentar-se amb la trista figura de l'home resignat".

Diu *J.-L. Garcin*: "Volem, al costat de la classe obrera, construir, afirmar. L'art és per a nosaltres una interpretació lírica de l'universal".

Diu *Jean Carlu*: "L'artista modern—i especialment l'arquitecte, el decorador i el cartellista — desitja que la seva obra sigui l'expressió o la solució dels problemes posats per tal de perfeccionar les condicions de vida de la humanitat. La imatge posseeix un valor moral i educatiu que confereix a l'artista un sol particularment útil en l'esforç collectiu. El cartell — vegeu a la U. R. S. S. — és un dels mitjans de difusió cultural més eficaços".

Diu *Fernand Léger*: "Més que tornar al tema ("*sujet*"), val més anar a l'*objecte* Amb el tema, perdem la llibertat necessària per a la intensitat plàstica. Si ens servim, en canvi, de l'*objecte*, tenim moltes més probabilitats de fer alguna cosa de qualitat plàstica. Aquesta concepció decorativa de la pintura és conseqüència de les noves recerques personals. La gran formula és, doncs, l'objecte. L'educació de les multituds es fa al carrer per l'objecte. Es així com es forma el gust de les masses. L'objecte és un *valor social*. Es el Cubisme que ha imposat l'objecte al món. Es el Cubisme que ha ensenyat al comerç i a la indústria de servir-se de l'objecte". Creu Léger que el cinema ja s'encarrega d'allò que alguns voldrien que interessés l'artista: la descripció, l'episodi, l'escena sentimental, el tema. I diu: "No demaneu als pintors de descriure les batalles de febrer! L'expressiu i el sentimental no poden passar en pintura".

Diu *Jacques-Emile Blanche* que el tema no compta per res sinó "...la manera com és tractat. Totes les fórmules, tots els "ismes", han acabat en teoria, en art aplicat i en comerç. No m'interessa l'academisme geomètric. Cal estimar la pintura, sense oblidar, però, que per a construir un quadre la tècnica no és pas menys necessària que per a bastir una casa". Quant al social: "Es l'home que m'interessa, la vida. No és possible d'imaginar un artista en la seva torre de vori. S'és ciutadà abans que pintor".

Per a *André Marchand* els artistes moderns han d'ésser acusats per llur menyspreu del proletariat. Diu que si el proletariat és indiferent a l'obra d'art la culpa és dels artistes. Llur posició és, segons ell, falsa si no es decideixen a viure i a treballar amb el proletariat i per a la seva causa.

Per a *Paul Signac* la qüestió del tema ("*picturel* o *anecdòtic*" pregunta) és mal posada. El tema del quadre no vol dir res: "és el roig o el verd de Delacroix que m'interessen" no les escenes tretes de Walter Scott. No recordo el tema d'un Peruggino, però recordo el Peruggino". "Una nova cultura crearà temes nous. L'entusiasme portarà a cantar coses noves que seran belles".

Aquest fascicle conté també parers de Marx Ernits, d'André Lhote, de Frans Masereel, de Marie Laurencin i articles de Cassou sobre Manet, Courbet i Daumier; de Léon Moussinac sobre els pintors davant el "tema"; de René Crevel sobre l'art a l'Alemanya nazi; de M. Marcelette sobre l'art a la Itàlia feixista; d'Aragon sobre John Héartfield i la bellesa revolucionària.

En donarem pròximament un resum.

FOCIUS

(1) *Où va la pinture?* Fascicle 21 de "Commune" (Paris, maig 1935).

Petita Antologia de "La Publicitat"

RELLOTGE DE SOL

Per a Cèsar Santurio

Amides hores d'or, imatge de tebiors i veis d'oblit;
ara tens casa, sol paisatge...
el teu no res de cada nit.

JAUME CASADEVALL

ILLA DELS AMANTS

Crit de flama, clam de vent,
en la finestra poruga,
de ben de matí, quan sent
el tremolor de la fuga
d'albes, vol, música, rima
tàcita d'estrèpits, llum,
ira de l'oratge, prima,
joc i cursa que es consum,
illa dels amants, somrís
d'ans incerts, paradís.

B. ROSSELLO POROEL

Un bell homenatge a la memòria de Bofill i Mates

El diumenge passat va inaugurar-se a Sant Marçal del Montseny una Biblioteca pública, la qual portarà el nom d'un català illustre, l'excels poeta Bofill i Mates-Guerau de Liost.

Els seus fundadors, amadors de la Poesia, han volgut perpetuar la memòria del poeta que tan bellament ha glossat la natura rústica i selvàtica de l'alterós Montseny oferint un modest homenatge a l'autor de la "Muntanya d'ànimes tistes". La Biblioteca, de la qual s'ha fet públic lliurament a l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, ha quedat installada en aquell hostal.

"AMICS DE LA POESIA"

El segon mil·lenari d'Horaci

El dimecres que ve, dia 19, a les set de la tarda, el catedràtic de la Facultat de Filosofia i Lletres doctor Joaquim Balcells donarà una conferència sobre el tema "El motiu de la mort en la poesia d'Horaci". Aquesta conferència ha estat organitzada pels "Amics de la Poesia" en ocasió de celebrar-se enguany el segon millenari de la naixença d'Horaci. L'acte tindrà efecte a l'aula de conferències de la Facultat de Filosofia i Lletres.

Exposició de Primavera de 1935

LA PINTURA
Saló de Barcelona

(Continuació)

La primera acotació que ens trobem en el catàleg d'aquest Saló correspon al nom de Josep Amat, que signa dos paisatges i un interior, pintats amb saborosa fuga i simpàtica vivacitat de paleta; V. Albarranch hi té dos paisatges discrets; "Port de pescadors", de C. Becquer, és una nota animada i fina de color. Ramon Calzina, amb "Infant de circ", harmonia de vermell damunt fons neutre i obscur, ofereix una obra en la qual la saviesa de la tèrmica, fa més intens el fons torbador que acompanya sempre la pintura d'aquest artista; els dos paisatges que exposa J. Cases, tot i l'evocació d'altres estils, revelen un positiu temperament de pintor. A. Coll Blanch, en "Dàrsena" i "La Rambla", ha encertat dues de les millors obres que ha produït. Teresa Condemines, amb "Camí de la font", se situa entre els valors consolidats de la nostra pintura. Els dos nus femenins que formen la composició, tenen una depuració linial extraordinària, i una serenitat que no apaga la fina palpitació vital d'aquells cossos virginals. Joaquima Costa exhibeix dues notes de mar: "Port de Barcelona" i "Els vivers", pintades amb molta espontaneïtat.

Feliu Elies, amb "Les pipes" i "El petit violoncellista", continua la sèrie de les seves prodigioses interpretacions objectives. La figura de l'adolescent músic és de les més càlides que li hem vist. M. Ferrer, en "Via lliure", ha fet una transposició a l'oli d'un dels seus temes d'aquarella. Joan Gil i Gil exposa un paisatge molt robust i lluminós i una figura de ballarina, executada amb fuga intel·ligent. "Paisatge gris" és un bon testimoni de la pintura insinuant i elegíaca en què s'ha especialitzat Lluís M. Güell. Francesc Guinard comenta com de costum la virolada munir d'una festa de poble a l'aire lliure: Oleguer Junvent, cada dia més segur en l'expressió personal, presenta dues teles molt atractívoles. Joan Mercè afina sensiblement la seva rudesa originària, i obté composicions vives i harmonioses. "Natura morta", de F. Marsà, composició de grans dimensions, confirma les excel·lents antituds de l'artista per la captació fàcil de les qualitats: en els paisatges, pintats amb simpàtica escomesa, el colorista troba l'ocasió d'abandonar-se amb més llibertat. "Primavera", de Lluís Masriera, és una bona mostra de la pintura de l'autor, i les natures mortes de J. Martínez situen l'artista en un lloc distingit entre els especialistes del gènere.

Elisi Meifren, el veterà mestre, per la frescor i l'agilitat del toc, sembla que tingui el do de reiovenir-se amb els anys. "Martigues", distingit amb el premi Isidre Nonell, afinat en un dia-

EL PREMI "DAMIA CAMPENY"

Enguany el premi d'escultura "Damià Campeny" ha estat atorgat a aquesta bella figura de bronze d'Enric Casanoves

pasó rosat, acusa la fertilitat inesgotable de la paleta de l'artista, i és un exemple de la seva dicció abundant, avui sàviament controlada. El mateix pot dir-se de "El Sena. París" i "Tardor", simfonies de grisos argentats i verds humits, respectivament, executades amb captivadora elegància. J. Morell, en la composició "Estiu en els Cigarrals. Toledo" i "El Tajo. Toledo", executats amb paleta fangosa i grans taques planes, que fan pensar en el cartell, aguanta amb èxit el seu prestigi d'artista fàcil i correcte. "Mare i fill", de Lluís Muntaner, dóna un tema a propòsit per l'art del pintor que en el cap del nen ha trobat un dels seus millors moments. Jacint Oliver té dos paisatges magnífics, vius de color, nerviosos de tòc, originals de visió. Planes Dòria, en "Forn d'obra", ha encertat una de les seves teles més robustes i afinades; "Plaça de Montesquin" continua la tradició de probitat que distingeix l'autor.

Josep Puigdengoles exposa un nu femení que representa una victòria considerable dintre la producció fàcil del jove pintor. B. Puig Perucho, en "Santa Quiteria" dóna una mostra exquisida de la seva paleta dolça i de la seva rectitud de narrador del paisatge. Manuel Rocamora hi té dues notes molt distingides de color. "Olor i sabor" i "Carrilaires", de Rodríguez-Puig, especialment el primer, acusen importants adquisicions expressives en l'autor, dotat d'excel·lents aptituds d'interpretador de qualitats. Ernest Santasusanna, en "Nota del llibre", pintada amb evident disciplina, denuncia l'interès que l'autor sent per la pintura alegre i fresca de Fragonard. Mary Taylor hi té un bon retrat de noia, acordat en una gamma delicada en gris i rosa. "Tarda de braus", de J. Terruella, té tot el moviment i l'agilitat de toc que l'autor posa en aquest gènere, que tracta amb tanta autoritat. N. Torrecillas ha encertat un conjunt molt apreciable en el paisatge "La Palma de Cervelló". El mestre J. Vancells hi és representat per dos paisatges de regust clàssic, discretament solemnes, pintats amb l'elegància que li és habitual. A. Vidal Rolland hi ha portat una figura i dues natures mortes que no desdiuen de la producció de l'artista. Els tres paisatges que signa Vila Puig mantenen la tònica de l'autor, que en el més petit ha afinat més subtilment la paleta. D. Viñas exposa dos paisatges i una composició en les quals manté dignament les característiques del seu estil; M. Vilatobà, en "Figura", assegura la seva tècnica, i enriqueix la paleta amb gammes d'alegre ressonància, i Tomàs Viver clou la secció amb dos paisatges d'excel·lent qualitat.

Els aquarel·listes hi tenen una escollida representació d'entre la qual sobresurten "Natura morta", d'I. Bea; "Contrallum", de F. Cano; "Estudi", de L. Davit Dues composicions amb figures de R. Estrany; dues marines de J. Llaverias, una animada composició de J. Picó, un paisatge de M. Risques i dos paisatges de P. Sabater.

En la secció de dibuix i gravat destaquen una vista de Rupit de F. Almi, unes aiguatintes d'A. Antiga, uns dibuixos aquarellats d'animals de C. Becquer, unes vistes d'A. Cardunets, unes Ilustracions epigramàtiques molt agudes de J. Narro, una nota de J. Oliver, unes composicions de tipus de carrer i de pescadors de Ricard Opisso, amb molt de caràcter i uns apunts de nena delicioso de F. Serra, que completa l'aportació amb altres dibuixos excel·lents.

A la secció d'art aplicat hi ha una notable col·lecció de set gerros de gres i una ànfora d'E. Ballet, unes peces de gres d'A. Cumella, una arqueta d'A. Fargnoli, unes relligadures d'A. Casanova, una copa i sermall de Ll. Albert de Puig, uns metalls de F. Meyer, un paravent, laca japonesa de F. Muntanyà i un cartell. "Granadines", de F. Martínez Surroca.

(*Acabarà*)

CARLES CAPDEVILA

No podem publicar les notes pregades que no vinguin escrites en català i amb un timbre o signatura coneguts

EL CORREU D'AVUI

El Greco.—El dimarts vinent, dia 18, a les set de la tarda, al local del Cercle Artístic, el senyor Víctor Mastriera i Vila donarà una conferència, amb projeccions, sota el tema "El Greco dins l'evolució de la pintura". L'acte serà públic i començarà puntualment.

✱ "*Fortuny*" (assaig crítico-biogràfic). "Edició homenatge al gran pintor reusenc", ha tingut tan favorable acolliment entre els seus compatricis del nostre ubèrrim camp de Tarragona que es pot dir que no hi ha poble ni llogaret que no hagi adquirit almenys un exemplar d'aquesta celebrada obra (la primera parlant de Fortuny en català).

✱ "*Els moviments d'emancipació nacional*", d'Andreu Nin, publicat per les "Edicions Proa" dins de la Biblioteca "El Camí", ha assolit un èxit de venda. *La gran revolució que ve...*, de Jacques Dubion, traducció de Joan Puig i Ferreter, que ha sortit dins la mateixa col·lecció, ha suscitat també un interès justificadíssim entre tots els qui, preocupats per la gravetat de la crisi econòmica mundial, cerquen una sortida a la situació.

✱ *Curset de conferències d'art.* — Durant l'exposició de les obres pertanyents als subscriptors col·leccionistes de G. A. I., a les galeries d'art Syra tindrà lloc un curset de tres conferències a càrrec de l'escultor Josep Granyer i els pintors Camps-Ribera i Joan Commeleran.

La primera va ésser ahir a les set del vespre. Josep Granyer disserta "Sobre el moment econòmic de l'art".

La segona, a càrrec de Camps-Ribera, serà celebrada divendres a la tarda, desenvolupant el tema "L'art de tots els temps".

Joan Commeleran clourà el divendres dia 28, a les set de la tarda, amb el tema "Els darrers vint anys de pintura catalana".

✱ *Grau Sala.*—Divendres serà clausurada l'actual exposició de Grau Sala, la qual durant aquesta quinzena ha ocupat la sala del fons de les galeries Syra.

LLIBRERIA CATALONIA

Dintre pocs dies es posarà a la venda el llibre de

ALARD PRATS

El gobierno de la Generalidad en el banquillo

Preu: 5 pessetes

Comandes a la nostra Llibreria

RONDA DE SANT PERE, 3

Aprreneu a casa mateix

Idiomes
de parlar i escriure correctament francès, esperanto, anglès, alemany, italià, rus, *en 4 a 8 mesos.*

Ortografia
i correspondència general i comercial en els dits idiomes, i en català, espanyol, esperanto, *en 2 a 4 mesos.*

Calligrafia
manuscriptura particular, comercial, ràpida, rodona, etcètera, *en 1 a 2 mesos.*

Aritmètica
abreujada per a totes les operacions de Comerç, Banca, Borsa, *en 3 a 6 mesos.*

Tinguda
de llibres de Comerç, Indústria, Banca, *en 2 a 5 mesos.*

Estenografia
i dactilografia, aplicables a tots els idiomes esmentats, *en 2 a 4 mesos.*

No perdeu temps dubtant
Des de qualsevol grau de cultura, podeu, del vostre domicili estant, adquirir fàcilment aquests coneixements, pels eficaços sistemes del

LICEU DALMAU

Demaneu prospecte gratuit a la Direcció general: Carrer València, 245 - BARCELONA - Apartat 319.

Nom ... ...
Carrer ... ...
Ciutat ... ...

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

Liceu Dalmau
Didacta i Linguaphone
Barcelona: carrer València, 245.
Badalona: carrer del Lleó, 87.
Sabadell: plaça Galàn i García, 9.
Terrassa: carrer F. Macià, 5.
Manresa: plaça Fius i Palà, 1.

EXPOSICIONS D'ART

SALA BUSQUETS
PASSEIG DE GRACIA 96
INSTITUT CATALA DE LES ARTS DEL LLIBRE
Exposició i concurs de gravats
Fins al 30 de juny

SYRA
DIPUTACIO, 262 - TELEFON 18710
Art i ornamentació
Objectes per a presents
GRANYER, LLAURADOR, CAMPS-RIBERA, COMMELERAN I GAUSACHS
(Exposició del G. A. I.)
JOAN RAURELL Dibuixos
Fins al 28 de juny

SALA GASPAR
CONSELL DE CENT, 323
(entre Rambla de Catalunya i Balmes)
RAMON N. PERMANYER Pintura
Fins al 21 de juny

SALA RENART
Diputació, 271. - Telefon 16217
Impressionistes, Nusos, Obres de pintura
SELECCIO DE DIBUIXOS DE DIVERSOS ARTISTES
Fins al 21 de juny

SALA BARCINO
RAMBLA DE CATALUNYA, 29
MARCS, GRAVATS, PINTURA MODERNA

LLIBRES!!
Autògrafs, dibuixos, aquarelles el més important assortiment de gravats de Barcelona
Exposició i venda a preus inversemblants a
METROPOLITANA
LLIBRERIA VELLA I NOVA
Canuda, 31, baixos de la Sala Mozart

Heus ací...

la recepta que guarirà el vostre sofriment de l'estòmac i intestins malgrat sigui de molts anys i hagin fracassat altres tractaments.

ELIXIR ESTOMACAL

SAIZ DE CARLOS

EXIT DE LA S. O. A. I.

Catalunya, poble decadent
JOSEP A. VANDELLÓS

No fa gaires dies, dintre la B. C. A. I. s'ha publicat un llibre que és un S. O. S. desesperat: "Catalunya, poble decadent", de Josep A. Vandellós.

Aquest llibre val la pena que sigui llegit i meditat. Es tracta d'un grapat de xifres reveladores d'un problema extremadament greu. — P. Vinyoles i Vivet. — "El Matí".

És un llibre que haurien de llegir, aprofundir i treure'n les conseqüències que són del cas, tots els catalanistes, i, d'una manera especial, la nostra joventut. — V. B. — "La Humanitat".

S'ha publicat fa pocs dies un llibre que haurien de tenir sempre present tots els catalans...

Nosaltres voldríem que l'obra de Vandellós fos discutida i fins censurada. Pitjor per a Catalunya si passa com una de tantes obres de les que, després de llegides, cauen en l'oblit. — Petroni. — "Després".

B. C. A. I. és un exponent de cultura. Subscriviu-vos-hi. 5 volums anuals, 24 pessetes. Apartat de Correus, 1222, Barcelona. S'han publicat 7 volums. Volum proper:

L'ANIMA I EL MIRALL, de Carles Pi i Sunyer

INFORMACIO D'ESPANYA

IMPRESSIO POLITICA

Quin benestar parlamentari!

(CONFERENCIA TELEFONICA DEL NOSTRE REDACTOR A MADRID)

La jornada d'avui ha estat d'absoluta quietud política, sense que pugui destacar-se'n una nota d'interès. Tancades les Corts, no podem registrar tan solament aquells comentaris de passadissos que acostumen a animar altres dies el ritme provincià de la política madrilenya.

El resum de la setmana parlamentària deixa satisfets el Govern i les oposicions. El balanç no pot ésser, per tant, més afalagador des d'aquest punt de vista, i a judicar pel contentament de tots, hom podria creure que vivim en el millor dels mons. El Govern està satisfet perquè ha aconseguit treure aprovats de la Cambra el projecte de llei d'atur obrer i els pressupostos de quatre departaments ministerials. Les oposicions, pel seu cantó, no estan menys satisfetes pel matcix motiu, puix que creuen que, a mesura que el Govern realitza el seu programa, s'apropa el terme de la seva missió.

El fet que tots es felicitin del que ha passat demostra el grau de confusió a què ha arribat la política espanyola. L'espectacle és desconcertant. Una funció tan seriosa com la d'aprovar els pressupostos preocupa només en funció de les conseqüències polítiques que pugui tenir i no pel fet mateix de dotar el país d'una llei econòmica. Difícilment podria qualsevol diputat de la majoria donar una impressió aproximada de les xifres que el seu vot ha aprovat, no interessa aquest petit detall: el que interessa és saber el que passarà després d'aprovades aquestes xifres.

Un projecte com el de l'atur obrer, que en qualsevol país ocuparia l'atenció del món polític, ha passat com un dictamen més, convencut tothom que no tindrà cap eficàcia. Els grups ministerials, amb l'aprovació d'aquesta llei, s'han tret un pes de sobre. Ara el que menys els preocupa és que els obrers sense feina trobin treball o no. Els mateixos periòdics ministerials dediquen a l'assumpte l'espai imprescindible per a assenyalar que el Govern va complint el seu programa, va vivint, però sense revelar cap fe en els resultats de la llei.

Aquesta situació és francament desmoralitzadora, i contribueix d'una manera considerable al descrèdit del règim parlamentari; però potser aquesta sigui la finalitat que cerquen els partits que només accepten aquest règim per a servir llurs interessos polítics, però que, per llur doctrina i llur tàctica, desitjarien la seva desaparició. Fer del Parlament una institució artificial, buida i absent de les realitats nacionals, és també treballar pel feixisme.

Els pressupostos del Marroc

Madrid, 15. — L'alt comissari d'Espanya al Marroc, senyor Rico Abello ha dit aquesta tarda als periodistes que les seves converses amb el senyor Lerroux prosseguiran el dilluns vinent per a tractar del pressupost, puix que és molt difícil de cercar l'anivellació d'aquest amb les rebaixes que ha pensat el senyor Chapaprieta, ja que el senyor Rico Abello considera que la repoblació forestal ha de tenir gran increment perquè és una de les principals bases de la riquesa d'aquella zona.

DECLARACIONS DEL SENYOR RICO ABELLO

L'alt comissari d'Espanya al Marroc, senyor Rico Abello, després d'entrevistar-se amb el cap del Govern, ha parlat amb un periodista, al qual ha dit:

—Fins ara poques notícies puc donar, i aquestes es refereixen quasi exclusivament al pressupost del Majzhen. No hi haurà augment en el personal, i si algunes amortitzacions de vacants que es puguin fer sense perjudicar els serveis. En canvi hi haurà algun augment en els serveis de foment per a obres que es puguin considerar reproductives i per a beneficiar l'economia de la nostra zona. També hi haurà algun augment per a dotacions de serveis nous que abans no figuraven en el pressupost del Majzhen, però que són necessaris.

D'ençà que vaig arribar a aquest càrrec, jo tenia gran interès a millorar el funcionament de la justícia islàmica, i seguint aquesta orientació s'han creat serveis nous de justícia que cal dotar. Aquests són l'establiment de l'escrit, que no figurava en aquella organització de Justícia, i la creació del Tribunal d'Apel·lació.

El servei de Duanes també ha estat reorganitzat per a posar-lo en harmonia amb les necessitats d'ara, i això, per bé que suposa algun augment en les despeses, s'ha compensat amb escreix amb l'augment en la recaptació. Aquests serveis funcionaven com en 1914, i no donaven un rendiment convenient per a l'administració.

Per a atencions de cultura hi haurà també algunes consignacions noves per la creació d'Escoles d'Arts i Oficis indígenes a Villa Alhucemas i Alcazarquivir, que, per bé que més petites que a que existeix a Tetuan, tindran igual orientació.

En aquest pressupost continua la política del millorament forestal i ramader de la zona, i per a això es consignen quantitats destinades a investigacions per a afloraments d'aigües a les regions sedentes de la zona oriental. L'èxit obtingut en els primers intents ha animat a seguir les investigacions. A Aíso, els indígenes han trobat aigua, i si seguissin els afloraments, per bé que fossin de poc cabal, canviaria completament el panorama en algunes regions de la zona. Els enginyers, demés, fan estudis per a l'atenció dels prats naturals, creació de prats artificials i plantació de plantes forratgeres, amb la qual cosa s'aconseguiria defensar de la degeneració la raça de bestiar indígena.

Fora del pressupost amb prou feines si he portat qüestions d'importància. M'he cregut en el deure d'avisar al Govern la conveniència que en uns quants anys no es paralitzi ni s'aminori el ritme de progrés iniciat per la República i com que els recursos del pressupost del Majzhen no són bastants per a atendre aquestes necessitats, he parlat que s'ha d'anar preparant un nou empréstit com el de 1928 que ja s'està esgotant. Jo calculo que hi haurà diners per a seguir aquest ela modest però eficaç durant un parell d'anys, però cal prevenir perquè el problema s'estudiï amb calma i es pugui resoldre en la forma més convenient per als interessos d'Espanya i de la zona.

Una altra qüestió que també he sotmès al Govern ha estat la monetària. Amb motiu de l'alça de la plata, des de Tànger es feia una gran especulació que va fer pujar la moneda Hassani i creà un conflicte a la població indígena, que és la qui empra aquesta moneda; i he indicat al Govern la conveniència que amb els deguts assessoraments s'adoptin les mesures oportunes, per tal d'evitar que l'alça d'aquella moneda produeixi pertorbacions en el mercat indígena.

Espero que en el que resta d'any quedarà iniciada una política eficaç en allò que afecta a ramaderia i a la repoblació forestal. Amb vistes al problema ramader, s'han de preparar abeuradors, puix que el bestiar es mor de set moltes vegades, i allotjaments col·lectius. S'estimularà la ramaderia amb una intensa campanya i amb concursos i premis; s'estirilitzarà els sementals de mala qualitat, etc. La ramaderia i els boscos són els dos elements bàsics de la riquesa en aquell país.

Preguntat sobre la qüestió duanera del Marroc que van plantejar fa temps els francesos, ha dit:

—Se'ns féu una consulta; nosaltres vam fer una investigació per mitjà dels nostres tècnics, i ara estem esperant les seves notícies.

L'alt comissari romandrà a Madrid uns quants dies; durant ellsll celebrarà conferències sobre problemes importants de la zona.

Les relacions comercials amb França

Madrid, 15. — Al cercles interessats ha produït certa satisfacció la notícia que tot seguit seran represes les negociacions comercials amb França. Sembla que la posició de França en aquests moments és de major cordialitat. Les instruccions del Govern espanyol són també més flexibles i això fa esperar que s'arribarà a una solució satisfactòria. Hom espera que França respondrà a la iniciativa espanyola amb el gest més cordial.

Exposició J. Pallarols
cent dormitoris i menjadors
Mobles i làmpares.
preus sense competencia
Vegeu els aparadors.

El projecte definitiu de reforma constitucional redactat pels ministres d'Instrucció Pública i de Guerra Srs. Dualde i Gil Robles

Madrid, 15. — Redactat, com és sabut, pels senyors Dualde i Gil Robles, s'ha sotmès al Consell de ministres el projecte definitiu de reforma constitucional.

El preàmbul del projecte és breu. S'al·ludeix en ell l'alt grau de juridicitat que revela la possibilitat d'anar a la reforma de la Constitució per un règim superconstitucional, que a tant equival marcar una llei de les lleis. El moment de la reforma és aquest. Les Constitucions solen engrandir-se en casos d'exaltació, que són passatgers, i no és prudent esperar per a la reforma un altre moment de sobreexcitació. En la Constitució espanyola el fervor especulatiu s'ha arrogat una primicia que no li correspon. No hi ha discordança més perillosa que la que es produeix entre l'esperit de la nació i la forma jurídica destinada a protegir-la i revelar-la. Solament l'experiència pot donar la desitjada harmonia entre l'un i l'altra. La proposta està construïda sobre l'experiència de tres anys de règim constitucional. Però, a més, la necessitat de la reforma està assenyalada també per l'experiència d'altres països. En ells les Constitucions de la post-guerra han estat seguides de reformes considerades ineludibles.

Segons l'article 125 de la Constitució, les Corts que iniciïn la reforma solament poden acordar-la i assenyalar l'article o articles afectats per això. Es planteja solament el problema de la revocabilitat del precepte, que fins llavors és intangible, i després passa a la condició de reformable o susceptible de supressió o adició.

A continuació ve l'exposició del motiu.

En la Constitució hi ha tres tipus d'articles: els que són susceptibles d'addició, els que poden reformar-se i els que poden suprimir-se. A aquest precepte s'ajustarà estrictament el projecte de llei.

La revisió comença a partir de l'article 12. L'article 12 de la Constitució és el que es refereix a l'aprovació dels Estatuts de les regions autònomes i a les convicccions que es requereixen per a la dita aprovació. A aquest article s'hi afegirà una addició, perquè s'hi adverteixen omissions com la del quòrum per a l'aprovació dels Estatuts, llur suspensió o llur modificació.

A l'article 14 es fa una altra addició. L'article 14 és el que defineix quins són els serveis de l'exclusiva competència de l'Estat espanyol a les regions autònomes i sobre els que li corresponen la legislació i l'execució directa en matèries diverses que figuren en el dit article. L'adició es deu al dubte que sorgí de si s'han d'agregar en el contingut d'aquest article la justícia, l'ordre públic, la instrucció pública, el règim de Premsa, associacions i reunions, així com els espectacles públics, per entendre que l'experiència ha demostrat els riscos de lliurar a l'autonomia regional les dites matèries.

Es fa una altra addició a l'article 15. Aquest article és el que delimita les funcions en les quals correspongui a l'Estat la legislació, i podrà correspondre a les regions autònomes, l'execució, en la mesura de la seva capacitat política, a judici de les Corts, sobre les matèries que en el dit article constitucional es defineixin.

L'addició es fa per entendre que l'enumeració que fa l'article sembla incompleta, puix que no parla del dret de família, tutela, obligacions i contractes.

En l'article 19 es pot proposar la supressió i la reforma. Aquest article diu que l'Estat podrà fixar, per mitjà d'una llei, aquelles bases a què s'hauran d'ajustar les disposicions legislatives de les regions autònomes, quan així ho exigís l'harmonia entre els interessos locals i l'interès general de la República. Correspon al Tribunal de Garanties Constitucionals l'aprovació prèvia d'aquesta necessitat. En aquest precepte s'estableix un quòrum que l'esterilitza pràcticament.

L'article 20 es reforma. Aquest article diu que les lleis de la República seran executades a les regions autònomes per les seves autoritats respectives.

S'entén que els recents successos han demostrat que l'estructuració constitucional és anòmala i inadequada. Per aquest article s'ha fet possible que el President de la Generalitat assumeixi a la regió autònoma la representació del Poder central.

En l'article 23 se suprimeix l'apartat quart, que diu: "Els estrangers que obtinguin carta de naturalesa i els que sense ella hagin guanyat veinatge en qualsevol poble de la República, en els termes i condicions que prescriu la llei".

Aquest apartat es considera contradictori en ell mateix, ja que per a ésser vei de qualsevol poble de la República cal ésser prèviament espanyol.

En l'article 26, que és el més important de tots els que es modifiquen i que es refereix a la consideració de les confessions religioses, es proposa l'addició i la reforma, perquè no s'hi regula la matèria de concordar, i es considera que és inqüestionable que ha d'ésser incorporada a la Constitució per la seva importància. Els paràgrafs que estableixen la separació de l'Església i l'Estat no exigeixen addició i reforma, però es reclama per a la resta d'apartats que es consideren molt ambigus o poc flexibles i, demés, perquè tenen aspectes que es consideren que han d'ésser atribuïts a la legislació ordinària, i no són essencialment constitucionals.

Se suprimeix l'article 30, que diu: "L'Estat no podrà subscriure cap Conveni o Tractat que tingui per objecte l'extradició de delinqüents polítics socials".

Es reforma l'article 43, que tracta de la família i que estableix el divorci vincular, perquè es considera que ha provocat al país reaccions contradictòries. Aquest serà un problema que se sotmetrà en tota la seva integritat a les Corts Constituents.

Es considera que ha d'ésser suprimit l'article 44 qué tracta de les expropiacions sense indemnització, per entendre que han constituït una amenaça desvaloritzadora de la propietat, sense cap benefici.

Es proposa la reforma de l'article 51, que diu: "La potestat legislativa resideix en el poble, que l'exerceix per mitjà de les Corts o Congrés dels Diputats".

Es proposa aquesta reforma de l'article per entendre que l'experiència ha demostrat els greus inconvenients d'aquest. Són aquests la ineficàcia de les lleis que els partits elaboren en contradicció amb els adversaris que els precedirien; tendència a la plenitud del Poder, ja que el Govern està sotmès a la Cambra i fins té jurisdicció aquesta sobre el president de la República; pugna amb el cap de l'Estat per ésser l'únic poder de contenció davant la Cambra i abús de la iniciativa parlamentària de les lleis. Es proposa la solució de la creació de l'alta Cambra.

Es proposa també la Reforma de l'article 53, que tracta dels diputats i diu que una vegada elegits representen la nació. Es reforma perquè la Constitució oblidà que calia harmonitzar el principi de la representació nacional amb l'autonomia de les regions. Els diputats de la regió legislen amb exclusió dels diputats de la resta del país, i, no obstant, poden pesar sobre la legislació general.

S'entén necessària la reforma de l'article 58 que diu: "Les Corts es reuniran sense necessitat de convocatòria el primer dia hàbil dels mesos de febrer i octubre de cada any, i funcionaran, almenys, durant 3 mesos en el primer període i dos en el segon."

Es considera que no és raonable que el període de tres mesos que marca la Constitució per a les sessions parlamentàries, de febrer a setembre, inclusivament, sigui tan ampli, i en canvi, el segon període, que és de dos mesos, hagi de desenvolupar-se d'octubre a gener inclusivament. Com que el president de la República té la facultat de suspendre les sessions per 15 dies, es fa més petit aquest marge.

Es proposa també la reforma de l'article 60, que diu: "El Govern i el Congrés dels diputats tenen la iniciativa de les lleis."

Es proposa la reforma per la raó que la iniciativa dels diputats en ordre al pressupost, ha de restringir-se.

També es proposa la reforma de l'article 68, que diu: "El President de la República serà elegit conjuntament amb les Corts i un nombre de compromisaris igual al de diputats.

Els compromisaris seran elegits per sufragi universal, igual, directe i secret, d'acord amb el procediment que determini la llei. Al Tribunal de Garanties Constitucionals correspon l'examen i aprovació dels Poders dels compromisaris.

La reforma d'aquest article es justifica perquè es refereix al cas dels compromissaris i si s'instaura el Senat han de desaparèixer.

Per la mateixa raó ha de reformar-se l'article 74 que tracta de qui ha de substituir el President de la República, perquè la presidència interina de la República haurà de correspondre al President de l'Alta Cambra.

Es reforma, així mateix, l'article 65, que diu: "El President de la República nomenarà i separarà lliurement el President del govern, i, a proposta d'aquest, els ministres. Caldrà separar-los necessàriament en el cas que les Corts els neguessin de manera explícita llur confiança."

Aquest últim paràgraf és el que es considera que ha d'ésser reformat. Un altre dels articles que es reforma és el 76, que determina les facultats que corresponen al President de la República per entendre que els decrets que el President autoritza no han d'anar a la seva signatura, i perquè la intervenció del cap de l'Estat s'ha de limitar a casos de seguretat i a continuació d'una política nacional, als alts funcionaris inamovibles, els de nomenament lliure, els alts comandaments militars i els representants diplomàtics.

També es reforma l'article 80, que diu: "Quan no és trobi reunit el Congrés", el President, a proposta i per acord unànime del govern i amb l'aprovació dels dos terços de la Diputació Permanent, podrà estatuir per decret sobre matèria reservada a la competència de les Corts, en els casos excepcionals que requereixin urgent decisió, o quan ho demani la defensa de la República."

Els decrets així dictats tindran solament caràcter provisional, i la seva vigència estarà limitada al temps que trigui el Congrés a resoldre o legislar sobre la matèria."

Es reforma aquest article perquè es considera que el quòrum que s'exigeix a la Diputació Permanent per a legislar amb urgència, resulta prohibitiu.

També es reforma l'article 81 per considerar que restringeix excessivament la facultat presidencial en el que atény a la dissolució de les Corts.

També es proposa la reforma de l'article 82, que tracta de la destitució del President de la República.

Es proposa la reforma dels articles 83 i 84, perquè és necessària la possibilitat del vet davant la Cambra única, sense que desaparegui la prerrogativa en el cas d'establir-se el Senat. El veto és independent del "referendum". Aquest no ha d'exigir-se quan es tracta d'atribucions privatives del President de la República.

Es reforma així mateix l'article 85 que diu que el President de la República és criminalment responsable de la infracció delictiva de les seves obligacions constitucionals, i que el Congrés, per acord de les tres cinquenes parts de la totalitat dels seus membres, decidirà si procedeix acusar el President de la República davant el Tribunal de Garanties Constitucionals.

Instaurat el Senat s'imposa la reforma d'aquest paràgraf.

També es proposa la reforma de l'article 90, o més bé dit, fer-hi una addició. Aquest article diu: "Pertoca al Consell de Ministres, principalment, elaborar els projectes de llei que hagi de sotmetre al Parlament, dictar decrets, exercir la potestat reglamentària i deliberar sobre tots els afers d'interès públic."

L'article 91, que es refereix a la responsabilitat del President del Consell i els ministres, cal que també sigui reformat en cas que s'instauri l'alta Cambra. El Senat podria tenir funció fiscalitzadora i fins i tot potestat per a emetre vots de censura en allò referent a la responsabilitat política dels ministres.

Es reforma també l'article 92 que tracta de la responsabilitat dels ministres davant del Tribunal de Garanties, donat que aquesta responsabilitat l'hauria d'exigir el Senat.

Es reformen els articles 99 i 100 que tracten de la responsabilitat civil i criminal en què puguin incórrer els jutges, magistrats i fiscals en l'exercixici de llurs funcions.

També es reforma l'article 102. Aquest article diu: "Les amnisties sols podran ésser acordades pel Parlament. No es concediran indults generals. El Tribunal Suprem atorgarà els individuals a proposta del sentenciador, del fiscal, de la Junta de Presons o a petició de part.

En els delictes d'extrema gravetat, el President de la República podrà indultar previ informe del Tribunal Suprem i a proposta del Govern reformat."

Es demana la reforma de l'article perquè l'amnistia pot conduir a la indefensa social, i això comporta restriccions que poden ésser d'intervenció d'altres poders.

L'article 107, que tracta dels pressupostos, es reforma i la reforma ha de comprimir-se a si el pressupost ha d'ésser anual o biennal.

També es reforma l'article 109 pel fet que la Constitució admet les autonomies regionals, i el pressupost ha d'estructurar-se atenent a aquest règim, de manera que les despeses comunes de sobirania podrien cobrir-se amb recursos que carreguessin damunt totes les regions, i els de serveis transpassats amb els tributs cedits a les regions autònomes.

L'article 110 per la mateixa raó de pressupost també es reforma.

Es demana la supressió o reforma de l'article 120, que diu: ""El Tribunal, per compte de la República és l'òrgan fiscalitzador de la gestió econòmica. Dependrà directament de les Corts i executarà les funcions per la seva denegació en el coneixement i aprovació final dels comptes de l'Estat.

L'article 121, que estableix el Tribunal de Garanties Constitucionals a tot el territori, s'ha de suprimir i reformar si es crea del Senat.

Per la mateixa raó ha d'ésser reformat l'article 122, ja que es refereix a la forma de constitució del Tribunal de Garanties, i el mateix l'article 124, que tracta de les immunitats i prerrogatives dels membres del Tribunal.

Per últim es reforma l'article 125, que tracta dels tràmits de la revisió constitucional.

Acabada l'exposició de motius, el projecte sotmet a la consideració de les Corts una proposta de reforma que consta d'un article unic.

Es diu en ell que, de conformitat amb l'article 125 de la Constitució, se sotmet a la decisió de les Corts elegides amb potestat constituent la reforma d'aquella en aquesta forma:

Addicions als articles 12, 14 en el seu número 4 i 16 en el seu número 1.

Supressió en l'article 15 de les matèries incorporades als dos articles anteriors.

Supressió o reforma de l'article 19.
Reforma de l'article 20.
Supressió del número 4 de l'article 23
Reforma i addició en l'article 26.
Supressió de l'article 30.
Reforma de l'article 43.
Supressió o reforma de l'article 34 en els paràgrafs segon i tercer.
Reforma i addició de l'article 71.
Reforma dels articles 53, 58, 60, 68, 74, 75, 76, 80 en el seu paràgraf segon, 82, 83, 84, i 85.
Addició a l'article 90.
Reforma dels articles 91, 92, 99, 100, 102, 107, 109 i 110.
Supressió o reforma del paràgraf darrer de l'article 120.
Supressió o reforma dels articles 121, 122 i 123.
Supressió de l'article 124
Reforma de l'article 125.

El pressupost de la Presidència

Madrid, 14. — A la Presidència han facilitat la següent nota:

"La Premsa ha publicat unes manifestacions fetes pel president de la Comissió de Pressupostos al Congrés, senyor Abilí Calderón, censurant el pressupost de la Presidència en el sentit que s'augmenten quatre milions de pessetes per a personal i en canvi es disminueixen dos milions per a material d'aviació i el crèdit per a la reparació d'aquest material.

Pel que correspon al citat augment al crèdit de personal per a aviació convé declarar que en el pressupost vigent se satisfan pels departaments de Guerra i Marina molts "devengos" de personal, perquè els seus crèdits no foren traspassats al de la Presidència en aprovar-se el pressupost per a 1934 que regeix, però que ja s'han inclòs en el pressupost per a 1935, amb la qual cosa forçosament s'ha de produir un augment per al crèdit total, però amb la conseguent baixa en els de Guerra i Marina, les quals circumstàncies es declaren degudament en la memòria que acompanya el pressupost.

Quant a la baixa en material de vol fou feta pel Ministeri de Finances sense prèvia consulta a la Presidència, que no ha pogut fer més que lamen-

X. & J. Alicó
CASA DE CANVI
COMPRA TROSSOS DE JOIES D'OR
PLAÇA DE L'ANGEL 3

Fulletó de LA PUBLICITAT ★ Núm. 48

CAP A LES TERRES HOSTILS D'ETIOPIA

per **H. de Monfreid**

riure d'ironia melangiosa en els seus ulls cendrosos. I, no obstant, si aquest home volgués, quin ascendent no tindria damunt l'emperador! Potser n'hi té un, però no és al servei de ningú. Per això els intrigants l'avorreixen. Però ell és fort, inatacable, perquè el negus ha comprès la lleialtat d'aquest modest servidor i la confiança que li té és admirable.

Conten que un dia l'emperador rebé una denúncia anònima que li revelava que el seu melge, venut als enemics, havia de barrejar en la beguda que havia de prendre, una metzina fulminant.

Quan Zervos li presentà el remei, li preguntà si l'havia preparada ell tot sol.

—Jo mateix, Sire, com sempre; mai ningú sinó jo toca res del que és per a Vostra Majestat.

L'emperador el mirà fit a fit als ulls, somrigué, velà lentament el seu esguard amb la parpella feixuga, i prenguè la medicina.

Es recollí un instant i acomiadà Zervos sense pronunciar una paraula tot estrenyent-li la mà.

¿Hailé Salassié sabia que un rei abans que ell havia passat aquesta aventura? Ho dubto. L'etiop, però, fou més gran perquè no revelà la denúncia calumniadora. Fins alguns anys després no es va saber la veritat, amb motiu d'una altra calúmnia que permeté descobrir l'autor de la primera.

L'emperador apareix: capa de llana beige, feltre gris, sembla una mica cansat. Amb prou feines se li veu l'esclat de la seva mirada filtrar-se entre les parpelles abnixades de seguida, i desapareix voltat del seu seguici cap a la sortida on les tropes li retén els honors.

Davant d'ell les trompetes de coure sonen una estranya melodia sobre tres notes allargades. Tan aviat harmonioses, dissonants o discordants com un clamor, acaben sempre, però, amb uns unisons potents que fan vibrar tot l'espai.

Després apareix l'emperadriu. Do seguida és voltada d'una ampla cortina blanca de mussolina lleugera que aguanten els palges i els seguidors. Protegida així de les mirades, avança lentament i va a instal·lar-se a l'automòbil.

La residència de S. M. és una gran construcció blanca situada al cim d'un turó escarpat, on hi havia l'antic tresor, que domina la ciutat i els seus jardins.

El panorama és espléndid: cap a ponent, sota un cel encara tot arborat, la malesa immensa es desplega envers els horitzons misteriosos del país dankali; a llevant, les altes muntanyes de l'Harrar encara tenen el pic encès de sol mentre que els últims contraforts ja se submergeixen en les ombres violades.

Una ampla escala recta davalla com una cascada al flanc mateix d'aquest requisser, on el palau sembla posat com un niu d'alligues. Banderoles amb els colors abissinis: verd, groc i vermell, espeteguen al vent de la tarda.

La multitud, atapeïda a la plaça, resta admirada davant la iIluminació d'aquella estada, ordinàriament silenciosa i emboicallada de tenebres així que es fa de nit.

Garlandes de bombetes elèctriques s'encenen, la terrassa flameja. Darrera la columnada de les arcades s'agita tot un poble de servidors. Vi i de baix estant, destacant-se damunt del cel, aquest palau, malgrat la seva arquitectura modesta, té un aspecte verilablement grandiós.

Per al poble, gent simple i imaginativa, l'emperador ha donat de sobte una ànima, una vida sobrenatural a la casa on acaba d'entrar. Correm cap a la fàbrica, frisosos de donar un cop d'ull a la plaça de distribució i veure si han estat preses les disposicions per a "lluir" aquest consum inusitat de fluid.

XXVII

ELS ESTUDIANTS

Encara no feia un minut qué havia arribat, que m'anuncien la visita d'Ato Berhane Marcos.

Un mot sobre aquest personatge, perquè val la pena.

Es un abissini mestís de Galla, em sembla. Potser deu a aquest creuament la seva intel·ligència viva, el seu talent net i precís i, sobretot, la seva inesgotable capacitat de treball. Quaranta anys escassos, pie, de mitja alçada, el cap petit i rodó, les faccions una mica bolerudes, els ulls sortits.

A primera vista res no us crida l'atenció. Però a la primera paraula els ulls se li animen i li iIluminen la cara amb una mirada plena d'intel·ligència, i aquesta mirada se us clava ferma i dreta; us sentiu conquistat.

Ato Berhane Marcos és simplement cap de Correus d'Addis Abeba. Situació esborradissa i ben grisa. En aquesta penombra, però, fa molt més pel seu país que els ministres galonejats i els *grans personatges oficials*. L'emperador ha sabut apreciar aquest modest funcionari, sortit del no-res, per fer-ne el seu conseller més íntim. Educat per Monsenyor Jarosseau, parla un francès impecable amb la mateixa facilitat que la seva llengua materna.

Va vestit sempre a la moda etiòpica i sap portar els seus amples vestits, de blancor enlluernadora, amb una distinció i una majestat que els nostres vestits d'americana no poden aconseguir.

Ato Berhane Marcos podria ésser posat com exemple a favor dels resultats de l'educació del jovent en el matcix país, i demostrar quina diferència de mentalitat existeix entre la dels joves educats a Europa o a Amèrica.

Els que vénen d'Amèrica, generalment tornen vo fobs. Per què? M'ho he preguntat diverses vegades i mai no he trobat una resposta satisfactòria.

Els que tornen d'Amèrica poden portar l'agror d'haver sentit i suportat aquell profund menyspreu americà per la raça negra. En aquell país de llibertat no es fa cap distinció: qualsevol pell negra, si ja no és bona per a ésser esclava, encara no fa un segle que ho era. En aquell temps l'avi de tal filàntrop eminent d'avui, en fer treballar *els negres en terres malsanes*, no es preocupava gens de l'angle del seu perfil o de la forma del seu cranl; eren negres i amb

El que diu la premsa de Madrid

ANOMALIES QUE APUNTA "EL LIBERAL"

"Hasta nosotros llega, de origen que nos merece entero crédito, una noticia que estimamos sensacional y que pone una vez más de manifiesto la influencia de los valedores con que cuenta la Compañía de Jesús.

Hace pocos meses, revolviendo entre los trastos y enseres (alfombras, catres, sillas, etc.) almacenados en un desván de la residencia de los jesuitas en San Sebastián fueron descubiertos doce cajones, perfectamente cerrados, en los que se guardaba gran cantidad de documentos.

El hallazgo produjo la natural expectación, por suponerse que los papeles de este modo descubiertos pudieran tener gran interés en relación con la Compañía de Jesús.

¿Se trataba del archivo de Loyola?

¿Se estaba por el inesperado hallazgo ante un importante descubrimiento?

Recientemente hemos dado cuenta a nuestros lectores de cómo desapareció el archivo de Loyola merced al aviso que recibieron los jesuítas poco antes de que se procediera a su incautación.

La otra parte del archivo que pudo hallarse es la que figura en poder del Patronato y a cuya documentación venimos refiriéndonos publicando algunos de sus más interesantes documentos.

El delegado de Hacienda de la provincia de Guipúzcoa dió cuenta inmediatamente del hallazgo referido al Juzgado de San Sebastián. A su vez, el juez se lo comunicó también, pocos días después, al Patronato administrador de los bienes de los jesuítas, el cual creyó oportuno guardar silencio, hasta que hace poco tiempo, y según noticias que tenemos por exactas, el juez de San Sebastián dirigió al Patronato un exhorto dándole a conocer que del examen de los documentos de la Compañía, que seguramente en ellos está la clave de la existencia de muchas e importantes fortunas, que en realidad son de la pertenencia de la Compañía de Jesús.

¿Ha tomado el Patronato alguna resolución como consecuencia del exhorto dirigido por el juez de San Sebastián?

¿Lo ha comunicado siquiera a los vocales que forman parte del Patronato?

Aunque tenemos por cierto que sobre este asunto, lo mismo que sobre la existencia de otros importantes documentos, no se ha dado cuenta a los componentes de la Junta del Patronato, queremos suspender por hoy todo comentario hasta tanto que puedan los interesados dar a la opinión pública las explicaciones que ya está esperando sobre tantas y extraordinarias anomalías como vienen produciéndose en este asunto."

EL MATEIX PERIÒDIC POSA DE RELLEU LA INCAPACITAT DE LES CORTS ACTUALS

"No se ha hecho obstrucción parlamentaria al proyecto de Paro obrero. Ya puede decir el ministro de Trabajo que ha hecho algo. Lo que ha hecho és poco menos que nada, según demostraron, entre otros, los señores Alvarez (don Basilio) y Pascual Leone con sus brillantes intervenciones en el debate, y según dijimos días pasados en estas columnas. ¡Es que no quieren enterarse!

Para socorrer a los parados Inglaterra lleva gastados más de 500 millones de libras esterlinas, y unos 800 en obras públicas. Los socorros repartidos por los Estados Unidos pasan de 4.000 millones de dólares. Y en obras públicas ha invertido 6.000.

Francia, 1.000 millones de francos en subsidios, y 3.000 en obras. Italia, 900 millones de liras en socorros y 2.000 en obras.

Alemania, 2.000 millones de marcos en socorro y 6.000 en obras.

Y en España se reduce todo a ocupar a unos 30.000 hombres durante seis meses con jornales de cinco pesetas, dejando a 930.000 completamente abandonados.

veríamos repitiendo uno y otro día.

Déjelas ustedes — nos decían algunos dilectos amigos. —Así se desacreditarán antes y no volverán a perturbar la vida de la República. No conviene excitarlas para que hagan cosas, porque si las hacen les servirá de plataforma electoral.

No; no harán nada. ¿Plataforma electoral? ¡Casas Viejas! No tienen capacidad. Se las puede exitar cuando se quiera en la seguridad de que no saldrán de la inacción.

Lo que hay que hacer no puede ser obra de estas Cortes.

Lo que menos nos importaría és que les sirviera de plataforma electoral lo que hicieran si ello fuera beneficioso para el país.

Estas Cortes, que no son republicanas, aunque se lo llaman, no hacen, no pueden hacer nada. Y no lo harán, por mucho que se les excite.

¡A la vista está! Se han lanzado a votar una ley contra el paro. Y del millón de parados, suponiendo que la ley se cumpla sin filtraciones de los recursos que procura — ¡que es ya suponer! —, del millón quedarán sin ocupación más de 900.000, y el resto tendrá que trabajar por lo menos ocho horas para ganar cinco pesetas durante seis meses.

Y para eso han estado meditando la ley contra el paro año y medio."

SOBRE LA REFORMA CONSTITUCIONAL

"La Libertad": "Lo que no puede ni debe olvidarse".

"Lleno de júbilo antirrepublicano, clama "El Debate" que la reforma constitucional atañe ya a los artículos! Y añade: "Todos los que han permitido la persecución religiosa — ¡pobre octavo mand — iento! — y los que se refieren a familia, enseñanza y propiedad, serán reformados". Y de lo del régimen unicameral. Y lo de las autonomías. Y la índole de la República parlamentaria. Y lo de los tribunales de honor. Y... Pero ¿a qué andarse con enumeraciones? Lo seguro es decir que se descuaja lo que hay de republicano y moderno en la Constitución.

De la República, sólo dejan los señores Lerroux, Gil Robles, Martínez de Velasco, Melquíades Alvarez y etc., la forma externa. Sin duda les parece más útil una a modo de monarquía sin monarca."

"El Sol": "La reforma constitucional".

"No se trata de una cuestión baladí. Envuelve, por el contrario, una gravedad que no encuentra comparación en nuestra historia política más acá de acontecimientos como el que dió nacimiento al régimen. Comprendiéndolo así, percatados de que significaría una imprudencia tremenda lanzar al país en sus circunstancias actuales a una decisión de ese tipo, enfrentarlo de nuevo con el problema de su propio destino como unidad política, nos pronunciamos abiertamente contra el intento de reforma en sí. Resultaría tan desatinado, que nos resistimos a creer que exista verdadero ánimo de llevarlo adelante Porque no vale decir que se pretende tan sólo un retoque del texto, dentro ya de sus líneas y siguiendo sus propios métodos. Siempre, aún en las circunstancias más favorables, en un período tranquilo de un país que tenga resueltos sus problemas básicos, hay en ella un proceso político de intensidad suma, con las correspondientes luchas y perturbaciones. ¿Qué no habría de ocurrir en España, cuya situación actual es de amarga disensión civil, de encono feroz, de pasiones desbordadas? El planteamiento de la cuestión constitucional, la convocatoria de unas Cortes constituyentes, sería en condiciones tales la señal de la contienda última, la ocasión de una lucha final, en que cada bando se propondría exterminar al contrario, saciar su frenesí. Nadie que vea más allá de los esquemas jurídicos funcionando a medida de sus deseos puede esperar que el sector victorioso — sea cual fuere — iba a atenerse, tras la campaña constituyente, a normas de templanza y moderación.

Y cuando el país necesita una política conciliadora, prudentísima, que le conduzca a situaciones de sosiego y normalidad, ¿ha de provocarse porque sí un resultado de violencia como el que sin duda alguna produciría la reforma constitucional?..."

Es crea un nou organisme

Madrid, 15. — La "Gaseta" d'avui publica un decret creant amb caràcter transitori un Patronat Nacional de Socors als parats involuntaris. Els dos primers articles diuen així:

Art. 1.—Sota la presidència del Ministre de Treball, Sanitat i Previsió, es crea, amb caràcter transtori, un Patronat Nacional de Socors als parats involuntaris. Serà constituit pel sots-secretari de Treball i Previsió, Sanitat i Assistència Mèdica, director general de Beneficència, que actuarà de secretari, i nou vocals designats pel ministre de Treball entre personalitats representatives de les classes tributàries, intellectuals, socials i econòmiques, i professionals (patronals i obreres).

Art. 2.—El Patronat tindrà com a finalitats pròpies:

a) Recaptar mitjans econòmics a tot Espanya per tal d'acudir en socors immediat i material dels obrers en atur forçós involuntari.

b) Coordinar totes les activitats dependents d'institucions de l'Estat, provincia i Municipi que puguin coadjugar als expressats fins.

c) Estimular totes les iniciatives privades i invitar les institucions benèfiques subjectes a l'alt patronat de l'Estat i particulars, així com a individus benestants, per tal que ajudin a aquesta obra humanitària i de justícia social, confluint tots els recursos en una sola via i organització.

d) Actuarà el Patronat com a alt òrgan administratiu de tots els recursos que s'obtinguin per a aquest fi.

Els restants articles es refereixen al funcionament intern del nou organisme i donen les normes per a la seva aplicació.

PROPIETARI

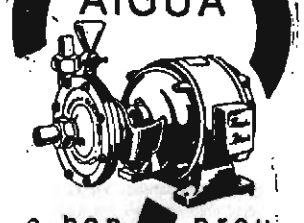

a bon preu
BOMBA BLOCH
Li proporcionarà un gros caudal a qualsevol alçada.
GRUPS COMPLERTS DES DE 215 PTES.
BOMBA BLOCH
JAUME CUIXART
MARAGALL 17 AL 23 - BADALONA
RONDA SANT PERE, 22 - BARCELONA

DE LES TERRES CATALANES

L'homenatge de Sitges a Santiago Rusiñol

A l'Ajuntament de Sitges ha tingut lloc la presa de possessió, pel conseller de Cultura de la Generalitat, senyor Lluís Duran i Ventosa, del càrrec de president del Patronat del "Cau Ferrat", que li pertoca per raó del seu càrrec.

Després la comitiva, formada pel conseller de Cultura de la Generalitat, l'Ajuntament de Sitges, el Patronat del "Cau Ferrat", una representació de l'Ajuntament de Barcelona, la Junta de Museus de Catalunya, elements artístics, teatrals i musicals i tots els alumnes de les escoles de primera ensenyança de la població veïna, els quals duien ramells de flors, es traslladà al peu del monument a Santiago Rossinyol, situat entre els edificis de "Cau Ferrat" i "Maricel".

En aquell lloc, on s'apilegà molt de públic, l'alcalde de Sitges, senyor Olivella, pronuncià un discurs enaltint l'obra artística de Rossinyol.

Li contestà el conseller de Cultura de la Generalitat, senyor Duran i Ventosa, el qual dedicà el seu discurs als nens i nenes de les Escoles nacionals que assistien a l'acte, dient-los que quan siguin grans recordin sempre l'acte que s'estava celebrant a honor de l'insigne català que sabé honorar amb el seu art la seva terra natal.

TARRAGONA

Dues mil pessetes per al general Batet :- La guàrdia municipal :- Noves diverses

Tarragona, 15. — L'Ajuntament ha enviat dues mil pessetes per a la subscripció destinada a regalar les insignies de la creu llorejada de Sant Ferran al general Batet.

— Dilluns es veurà al Tribunal Contenciós Administratiu el recurs presentat per la Cambra de la Propietat contra els pressupostos municipals de 1932 i 1933. Defensarà la Cambra l'advocat i catedràtic senyor Joan Pérez Cabrera i en nom de l'Ajuntament actuarà el senyor Salvador Canyes.

— Avui es reunirà en sessió extraordinària el Consell de govern municipal per normalitzar la marxa dels distints departaments.

L'alcalde, senyor Cereceda, reuní al seu despatx la guàrdia municipal i els aconsellà discreció en els seus tractes amb els ciutadans i els exhortà a mantenir la disciplina i prestigi del Cos. Terminà oferint-se com a defensor de la guàrdia municipal.

La guàrdia municipal ha demanat permís per a tenir un canvi d'impressions sobre el projecte de l'alcalde de Madrid, senyor Salazar Alonso, consistent en la creació d'un cós únic per a tots els guàrdies municipals d'Espanya.

— Demà al migdia, a l'Ateneu de Tarragona s'inaugurarà l'exposició de dibuixos i caricatures de l'artista vei d'aquesta ciutat J. G. Guarino.

— A Gandesa ha estat detingut Pau Latorre, de Vallderroures, per haver furtat una bicicleta a un convei.

— Al carrer de Prat de la Riba el camió d'aquesta matrícula número 4706, conduit per Joan Panicello, ha atropellat el ciclista Joan Moix, de divuit anys, al qual ha causat lesions lleus.

L'HOSPITALET

De Festa Major.—Conferència.—Preca. El servei de nit

L'Hospitalet, 13. — S'ha celebrat amb tota solemnitat la Festa Major de la barriada de Collblanc. Totes les festes foren molt concorregudes, especialment les que no tingueren lloc en cap envelat, o sigui les celebrades a l'aire lliure. La Lliga i els radicals aixecaren monumentals envelats i tenim impressions que es compliren al peu de la lletra tots els actes anunciats.

Tinguérem el goig de tornar a veure el rei i la reina — els gegants — que no havien sortit d'enca de la caiguda de la dictadura, i que foren debuts pel nostre Ajuntament radical-cedista allà organitzadors de les festes perquè aquestes tinguessin més relleu. També foren molt celebrades les piruetes dels cap grossos, que no sabem si també foren cedits per l'Ajuntament.

— Ahir tingué lloc al saló de conferències de l'Ateneu de Cultura Popular, l'anunciada conferència del senyor Rafael Solanic. L'orador disertà sobre l'interessantíssim tema "Arts plàstiques i bella oficia". El senyor Solanic després de fer una breu història de les evolucions i les característiques de l'art, projectà diverses fotografies que venien a donar forma figurada a la seva brillant conferència. El nombrós públic que emplenava el saló de conferència de l'Ateneu, aplaudí xardorosament el conferenciant.

— Preguem al senyor alcalde que tal com va prometre als periodistes en la visita que aquests li feren, procedeixi a fer retallar tot allò inserit a la premsa i que parli de la nostra ciutat, per tal de continuar aquell arxiu de premsa que inicià l'Ajuntament popular darrer.

— El senyor conseller de Cultura si ha tingut ocasió de visitar la Biblioteca pública, segurament que ja s'haurà adonat de la necessitat de canviar tan aviat com sigui possible la instal·lació elèctrica, puix que l'actual no ofereix cap condició; al contrari: la llum groga vermellenca i esmortèida, no aconsegueix més que fatigar la vista dels lectors.

— ¿Voldrien dir-nos per quins set sous els veïns de la barriada del centre per tal de telefonar als de la barriada de Santa Eulàlia i Collblanc han de regalar cinquanta-cinc cèntims a la Companyia Telefònica Nacional d'Espanya? ¿I perquè els ciutadans de Santa Eulàlia i Collblanc gaudeixen de l'automàtic i es comuniquen amb els de Barcelona gratuitament, no podent-ho fer d'aquesta manera amb els de la barriada del centre?

Aquestes coses solament passen a la nostra ciutat.

SANT ADRIA DE BESOS

Una resposta. — Reunions. — Preparatius. — Accidentat

Sant Adrià, 15. — Convocades les entitats locals pels elements gestors per a tractar de la Festa Major, el Centre Republicà Federal, Ateneu Obrer Federal i Centre d'Esquerra que integren el Comitè de Relacions d'Esquerres a Sant Adrià, trametéren una nota a la Secretaria consistorial fent saber que donaven per no rebut el comunicat oficial (?), ja que no coneixien per ara cap Ajuntament legalment constituït.

Hom fa comentaris favorables a la nota.

— Els gestors passen uns dies força atrafegats. Dia per altre celebren reunions amb forces més o menys vives de la localitat, el resultat de les quals es reserven. Avui n'han efectuat una amb fabricants i industrials.

— Penya Faiòl prossegueix activament els preparatius d'actes a celebrar els dies 25, 26, 27 i 28 de juliol, Festa Major d'enguany. Futbol, ciclisme, escacs, natació, sardanes i ballades són una part dels números que integraran el programa.

Dr. V. L. FERRANDIZ
Tractament naturista de les malalties
MALLORCA, 236 - Tel. 75044
(Demaneu número uns dies abans)

LLINARS DEL VALLES

Salutació :: La Pasqua d'enguany

En sortir de l'esfera governamental per entrar novament a l'esfera ciutadana ens plau saludar els lectors de LA PUBLICITAT, amb els quals reprendrem el contacte informatiu amb més independència de judici que fins ara i amb l'equanimitat que ha orientat sempre la nostra tasca. Serveixin aquests mots de modesta justificació a l'obra de la nostra continuïtat.

— Per Pasqua ens visitaren tres agrupacions corals barcelonines. El diumenge al matí cantaren a l'Ajuntament. L'alcalde gestor els ofrenà unes llaçades formoses. Seguint sens dubte la consigna general, no hi hagueren parlaments. A la nit, la secció coral L'Avi, que és la que, artísticament superà les restants, donà un concert al Centre Federal amb animació extraordinària. Foren molt aplaudits. El dilluns tingué lloc l'esmorzar íntim a la Font dels Angels i la multitud fou enorme. Cantaren algunes composicions i hi hagueren parlaments amarats d'aquest lirisme patriòtic tan nostre que deixà gran record als dignissims hostes i a tots nosaltres. A la nit s'acomiadaren del poble.

LLEIDA

Ciclista ferit de gravetat :: Consell de guerra :: Els partits governamentals renyeixen :: Diverses

Lleida, 15. — Al quilòmetre 23 de la carretera de Lleida a Tarragona, l'automòbil del servei públic de la matrícula d'aquesta demarcació número 3366, conduit per Josep Guitart, ha atropellat el ciclista Josep Cornudella Barberà, de dinou anys, veí de Borges Blanques, al qual ha causat lesions que han estat qualificades de greus. La bicicleta ha quedat destrossada.

— Sembla que els elements radicals han trencat les relacions de tota mena amb els afectes a la Ceda i a la Lliga en el que fa referència al nomenament de les Comissions gestores municipals.

— Per al dia 21 de l'actual, a les quatre de la tarda, ha estat assenyalat per l'autoritat militar el Consell de guerra que ha de veure i fallar la causa pels successos esdevinguts al poble de Vilanova d'Alpuar, el mes d'octubre de l'any passat.

— La Comissió organitzadora de la Cooperativa Lleidatana de Fluid Elèctric ha convocat una assemblea per al dia 23 de l'actual, a les deu del matí, per designar les persones que han d'ocupar els càrrecs del Consell d'Administració de l'esmentada Cooperativa. L'acte tindrà lloc al Cercle Mercantil i Industrial.

— A la Casa de Socors ha estat assistit el noi de deu anys Manuel Cortès, habitant al carrer de Borràs, número 7, el qual sofreix una forta intoxicació produida per un líquid que li tirà a la cara un individu que no ha pogut ésser detingut.

MATARO

Diverses

Mataró, 15. — Ahir acabà amb gran animació la tradicional Fira de joguines. Solament resten a la Rambla de Càstelar els estands de la Fira comercial que finirà demà, diumenge, a les dotze de la nit.

— Ahir l'alcalde gestor, senyor Josep M.ª Fradera, va anar a la Divisió Hidràlica del Pirineu Oriental a Barcelona, a interessar-se per la qüestió del desviament d'aigües, que tant interessa a la nostra ciutat.

— Organitzat per l'Esport Ciclista Mataroní tingué lloc diumenge, a les deu, un festival ciclista al Parc Municipal.

QUESTIONS LOCALS

EL CLOS DE LA TORRE, DIPOSIT DE DESFERRES DE BADALONA

Les activitats que porta a cap al Clos de la Torre l'Institut d'Estudis Catalans en col·laboració amb l'Agrupació Excursionista Badalona, es veuen avui augmentades amb la imminent edificació a la nostra ciutat d'un edifici Museu, lo qual cosa ha desvetllat la natural joia entre els badalonins. Aquesta millora era necessària a l'objecte de tenir un lloc adient on instal·lar, com correspon, les importantíssimes troballes que s'efectuen Nosaltres, que des de LA PUBLICITAT ens cap l'honor d'haver estat uns dels qui més hem intentat, aconseguint-ho en part, desvetllar l'opinió envers l'obra que amb tant d'amor portaran endavant els bons amics de l'Agrupació Excursionista, és el que avui creiem que ens dóna dret per a insistir una vegada més davant l'abandó que per part de qui ha de tenir-hi el màximum d'interès pel llur representació en la ciutat, es té l'esmentat Clos, el qual és, en part, dipòsit de les desferres de tot Badalona. Les darreres descobertes han portat a la nostra ciutat persones amants de l'arqueologia, que després d'admirar les importants descobertes han censurat aquest abandonament.

Les actuals circumstàncies han portat al Consistori Badaloní una persona que, malgrat tot, és força entusiasta de les excavacions. Si fem aquest comentari, és perquè faci arribar als seus companys de Consistori aquest prec i es domin per qui correspongui les ordres perquè cessi d'una vegada el tenir convertit el Clos de la Torre en dipòsit de fems.

P. S.

TORTOSA

Curset acabat. — Conferència. Amenaces de mort

Tortosa, 15. — Aquesta tarda ha tingut lloc la clausura del Curs d'Ensenyament Domèstic organitzat per la Generalitat, i el qual se celebrava a l'Ateneu. Han pronunciat parlaments la directora i el president de l'Ateneu, senyor Cardoner.

— El proper dia 19 donarà una conferència a l'estatge del Partit Republicà d'Esquerra, l'ex-diputat a les Constituents senyor López Dóriga.

— A Amposta un palauista anomenat Francesc Serià Duaffi, s'ha presentat al domicili de l'ex-jutge municipal senyor Antoni Forcadell, i, armat d'una pistola, l'ha amenaçat de mort.

— Per tal de celebrar la reobertura del Centre Obrer de Corporacions, dimenge, a la nit, se celebrarà un ball familiar.

ALTAFULLA
Llogaria xaletet moblat platja Altafulla; instal·lació aigua abundant.
Dolors Recasens - Altafulla

AMPOSTA

L'exportació de l'arròs :: Futbol Vària

Segons dades facilitades pel Sindicat Arrosser local, el nombre de quilos d'arròs comprats amb la intervenció d'aquest Sindicat i destinats a la seva elaboració són els següents: Mes de gener d'enguany, 1.884.746; febrer, 1.799.907; març, 1.787.265; abril, 1.444.265; maig, 1.084.758; en total 7.304.217 quilos, o sigui un promedi aproximat d'un milió i mig de quilos mensuals. Cal tenir en compte que aquestes quantitats són ja produïdes fora de tot el fort de la collita i que ara ja és la part més infima que resta als graners dels arrossers per vendre.

— El F. C. Amposta, per haver ingressat a la categoria superior del grup de promoció, segona preferent, ha convocat una Junta general extraordinària a fi de donar compte de l'esmentat ingrés als seus associats i ensems per donar una nova orientació a la marxa interior de la societat.

A aquest efecte, el vinent dimarts a la nit, tindrà lloc un ball a honor de tots els jugadors que componen l'equip titular a la magnífica terrassa-pista de tenis, cedida pel seu president senyor Carballo.

— En el concurs de direccions d'escoles públiques graduades de sis o més graus d'aquesta "provincia" apareix com a vacant la del director de l'escola graduada d'aquesta localitat, vacant que es publica en la "Gaceta" del dia 5 del corrent. Per tal que serveixi d'aclariment, fem constar que aquesta vacant no existeix, puix que de l'any 1928 ençà que està ocupada en propietat pel mestre senyor Vicenç Peris. Seria de desitjar que això fos només un error de l'esmentada Direcció abans que lamentar una maniobra política contra el senyor esmentat.

Llegiu
LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

---

això n'hi havia prou perquè als seus ulls no fossin sinó bísties de càrrega que havien de creure al fuet. Tots aquests negres han estat afranquits gràcies a la ufana de les idees humanitàries o a la gelosia dels països que no podien disposar d'aquesta mà d'obra gratuita. Avui, però, sembla que l'Amèrica es venja en aquests afranquits com si la seva pretensió a igualar els seus antics amos fos una insolència. Els anglesos, amb el seu esperit de casta, també mantenen els negres arreconats i els ho fan sentir durament.

Recordo les contrarietats d'Ato Joseph, ara fa trenta anys, en missió plenipotenciària a Londres.

Cregué més elegant desembarcar d'un vaixell anglès, més digne, segons el seu parer, de transportar el gran personatge que ell s'imaginava ésser. Cabina de luxe, naturalment, però al vespre, en entrar al menjador, l'steward l'informà que no es podia asseure a taula.

Molt digne, amb el seu vestit de soirée, provà de prendre's la cosa de molt amunt i barbotejà uns quants mots anglesos que no sabia pronunciar.

Un gentleman de l'exèrcit de les Indies avançà tot congestionat, decidit a boxar amb aquell "natiu". El nostre ministre plenipotenciari emprengué la fugida acompanyat d'un esbronc general. Trobaren un boy negre per a servir-lo a la seva cabina.

Es natural, doncs, que un hom esperi trobar un odi ben viu en el cor d'aquests homes que han estat tan odiosament tractats. En efecte, aquest odi s'hi troba, però un hom resta confús en comprovar que aquest odi és per als nacionals d'un país en el qual la raça negra és rebuda amb tota simpatia i tractada en un peu d'igualtat absoluta amb la raça blanca.

¿Aquí, no tenim per ventura l'exemple de Bacha Ured, aquest jove governador de Diré-Daua, educat a Amèrica? Així que va arribar eliminà tot el que era francès en la seva administració. Un dia, creient que no l'entendria, murmurà davant meu que seria convenient treure "tots aquests pórcs de francesos que no serveixen per a res".

En canvi, protegeix i afalaga tot el que és de llengua anglesa; és cert que Bacha Ured no és de raça abissínia molt pura i la seva mentalitat se'n ressent.

He de dir també que els seus compatriotes en general el jutgen com es mereix.

El conseller polític del Govern és un americà; protegeix els petrolis i els productes del seu país.

Quant als joves educats a França, seria molt natural de veure'ls plens d'amor per aquest país, on la raça negra té dret a votar, on els homes de color moltes vegades han estat ministres, on, en fi, aquesta Etiopia una mica llegendària és ben estimada. No obstant, no hi ha res d'això; citaré l'exemple d'un d'aquests joves educat a París de molt petit i que tornà amb el títol d'enginyer de Sanitat. No parla mai dels francesos que s'oblidi d'afegir-hi l'epítet "d'imbecils".

No li guardo cap mala voluntat per aquesta apreciació, merescuda potser, però és dolorós sentir-la-hi dir amb tanta desimboltura.

Es molt sensible veure l'emperador fer tants sacrificis pel manteniment dels estudiants a les Universitats d'Europa i despendre sumes tan considerables per a arribar a resultats tan sensibles.

Afortunadament, no tots els etíops cultivats han estat educats a Europa, i l'exemple en són Oto Berhane Marcos i molts d'altres.

—Sa Majestat m'envia a preguntar-vos quin aparell fotogràfic teníeu aquesta tarda quan ell ha arribat a l'estació.

Resto bocabadat; l'emperador amb prou feines m'havia entrellucat. Fins dubtava que m'hagués vist. Tinc un petit aparell, un "Leica" de l'últim model, i per descobrir aquest detall entremig de la multitud, entre vuit o deu fotògrafs que li apuntaven l'objectiu, cal un do d'observació gairebé sobrehumà. Li ho vaig dir així mateix.

—No té res de sorprenent per als que coneixen l'emperador. En un segon registra una multitud de detalls i després els recorda tots. Per això s'ha d'ésser molt amatent quan se l'acompanya per a no quedar-te sense respondre a les preguntes que et fa després. Sa Majestat també m'encarrega de dir-vos que podrà rebre-us demà al matí, abans de marxar a Harrar, on ha d'inaugurar la xarxa de les carreteres noves i la nova tomba del seu pare.

—El meu amic X... podrà acompanyar-me?

—Ho preguntaré. Demà al matí vindré a buscar-vos per introduir-vos.

A les vuit, Ato Marcos vingué a buscar-nos. X... acaba de vestir-se a corre-cuita, perquè no sabia que els abissinis fossin tan matiners, fins i tot quan són emperadors.

S'ha posat el seu vestit més elegant, guants de pell, sabates de xarol... Em mira i jo somric.

—Estic ridícul? — em pregunta, una mica cohibit.

—No, no; però sembla que aneu a una missa de casament.

—Bé, però, per a presentar-se davant del negus...

—Oh! Dóna molt poca importància a la nostra presentació; jo crec que moltes vegades es diverteix amb els abillaments extravagants que es posen les visites creient que li fan un homenatge. He vist persones que al matí venien al Guebi amb smoking i corbata verd poma...

XXVIII

L'EMPERADOR

Pugem l'escala gran que condueix a l'antic tresor, dalt de tot del turó, residència de pas de la família imperial. A dalt hi ha arrenglerats els guàrdies amb vestit kaki i fusells metralladores.

La terrassa és plena de dignataris abissinis lluint els xammas blancs. El protocol exigeix que a casa d'un príncep, el xamma sigui portat d'una certa manera. Se l'emboliquen al cos per sota el braç i en deixen penjar un pany per darrera l'espatlla. Es exactament el vestit romà; diríeu que són patricis disposats a presentar-se al Senat, i entremig de totes aquestes togues que cauen amb plecs harmoniosos, el vestit d'americana massa curt de Bacha Ured sembla ben ridícul, i li exagera encara l'aire de gos ensenyat que li atribueixen els mal intencionats. En aquest país, però, s'ignora el ridícul i de vegades bona sort en tenim...

El cònsol de França, senyor Lechenet, conferencia amb Sa Majestat; em diuen que fa un quart que ha estat introduït; és el temps necessari per a esgotar els llocs comuns oficials; amb Lechenet, però, un no es pot fiar de res. ¡Es un cònsol tan original! Es pren l'ofici seriosament, defensa amb energia els interessos de França. Els súbdits francesos no sé'n saben avenir de tan acostumats com estaven a sentir-se aban-

ESTRANGER

Després del discurs del príncep de Gal·les

Els informes de la política britànica

per J. TORRES i CAPRARA

Entre tants esdeveniments que se succeeixen aquests dies amb una rapidesa cinematogràfica, ens aturarem sobre dos d'ells del nostre continent.

Però no podem deixar de fer notar primerament un cas que té lloc fora del continent. Mentre que a Sud-Amèrica laboriosament — i malauradament no per obra de la S. de N. — s'ha aconseguit una pau entre els pobles germans de Bolívia i Paraguai, portats a la guerra pels fabricants de canons (els quals han fet un negoci sanejat) més que per un veritable sentiment d'odi, heus ací que a Asia es perfila el perill de nous conflictes sagnants. Això per obre del Japó, que prossegueix el seu pla de dominació política, si no geogràfica, de Xina.

A Toquio imiten molt els gostos d'Alemanya, no es tenen en compte els tractats signats i en el cas específic no té en compte el de les nou potències que garanteix la integritat territorial i econòmica de l'ex-Celest Imperi.

Posat senzillament de relleu el contrast que es verifica entre el Japó i Sud-Amèrica, o sia una guerra que acaba i una altra que es perfila a l'horitzó, tornem als fets que ens interessen més de prop, els europeus.

* * *

En els cercles internacionals de les grans capitals ha produït impressió el discurs improvisat i inesperat pronunciat pel príncep Eduard de Gal·les, el qual, abandonant, almenys pel moment, els seus viatges, ha fet sentir la seva veu ocupant-se de política internacional. Si es tracta d'un debut, cal reconèixer que no ha estat feliç.

Les paraules del ja no jove però solter recalcitrant príncep hereu, han posat en un compromís el govern britànic que s'ha vist obligat a publicar un comunicat per dir que el príncep havia parlat solament des d'un punt de vista personal.

Serà com han fet saber Baldwin i Haase, però sembla que la intenció del príncep era parlar en nom del seu País, puix que, altrament no hauria fet donar tanta publicitat a les seves paraules que han produït tant d'entusiasme a Berlín.

Ara molts es pregunten si el futur — esperem que molt futur — Eduard VIII ha estat respectuós amb la Constitució i amb els costums dels prínceps reials de la Gran Bretanya, en ocupar-se d'una qüestió política internacional d'extremada delicadesa, especialment en el moment actual, com són les relacions entre Alemanya i Anglaterra.

Nosaltres recordem un altre príncep de Gal·les, que després fou Eduard VII, el qual, amb tot i haver pujat al tron a seixanta anys, mai no s'havia ocupat de qüestions de competència exclusiva del Govern.

Adhuc quan "aquell príncep de Gal·les", per voluntat de la mare, la reina Victòria, participava en cerimonies oficials, llegia discursos preparats abans pel cap del Govern, sense preocupar-se de si aquest pertanyia a l'un o a l'altre dels partits que durant molts anys se subseguien al poder.

En molts ambients aristocràtics londinencs, en aquells temps, es temia que el que fou Eduard VII, fos una persona poc indicada per al tron, aficionat com era, a totes les coses poc serioses.

Quan pel novembre del 1900, una quiromàntica italiana, anomenada comtessa Aurèlia, en una vila de Nica va predir al príncep que pujaria al tron abans d'un any i que seria un rei de gran habilitat, el vell rei Leopold de Bèlgica i Cleo de Mérode, presents a l'acte, acolliren la predicció amb grans rialles. I malgrat tot, les prediccions de la màgica varen realitzar-se.

Pel gener de 1901, Eduard va pujar al tron, vacant per la mort de la mare, i va esdevenir aquell gran rei que ens diu la història d'Anglaterra.

El futur Eduard VIII, al contrari, ¿vol recular-se abans que el seu avi "persona seriosa"?

* * *

El seu discurs, tan comentat, tingué lloc en un banquet de la "British Legion", i és dividit en dues parts. Una d'aprovació i encoratjament pel viatge dels ex-combatents anglesos a Alemanya, i l'altra reafirmant la necessitat de reprendre les cordials relacions entre Anglaterra i Alemanya, assegurant a Berlín que els anglesos han oblidat els odis de la guerra.

Admetem que la idea és franca i generosa, però no és nova, i pel moment en què ha estat exposada, no és diplomàtica.

No és nova perquè altres ex-combatents anaren a Berlín a sembrar la llavor de la conciliació i la noble germanor dels camps de batalla: els ex-combatents francesos.

Amb quin resultat?

Mentre els ex-combatents, confiats, estenien la mà als alemanys, aquests acceleraven els armaments i es preparaven a violar el Tractat de Versalles.

¿Ha oblidat, potser, el príncep de Gal·les, la manera com el 16 de març Hitler va respondre a les ofertes conciliadores de França i Anglaterra?

Es més. El mateix dia que l'hereu del tron de la Gran Bretanya va pronunciar les paraules conegudes, a Koenigsberg, en una gran manifestació nazi, fou solemnement reafirmada la voluntat del III Reich, de reunir els 100.000.000 d'alemanys en una sola nació, de la qual ara 30.000.000 viuen separats del Reich.

Cal reconèixer, francament, que no són els francesos, els italians, els anglesos o els belgues, malgrat les generoses intencions del príncep de Gal·les, els que tenen odi als alemanys, sinó que són aquests els que no obliden la desfeta en la guerra provocada per ells mateixos i persisteixen en el propòsit de dominar el món, imposant-se sobre els "indignes estrangers".

El reacostament amb Anglaterra o França, ara desitjat pel Reich, no pot ésser considerat d'altra manera que com una maniobra.

La comèdia representada per Guillem II no pot oblidar-se fàcilment.

Per a nosaltres, la persistència de Hitler a no acceptar els pactes de mútua assistència és la prova més palesa dels propòsits bèl·lics del III Reich.

Es certament desagradable haver de constatar com el príncep de Gal·les inicia la seva activitat en política internacional amb un generós pas que no li donarà sinó desil·lusions.

* * *

Sense sortir del quadre de la política anglesa, és interessant fer alguna consideració sobre les divergències anglo-italianes a propòsit d'Etiopia.

Els anglesos, que a Stresa almenys no havien desanimat Mussolini en la seva campanya a l'Africa Oriental, a conseqüència de la pressió de l'opinió pública, han pres una actitud hostil a la iniciativa del Govern de Roma.

Tots saben quina fou l'obra descabdellada per Eden a Ginebra i que fou necessària tota l'habilitat de Laval per a evitar la ruptura entre Roma i la S. de N. En aquests darrers dies pels discursos violents del Duce i el llenguatge extraordinàriament anglòfob de la premsa italiaana, la tensió entre els dos països — abans del feixisme tradicionalment amics — sembla prendre un caràcter alarmant. Però Dino Grandi, ambaixador d'Itàlia a Londres, molt més hàbil que Mussolini en política internacional, i molt menys impulsiu, s'ha precipitat a Roma i ha reeixit a fer callar el Duce i la seva premsa.

Mussolini, que volia substituir Grandi a Londres amb el seu gendre Ciano, ara confia molt en l'obra d'aquell per a la solució de la diferència amb el govern britànic.

Grandi haurà de treballar molt per obtenir que el Foreign Office es decideixi a plegar-se de braços davant la campanya italiana a l'Africa Oriental, puix que Anglaterra sembla decidida a impedir-la costi el que costi.

Alguns incompetents han parlat molt del tancament del Canal de Suez. Es tracta d'una cosa absolutament impossible. El canal, la primera idea del qual es deu a l'emperador Adrià, després de moltes altres temptatives, fou realitzat per obra del gran francès Lesseps, i acabat l'any 1869, a càrrec d'una companyia universal.

L'any 1875 els anglesos compraren al Khedive d'Egipte 177.000 accions per a posseir la majoria d'aquestes. Però quan l'any 1888 volgueren construir-hi una muralla, van haver de comprometre's amb una convenció especial a deixar obert el canal en tot moment i per a totes les finalitats, àdhuc les bèl·liques.

Territorialment el Canal, que té 188 quilòmetres de longitud, pertany a Egipte i és administrat per una companyia internacional.

Els anglesos hi exerceix un control a conseqüència de llur sobirania sobre Egipte, però especialment degut al mandat que tenen a Palestina.

No és, doncs, possible, el tancament del canal, però això no vol dir que Anglaterra no pensi a realitzar un pla per a oposar-se a les intencions de Mussolini.

Els anglesos poden, certament recolzar-se en el pacte tripartit de 1925 que garanteix la integritat d'Etiopia. Sembla clar que una acció en aquest sentit desenvolupada pel Govern anglés, provocaria una ruptura de relacions amb Roma.

Aquesta eventualitat preocupa vivament França, l'acció diplomàtica de la qual en aquest moment està dedicada a evitar-la, puix que no podia sinó produir greus i perilloses conseqüències.

Baldwin i Mussolini, com per l'agost de 1923, quan fou ocupada pels italians l'illa de Corfú a conseqüència dels incidents amb Grècia, es troben una vegada més un enfront de l'altre.

Dues polítiques i dos homes de concepció i temperament oposats, i, segons sembla, intransigents. Però si les gestions de França fallessin — cosa que no creiem — pot afirmar-se que àdhuc el Govern de Londres es trobaria en una situació difícil, puix que França es tancaria en una estreta i concreta neutralitat.

Nosaltres creiem que el conflicte italo-etiop és per a Europa un motiu de preocupació, i ha donat ja començ a múltiples maniobres diplomàtiques.

Berlín no perd el temps i no deixa passar cap ocasió per a intrigar...

Les eternes qüestions xino-japoneses

Es tem una represa de les hostilitats

Pequín, 15. — Per bé que la situació sigui tranquil·la a Pequín i a Ttientsin, als cercles xinesos es tem la possibilitat de noves complicacions, sobretot respecte a l'incident de Xahar.

Es molt poc probable que siguin represes les hostilitats a les regions de Pequín i de Tientsin, puix que aquestes zones han estat evacuades per les tropes xineses.

Xina, fa o no fa gestions?

Xang-Hai, 15. — El Departament d'Afers Estrangers de Nanquín ha declarat a un periodista japonès que el Govern xinès no ha encarregat de cap manera als seus representants a Londres i a Washington que demanin l'ajut dels esmentats països contra la política asiàtica del Japó.

Toquio, 15. — El portantveu del ministeri d'Afers Estrangers s'ha negat a fer declaracions sobre les possibles diligències que el senyor Quotaixi, ambaixador de Xina a Londres, hauria pogut fer prop de les potències occidentals.

No obstant, als cercles ben informats s'assegura que el senyor Quotaixi ha rebut instruccions del seu Govern perquè elevés una protesta, tot fent constar que prossegueixen les negociacions sino-japoneses per tal de trobar una solució amistosa en el conflicte del nord de Xina.

Washington, 1'. — El secretari d'Estat d'Afers Estrangers, senyor Hulh, ha dit que no havia rebut cap nota de Xina demana ntl'ajut dels Estats Units com a signant del tractat de les Nou Potències. — Fabra.

L'actitud d'Anglaterra

Londres, 15. — A conseqüència de les gestions fetes prop del Foreign Office per l'ambaixador de Xina, el Govern anglès s'ha posat en relació amb els altres països signants del Tractat de les Nou Potències.

Contestant a un diputat, el senyor Samuel Hoare farà dilluns una declaració a la Cambra dels Comuns, fixant la situació del Govern britànic en relació amb els esdeveniments de l'Extrem Orient. — Fabra.

Maniobres japoneses a la ciutat xinesa de Tientsin

Tientsin, 15. — Durant aquest matí, les tropes japoneses, armades de fusell-metrelladores, executaren maniobres, paralitzant el trànsit de vehicles i peatons a tota la ciutat. A la tarda, cinc oficials de cavalleria i dos autos blindats han patrullat per la ciutat.

Sembla que les autoritats xineses protestaran d'aquests actes militars. — Fabra.

Reunió extraordinària del Kuomintang :: :: :: :: ::

Xang-Hai, 15. — El general Hoixing, ministre de la Guerra, ha arribat a Pequín, procedent de Nanquín. Assistirà a la reunió extraordinària del Comitè polític del Kuomintang.

No es creu que aquest general torni al nord de Xina, ja que, com es recordarà, va refusar signar l'acceptació per part de Xina de les demandes japoneses.

Eden defensa la S. de N.

Londres, 15. — En un discurs que ha pronunciat a Guyscliffe, localitat situada prop de Warwick, el senyor Eden ha manifestat que no coneixia més que una forma que el sentiment de seguretat a què aspiren totes les nacions pugui ésser creat.

Totes les nacions, absolutament totes, han de contribuir a inspirar confiança, fent entendre clarament que estan disposades unes a altres, desenvolupant cadascuna la seva tasca en el manteniment de l'ordre internacional.

Així és—ha continuat dient—com jo comprenc el sistema col·lectiu de la pau, i per això la Societat de Nacions és, a la meva manera de veure, l'única expressió de tal sistema, al qual, estic convençut, hem d'aportar tota la nostra col·laboració.

Les converses navals anglo-alemanyes

Es diu que s'autoritzarà a Alemanya un tonatge del 35 per cent de l'anglés

Londres, 15. — Corre el rumor que un cop terminades les converses navals anglo-alemanyes el Govern britnic invitarà el francès a enviar una delegació naval per a estudiar en comú les conseqüències que puguin derivar-se de l'acord concertat amb Alemanya.

Sembla que en aquest acord Anglaterra reconeixeria a Alemanya el dret de construir un tonatge igual al 35 per cent de la flota anglesa, comprometent-se el Reich a mantenir d'una manera permanent aquesta proporció i a no augmentar les seves construccions encara que altres potències que no siguin Anglaterra ho facin.

El percentatge s'aplicarà a cada categoria de vaixells.

Els alemanys no construiran vaixells de tonatge superior a 35.000 tones, i sembla que s'han compromès a no passar de les 22.000, construint-se cinc vaixells d'aquesta classe.

Demés construirà sis creuers de vuit a deu mil tones, així com diversos destructors, submarins i portaavions.

Els anglesos consideren que aquest acord amb Alemanya els proporciona avantatges molt importants, que contribuiran a pacificar els esperits des del punt de vista polític, ja que desapareixerà la rivalitat alemanya i s'evitarà que pugui tornar-se a la situació que existia abans de 1914.

¿S'ha parlat d'alguna cosa més? :: :: :: :: :: :: :: ::

Londres, 15. — El "Manchester Guardian" creu saber que en l'entrevista celebrada pel ministre de Negocis Estrangers i el delegat del Fürher alemany per a les qüestions del desarmament, von Ribbentropp, s'ha parlat d'altres assumptes ultra la qüestió naval.

Insatisfacció a França

París, 15. — Tota la premsa francesa es mostra unànime en què França no podria subscriure la proposició alemanya del 35 per 100 en els efectius navals respecte a la Gran Bretanya.

"Le Petit Parisien" observa que el govern francès considera que els armaments terrestres, navals i aeris són interdependents i no poden ésser objecte d'acords per separat. Demés, l'esperit i la carta de declaració del 3 de gener són totalment contraris a aquestes disposicions. Si es continua prestant-se al joc, tot el benefici de la solidaritat anglo-franco-italiana podria quedar irremeiablement compromesa. Per a salvaguardar el seu esdevenidor, França es pot reservar la seva llibertat d'acció necessària, o sigui augmentar els seus armaments marítims sense limitació si així ho jutja convenient.

El corresponsal de "L'Echo de Paris" a Londres escriu: "El govern anglès no ha tingut molts escrúpols a trencar l'acord amb el Reich sense demanar l'opinió de França, en matèria d'armaments navals.

"L'Oeuvre" diu que, cada vegada més, els resultats de les maniobres alemanyes tendeixen a desunir el front franco-anglès. Les bases del futur acord han produit a França certa impressió.

Itàlia ajorna la seva resposta :: :: :: :: :: :: :: ::

Roma, 15. — El govern italià no ha cursat encara cap resposta al govern britànic sobre la qüestió de les converses navals que han tingut lloc a la capital d'Anglaterra.

El govern italià ha decidit respondre al govern anglès, després que Itàlia i França hagin examinat juntes l'esmentat problema.

L'expulsió d'Itàlia del corresponsal del diari "Chicago Tribune"

Chicago, 15. — L'expulsió d'Itàlia del corresponsal del "Chicago Tribune", senyor David Darrah, ha produït alguna emoció als medis periodístics.

El periòdic en qüestió diu que els despatxos d'aquell corresponsal publicats el dissabte i el dilluns darrer descrivien les dificultats financeres i administratives d'Itàlia. Sembla que les autoritats italianes creuen que els nord-americans no tenen el dret de conèixer aquestes realitats, la qual cosa no és veritat, puix que interessa enormement els americans conèixer el progrés de les dictadures en el moment en què el mateix Govern manifesta inclinar-se en aquesta direcció.

El propietari de l'esmentat periòdic, senyor Mac Cormick, ha dit que no enviaria ningú per a substituir el senyor Darrah, puix que està convençut que tampoc no podria informar amb llibertat.

Les quaranta hores i la C. I. T.

Ginebra, 15. — La Comissió per a la setmana de 40 hores de la Conferència Internacional del Treball ha elaborat un projecte de convenció per a la reducció de les hores de treball.

L'esmentada Comissió ha decidit que tot membre de l'organització del Treball, en ratificar la Convenció, acceptarà el principi de les quaranta hores. També ha establert que els Estats signants hauran de prendre les mesures necessàries per tal de mantenir en nivell de vida dels treballadors.

S'ha decidit també que el principi de les 40 hores s'aplicarà a totes les categories d'empleats, conforme a convencions que s'enllestiran al seu degut temps.

Tropes italianes cap a l'Africa

Pola, 15. — El batalló d'infanteria Marina de San Marcos ha embarcat cap a l'Africa Oriental.

Les autoritats han assistit a l'embarcament de les tropes. Aquestes han estat acomiadades entre les aclamacions de la multitud. — Fabra.

Aquila, 15. — El rei ha estat passant revista a la Divisió del Gran Sasso i al 230 batalló de "Camises negres", que estan preparats per a sortir cap a l'Africa.

Aquesta tarda el Sobirà ha estat a Saro, on ha revistat els milicians de la Divisió 23 de març, igualment destinats a l'Africa Oriental i que efectuen actualment un període d'entrenament. — Fabra.

Gran reserva sobre la catàstrofe de Reinsdorf

Berlín, 15. — Ha estat absolutament impossible als periodistes de conèixer dades complementàries de la catàstrofe de Reinsdorf. Les autoritats locals, així com les autoritats generals, adopten una actitud reservadíssima pel que fa a la xifra de morts o ferits, les causes exactes de l'explosió o quina classe d'explosius eren manipulats quan esdevingué el sinistre. No ha estat possible penetrar a la fàbrica ni als hospitals de les poblacions properes, de tots els quals hom sap que estan plens a vessar.

Segons informacions que contradiuen les de caràcter oficial, en el moment d'ocórrer l'explosió hi havia diversos milers d'obrers a la fàbrica i aquest fet fa creure que el nombre de víctimes és molt més elevat del que s'ha dit.

L'explosió devastà no solament la població de Reinsdorf, on es trobava la fàbrica, sinó que la de Bransdorf, Piesteritz i Cosw, situades les dues últimes a cinc i nou quilòmetres respectivament, sofriren grans danys, no quedant en cap d'elles cap vidre sencer.

Des de feia pocs dies a la fàbrica es treballava sobretot en la confecció de cartutxos de dinamita, dels quals n'hi havia gran quantitat de preparats. Segons una hipòtesi, la catàstrofe es produís per l'explosió d'un d'aquests cartutxos, provocant altres diverses explosions fins volar la fàbrica totalment.

L'acte de l'enterrament dels obrers morts revestirà una gran importància per haver ordenat el partit nacional-socialista que les exèquies revesteixin cert caràcter nacional, amb assistència de tota mena d'autoritats. — Fabra.

La quarta temptativa de Wiley Post

Burbank, (Califòrnia), 15. — L'aviador americà Piley Post aquest matí ha emprès el vol, via estratosfera, en direcció a Nova York.

Si trajecte que l'esmentat aviador es proposa recórrer conté unes 2.450 milles.

Com es recordarà, Wiley Post ha fracassat en les seves tres ascensions darrerament intentades. — Fabra.

Wichita (Kansas), 15. — L'aviador Willy Post ha aterrat en aquesta població, després d'haver cobert 1.500 milles aproximadament.

Ha declarat als representants de la premsa que ha hagut d'aterrar a conseqüència de la ruptura d'un pistó del seu aparell.

Quan les mosques i mosquits torben la pau de vostra llar

No defensareu la vostra tranquil·litat emprant insecticides ineficaços

¿Voleu lliurar-vos dels atacs de les mosques i mosquits? No confieu amb els similars del FLIT. Els similars són ineficaços. Poques vegades matareu els insectes — difícilment protegireu vostra salut — car aquests similars mai satisfan. Procureu el vostre benestar emprant FLIT legítim i matareu ràpidament els insectes. El FLIT polvoritzat no taca. Demaneu sempre FLIT en bidons precintats, de color groc, *amb el soldat i la faixa negra. Rebutgeu les imitacions.*

Recordeu que el FLIT només es ven en bidons

Darrera hora

DE BARCELONA

NATACIO

DO SNOUS RECORDS DE CATALUNYA I ESPANYA I UN TRIOMF EN WATER POLO PER TRES GOLS A UN ES EL BALANÇ. DEL PRIMER CLUB NATACIO BARCELONA CONTRA C. R. DE NATATION, DE BRUSSEL·LES

Ahir a la nit va celebrar-se el festival de presentació de l'equip Cercle Royal de Natation, de Brusselles, en lluita contra el nostre Club de Natació Barcelona.

En franquesa direm que esperàvem que aquest festival hauria despertat més interès entre els nostres aficionats.

La importància esportiva de l'equip belga es mereixia un altre acolliment, però el nostre públic, no sabem per què, no va respondre, malgrat que, tal com creiem, del festival se'n tragués un bon resultat esportiu.

Dos nous rècords: un, el de 300 metres estil lliure, en el qual Andreu Lepage va batre el que pertanyia a Valerià Ruiz Vilar, del Canoé, de Madrid, en 3 m. 54 s. 8-10, deixant-lo establert en 3 m. 54 s., i l'altre, el de 400 metres braça de pit femení, en què Enriqueta Soriano es va batre el seu propi rècord. La nova marca és de 7 minuts, 3 segons i 8 dècimes, per 7 minuts i 4 segons que era l'anterior.

En water-polo l'equip català assolí una victòria de tres gols a un, per la precisió de Jiménez en el xut a gol i per l'excellent actuació del porter Cruells. A part d'aquestes dues actuacions la resta va estar molt anivellada. Al mig del camp dominà l'equip belga, però poc precís en l'atac conduit per Melardi.

En les curses d'estils, el belga Kint guanyà els 100 m. dors, i Navarro, del C. N. B. els 100 m. braça. F. Sabater guanyà els 50 m. estil lliure en gran forma i amb el bon temps de 27 s. 7-10.

El campió belga Dewallen efectuà una exhibició de salts de trampolí, i va incloure-hi alguns de còmics, que a jutjar pels aplaudiments, agradà bastant.

BOXA

A L'IRIS PARK

LES FINALS DELS CAMPIONATS DE CATALUNYA AMATEUR D'ENGUANY

Ahir a la nit va celebrar-se a l'Iris Park la darrera jornada dels Campionats de Catalunya amateur d'enguany, en el transcurs de la qual foren proclamats els nous campions. La reunió va ésser molt interessant des del punt de vista esportiu, i pel que fa referència a la quantitat de públic que hi va assistir, direm també que l'espaiós local del carrer de València va resultar insuficient per a encabir el nombrós públic que volia entrar.

Ens limitarem, per avui, ha fer un brevíssim comentari d'aquesta jornada final, i en la propera edició farem un comentari de cada combat, ensems que una impressió de conjunt. Dels campions que es varen proclamar ahir, cal remarcar per la seva actuació Céspedes, Llovera, Vallver i Peñate, els quals foren els que més es varen distingir.

Heus ací els resultats tècnics:

Pes mosca. — Céspedes (Firpo), venç Novellón (Torrasenc), per punts.

Pes gall. — Lorenté (Sabadell), venç Cartró (Box Esport), per punts.

Pes ploma. — Salines (Poblet) perd amb Lloveras (Box Esport), per punts.

Pes lleuger. — Portillo (Terrassa) venç Munuera (del mateix club), per abandonament.

Pes welter. — Parisi (Sarrià) venç Legaz (Boblet) per punts.

Pes mitjà. — Augé (Blanch) venç Ballve (Esporting) per punts.

Pes mig fort. — Vilaplana (Poble) perd amb Furné (Terrassa) per punts.

Pes fort.—Peñate (Punching) venç A. Viure (Teixidor) per k. o.

JOM

DE L'ESTRANGER

A BELGICA

Contra l'especulació

Brusselles, 15. — A conseqüència de la nova baixa de la renda belga, unificada al 4 per cent, i que reemplaçà altres tipus de rendes després de la conversió, el senyor Vandervelde ha declarat al diari "Le Peuple" que hauria de procedir contra algunes persones que realitzen maniobres contra el crèdit públic Sembla que aquesta qüestió tindrà molt interès polític en els dies vinents.

Avui es tanca la Fira

Encara teniu temps de visitar-la

Envieu les vostres frases curtes si voleu prendre part en el Concurs de Fira i optar a un viatge gratuit en avió Barcelona - Brusselles

Ja sóu de l'associació Protectora de l'Ensenyança Catalana?

UNA ESTONA AMB ELS INFANTS

N.º 21 - 16 juny 19..

Xocolates JUNCOSA són les millors! DEMANEU-LES A TOT ARREU. Xocolates Juncosas S.A. Barcelona

COM VIUEN LES BÈSTIES

Les Meduses

LA prodigiosa quantitat d'animals que habiten els oceans i les mars... ofereixen a la nostra contemplació les més variades predileccions per l'ambient on viuen, tal com veiem a cada pas en els animals de terra ferma. Les seves possibilitats d'estructurar llurs cossos a tan diverses condicions, van molt més enllà de la nostra fantasia. Si us fixeu en alguns ésser submarins que viuen arrapats a les roques, trobareu la sensació que esteu contemplant un bosquet de virolades plantes, on els troncs minúsculs tenen una brancada densíssima que vesteix aquells fondals amb colors d'un esclat i d'una finor incomparables. En realitat aquell espectacle és servit per alguns milers d'animals que sota una aparent immobilitat simulen troncs i branques, i les més gracioses realitzacions del món vegetal. Fixant-vos-hi bé hi advertireu, a cada borró o rugositat, un minúscol vigilant que està a l'aguaiat amb els braços oberts, simulant una petita flor de pètals desplegats. Als aquàriums, on

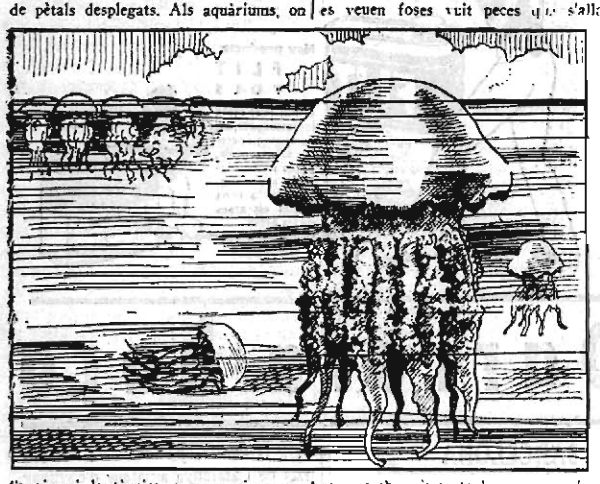

l'enginy i la tècnica aconsegueixen posar de manifest les principals adaptacions de la vida animal en l'ambient líquid, les exhibicions d'aquells fondals marins a què m'he referit aconsegueixen un èxit positiu de part del públic que els contempla sempre amb avidesa. Penseu, però, que si la vida dels fondals pot arribar a una tal superació de formes, la immensitat de la mar, en tant que s'aparta de les riberes i de la solera, pot oferir-vos encara concentracions animals de vida i aspecte més misteriós encara.

L'alta mar o *mar de fora*, com diuen els pescadors, exigeix als seus organismes que es mantinguin constantment en suràda o suspesos entre les capes líquides. Si contempleu qualsevol d'aquells rars habitants, us produirà la sensació de transparència i d'una primor extremes, condicions que la Natura ha tingut en compte en construir els éssers més lleugers que ha fabricat. La qualitat gelatinosa és habitual en el cos de les meduses i arriba a l'extrem, en algunes espècies, que la seva diafanitat les fa invisibles.

A la Mediterrània les meduses són molt abundoses des de maig fins a setembre. Sense data prevista, les seves aparicions sovintegen i podeu contemplar-ne estols immensos sense allunyar-vos massa de la costa. De pronte veureu la vostra embarcació rodejada d'unes ombrel·les flotants arran d'aigua. Possiblement us cridarà l'atenció el virolat fistó d'un morat intens que rodeja tot el cercle d'aquelles campanes gelatinoses.

Aquesta és l'única decoració que presenta la més comuna de les meduses habituals a la nostra mar. També és la més grossa i la seva ombrel·la pot arribar als quatre pams de diàmetre. Un exemplar de seixanta centímetres ha constituït la més gran atracció de l'Aquàrium de Barcelona en aquesta darrera setmana. Tant per les seves mides com per les dificultats que representa aconseguir que visquin en captivitat les meduses solament s'exhibeixen amb èxit en molt comptats Aquàriums. Visites de prop meravella la seva complicada estructura. A més de la campana o ombrel·la que hem mencionat, podríeu contemplar la part central de l'animal, que penja com si fos un batall molsut on es veuen foses vuit peces que s'allarguen amb vuit tentacles penjants i mòbils, al volt d'aquell estrany animal gelatinós que no té boca i la seva voracitat està canalitzada per l'interior d'aquells tentacles cristal·lins que xuclen l'aliment en partícules microscòpiques. Si hèu contemplat alguns d'aquests essers monstruosos us haurà colpit la força dels seus moviments pulsàtils que recorden una fadigosa respiració o més encara, la cursa rítmica d'un èmbol.

Hèu de saber que la reproducció d'aquestes bèsties és igualment prodigiosa i variada. De l'ou d'una medussa en sortirà una larva que per un temps flotarà lliurement entre l'aigua; després es fixarà en un indret o superfície ferma: prendrà aleshores la forma d'un pòlip, fins que el seu cos manifestarà un seguit d'estrangulacions o anelles que eixamplant-se i desprenent-se, una a una, aniran transformant-se en altres tantes meduses com l'originària.

IGNASI DE SAGARRA

RICÍ "GOLOSO" PURGANT DELICIÓS

EL NOSTRE CONCURS

Llista dels signants dels darrers dibuixos que hem rebut, optant al nostre primer Concurs:

Leandre Bertran, Miquel Solà, Rosalia Pedrós, Maria Mateu, Josep Soler, Ramon Xaus, Providència Boix, Josep Venancl, Joan Bertran, Concepció Roca, Josep Maria Bugà, Magdalena Barroera i Galofré, Domènec Morros, Pere Aroles, Concepció Mercader i Ribes, Francesca Lluch i Serra (tots ells de l'Esc. de l'A. Igualadi de la C. O.), i Josep Maria Jori.

* * *

Els dibuixos als quals es refereix aquesta llista, corresponen a l'episodi "Els catalans a Orient", publicat en la nostra pàgina número 18, del dia 26 de maig. D'acord amb el que consigna la base setena del Concurs, són, per tant, els darrers que concursen.

Fa dies que treballem en la classificació de tots els treballs rebuts, que pugen la fantàstica quantitat de 1.386. Contra el que nosaltres desitjàvem, no creiem possible inaugurar l'exposició dels dibuixos dins aquest mateix mes. La tasca de selecció és més àrdua del que sembla, puix que un cop classificats per edats dels signants, cal fer una eliminació de tots els dibuixos que no siguin autènticament originals, i això suposa una labor de consulta atretinguda i pesada. Tot amb tot, ho enllestirem tant com poguem.

MOTS ENCREUATS

Problema núm. 20

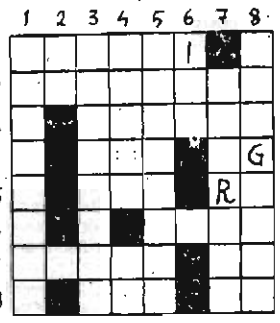

Horitzontalment. — 1: Manifer—vocal. 2: Ocell. 3: Consonant — humitat de l'aire. 4: Vocal — animal invertebrat — no té sentit. 5: Consonant—temps de verb— no té sentit. 6: Vocal—consonant—mitja volta. 7: Coet, espasa—article. 8: Vocal—moviment convulsiu habitual de certs músculs—forma que revesteix un pronom.

Verticalment. — 1: La dona dedicada a l'estudi de les races. 2: Nota musical—consonant. 3: Generalment. L'home fort bo és. 4: Obstrucció de l'intestí— Convé no abusar-ne. 5: Produeix un estat de sopor. 6: No té sentit—vocal. 7: Coses que són fora de mida, que ultrapassen tota mesura. 8: Que es pot alçar a una certa condició

Solució el problema número 19

P	A	G	E	R	E	S	A
A	V	I	■	■	R	I	N
C	A	M	P	■	G	L	A
A	R	N	■	P	■	E	T
N	■	A	P	A	T	X	É
A	B	S	U	R	D	■	M
■	A	■	R	■	■	B	È
D	I	M	E	C	R	E	S

Han trames solucions exactes a aquest problema els endevinaires Jordi i Nuria Pujol i Segarra (els quals felicitem per llur perseverança), Berta Aubert i Barberi, Francesc Gil i Pineda (un altre constant remarcable), Ramona Ferreter, Joan Lliteres, Teresa Codina i Jordi Planagumà i Gelada.

EN BALDIRÓ, JA TREBALLA

(per TEIXI)

UNA RONDALLA DE MOSSEN CINTO

PEL PONT

El dilluns passat, dia 10, va fer trenta-quatre anys que moria a Vallvidrera el qui fou un gran poeta, un exemplar sacerdot i un fervorós patriota, mossèn Jacint Verdaguer.—D'ençà de la seva aparició, aquesta pàgina setmanal de LA PUBLICITAT ha retut un constant homenatge a la memòria de mossèn Cinto, reproduint belles mostres de la seva prosa exquisida, no sols per l'amor que ell sentia per als infants, sinó perquè creiem que mantenint el seu record i fent reviure la seva obra a través de totes les generacions de catalans, es compleix un deure pa-

ONTEN que vora un riu hi havia un monestir que venia un predi a l'altra banda de la riba, justament en el mateix indret de manera que els monjos el veien, el podien mirar a tota hora i podien enraonar amb el granger tu per tu, mes no hi podien passar, perquè aquell riu era molt caudalós. Per a passar a l'altra banda havien de remuntar la riba fins un bell tros amunt, on hi havia un pont; mes si l'anada era costosa, havent de pujar al pont i davallar al predi, més n'era la tornada, havent de desfer, amb les cames trencades pel cansament, aquella pujada i després aquella baixada. Els monjos vells ja no hi anaven si no fos a guarir-se si estaven malalts, puix que la granja era de bones aigües i molt sanitosa. El pare abat, que era el més vell de tots, no hi anava gairebé mai. Si calia

—Pare abat — va respondre ell —jo sóc un pobre pecador.

—Suposant que no en tinguis cap — replica el superior —, ¿quina voldries tenir?

—La de no enfadar-me mai.

—Doncs aqueixa és la que tens — va dir l'abat —, i per ella t'has fet mereixedor d'aqueix benefici.

Tot lloant aqueixa virtut del llec, es recordà que ell n'estava sense, perquè tenia un geni fort com una rumera crua; mes, penedint-se'n de cor i humiliant-se al seu interior, li replicà:

—¿I jo no podria anar a la granja amb tu, per damunt l'aigua?

—Déu Nostre Senyor — va respondre fra Joan — té més per donar que no ha donat: d'Ell espero aquesta nova mercè: però perdoneu que us ho digui aquest pobre llec: no us heu d'enutjar més!

Aquella tarda el pare abat havia d'a-

enviar-hi algú a donar-hi alguna ordre, n'era sempre el portador fra Joan, que era un lleguet jove del monestir. Fra Joan era lleuger com una daina i anava i venia en poca estona. Un dia el pare abat l'hi envià de missatger, i anà i vingué tan de pressa, que en rebre la contesta no va poder estar-se de dir-li:

—Si no fos per aqueixa lletra que poses en les meves mans, que n'és una prova, creuria que no has anat a la granja. Si no hi has anat volant, com t'ho has fet?

—Déu ho ha volut així — va respondre el pobre llec defugint de donar explicacions.

—¿Però, com és possible que tu en un quart facis més camí que altres de bona cama en una hora i mitja?

—Per a Déu no hi ha res impossible—va respondre el llec.

Llavors l'abat, començant-se d'enfadar, aixecà la veu i va dir-li:

—Es que Déu m'ha fet la mercè d'anar i venir per sobre l'aigua.

En sentir aqueixa resposta l'abat abaixà la veu i li preguntà afectuosament.

—I digues: ¿per quina virtut creus tu que Déu t'ha fet aqueixa mercè?

nar a veure un monjo malalt i demanà a fra Joan que l'acompanyés.

—Esteu enutjat? — li preguntà aquest.

—No, no, gràcies a Déu —, va respondre l'abat.

—Doncs, anem.

En arribar al riu van posar els peus a l'aigua. I passant hi pel damunt, gairebé sense tocar-la, van arribar a l'altra banda. Un cop van ésser a la granja, el pare abat s'enfelloní en veure que al malalt no l'havien servit com calia. Però el llec l'estirà de la coguila bo i dient-li a cau d'orella:

—No us enutgeu, que haurem d'anar a passar pel pont.

Però no féu cabal dels seus avisos, com si no els sentís, i ressortint el geni que no era mort, sinó que estava solament amagat, va enfellonir-se, picà de peus, i, fora de si, arribà a aixecar la crossa abacial per castigar aquells vailets entremaliats. Però en tornar-se'n al monestir, ell enfilava el camí curt, quan fra Joan l'en descartà dient-li:

—Reverend pare abat: avui, com que us heu enfellonit, l'aigua no us sostindria; hem d'anar a passar pel pont.

Des que això va succeir, si les persones espirituals que van sentir-ho contar, per algun acte d'ira perden, com esdevé massa sovint, alguna mercè o avantatge especial, exclamen tristos i desconhortats: "Hem d'anar a passar el pont."

JACINT VERDAGUER, pbre.

DE LA NOSTRA HISTÒRIA

L'amador de la Gentilesa

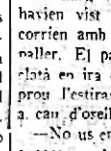

EL rei Joan I havia succeït el seu pare el Cerimoniós i va convertir la cort catalana en la més luxosa de tot Europa.

Agradable la cort d'aquest rei! Músiques, danses, lectures, jocs, caceres; lleus aci les ocupacions de la cort. El rei protegia els músics — que aleshores s'anomenaven ministrers — i joglars del país, i en feia venir de terres llunyanes, i acollia benvolent els qui acudien a ell atrets per l'anomenada de la seva cort.

També protegia els poetes i els literats de tota mena, sols que sobresortissin en l'art d'escriure bé. Així va fer secretari seu un escriptor català que s'anomenava Bernat Metge i que sabia compondre tan elegantment el nostre idioma que, després d'ell, no n'hi ha hagut gaires que en sabessin tant.

Sens dubte lleu sentit a parlar dels Jocs Florals i fins potser hi heu assistit. Doncs bé: heu de saber que foren instaurats a Catalunya, per primera vegada, en temps del rei Joan I, gràcies al seu amor a la poesia.

Era un esperit afinat el del rei Joan I. Una nit va passar llarga estona embadalit escoltant el cant del rossinyol, i hagué de cuitar a escriure-ho a la reina, Violant de Bar, que tenia els mateixos gustos que ell.

Si alguna vegada heu escoltat o escolteu, en la mitja llum del capvespre, o en la fosca nocturna, o sota el clar de lluna, el cant del rossinyol, comprendreu l'embadaliment d'aquell rei català.

Per tot el que us acabo de dir, Joan I fou designat amb un sobrenom molt bonic. A d'altres reis la gent els anomenaven Forts, o Braus, o Temeraris, o Terribles, o Batallers; al rei Joan I el van anomenar l'Amador de la Gentilesa.

L'un deia una cosa, l'altre una altra; però els monjos que havien arribat pel camí llarg van dir que des del convent havien vist com els nois del masover corrien amb lluquets encesos davant el paller. El pare abat, en sentir-ho, esclatà en ira com una resclosa. Fra Joan prou l'estirava de la coguilla i li deia a cau d'orella:

—No us enfadeu, si no haurem d'anar a passar pel pont.

Però no féu cabal dels seus avisos, com si no els sentís, i ressortint el geni que no era mort, sinó que estava solament amagat, va enfellonir-se, picà de peus, i, fora de si, arribà a aixecar la crossa abacial per castigar aquells vailets entremaliats. Però en tornar-se'n al monestir, ell enfilava el camí curt, quan fra Joan l'en descartà dient-li:

—Reverend pare abat: avui, com que us heu enfellonit, l'aigua no us sostindria; hem d'anar a passar pel pont.

Des que això va succeir, si les persones espirituals que van sentir-ho contar, per algun acte d'ira perden, com esdevé massa sovint, alguna mercè o avantatge especial, exclamen tristos i desconhortats: "Hem d'anar a passar el pont."

JACINT VERDAGUER, pbre.

Un noi francès a Nordamèrica

ELS lectors d'aquesta pàgina heu seguit, pas a pas, el viatge a Amèrica de Roger Echegut, el noi parisenc que li ha anat a bord del "Normandie". Avui us donem una mena de reportatge de la seva estada a Washington i Nova York.

Abans, però, i pel lligam que té amb l'excursió de Roger, cal que sapigueu que el Club de Boys de Nova York ha volgut fer com el diari de París que ha patrocinat el viatge de Roger a Amèrica, i ha designat un noi americà, que es diu Peter Dudan, perquè, després d'acompanyar el francès durant el seu sojorn als Estats Units, s'embarqués amb ell a bord del "Normandie" per tal de portar als infants de França una salutació dels infants nord-americans. La casualitat ha fet que el pare de Roger i el de Peter siguin del mateix ofici: pintors de parets.

* * *

El dimarts dia 4, Roger i Peter sortiren de Nova York en avió per anar a Washington, a saludar el president de la República. Després de passar el matí visitant Mount-Wernon, i el cementiri d'Arlington, on es troba la tomba del soldat desconegut, assistiren a un dinar a honor d'ells, ofert pel Club de Boys de Washington. Fou una festa plena d'humor i de cordialitat. A les postres, Roger féu un discurs de gràcies que subjugà per la claredat i la decisió amb què fou dit. Després de dinar, els dos minyons anaren a l'hotel Commodore, on se'ls havia preparat una cambra només perquè poguessin canviar-se de roba. Quan estigueren a punt — a Roger li costà més perquè té uns cabells esborrifats, que cap fixador no domina — anaren a la Casa Blanca, residència del president de la República. ¡Quin munt de personalitats els esperaven! Ambaixadors, generals, almiralls, ministres, secretaris... Els qui havien fet el viatge en el "Normandie" reconegueren Roger, i li van estrènyer la mà. Dels dos nois, l'americà era el qui més impressionat estava per la visita que anaven a fer. Per fi, s'obrí una porta, i un uixer fa entrar Roger i Peter, els quals acompanya un redactor del diari que ha patrocinat el viatge del primer. El president Roosevelt els rep dret davant de la seva taula. L'ambaixador francès, que és al costat de Roosevelt, fa les presentacions. El president s'adreça en francès a Roger, li demana notícies del viatge, i el felicita.

—Parles anglès?

—No, senyor president.

—Fins quan estaràs aci?

—Fins divendres.

—Tens temps d'aprendre'l — li diu, somrient, pegant-li un cop a l'espatlla que fa enrogir Roger fins les orelles. Després s'adreça a Peter.

—Saps francès?

—No, senyor president.

—¡Doncs ja cal que l'aprenguis ben de pressa! Quan arribis a París, transmet als petits francesos el missatge afectuós dels teus camarades americans.

Acabat, Roosevelt estreny les mans dels dos marrecs, i els desitja bon viatge.

Quan tornen al Club de Boys de Washington, on els esperen llurs camarades, Roger i Peter no s'entenen de feina per explicar llurs impressions. "—L'has vist? Com és? Què t'ha dit?"

Peter i Roger són dos petits herois. Modestos i dignes, fan com aquell que no se sorprèn massa de les coses extraordinàries que els envolten. I per bé que no parlen la mateixa llengua, sembla que s'entenen a meravella només amb els ulls. De moment se senten lligats per un fet: són els dos nois que han vist de la vora el president Roosevelt i àdhuc hi han parlat.

A la tarda Peter i Roger havien de tornar a pujar a un avió que abans d'arribar a Nova York havia d'aturar-se a Baltimore i a Filadèlfia. El capità els invità a una visita prèvia a la cabina de pilotatge, i els explicà com, malgrat la invisibilitat total, un avió és dirigit amb la més perfecta seguretat gràcies a les ones rebudes sobre els punts de la ruta que ha de fer. Els dos nois foren convidats a signar en el llibre de bord, i l'atzar volgué que el nom de Roger Echegut fos estampat sota el de la senyora Roosevelt, la qual la vetlla anterior havia anat en el mateix avió.

Dissortadament per als dos companys, no pogueren fer per l'aire el viatge de tornada a Nova York. Es llevaren a trenc d'auba, però la companyia aèria els desaconsellà el vol, a causa del temps boirós que feia. Això permeté Roger fer l'experiència dels trens americans, que corren veloços com el vent.

El dimecres dia 5, de retorn de Washington, un pintor anomenat Carnelli féu un retrat de Roger i Peter. Dues hores de sessió, a les quals els dos bailets se sotmeteren filosòficament. Al migdia anaren a saludar el governador de l'Estat de Nova York, míster Al Smith, al cim del gratacels més alt de Nova York. Cent deu pisos. ¡Quina nova emoció, per a Roger, la d'ascendir a una d'aquelles torres amb mils i mils de finestres, que havia admirat retratades en els periòdics i que mai no havia pensat poder-les veure i tocar! A dalt de tot d'aquella casa, on resideix el governador, esperen l'arribada de Roger i el seu nou company un centenar de persones. Totes els demanen autògrafs, i molts periodistes soliciten intervius. Hi ha el president del Club de Boys de Nova York i el del Club de Boys d'Amèrica, el qual agrupa tots els altres, i representa prop d'un milió de minyons. De seguida apareix el governador, aclamat per tots els presents, i s'installen els micròfons de la ràdio. Al Smith és un vellet amable que estima els nois i els parla en to familiar. Roger li lliura una medalla-recordatori, i el governador li pregunta què pensa fer quan sigui home, i li diu:

"—Quan sigui gran, si torno aci, i tens necessitat de saber coses sobre la història de Nova York, no has de fer més que venir-me a veure i te'n contaré de molt bones".

Roger es gira al redactor del diari que l'ha enviat a Amèrica, el qual, com ja hem dit, li fa d'acompanyant, ensems que d'intèrpret, i li diu:

—Comunica al teu diari que si mai se li acut la idea d'oferir un viatge als vellets bons i simpàtics, m'hi subscric des d'ara.

Després el governador dóna a Roger un model en bronze de l'"Empire State Building", que és l'edifici on es troben, i un àlbum de vistes.

A les dues assisteix a un matx de base-ball, a l'Estadi. Abans d'acabar, ha d'anar a un altre gratacels, on hi ha un estudi de ràdio que transmet a França. Hi arriba al temps just de poder dir als seus compatriotes, a través del micròfon: "—Nova York és formidable!". Torna a l'estadi, comptant, pel camí, que durant el dia ha pujat i baixat uns 350 pisos!

* * *

L'endemà, dijous, Roger fou l'heroi d'una manifestació sense precedents a Nova York. Els dirigents de la Borsa el triaren perquè toqués el gong que anuncia l'obertura d'aquell establiment immens. Roger seia en la butaca presidencial, on es veia petit, però greu. Al seu voltant hi havia els personatges més importants de la finança americana. Imagineu-vos quina mena de senyors. I, a més, fotògrafs, periodistes, operadors de cinema... I a baix, en una sala que sembla que no s'ha d'acabar mai de tan vasta, una multitud que crida, com afollada, aclamant el marrec que allí representa la França. A les deu en punt, Roger manipula una maneta que fa sonar el gong, i posa en marxa la màquina enorme de fer guanyar i perdre fortunes.

Altre cop el turment dels intervius, als quals Roger sembla que ja s'ha habituat i als quals respon mentre mastega un xiclet alternat amb terrossos de sucre. Això intriga algun periodista, i el marrec li diu:

—El sucre em dóna forces, les quals necessito, perquè confesso que aquesta impressionant cerimònia m'ha deixat una mica estemordit.

Amb els seus acompanyants van convenir que un bon bany els fóra bo, i van anar a la piscina de l'Athletic Club, on estigueren mitja hora, sota la vigilància d'un gran mestre de natació que ensenyà a Roger i a Peter alguna braçada nova. Però calia enllestir, perquè eren esperats a Wall Street, on míster Rolland Harriman, president del Club de Boys de Nova York, els esperava per a acompanyar-los a visitar la seva casa de banca.

Baixaren al soterrani, on hi ha les grans caixes. Roger maniobrà la porta que hi dona accés i que pesa disset tones. Les piles de bitllets aparegueren als ulls dels dos nois.

—¿Has tingut mai a les mans un milió? — pregunta míster Harriman a Roger. Per tota resposta, Roger es gira.

Llavors, el banquer ordena que ofereixin al noi un paquet de bons del Tresor dels Estats Units. Ell l'agafa.

—Què és això — li pregunta míster Harriman.

—Paper—diu Roger.

—Saps quant val?

Roger mou el cap.

—Dos milions tres-cents mil dòlars.

Roger es torna com una estàtua. Però de seguida es reia i diu, rient:

—Puc endur-m'ho?

—A mi no em faria pas res: al contrari! — diu el banquer. — Però potser els meus clients no serien del meu parer.

—Fet i fet — diu Roger —, n'hi ha massa, i no sabria què fer-ne.

Acabada l'excursió al món de les finances, míster Harriman acompanya els nois al Museu d'Història Natural, on els espera un dinar espléndid, ofert pel célebre explorador Roy Champman Andrews, el qual, de més a més, féu els honors de la visita. Roger i Peter admiraren els seus acompanyants en demostració que tenen força coneixements sobre zoologia i que estan al corrent de totes les varietats d'antílops de l'Africa.

Havent dinat, calia anar a una altra emissora de ràdio. Hi arribaren dos minuts abans de l'hora assenyalada per a l'emissió, i es trobaren davant el micròfon sense haver-se pogut preparar el discurs. I havien de parlar quinze minuts!

Installats els dos marrecs i el periodista que els acompanyava davant el micròfon, es llançaren a una conversa franco-anglesa completament improvisada. Improvisació que no devia anar gens malament, puix que arribà l'hora d'acabar l'emissió, i encara no havien esgotat els temes que s'anaven suggerint els uns als altres.

Després anaren al Consulat francès per presentar els nois al cònsol. Un cop fet, pujaren al segon pis del mateix edifici, per fer lliurament solemne de la maqueta del "Normandie" a Peter, davant els directius de la Companyia Transatlàntica Francesa. Enllestit això, un auto els portà a tota pressa a les oficines de la Western Union, on s'havia preparat una conversa supersònica radiotelegràfica, entre Roger i els seus pares. El personal de l'establiment, en quantitat enorme, acollí els visitants amb aplaudiments i visques. Fou un daltabaix que augmentà el sorroll atordidor que hi ha a aquella casa, produït per les grans màquines de transmissió. Tot i que Roger i Peter ja semblaven habituats a l'atmosfera trepidant de Nova York, ara estan una mica desconcertats.

Totjust arribats, el director de la Western Union els lliura un cablegrama que avisa que els pares de Roger són amatents a la conversa, la qual es corre apressada i emotiva.

Després d'un sopar veloç, a dos quarts de vuit del vespre Roger i els seus acompanyants es troben a una altra estació de ràdio, la Columbia, per prendre part en una emissió del programa nacional que es transmet a tots els Estats Units. Quan entren a la sala d'emissions, comença a parlar Kate Smith, "star" de ràdio que guanya 80.000 dòlars a l'any. Descriu la significació de la visita de Roger a Amèrica, i després convida el noi a dialogar amb ella davant el micròfon. El periodista fa d'intèrpret. Després toca el torn a Peter. Els dos minyons surten d'aquesta prova, verament arriscada, com si sempre no hagués fet.

Els reporters, que durant tot el dia no han deixat de seguir Roger, li pregunten si està content de marxar l'endemà.

—M'hauria plagut molt restar encara algun temps aci... Es molt divertida l'Amèrica!

L'endemà ja no tingué temps per res més que per embarcar-se, camí de França, amb el cervell ple d'imatges i records pintorescos i magnífics que no oblidarà mai més, i les maletes plenes de presents nombrosos i de força valor.

LES CACTACIES
tenen avui un lloc preferit en el jardí modern
Nosaltres projectem tota mena de jardins a qualsevulla localitat
Demaneu el nostre catàleg gratuit
ESTUDI MAASZ-NARBERHAUS - ART DEL JARDI - Ballester, 48. Tel. 77267
BARCELONA (S. G.)

LA DONA I LA LLAR

L'ETERN CONFLICTE ENTRE L'HOME I LA DONA

Enquesta per OSMAN PAIXA (1)

TEMA:

1) ¿Hi ha cap diferència entre la intel·ligència de l'home i la de la dona?
2) Si creieu que sí, quina és?
3) ¿El geni de la dona pot igualar-se al de l'home?
4) ¿Si la dona hagués participat en el governament, la nostra civilització fóra més dolça?
5) ¿Podem estar orgullosos de la nostra civilització?
6) ¿Creieu que la pau i la benaurança universals podran regnar mai a la terra?
7) ¿La participació de la dona en els afers del món, fóra de bons resultats?

XVI

Resposta de TEODOR DREISER, un dels noms més destacats de la literatura americana

No crec que hi hagi cap diferència entre la intel·ligència de les dones i la dels homes. Els psicòlegs no han subministrat, fins ara, dades precises per determinar que el homes brillen més que les dones, o vice-versa. No obstant, preses les coses en llur aspecte general, cal reconèixer que les dones no han produït obres belles en la qualitat produïda pels homes. Cal dir que la dona no treballa en la superfície i que n'hi ha hagut moltes que han estat força intel·ligents i han tingut en el desenvolupament de la nostra història molta més influència de la que hom suposa.

La dona ha d'ésser protegida perque posa al món els nostres infants. El seu paper de mare l'emmena mes cap als actes d'ajut i de reconfort que no pas els d'iniciativa pura. Per conseqüent, és l'home el qui entreveu un ideal i el posa en pràctica. No obstant, hom coneix un cert nombre de dones de geni. No veig, per tant, en quin terreny les dones no podrien ésser iguals als homes: existeixen, però, molts obstacles que caldrà que la dona venci abans d'assegurar-se una situació d'igualtat absoluta. Hi ha, de bon principi, les idees preconcebudes que ens han llegat els segles; després tampoc no pot oblidar-se que la dona tendeix, molt naturalment, als papers subordinats, per als quals té una predilecció remarcada. Tot això no vol dir que no sigui possible que, cada dia més, les dones s'apoderin dels destins del mon i que no siguin finalment vençuts els prejudicis imbecils.

¿La nostre civilització fóra millor si les dones haguessin estat des de fa temps al poder i haguessin pogut combatre la guerra i la misèria?

La meva resposta és negativa. No puc oblidar que certes dones es destaquen de la Història per llur caràcter viciós, egoista i intransigent. I crec que els homes que han dominat el món per la misèria i per les guerres, no haurien pogut ésser totalment combatuts per les dones. Amb el ben entès que si homes i dones, per un igual, comparteixen els sofriments de les guerres, certs individus s'hi enriqueixen, i són els tals individus els qui llencen les masses a guerrejar. En perseguir els objectius de guerra, les dones hi esmercen tant de zel com els homes. Ells són els qui lluiten amb les armes a la mà, però elles són les qui els ajuden, treballant darrera els exèrcits.

Crec que, fet i fet, això que en diem "la nostra civilització" no és gens digne del nom que li apliquem.

¿Els principis de la civilització, rebutzen en la misèria i l'egoisme?

La meva resposta és afirmativa. El món és organitzat de tal manera que a tots els països les masses són explotades per aquells que hom anomena els genis dirigents. El rics construeixen monuments, palaus i jols, mentre les masses els envolten amb llurs misèries i llurs necessitats. I el que és més bo, és que, pel que es veu, la civilització no cerca el millorament d'aquest estat de coses. I que els rics s'esforcen a ficar mà damunt les races incivilitzades i a crear trusts industrials, cada dia més poderosos.

Jo no puc admetre que la gran guerra fos inspirada per un ideal noble. Crec que servi només per a enriquir un cert nombre de grans companyies que venien navilis, municions, uniformes i queviures.

¿Per existir la civilització sense pau universal? No; no pot. Crec, amb tot, que la humanitat esperarà inútilment l'estat de pau universal. Un tal estat hauria de recolzar-se sobre la igualtat de tots els homes. En aquest cas, es difícil de concebre totes les etapes d'ensenyament i d'evolució que caldria passar per arribar a aquesta igualtat. Sempre hi haurà unes races que n'oprimiran unes altres, i això farà impossible la pau universal.

Si les dones participessin en la direcció dels afers mundials, ¿la civilització no progressaria més ràpidament?

Sóc del parer que les dones han de participar en els afers mundials en tota la mesura que els convingui. Però no crec que això influeixi en la pacificació i major humanització de l'univers. Penso, millor que la justícia, en les relacions entre els homes, sorgirà més aviat de l'acreixement de la vigilància amb què els humils s'esforçaran per mantenir llurs interessos i llurs drets, cara a cara de la minoria que dicta les lleis actuals.

XVII

Resposta de KATHLEEN NORRIS, la gran novel·lista americana

1. Sí; hi ha una gran diferència. Les coses que per als homes sembla que no tenen gens d'importància, per a les dones són molt importants. Per exemple, els infants. Les dones han hagut d'acceptar els valors relatius de les coses establertes pels homes; això no vol dir que els judicis de les dones siguin menys assenyats que els dels homes; i no vol dir, tampoc, que la intel·ligència de les dones sigui inferior a la dels homes.

2. La dona recerca les realitats. Els homes s'acontenten amb allò que representa la realitat: el teatre, els quadres. Les dones recerquen les realtats en el terreny de l'amor, la formació d'una llar, els infants... La dona no en té prou dels símbols.

3. Es la superioritat física el que probablement ha donat als homes la possibilitat de subjugar les dones. I n'ha resultat una civilització que tothom està d'acord a considerar com a paradoxal, com a contrària al bon sentit. Repeteixo que les dones no s'acontentaran mai amb els resultats obtinguts pels homes.

4. Els genis no es repeteixen. Però la dona podria, fàcilment, reajustar la nostra civilització de tal manera que tots els resultats adquirits pels homes esdevindrien sense importància. Totes les teories científiques, els autos, les òperes, tot això, ¿pot ésser comparat a allò "que hauria pogut ésser"?

5. Quan les dones aboliran la guerra, la fam i l'alcohol — estic persuadida que un dia o altre ho faran —, tot el que han fet els homes semblarà mesquí. Es llavors quan la dona esdevindrà superior a l'home.

Les dones tenen més energia nerviosa que els homes; es comprova cada vegada que hi ha un drama dins una llar. Potser les dones no hauran de competir mai més amb els homes.

La concessió del dret de vot femení ha anat seguida de la independència econòmica, les mesures anticoncepcionals i el règim sec. També s'han constatat moltes llibertats en el terreny del vestit femení, el desenvolupament del pacifisme, etc... Aquesta evolució pot influir en la creació d'una situació de llibertat per a la dona, desconeguda fins ara.

6. Estic persuadida que una participació més intensiva de les dones en els afers públics hauria produït molt millors resultats.

¿Val la pena de vanar-nos de la civilització actual? No. Però vindrà dia que la pau universal serà un fet, i acabarà amb la fam i l'alcohol.

No és possible de tornar les dones iguals als homes. Els homes sospiren per la guerra i el poder; volen guardar el diner i dissipar les vides humanes. Les dones resten fidels a llurs infants; creuen que Jesucrist tenia raó quan digué que cal estimar els enemics i tornar bé per mal. I haurien posat en pràctica aquestes teories, i, passades una o dues generacions, s'haurien liquidat per sempre més les guerres. Els homes segueixen formant soldats i intervenint en les taxacions a profit de llurs butxaques; això diu quin és llur ideal. Les dones creuen en Déu i en tot allò sobrenatural. Els homes, per regla general, no tenen religió, llevat d'aquells per als quals constitueix llur ofici. Fora del domini de la religió, que és únicament on encara els homes són amos, les dones progressen ràpidament: estenen llurs facultats maternals i familiars a tots els infants, a tots els homes, a tot l'univers... El món de la dona serà una comunitat. El món de l'home és repartit en un nombre incalculable de petites cèl·lules; dins de cadascuna, els homes hi amaguen llurs dones i llurs infants amb la intenció de sostreure'ls a les influències exteriors. Seguiu el meu raonament? Potser fóra interessant i instructiu estudiar-ne tots els desenvolupaments...

XVIII

Resposta de GERALD GOULD, novel·lista anglès molt celebrat

1. No crec que hi hagi cap diferencia de grau entre la intel·ligencia dels homes i la de les dones. Hi ha, potser, una diferència de naturalesa, però les recerques mai no han pogut establir on van.

2. Adhuc des del punt de mira fisic, hi ha menys diferència de grau que de naturalesa. En molts casos les dones demostren esser força més sovertes que els homes.

3. Jo crec que en molts dels punts essencials, les dones són iguals als homes. No hi ha cap raó perquè elles no produeixin també genis..

4. No crec que una civilització dirigida per dones fos millor que una civilització dirigida per homes. El que cal, per al progrés, és una cooperació igual d'ambdós sexes.

5. En l'actual civilització no hi ha, efectivament, res, que pugui enorgullir-nos: i és que ha estat basada en l'egoisme i la rivalitat. Cap civilització no serà digna de dur aquest nom si no és basa en la pau universal i permanent.

6. Espero que vindrà un dia que tots els qui treballen per la benaurança de la humanitat podran establir la pau i la ventura universal. Però ara com ara, no veig cap indici de que el tal dia s'aprop.

7. Sense cap mena de dubte, quan les dones i els homes treballaran, per parts idèntiques, en els afers mundials, farem via cap a una civilització més humana.

(Copyright by "Opera Mundi" i LA PUBLICITAT)

(1) Vegeu LA PUBLICITAT dels dies 28 d'abril, 5, 12, 18 i 26 de maig i 2 i 9 de juny.

Doctora Teresa Llaberia i Sais
Metgessa especialista en Ginecologia i Infància
Ex-Metgessa interna dels Hospitals de Berlín
PELAYO, 10, primer, primera
Telèfon 13351 - BARCELONA

BULLADA ALS CAPELLS D'ESTIU

Per als capells d'estiu, la moda d'aquest any deixa en llibertat la fantasia. Cal, només, saber triar: la qual cosa és, val a dir-ho, totalment contrària a l'atzar. No res tan delicat com saber decidir bé, en aquest cas. Perquè no n'hi ha prou amb decantar-se per un bon model, si no s'avé amb el conjunt. Per provar de salvar aquest perill, recollirem a seguit les observacions d'una "experta".

Per al vestit-sastre, el capell es porta molt aixecat del davant, en palla i guarnit, fins arran del front, amb un llaç de cinta "gros-grain". En triar una "echarpe" assortida, el capell pot guarnir-se amb tafetà quadriculat. Però només és reco de les quals cauen davant i darrera. Van bé a tots els rostres, però una rósssa primeta, amb un d'aquests ca-

1. Gran capelina en palla d'Itàlia, de color ambre, guarnida amb una cinta de setí negre i tres flors grosses, en seda groga.

2 i 3. "Canotier" d'amples vores, en "paillasson" brillant, cenyit amb una llaçada de setí.

4. Capelina en palla panamà blanca, agençada amb plomes verdes i vermelles.

5. Graciós petit capell alçat del darrera, en palla negra, guarnit amb un puf de plomes rosa d'estruç.

per als rostres molt regulars i molt joves.

Es senzillament deliciós, i molt d'acord amb la moda actual, el petit "canotier", completat per un vel flotant sobre la nuca.

Els "bretons" han perdut una bona part del favor que havien obtingut a les primeries de l'any. Per a venjar-se'n, són substituits pel capell en aureòla, el qual és tan bell com difícil de portar. Es una experiència que només poden intentar aquelles qui tinguin un front perfecte i un rostre prim i regular.

Hom podria dir que l'actual tendència és la de les reminiscències. Sense que es vulgui ressuscitar el passat hom s'hi inspira, i això permet, per exemple, de portar grans capelines les ales pells, evoca els retrats anglesos de l'época de Reynolds.

Amb les robes de vestir, es porta molt la capelina de tul doble. I a remarcar, un gran capell de palla marró, voltat d'una passa de vellut del mateix color, acabada al davant amb una rosa del mateix vellut, que s'assembla fantàsticament a les "cols" de les nostres àvies.

La tria és tanmateix difícil i l'enumeració de les varietats fóra molt llarga. No podem deixar, però, d'esmentar el model amb l'ala del davant molt caiguda, ombrejant els ulls, ni el que té la del darrera alçada, per tal que es vegin els bucles de la nuca.

La darrera moda, per a l "soirée", és un corona d'"aigrelles" damunt un petit fons de palla brillant. I un mig-capell que cobreix els ulls com una visera de tenis, deixant veure tot el pentinat. Aquest darrer, val a dir-ho, més extravagant que jolitu.

Les palles d'Itàlia, les panamàs, les "bangkoks", les "paillassons", són molt portades. Com a guarniments segueixen encara les flors, per bé que es parteixen amb les plomes les preferències de les modistes, les quals les apliquen en combinacions, sigui de verd, groc i taronja, sigui de plomes d'estruç sense rutllar, però treballades en bàcul.

Un bon lloc resta encara reservat als guarniments en tafetà tupit, quadriculat amb pics blancs. I en les palles cosides, es porta molt un ribet de "gros-grain".

MIREIA

MANCA D'IDEALS

Continuament sentim la gent queixar-se. La crisi és interminable. El país pateix un malestar inexplicable. La misèria és gran. No es guanya res.

És indiscutible que estem voltats de desgraciats i de persones arruinades. Això, però, no és sempre cert. Hom confon sovint la ruina amb la mancança de guany. Negocis dolents, imprudències a la Borsa, han absorbit el diner d'aquells que l'havien guanyat massa de pressa. Però com que les nostres exigències han augmentat, no volem privar-nos de res. ¡Tot ens és degut! Les persones de la classe més modesta tenen exigències de benviure. ¿Per què no podem beneficiar-nos de tot el que poden procurar-se els altres? — es pregunten. I nosaltres no gosariem blasmar-los pel fet de reclamar una mica de benestar a canvi de llur tasca dura.

Sense entrar en els detalls de la vida econòmica o política, hem de reconèixer, no obstant, forçosament que hi ha poques persones felices. L'angoixa, quan no l'espant, es reflecteix en totes les cares. En els ulls, abans tranquils, es llegeix ara la por. Quin serà l'esdevenidor? ¿On ens porta el temps?

No podem negar, repetim-ho, que vivim un període difícil bastant intrincat. Amb tot, però, tenim dret a demanar-nos si tot és tan dolent, si tot va tan malament com la gent diu. Hi ha molts comerciants que no fan fallida, innombrables famílies que viuen convenientment, incomptables infants que segueixen llurs estudis, i tots sortim, viatgem i anem als espectacles.

El que ens llança al desastre, allò que ens fa perdre l'alè de por, no són pas les dificultats materials. D'aquestes hom en triomfa sempre a força de coratge i de bona voluntat. Allò que ens condueix al marasme i fa tornar neuròtics els que es guanyen bé la vida és que hom ha perdut l'ideal. La nostra existència és exclusivament materialista. Poc a poc ens hem tornat amargats, i això ens ha portat a judicar malament els esdeveniments i els éssers que ens volten.

Mentrestant veiem un artista gairebé miserable satisfet d'una vida de privacions i és que ell porta la felicitat dins ell mateix... té el seu Ideal!

FLORA

La terra que trepitgem, així que la veiem dibuixada damunt d'un tros de paper, amb una mica de coloraina per acotar els diferents països en què està dividida i quatre meridians per a situar-los, es converteix en una cosa que fa molt de goig. Si aquest dibuix, que, si fa o no fa, és allò que generalment en diem un mapa, el pintem sobre una esfera, aleshores ja passa a constituir un element decoratiu de primer ordre.

I això és tan cert que fins en moltes cases l'esfera terrestre s'utilitza purament i exclusivament pel bonic que fa posada damunt d'una llibreria, o sobre la taula d'escriure, deixant a part la utilitat que pot tenir en un moment donat per a buscar-hi l'emplaçament de la regió del Chaco, la Somàlia italiana o la ciutat de Quetta.

La idea que oferim avui als nostres lectors és la d'un conjunt decoratiu a base d'una combinació d'esfera, pàmpol i tovalles, tot decorat amb mapes més o menys mundis segons el gust de cadascú.

El pàmpol pot ésser de pergamí pintat a mà i vernissat; la bola pot construir-se de fusta o fer-se a base d'un recipient de cristall i les tovalles tant poden ésser pintades a base de qualsevol dels molts productes existents per a pintar sobre tela com combinar-se amb trossos de roba de diferents colors.

CACTUS I PLANTES GRASSES

Les atzavares

Aquestes plantes tan esteses per tota la nostra terra i tot el litoral mediterrani, conegudes amb el nom d'atzavares, són d'origen mexicà. Les més conegudes són indubtablement les que trobem arreu, arran dels camins, servint de tanca a moltes parts de finques rústiques, vorejant els marges, i que de tan conegudes ja ningú no en fa cas.

Aquestes plantes tan vulgars tenen un sens fi d'utilitats, sense comptar llurs efectes decoratius, dels quals ens ocuparem després: d'elles se'n treu la pita, fibra tèxtil molt útil; les seves carnoses fulles, desproveïdes de les punxes i trinxades a trossos, són un aliment de primer ordre per al bestiar en el temps hivernal: dels seus espigots florals secs se'n fan lleugeres escales de mà, higues per a cabanes i barraques, i altres coses per a les quals es necessita fusta molt lleugera; i sobretot a Mèxic, al seu país d'origen, com ja hem dit, se n'extreu la beguda alcohòlica més popular del país: el "Pulque".

D'atzavares (botànicament "Agaves"), n'hi ha unes cent quinze espècies. Totes són molt boniques i decoratives, a condició que siguin plantades isolades; és a dir, que la silueta de la planta es destaqui bé de totes les altres plantes dels seus costats. El qui té una gran extensió de terreny, el qual per la seva naturalesa i extensió esdevingui de conreu molt difícil, pot treure'n un bell i artístic partit plantant-hi solament atzavares de diferents menes, ben clares, que no es confonguin les unes amb les altres, i a terra treure tan sols les "romagueres" i altres herbes que per llur gran desenvolupament esdevinguin massa grosses i lletges.

El nostre gravat d'avui ens dóna una idea d'un paisatge mexicà obtingut en un terreny muntanyenc de la nostra costa. Vegeu la bella figura d'una gran atzavara amb una preciosa "opuntia tunicata" al peu; més enllà un altra "agave" diferent; i ça i llà palmeres, altres cactus i altres plantes del mateix país. Tot plantat entremig de rocs i aprofitant els mateixos alts i baixos del terreny. ¿Què podem abellir més bonic, més pràctic i més poètic que allò que es cria naturalment sense altra cura que una neteja anual de les males herbes?

Totes les "Agaves" fan més o o menys les fulles llargues; moltes tenen punxes pels costats, de dalt a baix; però gairebé totes acaben amb una punta molt afuada al capdamunt.

Repetim que totes, sense excepció, són bonoiques; moltes tenen les fulles matisades i d'altres les tenen de tons més o menys variats. Les més altes arriben sols a dos metres escassos. Moltes d'altres sols atenyen mig metre, i encara menys. I com que seria molt llarg ací de citar-les una per una, direm tan sols que la més bonica de totes és l'"Agave Victòria Regina".

Les "agaves" viuen molts anys, però quan floreixen esqueixen i es moren, però si hi sou aficionats i en teniu una o bé diverses, que us les estimeu molt, no tingueu por: llavors, abans que desnaregui del tot, us deixarà en record una innombrable filada, si no a la soca, a dalt de l'esqueixot.

J. SANTAMARIA

LA VIDA BARATA

ARTICLES NECESSARIS QUE PODEU ADQUIRIR ADHUC PER TELEFON

CAFE TORRAT NATURAL,	100 gr.,	1'25 -	Garriga - Carrer del Carme, 3 - Telèfon 20936
FORMATGE BOLA,	40/100,	1 quilo,	4'50 - Felip Antoli - Escudellers, 41 - Telèfon 10745
OUS FRESCOS (seleccionats)	1 dotzena,	2'70 -	Ignasi Buldo - Casp, núm. 68 - Telèfon 20574
VI PUR DE TAULA	1 litre,	0'60 -	F. Montaner - Avinyó, n.° 37 - Telèfon 14310
XOCOLATA A LA PEDRA	1 lliura,	1'50 -	Garriga - Carrer del Carme, 3 - Telèfon 20936

L'educació dels fills

Què cal castigar?

Dels principis més essencials del càstig ja en podem deduir quines són les coses que cal castigar. Totes aquelles que entrin en la consciència de l'infant i que hagin estat fetes voluntàriament sabent que calia no fer-les.

Ara bé, aquest "saber" que una cosa calia no fer-la cal que sigui un fet de consciència, no la imposició d'una voluntat externa. Cal que un infant sàpiga que una cosa no la pot fer, no perquè ho ha "entès" Sense aquesta comprensió el càstig és inútil; i aquesta comprensió és una facultat que depèn de l'edat de l'infant i de tot el seu desenvolupament psicològic. Per això una cosa que als 6 o 7 anys cal castigar-la, segurament als 3 o als 4 no és possible castigar-la perquè encara no ha estat entesa per l'infant.

L'infant que als tres anys agafa un vas i el trenca, tot i sabent que quan ho havia fet anteriorment havia causat un disgust (millor seria dir una molèstia) a la mare, no necessita cap càstig perquè ell només sap que allò no ho volen, però no sap perquè no ho volen. Aquella mateixa acció per a l'infant de set anys, té molta més importància perquè ja hi ha entès què hi ha de dolent en aquell impuls destructor, i per tant reclama un càstig.

Es que aleshores, mentre esperem que l'infant tingui prou comprensió per a entendre aquestes coses, li hem de deixar trencar tot els vasos que trobi al seu abast? No, de cap manera: Li ho hem d'impedir i l'hem de renyar cada vegada que ho faci— entre altres raons perquè així, contribuirem a l'advenir d'aquella comprensió — però de cap manera podem castigar-lo si no volem que el càstig sigui una energia absolutament estèril.

Què cal castigar? Cada criatura és un món i cada una té les seves coses que mereixen o no mereixen càstig. Voler donar indicacions concretes seria reduir la pedagogia a una mena de codi penal per a infants, completament inservible.

Per a castigar un infant cal que ell comprengui, la seva falta, però més que res cal que els pares comprenguin la criatura. Sense aquesta comprensió es castiguen coses que no calen i se'n deixen passar sense càstig massa que prou el mereixen.

JERONI MORAGUES

LA DONA A LA LLAR

APROFITEU LA LLANA SOBRERA

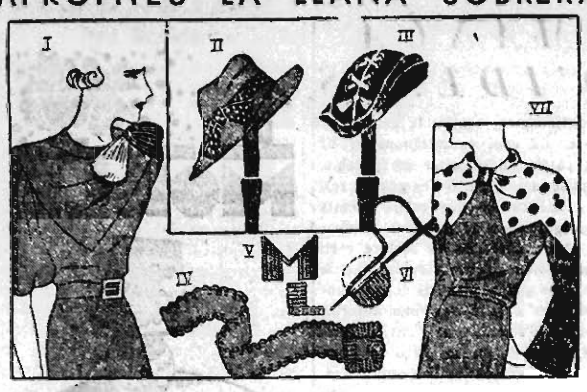

Totes ens trobem que dels nostres tricoteigs de l'hivern passat ens en queda un lot de caps de llana que tot i fernos nosa, ens dol de llançar.

N'hi ha moltes que, afanyoses d'endreçar l'armari, hauran entaforat ja en el calaix dels retalls els cabdellets de les sobres, sense preguntar-se si hi ha algun sistema d'aprofitar-los. Doncs anem a demostrar-los que sí; que aquests agullers i aquestes pilotes de llana multicolors encara poden servir per al nostre agençament i proporcionar-nos un petit adreç sense que ens costi més que unes quantes hores de tasca.

I. *¿Teniu un vestit de llaneta* el guarniment del qual no us plau? Adorneu-lo amb dos glans de llana, un de blanc i un altre de vermell, els quals, posats a l'espatlla tal com indica el dibuix, formaran un adreç que harmonitzarà amb la qualitat del gènere del vestit.

Si els colors dels caps de llana que teniu són uns altres, també entonaran molt amb el marí, un taronja i un verd, un blau-cel i un blanc, etc. També cal deixar alguna cosa a la vostra discreció!

II. *Un capell en feltre de matís blau.* Lligueu-hi una cinta de ribet blava, en la qual abans hi haureu brodat, amb llana verda, blanca o vermella, uns pics grossos.

III. *Sense ésser modista d'ofici, podrem, si volem,* guarnir una toca de feltre o de vellut amb l'ajut d'una trena de llana verda formant encreuats i acabant amb un llacet.

IV. *Els cinyells fantasia, tant de moda,* també poden fer-se amb deixes de llana. Cal fer, de primer, el cinyell d'un gènere a propòsit, i després fistonejar-ho amb un punt fluix obtingut amb llana. La xivella també ha d'ésser recoberta amb llana.

V. *Les inicials en un cos, una brusa o una jaqueta,* poden brodar-se en llana gruixuda. En el gravat hi ha el detall d'aquesta labor.

VII i VII. *Rejoveniu el nostre vestit,* afegint-hi a la part alta una peça de to clar que brodarem amb pics grossos de llana de colors variats. A la figura VI hi ha el detall del brodat dels pics, executats en dos sentits diferents.

PER A LLUIR

els vestits de bany cal aprimar-se amb banys de vapor

Carme, 8, primer. - De 10 a 8

Màquines per a fer calats

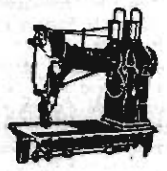

Màquines per a plisar
Màquines per a brodar Cornely
i per a punt incrustació
LLIÇONS GRATIS
GUSTAU WEINHAGEN i C.ª
Consell de Cent, núm. 350
(entre Lluria i Bruc)

Mobles Deas

Us recomanem que visiteu la gran exposició de mobles en estils clàssics, moderns, de luxe i econòmics, que

MOBLES DEAS

té instal·lats en els seus

172 STANDS

i a preus moderadíssims

Exposició i venda:

Corts Catalanes, 521 - 523

(xamfrà a Urgell)

Telèfon 30372

Tallers: Borrell, 155

Telèfon 35894

El treball a domicili

El sistema de treball que més ha preocupat els tractadistes del complex problema social, és l'anomenat "treball a domicili", o sia aquell que l'obrer manual fa a casa seva, o en altre lloc, elegit per ell, però lliure de la vigilància del patró, per compte del qual treballa i de qui rep remuneració per l'obra o tasca executada.

Quasi desconegut aquest sistema de treball un segle endarrera, reeixí en la segona meitat del segle XIX i prengué tot seguit tant d'increment, que hom considera que aplega més del vint per cent de la població obrera.

Factors del seu renaixement, de la seva expansió, han estat l'aparició dels grans magatzems de venda, especialment d'articles confeccionats, de tantasia, d'ocasió, i altres més destinats a posar a l'abast de persones de posició modesta, articles que, la uniformitat de gustos i d'exigències, ha imposat com d'utilitat o de conveniència general. I altrament, no menys ha contribuït al seu increment, la tendència a simplificar les grans manufactures, tant per raons d'economia, com per fugir de les preocupacions que motiven les organitzacions i règims de treball en els centres de producció.

El sistema de treball a domicili va ésser objecte, en el seu renaixement, d'entusiastes elogis per bon nombre de sociòlegs, els quals cuidaren de propagar-lo, com a sistema perfecte, puix que, al dir d'ells, tot eren avantatges; àdhuc no falta qui el qualificà d'idilli del capital i el treball. Però el temps ha posat de manifest els seus inconvenients i els resultats, de vegades tràgics, d'aquest "idilli".

Certament, que el règim de treball a què ens referim, constitueix un ajut per a famílies, que ja compten amb alguns mitjans de sosteniment; però no estan en raó els incondicionals del sistema en dir que aquest contribueix a la fortificació de la vida familiar, i que independitza l'obrer, puix que el treball a domicili és a costes de les feines domèstiques, que són precisament les més qualificades pel manteniment dels lligams familiars i sotmet l'obrer a una tasca més intensa i esgotadora que la del treball en fàbriques i tallers.

Els efectes perniciosos del sistema són prou coneguts perquè calgui remarcar-los: migradesa i insuficiència de la remuneració i jornades excessives amb el conseqüent perjudici per a la salut i moral de l'obrer.

En general, el treball a domicili és mal pagat, perquè permet al patró sense consciència donar satisfacció a la seva gasiveria i egoisme, puix que pot abusar en un sistema de treball en què l'estament productor no és més que per ell conegut.

Però el patró poc escrupulós es preval de dues cabdals circumstàncies: l'excessiva competència que entre ells mantenen els treballadors d'aquests oficis i l'isolament en què viuen, sense cap lligam espiritual, sense contacte, ni correspondència, reclosos en la intimitat de la llar, amb l'única preocupació de fer la major feina possible.

Altrament, els treballadors a domicili no constitueixen un estament definible puix que l'integren persones de distinta gradació social, la qual cosa és causa d'una desigualtat de necessitats a satisfer entre elles, que en conseqüència afecta la baixa remuneració.

Es cosa sabuda que unes dues terceres parts d'obrers a domicili, la integren les donen casades o solteres, però que viuen en família i bon nombre d'aquestes, cerquen en el treball, una remuneració complementària al salari que aporta el cap de casa, o als ingressos econòmics que gaudeixen procedents de petites pensions o rendes; com també són en crescut nombre les que no exerceixen l'ofici, d'una manera assídua, constant, sinó a temporades, quan altres ingressos afluixen o atencions personals o domèstiques obliguen a crescudes despeses. En un cas o altre, aquestes operàries, que ja compten amb alguna cosa, no són pas exigents en el guany, s'acontenten amb qualsevol retribució, mentre cobreixi les peremptòries necessitats o complementi els altres ingressos. I això, natudalment, contribueix a mantenir una persistent baixa de retribució per a tota la classe en general.

Reforça encara la posició privilegiada del patró, per a imposar migrats salaris als treballadors a domicili, el fet que el sistema escapa, sovint, al control d'una inspecció eficaç, per tal com la seva població no és vista, ja que no transcendeix de la vida familiar; ultra que, no pocs d'ella, per prejudicis de condició social, tracten de passar desapercebuts, per tal com no s'avenen a ésser considerats obrers manuals i menys ésser equiparats als de fàbrica i taller.

No sempre, però, és el patró qui abusa de les causes esmentades en perjudici dels treballadors a domicili. Entre el patró i els obrers ha fet aparició un tercer factor: l'intermediari (el paràsit voraç de què parla Carles Marx), el qual freqüentment és un antic obrer, que per obtenir favorables diferències entre el que rep i el que dóna, distribueix engrunes entre el personal reclutat, quedant-se, però, ell, amb la part del lleó.

La remuneració del treball a domicili és sempre a preu fet, amb l'única excepció de quan es fa el treball fora del domicili de l'obrer, i en el d'un patró a domicili, que, per regla general, no és més que l'intermediari, del qual abans parlàvem.

La remuneració a preu fet té l'inconvenient, ja de per si, que estimula l'obrer a forçar el seu treball, per a una major producció, la qual cosa suposa en ell un major esforç personal i una major jornada; però si a la remuneració a preu fet s'afegeix la seva migrada quantia, no cal dir que l'esforç personal i la jornada seran més que excessius, en perjudici de la salut i, àdhuc de la moral del mateix obrer. Això, encara, amb l'agravant, en el treball a domicili, que la dona de casa, que té altres obligacions a complir, com a esposa i com a mare, les més de les vegades ha de dedicar-se a l'ofici a costes de les hores de repòs, de les de la nit, que és quan les feines domèstiques i familiars no exigeixen la seva activitat personal.

Aquests i molts d'altres inconvenients, han promogut un moviment d'opinió contra el sistema de treball a domicili, i no són pocs avui, incloent-hi els mateixos Sindicats obrers, que són partidaris de la seva supressió.

No ens decantem per una tan radical com definitiva mesura, pels perjudicis que ocasionaria a no poques indústries que han aconseguit desenvolupar-se gràcies al dit sistema, i als milers de persones, que amb tot i els inconvenients, hi tenen un mitjà de subsistència, forçades unes, per la necessitat, i pels interessos que, altres, s'hi han creat.

El que sí que procedeix és sotmetre'l a una acurada reglamentació.

D'antuvi, la iniciativa privada podria fer-hi molt. Les cooperatives de producció, les institucions de patronat, i, més encara, les associacions i sindicats, no cal dir, que serien d'eficàcia per a corregir o atenuar bona part dels inconvenients esmentats.

Però, de més a més, la intervenció de l'Estat es fa ineludible. L'Estat no pot ignorar ni desentendre's d'un problema que afecta qüestions tan vitals, com la salut i la dignitat humana. La llei de 26 de juliol de 1926 i el seu Reglment de 20 d'octubre de 1927 no són suficients per a combatre els abusos d'uns i protegir les debilitats dels altres. Per això, noves disposicions han de complementar aquelles normes socials.

I en l'ordre de disposicions legislatives entenem, que les encaminades a crear l'esperit de classe i l'acció de les institucions de treball, tal com la inscripció forçosa en els Jurats Mixtos o organismes paritaris d'aquesta població obrera; l'obligació dels dits organismes d'adoptar periòdicament les bases de treball que els reguli; la inspecció constant per personal dedicat exclusivament a aquest servei; la supressió de l'intermediari, i altres més, serien beneficioses per a un positiu millorament dels obrers de treball a domicili.

Però al costat d'aquestes disposicions, caldria impulsar totes aquelles formes i sistemes de treball i de retribució que preconitza el dret social i han posat en pràctica alguns països, tals com els tallers collectius i el sobresalari familiar, a l'objecte d'apartar del treball a domicili les dones que, per llur condició d'esposes i de mares, tenen prou feina en el compliment de llurs sagrades obligacions.

SEGUNDI COBERCH

UN CINEMA CLUB FEMENÍ

A París, Mme. Lucie Derain ha tingut una bona idea que a hores d'ara ja ha pres realitat: la de fundar el Cinema-Club Femení.

Cada divendres al vespre s'hi projecta una pel·lícula, el tema de la qual, essencialment femení, incita a debats interessants. Personalitats competents, escriptors, advocats, metges, presenten el film, i després de diversos comentaris, s'obre una discussió al volt del tema, la qual resulta d'innegable valor educatiu, car s'hi aborden els problemes artístics, psicològics, sentimentals, socials, etc.

Aquest procediment de fer participar la dona en l'art d'avui, no sols en les seves formes externes, sinó en allò que té de significació humana, pot ésser d'una gran utilitat per a facilitar el desenvolupament de la comprensió femenina, tan necessària per a la perfecta educació dels fills.

Llegiu LA PUBLICITAT

Propagueu-la!

MENU DE LA SETMANA

Sopa Dorotea.
Costelles de porc amb naps
Knepfs alsacians.
Amanit de fruites.

Sopa Doretea. — Peleu cinc o sis pastanagues i poseu-les en una cassola amb una cullerada de llard, afegiu-hi un nap i una ceba i deixeu-ho coure poc a poc remenant-ho de tant en tant. Poseu-hi un litre i mig de brou o d'aigua i deixeu-ho coure amb foc suau. Passeu-ho per un colador ben fi àm l'ajut de la mà de morter, i torneu-ho a posar al foc. Quan la sopa bull tireu-hi cinc o sis cullerades de tapioca.

Costelles de porc amb naps. — Feu fregir amb llard sis costelles de porc ben tendres. Quan siguin daurades poseu-les en un plat calent. Poseu un quilo i mig de naps partits pel mig en la mateixa cassola i al cap d'una mica torneu-hi a posar la carn de manera que quedi al fons de la cassola. Poseu-hi sal, una mica d'aigua calenta i tapeu la cassola deixant-ho coure una bona mitja hora amb poc foc. Serviu les costelles voltades de naps.

Knepfs alsacians. — Amb 400 grams de farina, un pols de sal, dos ous i un vas d'aigua tèbia, feu-ne una pasta espessa. Agafeu aquesta pasta i amb un ganivet talleu-ne tiretes ben primes i tireu-les a una cassola d'aigua bullent salada, prèviament posada al foc. Els knepfs s'inflen i pugen a la superfície; treieu-los amb l'escumadora, escorreu-los bé i col·loqueu-los a un plat.

Amanit de fruites. — Poseu en una compotera tota mena de fruites de la temporada; mulleu-les amb kirsxh, poseu-hi sucre i deixeu-ho reposar durant dues hores. Guarniu-ho amb nata.

EL PAPER DECORATIU DE LES FLORS

En les peces de parets clares, amb pocs mobles — els precisos—, les flors hi fan un gran paper decoratiu. Sapigueu, però, tenir-les-hi amb gust, amb gràcia.

Els vasos han d'ésser d'una màxima simplicitat. Els més escaients són de vidre o de cristall, puix que permeten veure per transparència les tiges de la flor, les quals també tenen la seva bellesa. Els rodons són els més còmodes, tant perquè permeten un perfecte arranjament de les flors de tiges llargues, com perquè les aguanten. Els vasos rectangulars es presten per als manats de flors, igual que els quadrats.

No deixeu mai sense flors un vas; si no en teniu per a omplir-lo, cerqueu-ne al fons de l'armari. Un vas buit és un receptacle per a la pols, un objecte inútil que suggereix desídia. Es com si deixéssiu al mig de la taula un fruiter sense fruita.

Ara que hi ha abundor de flors primaverals, distreieu-vos barrejant tulipes, jonquilles, assutzenes, com en un parterre; harmonitzeu els colors i les formes... No us acontenteu, sobretot!, de posar negligentment en un vas el ram tal com l'heu comprat a la florista.

Hi ha flors, com els lilàs, que fan més bonic si se'ls suprimeix una bona part de les fulles. No us ha de doldre aquesta esporgada de fulles. Si el fullatge us agrada, poseu-lo sol en un vas: sovint és d'un gran efecte decoratiu.

No multipliqueu els vasos minúsculs. Un sol vas gran, amb un bon pomell, alegrarà més la casa que no pas molts vasets amb quatre floretes cada un.

I reserveu sorpreses engiyoses: un pomell de violetes de Parma posat dins un gran gerro amb aiguardent, és d'un meravellós efecte damunt la tauleta del capçal del llit.

TOIA

ULLS de POLL

Durícies, Callndons, Ulls de gall

Alivi en un minut després d'aplicar els

Parches Zino del Dr Scholl

Suprimeixen el fred i pressió del calçat. Demaneu-los: 1'50 i 3 pts. caixa a farmàcies

SALES PEDICO del DR. SCHOLL

Per a peus cansats, ardents i adolorits

Contenen en forma concentrada totes les propietats de les aigües dels Balnearis més famosos del món, recomanades en el bany de peus i en general, en casos de reuma, ciàtica, lumbago, gota, peli esquerdada, així com per a l'afaitat, rentat de cap i altres usos de tocador. Superoxigenades - Refrescants - Purificadores - Estimulants i baratíssimes. 1 reu: 1'00 pessetes caixa. Exigiu els **PARCHES ZINO** i les **SALES PEDICO** al vostre proveidor puix que es venen en 527 poblacions d'Espanya, Balears, Canàries i Marroc. Si no, demaneu-los a **Cia. Scholl, S. A., Rambla de Catalunya, 86 i Canuda, 8. BARCELONA**

Peixos de moda

ESPECIES RARES I VARIADES

PREUS ECONOMICS

CACTUS

Els cultius més importants de Barcelona

Preus molt econòmics

Més de mig milió de plantes

Cultius de J. MONTADA

Carrer Alta Gironella (Sarrià)

TELÈFON 81107

UNA SAMARRETA DE MARINER

La joventut pot tenir les seves modes, i en té força que són plenes d'atractiu. Però, ¿per què moltes noies, amb el pretext que fan esport, adopten molt sovint una negligència corregosa? Un vestit-sastre marí és perfectament tolerable, i àdhuc graciós, però portar, a manera de brusa, una samarreta de mariner, de cotó blanc amb ratlles blaves de través, com se'n veuen algunes per aquests móns de Déu, és d'una manca de gust que escruixeix. ¡Esperem la tongada dels banys de mar, nenes, per disfressar-nos de grumet!

Obsequi a les lectores de "La Publicitat"

Totes les lectores poden rebre **gratuitament** a correu seguit un EXEMPLAR DE PROPAGANDA de la primera revista de modes i de la llar escrita en català

LA DONA CATALANA

Surt tots els divendres, i cada número conté com a mínimum 28 pàgines. - Boniques portades en color. 26 models d'elegants figurins. Música. Novelles. Contes. Secrets de tocador. Preguntes i Respostes. Consultori de Modes, Bellesa, Modes, Labors. Reportatges d'actualitat. Sana literatura. 4 pàgines de labors artístiques. Música. Pàgines infantils amb bonics dibuixos. Concursos amb valuosos premis. Patrons dimensions naturals, etc., etc., és a dir: tot allò que necessita la dona a la llar. No ha de mancar a cap casa verament catalana.

Solliciteu un número de mostra i us serà demostrat tot això que indiquem.

Les subscripcions a Barcelona es cobren, si es desitja per mesos, a raó de 1'00 pesseta mes. — Amb augment setmanal de 16 pàgines de novella, 1'40 pessetes. — Fora de Barcelona: Any, 14'00 pessetes; Semestre, 7'50; Trimestre, 4'00. — Amb suplement de 16 pàgines de novella, augmenta 1'25 pessetes el trimestre

LA DONA CATALANA - Avda. 14 d'Abril, 418 (Secció P)

Na .....

Carrer .....

Població .....

Província ....., acompanya per a despeses de correu 20 cèntims perquè li sigui tramès un exemplar de la revista LA DONA CATALANA, amb suplement de 16 pàgines de novella.

carnet de la ràdio

PROGRAMES SELECCIONATS

16 DE JUNY DE 1935

CATALUNYA

Ràdio Barcelona, 377'4 m. 798 Kc.

10'30: Secció infantil al teatre Goya. 11'15: Transmissió des del Palau de Belles Arts: concert per la Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del mestre Joan Lamote de Grignon (abans de començar l'emissió i a l'intermedi, el mestre Jaume Pahissa farà uns comentaris adients a les obres del programa). 12: Senyals horaris. 13'55: Secció cinematogràfica. 14: Actualitats teatrals i musicals. 15: Transmissió des del Poble Espanyol de Montjuic de la festa major penedesenca, organitzada pel "Casal del Penedès", de la Federació Comarcal de Catalunya. 20: Transmissió des de Hollywood Bar Dancing: ballables per l'orquestra Demon's Jazz. 21: Senyals horaris. 21'15: "La mitja hora de l'estudiant". 22: "Reportatge pintoresc", per Ferran Barangó-Solís.

DEMA

12: Senyals horaris, i secció femenina. 13: Programa-commemoració X aniversari de la fundació de l'emissora Unió Ràdio Madrid: transmissió des de Madrid. 13'15: Transmissió des de Santiago: conversa pel degà de la Facultat de Ciències de la Universitat de Santiago, senyor Maria Alvarez Zurimendi, sobre el tema "La radiodifusión. Realidades y esperanzas"; el Gaiter de Compostela interpretarà: "Foliada de Santiago", i la Massa Coral Compostelana interpretarà: Negra sombra i l'himne gallec. 13'40: Transmissió des de Sant Sebastià, transmès per totes les emissores: concert basc. 14'15: Transmissió des de Barcelona, transmès per totes les emissores: concert a càrrec de la cobla Barcelona Albert Martí, Mercè Plantada, cantatriu, i Rosaura Coma, pianista acompanyant. 14'50: Transmissió des de València: Concert valencià (col·laborarà en aquest programa el Xiquet de Penaguazil i el Xiquet de Paterna (cantants), Sant Feliu (dolcaíner), guitarres, guitarrilles, clarinets, trompetes, trombó i l'orquestra de l'estació. 15'25: Transmissió des de Sevilla: concert andalús. 18'30: Secció infantil de Ràdio Barcelona: rondalles, contes, consells útils, etc. 19'30: Conversa de català amb el Miliu, pel professor Artur Balot. 19'45: Transmissió des de Portugal: concert de música popular i folklòrica del país. 20: Transmissió des de Polònia: concert de música popular i folklòrica del país. 20'15: Transmissió des de França: Concert de música popular i folklòrica del país. 20'30: Transmissió des de Txecoslovàquia: concert de música popular i folklòrica del país. 20'45: Transmissió des de Bèlgica: Concert de música popular i folklòrica del país. 21: Transmissió des d'Austria: concert de música popular 21'15: Transmissió des de la Gran Bretanya: concert de música popular i folklòrica del país. 21'30: Transmissió des d'Itàlia: concert de música popular i folklòrica del país. 21'45: Transmissió des d'Alemanya: concert de música popular i folklòrica del país, i discos. 22'5: Emissió des de Madrid. 22'30: Concert per l'orquestra d'Unió Ràdio.

Ràdio Associació, 283'5 m. 1.022 Kc.

13'30: Guia d'espectacles. 14: Hora exacta i concert "Casarramona". 14'30: Informació de la Fira de Barcelona. 15: Radiobeneficència. 18: Hora exacta. 20: Orquestra de Ràdio Associació. 21'30: Orquestra. 22: Hora exacta, i orquestra. 23: Música de dansa.

DEMA

12: Senyals horaris pel carilló, i emissió dedicada a la dona. 13: Informació financera. 13'30: Guia d'espectacles, i "Una gota d'Història Natural per als infants", facilitada per Xocolates Juncosa. 14: Hora exacta. 15: Radiobeneficència. 18: Hora exacta. 18'45: Emissió infantil. 19'30: Curs de Llengua Castellana, a càrrec del professor Francesc Santano, de l'Acadèmia Cots. 20'10: Vuitena conferència organitzada pels Amics de l'Art Vell: "El clos de la Torre de Badalona", per J. Serra i Ràfols. 20'40: Servei especial d'informacions, i canvis de valors de mercaderies. 21: Senyals horaris pel carilló. 21'5: Radiofilm humorístic de la setmana, per Valentí Castanys. 21'30: Gran concert extraordinari per Mercè Capsir. 22: Hora exacta, i noticiari Philips. 22'10: Continuació de la primera part del concert Mercè Capsir. 23: Hora setmanal dedicada als catalans absents, i segona part del gran concert extraordinari per Mercè Capsir.

Ràdio Badalona

12'5: Música regional. 12'30: Música de cuplets. 13: Fragments de sarsueles. 14: Música de jazz. 19: Radiació de la novena simfonia de Beethoven. 20: Música variada. 21: Radiació de la selecció de "La alegría de la huerta". 21'45: Radiació de la selecció de "La reina mora". 22'15: Jazz. 22'30: Jazz.

DEMA

12: Música lleugera. 13: Fragments de sarsueles. 14: Música selecta. 21'15 Emissió de cuplets interpretats per Raquel Meller, Goyita, Carmen Flores i Mercè Serós. 22: Jazz. 22'30: Jazz.

ESTRANGER

(Amb autorització d'Unió Ràdio, S. A.)

Nacional anglesa, 1.500 metres, 200 kc. — 17'30: Música de cambra.

Viena, 506'8 m., 592 kc. — 18'25: "Tristany i Isolda", de Wagner.

Breslau, 315'8 m., 950 kc. — 20: Concert Weber.

Bordeus, 278'6 m., 1.077 kc. — 20'30: Concert: Grieg, Albèniz i Hahm.

Copenhaguen, 225 m., 1.333 kc. 22'15: Concert d'orquestra.

DEMA

Palerm, 531 m., 565 kc. — 20'45: Música de cambra.

Luxemburg, 1.304 m., 230 kc.— 20'55: Recital de melodies belgues.

Estrasburg, 349'2 m., 859 kc. — 21: Concert: Haydn i Rimski Korsakov.

Suïssa, alemanya, 549'6 m. 566 kc. — 21'10: Concert de Mozart a Laumer.

Copenhaguen, 225 m., 1.333 kc. 21'20: Música escandinava.

Leipzic, 382'2 m., 785 kc. — 21'25: Festival Bach.

Viena, 506'8 m., 592 kc.—23'10: Trio número 3 de Beethoven.

Estutgard, 522'6 m., 574 kc. — 24: "Missa solemnis", de Beethoven.

Llegiu cada diumenge la pàgina de RADIODIFUSIÓ de LA PUBLICITAT

MUDANCES -- AUTOS RECLAM

Viatges des de 15 pessetes dintre Barcelona. Muntatge i desmuntatge de mobles. Gratis gestió permís. Preus especials fora Barcelona.

FRANCESC LAYRET, 150 (Paral·lel) **TELEFON 30002**

El gran esdeveniment radiofònic de l'any
Quinze retransmissions

Amb motiu del X aniversari de E A J 7 Unió Ràdio i Ràdio Barcelona estableixen un record dins la radiodifusió internacional.

Demà, dilluns, amb motiu de complir-se el X aniversari de la inauguració de l'emissora E A J 1 Madrid tindrà lloc l'esdeveniment radiofònic de l'any i amb això restarà establert fins ara el record de la radiodifusió internacional.

En aquesta ocasió Unió Ràdio i Ràdio Barcelona, que de fa molt de temps ens han convençut de la seva capacitat igualant-se, no obstant i ésser entitats privades, a la radiodifusió internacional, superant el que fins ara s'ha fet en aquest sentit.

D'una a quatre de la tarda, en transmissió simultània, intervindran les emissores de Madrid, Santiago, Sevilla, Sant Sebastià, Barcelona i València.

De les 19'30 a les 22 hores intervindran, també en transmissió simultània, les emissores d'Alemanya, Austria, Bèlgica, Txecoslovàquia, França, Gran Bretanya, Itàlia, Polònia i Portugal i les emissores d'Unió Ràdio Madrid, Sevilla, Santiago, Sant Sebastià, València i Ràdio Barcelona.

Les dificultats tècniques que aquestes retransmissions representen segurament seran resoltes magníficament pels tècnics d'Unió Ràdio i Ràdio Barcelona, que així una vegada més acreditaran els seus profunds coneixements de la difícil especialitat a la qual es dediquen.

Organitzacions i tècnics de les esmentades entitats es posaran demà a l'examen del públic radioient, que tindrà, a no dubtar, un mot d'elogi per aquells que no obstant i no comptar més que amb l'ajut econòmic d'alguns radioients han sabut collocar la nostra radiodifusió en el mateix nivell i en tan perfectes condicions com les organitzacions d'altres països que compten amb grans ingressos i subvencions de l'Estat.

DOM CADA DILLUNS, DEMA, A LES VUIT DEL VESPRE, SERA EMESA LA MITJA HORA DE COMUNICACIO DE LA REDACCIO DE

"LA PUBLICITAT"

A TRAVES DE L'EMISSORA E A J-1, RADIO BARCELONA

ESCOLTEU-LA!

radiodifusió

LA MITJA HORA DE L'ESTUDIANT
per RADIO BARCELONA E. A. J. -1
XIV sessió: Avui, diumenge, dia 10, a les 21'15
Conferència del
DR. JAUME SERRA-HUNTER
sobre
L'ORGANITZACIO DELS ESTUDIS A LA FACULTAT DE FILOSOFIA I LLETRES
i les seccions de consuetud.

Escolteu demà, dilluns, les quinze retransmissions que ofereix Ràdio-Barcelona

X ANIVERSARI DE LA FUNDACIO D'UNIO-RADIO-MADRID

Intercanvi de programes internacionals :: Un rècord

Per tal de commemorar el X aniversari de la inauguració de l'emissora E. A. J.-7 Madrid, pertanyent a l'entitat U. R. S. A., se sap que s'ha organitzat un programa de tanta transcendència i envergadura que per força hem de comentar, ja que reflecteix tot el que en diferents ocasions hem dit sobre el que té d'important l'intercanvi de programes.

El programa projectat comprèn la retransmissió simultània per les emissores d'U. R. Madrid, Santiago de Compostela, Sant Sebastià, València, Sevilla i Ràdio Barcelona de programes de música popular i folklòrica gallega, basca, catalana, valenciana i sevillana, a més d'un programa especialment organitzat per U. R. Madrid. Aquesta transmissió començarà a la una de la tarda i acabarà a les quatre.

La segon part d'aquest programa extraordinari per a demà comprèn la intervenció de les organitzacions internacionals de radiodifusió d'Alemanya, Austria, Bèlgica, Txecoslovàquia, França, Gran Bretanya, Itàlia, Polònia i Portugal, que han volgut intervenir-hi amb quinze minuts cadascuna d'emissió, començant aquest programa escoltat per tot Europa a les 19'45 i acabant a les 21'55.

Deixant de banda la part artística d'aquest programa de demà, de les 13 a les 16 hores i de 19'45 a 21'55, es pot afirmar que per a efectuar una tasca radiodifusora convincent és indispensable agrupar-se, relacionar-se o establir un intercanvi de programació entre les emissores amb el lloable propòsit d'eixamplar l'horitzó de la radiodifusió internacional.

Si no és així, es limita tant la possibilitat de les emissores, que per gran que sigui l'esforç resulta gairebé inútil. Les repeticions d'obres en el transcurs de catorze hores d'emissió, promedi de temps que emeten la major part de les emissores, pot perjudicar en sentit de l'interès dels que escolten. Mai cansa al radioient anar i tornar del micròfon, que aquest es traslladi freqüentment d'un local a l'altre, d'una ciutat o l'altra o cerqui la divulgació de la música o d'un festival que tingui lloc en un dels països d'Europa. Aquesta força d'expansió del micròfon que constitueix la seva màxima ambició és el que el ràdioient més aprecia i el que permet per conseqüent que les emissores que s'han adonat d'això amb un clar concepte del mitjà de què disposen i de les possibilitats de la ràdio siguin considerades com a model i les que marquin el camí de la radiodifusió.

Això serveix per a diferenciar i qualificar les entitats de ràdio per damunt d'autopropagandes que únicament serveixen per a produir un confusionisme entre els radioients. Afortunadament per a la radiodifusió catalana, es palesa la serietat amb què es realitza aquesta tasca d'intercanvi de programes internacionals, que permeten que a casa nostra hguin ressò els actes artístics més importants d'arreu del món. Una mostra del que diem és les nou retransmissions que demà efectuarà la Primera Emissora de Catalunya responent a l'ordre cronològic del seu títol.

Indubtablement la radiodifusió a casa nostra guanya posicions en el terreny internacional, i és en gran part la causa d'això la visió clara que de la mobilitat i del micròfon té Ràdio Barcelona, que li ha permès reflectir per la seva antena el més destacat de l'art de tot Europa, sense descuidar, però, tot allò que es refereix a la nostra música i al nostre art, que també ha estat conegut a l'estranger per mitjà del seu micròfon.

Demà s'efectuaran, doncs, catorze retransmissions des de catorze ciutats diferents, i per totes catorze emissores que cobreixen el territori de deu països se sentirà el més típic i característic d'aquests.

Resultat de la convivència i amistat amb emissores peninsulars de fora de Catalunya i de l'acord d'intercanvi de programes amb les entitats de radiodifusió de tot Europa—actituds que segueixen àdhuc les emissores anomenades locals, o siguin les de dos-cents wats—és que demà es pugui efectuar per Ràdio Barcelona una tasca inoblidable, i fins ara constituiran les catorze retransmissions que s'efectuaran en homenatge a Unió Ràdio, el màxim d'aprofitament de la ràdio.

Tant l'entitat homenatjada com Ràdio Barcelona demostren d'una manera palesa i indiscutible la seva capacitat organitzadora.

En aquest moment en què es parla de projectes de radiodifusió, observem de prop el que fins ara s'ha fet en ràdio, i per damunt de possibles i sistemàtiques controvèrsies que puguin sorgir, en honor a la veritat s'ha de conèixer que els que en aquest moment tenen al seu càrrec la marxa i orientació de la ràdio, àdhuc d'ésser entitats privades i organitzar a base d'un minvat pressupost, han posat la nostra radiodifusió en un lloc que no direm superior, però sí que igual a qualsevulla entitat de radiodifusió de l'estranger.

Després de sentir demà aquests programes d'homenatge, igual que d'altres inspirats en la indispensable col·laboració entre les diferents emissores d'arreu del món, estem segurs que de nosaltres ha de sorgir espontàniament un gest d'admiració que a no dubtar participaran també la major part dels radioients.

Si això que comentem fos un fet aillat, seria bo d'acabar aquí el nostre comentari, tot i regraciant que es pugui escoltar tan brillant programa. Però, per nosaltres el més significatiu i el que té importància és el que es relaciona amb l'organització que ha fet possible la gran festa radiodifusora de demà.

Un altre fet: en col·laboració amb Unió Ràdio, la nostra Catalunya per mitjà de Ràdio Barcelona expandirà la seva música el proper dissabte, dia 29, fins al recó més oblidat de tot Europa.

En deu anys de vida, l'organització privada Unió Ràdio i Ràdio Barcelona han arribat a un màxim de perfeccionament, de la qual cosa es dedueix l'homenatge de demà i la col·laboració per sempre de totes les organitzacions de ràdio d'Europa percebudes en tota la seva importància de la tasca efectuada per Unió Ràdio i Ràdio Barcelona.

Hem de felicitar-nos nosaltres mateixos com a radioients i com a catalans que la nostra Catalunya expandeixi la seva música i amb tanta freqüència figuri amb personalitat pròpia en les programacions de la radiodifusió internacional.

Programes comarcals de Ràdio Barcelona

Avui, diumenge, a les tres de la tarda Ràdio Barcelona retransmetrà des del Poble Espanyol de Montjuic la "Festa Major Penedesenca" que se celebrarà amb motiu de la constitució del Casal del Penedès de la Federació Comarcal de Catalunya, la qual festa és patrocinada per l'Honorable Junta de Museus de Catalunya, amb assistència de tots els elements folklòrics de la Comarca del Penedès.

Doctor Z. Chanier, president de la Comissió de "relais" de la Unió Internacional de Radiodifusió

"Acció Educativa" per ràdio

CONFERENCIA DEL DOCTOR FONT I PUIG SOBRE "LA FORMACIO ESTETICA DEL NEN A LA LLAR"

La importància de la formació estètica és equivalent a la de la formació intellectual i moral: és entre floratges de bellesa on brollen els dolls més inexhauribles de saviesa; la mirada estètica, pura i abnegada comporta un enlairat captenir moral; i demà que el dubte rosegui o la terrabastada de les passions inundi els fonaments que amorosament hagueu posat per a la formació moral és en l'educació estètica, en el seu imperatiu de bellesa, en el seu bon gust, en el sentit de mesura, ritme, harmonia, decòrum i noble elegància que tindran l'àncora que impedeixi que se'ls emportin els tèrbols corrents de la degeneració i la baixesa.

Durant la infància i la puericia, l'acció dels pares i educadors, en la formació estètica, ha d'ésser més negativa que positiva, és a dir, és més ço que cal evitar que ço que cal fer.

Els colors que hauran de predominar en els vestits dels nens i en els papers o pintures de les habitacions en les quals facin més estada són el blanc i el blau cel; ja per simbolisme semblen escaure a la infantesa, però no és pas per simbolisme que us ho dic, sinó per raons psico-fisiològiques que no tinc temps d'explicar. Fugiu per als nens dels colors excitants com el vermell i el groc, i de la tristor del blau mari, del violeta i del marró, sobretot, no res de gris; que els nens portin dol el menys temps possible, i el mig dol s'assenyali amb quelcom de negre: botons o carteres, per exemple, sobre un vestit blanc; mai, per un vestit gris.

Siguin els vestits de tal faisó que no el faci estar, ni caminar encarcarat, que no impedeixen el cultiu espontani del moviment fàcil, lliure; la flexibilitat que dóna vida a la gentil categoria estètica de la gràcia, i imperceptiblement l'educa.

Millor fóra que els vestits dels nens fossin ben senzills, però si són rics o adornats eviteu que n'hguin esment; no fomenteu que avaluïn les coses per la riquesa del gènere o material, criteri de valoració estètica pròpia dels pobles bàrbars, ni per l'abundància d'ornaments, criteri de valoració estètica comú als pobles incultes i a les decadències.

Que en les peces de les vostres cases no hi hagi pintures, dibuixos, escultures, figuretes ni bibelots lleigs, indecorosos, excitants ni estimulants; fora de la llar, tot allò groller, innoble i indelicat; que no hi hagi tampoc ni tan sols pintades algunes d'aquestes línies que ara estan de moda, de gestos i ulls maliciosos; ni obres pictòriques ni escultorals de les escoles cubista, ultraista, que convertirien la visió natural i normal dels vostres infants en l'hàbit de la mirada estràbica i contrafeta.

Portar els nens al cinema és abocar-loc a alucinacions, a idees delirants, eròtiques i fantàstiques, estats ansiosos i altres formes de psicosi; solament un cinema especial per a nens, però seleccionat per persones d'alta cultura pedagògica pot ésser exemp d'aquells perills, i fins educatiu.

LA CONFERENCIA DEL DIMARTS VINENT

El dimarts vinent, dia 18, a un quart de nou del vespre, el doctor J. Còrdova parlarà des del micròfon de Ràdio Barcelona sobre el tema "Frases que no deben decirse a los niños".

Les dissorts de la WLW

L'any passat, l'estació WLW, de Cincinnaty, pertanyent a la Crosley Ràdio, augmentà la seva potència a 500 kw. Durant algun temps aquesta estació va poder ésser escoltada fàcilment a Europa. Després desaparegué dels nostres concerts nocturns, o almenys la seva veu restà reduïda al to normal de les principals estacions d'ultramar que poden ésser escoltades a Europa.

Aquesta desaparició fou deguda a què la Comissió Federal de Comunicacions havia obligat l'emissora WLW a renunciar la potència de 500 kw. durant les emissions de la nit. La ràdio canadenca es queixà a Washington que la gegantina estació de Cincinnaty produïa greus interferències en la recepció de l'estació de Toronto.

WLW no acceptà de bon grat aquesta reducció de potència, ja que els seus contractes de publicitat eren convinguts a base que en l'esdevenidor el radi d'acció de l'emissora correspongués a 500 kw. Es feren tots els possibles per a aconseguir una decisió oficial favorable, però tot fou debades. Llavors la Crosley Ràdio decidí obtenir per la part tècnica la solució de les interferències, que li valien tants beneficis. En modificar la seva antena i instal·lacions, els enginyers buscaren la manera de reduir la potència del radi en direcció a Toronto, tot mantenint la integritat de la potència en les altres direccions.

Pels primers assaigs realitzats s'ha comprovat que en un radi de 150 quilòmetres als volts de Toronto la recepció de la WLW correspon a una potència d'emissió de 50 kw., mentre que en les altres direccions resta de 500 kw. La Crosley Ràdio demana, per tant, que se l'autoritzi a radiar a les nits amb 500 kw.

LA PROFESSIONALITAT DEL REPORTER DE RADIO

Es avui ja una especialitat professional el repòrter de ràdio. La influència que sobre la simpatia de l'entitat que aquest representa, i més encara el respecte que els que escolten mereixen, ha obligat a les entitats de radiodifusió a iniciar la formació del repòrter radiofònic, i en conseqüència neix un professionalisme.

Degut al costum de comunicar-se amb el públic i el coneixement general que de les activitats ciutadanes tenen els redactors de la premsa escrita, la major part dels informadors de ràdio vénen de les rengleres de les associacions periodístiques; l'especialitat del repòrter radiofònic l'assenyalà d'una manera contundent el fet que bons escriptors i bons crítics, quan es tracta de posar-se a la tribuna radiofònica, inquireixen i s'interessen més que per la distància que han de parlar davant el micròfon i el to de la veu—hi ha alguns que els preocupa molt aquests detalls—per la forma de construir el mot.

Es dóna el cas de resultar quelcom buit el reportatge, atenent-se a la forma del que acostuma a servir-se d'altres mitjans que la ràdio per a comunicar-se amb el gran públic, puix que la lluita amb el minut obliga a limitar els conceptes circumstancials per tal de donar pas a la fantasia i el domini de l'idioma, a manera, però, de cops de paleta de pintor. El repòrter de ràdio ha d'ésser concís i breu.

Al marge d'aquestes condicions que ha de reunir el repòrter de ràdio, la mes essencial i que constitueix el seu més apreciable mèrit és la facilitat d'improvisació. Heus ací la seva característica professional.

Improvisar davant un micròfon és tasca difícil. Dos factors principals influeixen: el primer i el secundari, és aquell que representa el micròfon per ell mateix; no se sap per què, hi ha molts conferenciants, que no obstant i portar escrita la seva conferència, quan es troben davant di micròfon els domina el pànic, vacillen, no dominen llurs nervis, i les equivocacions sorgeixen una darrera l'altra. I aquests conferenciants han improvisat mantes vegades davant un públic nombrós.

L'altre factor, el principal, és improvisar reflectint el que davant la seva visió va passant com si fos una pellícula, sense interrupcions llargues, ni conceptes sense mèrit, amb el propòsit de no deixar buit l'altaveu del que escolta. Es convenient parlar constantment quan ho permet el reportatge, però abans de dir conceptes buits és millor deixar de sentir l'ambient del lloc del reportatge. Aquest silenci en moltes ocasions serveix per ambientar la transmissió.

Una característica primordial és donar a l'expressió un refinat bon gust, i àdhuc en les rectificacions s'ha de conservar un to de distinció, després de les quals no caldrà esperar un aplaudiment, però s'haurà de tenir almenys l'habilitat precisa per a no desvetllar un gest de disgust.

Les justificades exigències del que escolta, al qual s'ha de parlar com a un amic, han d'ésser molt tingudes en compte pel repòrter, el qual ha de pensar que tot allò que no sigui una dicció plana o una conversa amistosa provocarà fàcilment l'enuig del ràdiooient; i això cal que sigui evitat, pel respecte que mereix aquell al qual li donem un nom fraternal.

Es sobretot importantíssim, per la facultat de divulgació que posseeix la ràdio, reflectir la pellícula de l'acte per mitjà del reportatge parlat, atenent-se sempre a un criteri de màxim equilibri en cada concepte i en cada canvi de veu. Els que escolten són sempre públics diferents i opinions totalment oposades, i si a tot això hi afegim que la ràdio, com tots els mitjans de difusió, té una missió principal a complir—la de difondre la cultura—la tasca que el repòrter de ràdio ha de realitzar haurà d'ésser molt acurada i influenciada per una visió simpàtica a base de conceptes equilibrats, dintre, és clar, de la màxima fidelitat de l'acte del qual s'efectua el reportatge parlat.

¿Cerquem aquest repòrter amb la llanterna de Diògenes? No citarem noms, però, afortunadament, tant en l'esport com en altres activitats es compta amb repórters bons, tal vegada en poc nombre; no obstant, cal esperar que avint, amb el control dels experiments en aquesta matèria, es tindrà un cos de repórters de ràdio que forçosament vindrà a constituir el professionalisme d'aquests companys, l'activitat dels quals tant s'assembla a la que el repòrter de premsa realitza.

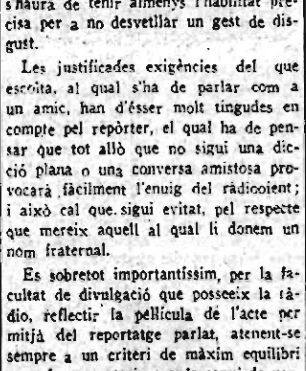

AMPLIFICADORA

—Atenció! Atenció! Ara sentireu els bramuls de la terrible tigresa "Aida"...

Estació d'ones extracurtes que era s'utilitza per a radioreportatges

Noticiari

LES NOVES EMISSORES FRANCESES

La nova estació francesa Nice-Labrague (potència 100 kw.) començarà l'emissió de programes el proper mes de juliol.

Segons diuen, s'ha acabat la construcció de l'emissora Tolosa-Muret, amb una potència de 120 kw. Fins ara l'estació no ha pogut començar les seves emissions degut a no estar assegurat encara el servei de corrent elèctric. Per aquesta mateixa raó, no ha estat possible fixar la data exacta de la seva inauguració.

RADIO PER A TOTHOM

RADIO BARCELONA

CARRER DE CASP, 12

Telèfon 18860

GARATGE PROVENÇA

Provença, número 157

Telèfon 72944

Servei d'instal·lacions darrers models aparells receptors de RADIO PER A AUTOMOBILS

ADIO PE ATOTHOM

Laboratori radiotècnic

RAPIDESA

ECONOMIA

I GARANTIA TECNICA

CASP, 12-TEL. 18860

Ràdio Barcelona E. A. J. - 1

Les grans emissions de la primera emissora de Catalunya

Entre altres importants actuacions a càrrec de renomenats conjunts musicals o d'artistes de fama, destaquen, per a la setmana entrant les següents importants emissions:

AVUI, DIUMENGE, a les 10'30 hores.—Transmissió des del Teatre Goya de la Secció Infantil.
A les 11'15 hores.—Transmissió des del Palau de Belles Arts. Concert per la Banda Municipal de Barcelona, sota la direcció del mestre Joan Lamote de Grignon. (Abans de començar l'emissió i en l'intermedi, el mestre Jaume Pahissa farà uns comentaris adients a les obres del programa.)
A les 15'00 hores.—Transmissió des del Poble Espanyol de Montjuic de la "Festa Major Penedesenca".
A les 20'00 hores.—Transmissió des de Hollywood Bar Dancing. Ballables per l'Orquestra Demon's Jazz.
DILLUNS, 17, a les 13'15 hores.—Transmissió des de Santiago de Compostela.
A les 19'30 hores.—Programa-homenatge que les Organitzacions Internacionals de Radiodifusió d'Alemanya, Austria, Bèlgica, Txecoslovàquia, França, Gran Bretanya, Itàlia, Polònia i Portugal dediquen a Unió Ràdio, S. A., amb motiu del desè aniversari de la inauguració de la seva Emissora a Madrid.
A les 21'45 hores.—Transmissió des d'Alemanya.
A les 22'30 hores. — Transmissió des de l'Estudi d'E. A. J.-7, Madrid. Concert per l'Orquestra d'Unió Ràdio: "La Verbena de la Paloma", Bretón; "Llegenda del Castell Moro", E. L. Chavarri; "Granada", Albèniz; "Morisca", Granados; "Sevilla", Albèniz; "Sospira d'Espanya", Alvarez Alonso; "El Caserío", Guridi; "Córdoba", Albèniz; "La vida breve", Falla; "Goyescas", Granados; "La boda de Luis Alonso", Jiménez.
DIMARTS, 18, a les 21'35 hores.—L'Orquestra de Ràdio Barcelona interpretarà escollides composicions musicals.
A les 22'00 hores.—Concert pel cor "La Violeta de Clavé". Director: Pere Jordà.
A les 23'15 hores.—Transmissió des del Casino de Sant Sebastià, de Barcelona. Ballables per l'Orquestra Clarence Nemyr.
DIMECRES, 19, a les 22'20 hores.—Radioteatre d'E. A. J.-1. La comèdia en tres actes original dels germans Alvarez Quintero, "La cuestión es pasar el rato". Director: Cèsar Angel Monedero.
DIJOUS, 20, a les 18'30 hores.—Emissió a càrrec del tenor Manuel Paredes.
A les 19'20 hores.—Recital de violí per Elisabet Cosmans de Pérez Farràs. Pianista: Rosaura Goma.
A les 20'00 hores.—Transmissió des de Hollywood Bar Dancing. Ballables per l'Orquestra Demon's Jazz.
A les 23'00 hores.—Transmissió des del Casino de Sant Sebastià, de Barcelona. [illegible]
DIVENDRES, 21, a les 21'25 hores.—Recital per la cantatriu Mercè Plantada. Programa Schubert.
A les 22'20 hores.—Programa setmanal Ford, de la Ford Motor Ibèrica, retransmès a totes les Emissores d'Unió Ràdio.
DISSABTE, 22, a les 21'05 hores.—L'Orquestra de Ràdio Barcelona. Programa Albèniz.
A les 22'15 hores.—Transmissió des del Palau de Belles Arts. Concert per la Banda Municipal de Barcelona. (Abans de començar i en l'intermedi el mestre Jaume Pahissa farà uns comentaris adients.)

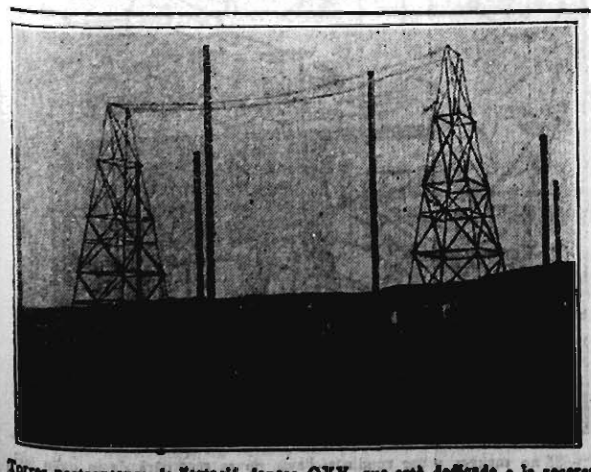

Torres portaantenes de l'estació danesa OXY, que està dedicada a la recerca dels ecos de l'Univers, per a la qual cosa es fan emissions de determinades ones en ones de 49'5 metres

La Columbia Broadcasting System ha convertit recentment en estudi un teatre que la important organització de ràdio americana ha adquirit amb aquest fi

EL JARDINET DE L'HUMOR

PARADA

DESACORD

D'un diari de Nova York:

Un grup d'obrers discutia sobre l'origen de l'evolució de l'home. Un d'ells s'adonà que entre els companys n'hi havia un que no s'hi ficava, i li demanà la seva opinió.

—Jo, muts, sabeu? Encara em recordo de quan vam discutir amb Bill aquest mateix tema.

—I a quina conclusió vàreu arribar?

—No coincidirem... I ell tirà cap a l'hospital, i jo cap a la Comissaria.

METRO BERLIN

D'un diari de Praga:

En el metro de Berlin, dos individus de la tropa d'assalt nazi troben un jueu i se li posen un a cada costat, disposats a plaguejar a les seves costelles.

Un dels nazis li diu:

—Què ets, Samuel? Un canalla o un idiota?

—Entre l'un i l'altre — respon el jueu, movent el cap de dreta a esquerra.

EL PLA QUINQUENNAL

Vladimir Ilich, amb el puny clos, en la seva famosa actitud d'arengar les masses, sembla, des del seu mausoleu colossal de la plaça Roja, parlar del famós Pla Quinquennal.

La llegenda popular diu que una nit Lenin abandonà la seva tomba i anà al Kremlin, a visitar Stalin.

—Com van les coses? — li preguntà.

Stalin, anguniós, es remogué en el seient.

—Tot va com una seda, camarada... Ja hem acabat el primer Pla Quinquennal i tinc el poble al meu costat..

—Doncs un altre Pla com aquest, i el poble estarà "amb mi" — respongué Lenin.

TOT EL MOBILIARI!

El cobrador d'impostos truca a la casa d'un "nepman, nom que es dona als comerciants privats que encara subsisteixen, acuirassats en les possibilitats de vida que els ofereix la Nep (Nova Política Econòmica). Un marrec li obre la porta.

—Mare! — crida el noi — Hi ha el camarada cobrador d'impostos.

—Fes-lo entrar — respon la mare — porta-li una cadira.

—Diu el camarada que no en té prou... Que vol tot el mobiliari.

FORC, POTSER?

Desitjós de conèixer l'estat d'esperit del seu poble, conten que Hitler féu comparèixer un dia davant seu un grup de les persones més respectables de la ciutat. Totes es desferen en elogis del "führer", llevat d'un savi rabí que no havia ni obert els llavis.

—Per què calleu, vós? —preguntà Hitler, una mica sorprès.

—Reflexiono.

—Sobre què?

El rabí no respongué fins que Hitler, autoritàriament, l'hi obligà. I digué llavors:

—Bé, Excel·lència. Meditava sobre un problema molt interessant. El Faraó fou un antisemita terrible. Nosaltres, els jueus, fórem expulsats del seu país, i per a recordar-ho, acostumem a menjar carn "matzoth" en les festes pasquals. Haman també fou un enemic a mort de la nostra raça, i en record seu solem menjar una coca especial que en diem "hamantash"... I quan jo callava, era que pensava què haurem de menjar en record de la vostra Excel·lència.

HUMOR RETROSPECTIU

UNA VISIÓ DEL CORPUS BARCELONÍ D'ARA FA SETANTA ANYS

—Què tal? S'han divertit aquest Corpus?

—Sí; és molt bonic; però... tanmateix ja em començaven a capficar.

Així ho sento a dir, però quant a mi, no em canso de veure que cada cara és un altaret i que cada baleó és

un eixam de minyones ben compostes, bellugadisses i esperançades.

¡Aquell brogit, aquell moviment i l'alegde començar del curs, no és veuen més que un cop a l'any!

Només per veure el lleó i els lleonets espero amb ànsia les processons. Francament: una fera amb ca-

ra d'home importan', passejant-se pacíficament amb la família — com la el lleó del Corpus — em sembla que encara que fari un xic de mal a la concepció estètica, és, en canvi, un espectacle moralitzador i una crítica per a més de quatre homes que semblen feres.

Jo començo a gaudir des que, sentint-se de lluny els gegants, les criatures es posen de puntetes; s'enfilen al seient; volen treure el cap per en-

tre els ferros del balcó; i mentre faceciosament ballen els dos monstres, se senten els crits de: "—Noi, cauràs!" "—Noi, vina aquí!" "—Ai, Reina santíssima, que ve un cavall."

Pertot he reparat que així que ve el pom... sempre hi ha algú que diu:

cia de les porqueries que els cerers barregen amb la cera.

A propòsit, he deixat ped a l'últim

"—¡Que en fa d'anys que conec aquest home!" I trobo també partot aficionats a observar en veu alta qui porta bé o malament les pesades banderes dels gremis, banderes inseparables dels clàssics ventalls amb ribet de cuiro platejat: an inseparables i importants que el món es fixa més en les banderes i els ventalls que en els qui els porten.

En passa una, en passa una altra, i una altra, fins que es perd el compte; i els qui les duen, per llarg que sigui el curs, sempre senten que la gent diu "—Els hortolans!" "—Els camàlics!" "—Els sastres!" "—Els fusters!" "—Ai, com suen!" "—Ai, que pesen!" "—Ai, quin nas!" "—Ai, quin clatell!" i tota aquesta cantarella d'ara des que, tots, eixerits, surten de l'església fins que hi tornen a entrar.

Aquest any va ocasionar [illegible] s rabietes la prohibició episcopal que anessin xicots disfressats de Sants en les processons; però passada la primera, àngels, Sants [illegible] i filles

de Maria, van trobar manera que llurs pares els lluressin a l'admiració de la ciutat Barcelona.

Entre els espectadors hi ha qui compta les atxes per enviar l'endemà la nota a un periòdic... ¿No han reparat quina cosa succeeix amb les atxes?

Hi ha homes que es pentinen els cabells cap endarrera, tiren el cos cap endarrera i fins l'atxa hi duen així:

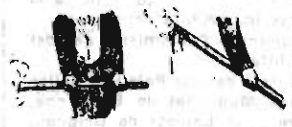

amb el llarg endarrera. Els cadets entremaliats i "tenorios" de collegi l'agafen amb les dues mans, fent-la tocar ara a una cama, ara a l'altra. Els cessants, els usurers i els pares que van curts i han de donar exemple a

llurs fills, la porten de manera que no es gasti gaire. D'altres sembla que cerquin el bell mig de l'atxa a fi que

es mantingui horitzontal i no hagin de fer més que sostenir-lo. De tant en tant es veuen unes grapes morenes,

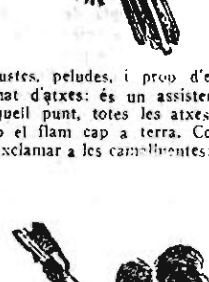

robustes, peludes, i prop d'elles un manat d'atxes: és un assistent. Des d'aquell punt, totes les atxes vénen amb el flam cap a terra. Cosa que fa exclamar a les camelliretes: "—Ai,

Déu meu! Quin "gasto!" I aquell qui sent l'exclamació, si es pensa que ho diuen per ell posa cara de ric i abaixa més el flam.

En tota processó hi ha algú que porta l'atxa trencada; no sé si deu ésser el qui veu a la seva fulana parlant amb aquell de qui està gelós, per bé que, segons el "Diari", aquest any se n'han trencat moltes a conseqüèn-

cia de les porqueries que els cerers barregen amb la cera.

A propòsit, he deixat per a l'últim el ciri pasqual, que no sé per què l'han de trobar tan content o alegre: jo, per més que el contempli, no hi trobo cap signe de satisfacció.

El que veig sempre és un o altre senyor, com per exemple él que aci veuen, que per tot allà on passa sent

preguntar: "—Ai, ai: qui deu ésser aquell?" I això, repetit per espai de moltes hores, ha de posar el pobre home en situació d'arribar a casa seva i preguntar: "—Qui sóc jo?"

¿I què li manca mai el "pinxo" carregat de mocadors a les butxaques i de caramels? Allò és un farcell dolç!

No els pregunto si coneixen aquell cos immens, i aquella vara, i aquella certa medalla en un hàbit talar, perquè és cosa que no es despinta i si no hi fos, no semblaria processó.

¿No s'han quedat alguna vegada enlluernats com jo, en passar una irra-

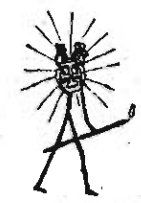

diació, quelcom resplendent, flagrantíssima, per davant de vostès, espècie de llampec amb vagues contorns de forma humana?

A mi tots aquests accidents em commouen i m'ajuden a formar una idea aproximada de la variada monotonia de l'univers.

Digueu-me: aquests homes, ¿no els heu vst mil vegades? Doncs si vosaltres visquéssiu mil anys, anirieu veient "veteranos" a les processons, i sempre us semblarien els mateixos, per més que s'anessin succeint els uns als altres, de pares a fills.

Això és el mateix que l'escolà que corre portant foc: ¿heu vist mai que hi faci falta?

Mentrestant s'ha [illegible] ient fosc. Se sent de lluny el ram-plan-taram de la tropa: torna a alçar-se la gent; als forasters se'ls diu: "—Mireu, mireu, la "custodia", val tants milers de duros..." i s'acaba la processó com totes les festes del homes: amb un bosc

de baionetes que avancen, i darrera d'elles una gran munió de gent cansada, cruixida, que ja voldria ésser a casa: xicots adormits o malhumorats que ploren i demanen aigua; dones que es queixen de trepitjades; pallangres graciosos que fan la traveta als del davant; portes que es tanquen, convidats que s'acomiaden, i senyals d'acabament pertot arreu, que contrasten violentament amb el bullici d'aquelles mateixes persones moments abans de sonar les timbales.

A l'últim de tot és quan un curiós exclama: "Ai, ai! ¿No deien que hi anirien quatre trompetes?" i li res-

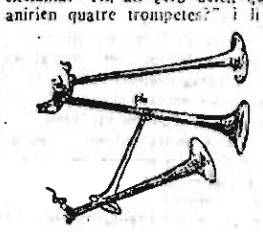

ponen amb tristesa: "—Vegeu!: té roó! O! I els vint-i-quatre encensers que també hi havien d'anar! Jo que tenia tantes ganes de veure'ls!"

Si sou d'aquests, aci els teniu:

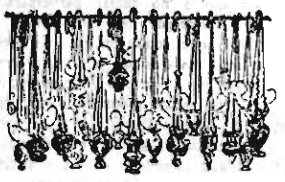

Després de la processó ja sabeu el que succeeix: pertot hi ha cadires trencades, taques, encadernats... Però tot passa, s'acaba, es cura i es renta. La gent, amb altres fàstigs i maldecaps, va oblidant el maldecap de les processons i el març vinent ja se sent a dir:

—Ai! Ja voldria ésser a Corpus!

(De "Un tros de paper", del 25 de juny de 1865.)

Dibuixos de TOMAS PADRO

DE FIRA

CONTE JUEU

L'altre dia explicàvem un quants contes jueus, com es obligació de tota pàgina d'humor que s'estimi. El tema, com se sap, és inesgotable, tant per haver-n'hi unes fantàstiques existències com per sortirne continuament de nous. Aquest que us anem a donar avui l'ha contat ara de poc Tristan Bernard, qui el sabia per Ernst Lubitsch.

Es sabut que a Nova York hi ha prop de dos milions d'israelites i això la que les sinagogues, els dies de festa, es veglu plenes i que calgui un veritable servei d'ordre per tal d'evitar que els fidels entrin abans que hagin sortit aquells que ells han de reemplaçar.

Un marrec insisteix davant del "schameth" (uixer de la sinagoga), perquè el deixi entrar de seguida, puix que, segons diu, ha de donar un avís urgent al seu oncle, el qual és el temple.

—Vols dir que no m'enganyes? — pregunta, recelós, el "schameth".

—Li ho prometo — fa el marrec.

—Passa — diu l'ixer—. Però t'asguro que si t'arreplego pregant, et sortiràs a trompades!

EL TENOR A "CALA TIA"

Àustria acaba de festejar l'aniversari de Burian, qui fou el tenor més gran de l'Opera de Viena d'abans de la guerra.

Burian, ultra artista eminent, era un home ple d'espiritualitat i d'un gran cor. Perfecte, si no hagués estat massa aficionat a la beguda, d'on li venien un excés d'inquietuds de caràcter econòmic.

Un dia, a so de bombo i platerets, un teatre provincià anunciá una funció única a càrrec de Burian. El tenor, a còpia d'avenços successius, havia ja percebut la totalitat del sou pel qual s'havia contractat, i el dia de la representació no tenia un clam. Empalmà inútilment l'empresari, com inútilment recorregué les amistats; pertot trobà negatives amables, però ferms.

Un sol usurer acabà per deixar-se entendrir; però amb la condició que Burian, qui ja no tenia res per cell en penyora, hi restaria ell personalment fins que els seus amics anessin a desllurar-lo.

La sala del teatre era plena de bat; les localitats s'havien revengut a preus fabulosos; els altres comediants estaven a punt; l'empresari començava a suar d'angúnia, quan li arriba una carteta que deia: "Sóc a casa de l'usurer X... Vingueu a desempenyorar-me amb dues-centes cinquanta corones. Salutacions. — Burian."

XOVINISME

Un periòdic francès publica aquest delicios eco:

"Dins el metro. Una discussió. Un home de certa edat acusa un jove ben posat, torrat pel sol, d'haver-li pres el rellotge. Tothom es posa de la banda de l'acusador: "—Aquests porcs d'estrangers! Aquests metecs!"

Es presenta un agent.

—Vós sóu estranger?

—No, senyor, agent.

—Si, sóu estranger.

—Us asseguro que no!

—Doncs, si sou francès per què heu robat?"

—No en tenim d'altres? Aquests els trobo per divertir-

(New-York World Telegram)

LA VISIO DE LES COSES

Karl, entusiasta nazi, i Ot, escèptic, dialoguen:

—És meravellós el que ha fet el nostre "führer" en tan poc temps! Mira el port, ple de vaixells, i aquesta multitud que omple els docs. Fixat amb aquests milers d'obrers que duen pintada al rostre la satisfacció de tenir un treball segur i ben remunerat... Gairebé era allir que morien de fam i ara fan la feina amb una cançó als llavis. No és extraordinari tot això?

—Però, si no veig res ni sento ningú! Ni vaixells, ni treballadors, ni cançons!

—És el terrible dubte de tots els homes de visió limitada. Tu tampoc no llegeixes els diaris nazis, ni escoltes els discursos dels nostres líders... Es per això que no veus el que veig jo!

REVISIO DE GRAUS

Acabada la guerra franco-alemanya del 1870, funcionava a Versalles una comissió de revisió de graus. Gairebé automàticament els oficials fills de "bona casa" eren mantinguts en llur lloc, i els de procedència més modesta sofrien les retrogradacions.

Camil Pelletan, el qual fou després notable escriptor, polític discret i ministre mediocre, assistí a les sessions en qualitat de periodista. Sortint de la sala, travessava la plaça d'armes, on hi ha l'estàtua del general Horne. Pelletan s'aturà al davant i [illegible] a la gloriosa efigie va dir:

—Amaga't, Llàtzer! \

sergent!

CONTE MARSELLES

Raimu, el notable actor [illegible] conegut per les seves creacions cinematogràfiques, arribà a Marsella tornant d'Alger, on havia anat a filmar "Tartarin de Tarascó". Entre els equipatges de l'equipatge hi aparegué una gàbia amb un magnífic lloro verd i blau. Un carrabiner l'aturà:

—Eh! senyor Raimu! ¿No sabeu que els lloros paguen drets de duana?

—Des de quan?

—Des de sempre, senyor Raimu, si viuen.

—I si són morts, no?

—No.

Raimu, perplexe, mira de reüll el volàtil. El qual, lleugerament inquiet, ta:

—Apa, Juli, no fumem... Paga!

★

—Estic segur que podria fer aquesta escena a ulls closos, però trobo molt divertit de veure el director cem. m'ensenya la manera de fer-la.

(Candido)

★

VELL, COM L'ANAR A PEU

—Quan vulgui, senyors... — diu el dentista, obrint la porta de la sala d'espera—; i atendré el que fa més temps que s'espera.

—Perfectament, doctor — diu el sastre, traient [illegible] fitxer.

UNA ENQUESTA

Anglaterra és el país de les enquestes periodístiques. Els diaris inventen totes les ocasions per poder fer opinar les personalitats més destacades, i àdhuc llurs electors. Quan l'actualitat no ofereix temes, es recorre a trobar-ne de fantàstics, la qual cosa fa que sovint sorgeixin respostes plenes d'humor.

"¿Què faríeu si fóssiu primer ministre?" — ha preguntat ara de poc un diari als seus lectors. I un parat ha respost:

"Donar gràcies a Déu per haver-me trobat feina."

ESCOLAR

En una escola el professor descriu el firmament.

—Aquest estel és tan llunyà de la terra, que caldrien cent anys perquè hi arribés una locomotriu, fent cent quilòmetres a l'hora.

Llavors, un alumne diu:

—El maquinista moriria pel camí, senyor mestre.

EL PREU D'UN MARIT

Els homes de negocis irans (expersès), tenen uns mètodes de treball molt distints dels occidentals.

Fa algun temps, un comerciant irà, endut per l'acalorament de la discussió, matà el representant d'una casa de comerç americana a Teheran. Els tribunals del país, que no respecten gaire, que diguessim, la vida humana, només condemnaren l'assassí a una pena lleu. La viuda de l'americà demanà una indemnització, i després de les negociacions del cas, realitzades pel representant diplomàtic dels Estats Units, el govern de Teheran acordà concedir una indemnització de 50 000 dòlars.

La viuda del comerciant mort l'ha considerada excessiva i ha declarat: "Mentre va viure, el meu marit niai no va valer aquesta xifra. Amb 30.000 [illegible] m'hauran molt bé!"

—Si no menges sense rondinar, l'àvia no es recordarà de tu quan faci testament.

(New-York World Telegram)

TEATRE

Escenaris

La temporada popular d'estiu anunciada al Victòria sembla que començarà, definitivament, el dimecres vinent, dia 19. Les cartelleres estan ja fixades a les portes del teatre. Va de director Enric Torrijos, i Pepín Fernàndez es parteix amb ell el lloc de primer actor. De tiples cantants hi ha Paquita Rodoreda, Matilde Rossi, Mercè Vecino i Cinta Ll. Tornamira, i de tiples cantants Empar Ferrer i Enriqueta Conti. Com a característica reapareix la gran Matilde Tornamira. Quant a actors cantants, el més conegut és el baríton Jesús Menéndez. El programa inaugural serà a base del sainet *Los amores de Paco*, de l'estrena a Barcelona de *Don Miguel de Mañara*, obra del mestre Serrano, que va fracassar a Madrid fa trenta-tres anys, i de l'estrena de la sarsuela del mestre Baylac *La del pañuelo rojo*.

★ ¿Per què el mestre Serrano s'oposa a l'estrena de *Don Miguel de Mañara*? Segons un diari de diari de Madrid, la raó veritat és l'haver utilitzat el mestre Serrano la major part dels números de música d'aquella obra en la partitura d'altres sarsueles seves estrenades posteriorment. Si que és escrupolós el mestre Serrano? ¿No fan això tots els compositors, ací? El mestre Padilla, per exemple. Números de música del *Charivari* els hem sentit després en una revista del Casino de París i en una, molt recentment, del Principal Palace. *Refritos*, rai!

★ L'empresari Lluís Calvo és a Madrid. Prepara una temporada lírica, de dos mesos — juliol i agost — a les Arenes.

★ La nova és sensacional de debò, i, si hem d'ésser sincers, ens sorprèn. Més que nova, però, és un rumor... ¿Es confirmarà? Es tracta del matrimoni d'una bella actriu castellana que es divorcià fa poc temps. "Ell" és un distingit actor cinematogràfic. La cosa, en dir dels assabentats, és tot el seriosa que es pot arribar a demanar.

★ Demà, a la tarda, al Novetats, debut del baríton Andreu Sànchez, amb l'opereta *No me olvides*.

★ Jaume Planes i els seus discos han començat ja, amb l'èxit de sempre — èxit de simpatia personal i d'encert d'interpretació —, llur anunciada *tournée* per Catalunya. Avui surten cap a Cassà de la Selva, d'on aniran cap a altres llocs de les terres gironines. Formen part de l'excursió la cançonetista Trini Moren i l'aplaudida parella de ball Leonor i Gurri.

★ A l'Olympia es prepara una gran setmana lírica, a base del tenor Miquel Fleta i el baríton Marc Redondo. Començarà el dia 22 del mes que som. Els dos *divos* alternaran.

★ *Ya salió el peine*, que diuen els castellans. La senyora Raquel Meller, als seus quaranta-set anys, farà una pel·lícula del senyor Pemán.

★ S'està organitzant un homenatge a Josep Subirana. Qui és Josep Subirana? Entre els milers d'aficionats al teatre que treballen escampats per tot Catalunya, Josep Subirana és, potser, el més sobresortint i el més conegut, pel seu entusiasme, per la seva continuïtat, pel seu afany de superació, per la seva brega constant a favor de totes les nostres coses. La vida de Josep Subirana representa quaranta anys d'esforç, quaranta anys de fer teatre català, i de fer-lo amb la màxima voluntat i amb el màxim amor. L'homenatge a Josep Subirana serà un homenatge a una llarga sèrie de treballadors obscurs i abnegats del nostre teatre, representats en ell. És un homenatge merescut, que tothom veurà amb simpatia. La celebració està assenyalada, en principi, per al 14 de juliol vinent.

★ Ens topem, regirant llibres, amb un fullet publicat en 1921 per Jacques Copeau amb el títol de *L'école du Vieux-Colombier*. Aquest famós i competent animador, explicant per què, en desacord amb el principi establert per Gordon Craig, va obrir el seu teatre abans de fundar la seva Escola d'Art Dramàtic, diu: "Craig obrava amb lògica, però si jo hagués fet com ell, no hauria anat enlloc. Vaig sentir profundament que primer calia EXISTIR. Calia familiaritzar el públic amb les nostres utopies i mostrar-li que eren raonables". Ens plau oferir aquestes atinades paraules al conseller-gestor de Cultura de la Generalitat, senyor Duran i Ventosa, i al flamant director de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic — ¿es torna a dir així, ara? —, senyor Lluís Calvo.

★ El número 70 de "Catalunya Teatral", que acaba d'aparèixer, publica la comèdia en tres actes, de Miquel Poal-Aregall, "La desgràcia de la sort", estrenada fa poc temps al Colisseu Pompeia de Gràcia per la companyia Vila-Daví. "Catalunya Teatral" anuncia per al número pròxim la comèdia inèdita d'Andreu A. Artís "La impassible", obra per llegir la qual hi ha veritable interès, pels elogis que en fan tots els que la coneixen

ROMEA
Telèfon 22026
A les 5'30 i 10'15: 123 i 124 representacions de MORENA CLARA, de Quintero i Guillén. No deixeu de veure aquesta obra. L'única que està en el tercer mes al cartell, amb un èxit indescriptible. La comèdia que no s'oblida. Genial interpretació d'Antònia Herrero, Rafel Bardem i tota la Companyia. Demà, i cada dia, a les 5'30 i 10'15: MORENA CLARA

IV Concurs de teatre Català amateur

AHIR VA CONCURSAR UN ELENC DEL POBLE NOU, I D'AVUI AL DIJOUS HO FARAN ALTRES DE SANT ANDREU, SABADELL, FIGUERES, SANT FELIU DE GUIXOLS I GRANOLLERS

Ahir a la nit, al Casino Colom (Pere IV, 106), va concursar l'elenc Amics del Teatre Català del Poble Nou, dirigit per Carles Bayod i Mainard. Pertany a la segona categoria de la secció A. Representà, imposat, el primer acte de "La mitja taronja", de Josep M. Arnau. Com de lliure elecció, el primer acte de "La Mare Eterna", d'Ignasi Iglésies.

El Jurat estava constituït per Josep Artís, Florenci Cornet, Joan Fernàndez i Castanyer, Marià Amat, Miquel Cliviller, J. Navarro i Costabella, Martí de Riquer, Baldomer Xifrer, Segimon Rovira i Lluís Soler. De secretari actuà Manuel Roca.

Aquesta tarda, a les cinc, a Santa Eulàlia de Villapiscina, a la Cooperativa "L'Esperança", es classificarà l'Associació Amateur, dirigida per Marià Cortès i Borràs. Pertany a la segona categoria de la secció A. Representarà, imposat, el primer acte de "La mitja taronja", de Josep M. Arnau. Com de lliure elecció, "Flor tardana", d'Ignasi Iglésies.

El Jurat estarà format per Florenci Cornet, Miquel Cliviller, Francesc Curet, F. Mas Abril, Lluís Elies, J. Navarro i Costabella, Ramon Vinyes, Víctor Moré, Josep Claudi i Marià Amat. De secretari actuarà Claudi Fernàndez.

Dimarts, a les deu de la nit, a Sabadell i al teatre Camps, es classificarà la Companyia d'Art Dramàtic Tàlia, dirigida per Josep Girbau i Presseguer. Pertany a la segona categoria de la secció A. Representarà, imposat, el primer acte de "La mitja taronja", de Josep M. Arnau. Com de lliure elecció, "Joventut", d'Ignasi Iglésies.

El Jurat que es traslladarà a Sabadell estarà integrat per Florenci Cornet, Ambrosi Carrion, Emili Tintorer, Ignasi Agustí, Gracià Sànchez-Boxa, Lluís Elies, Marià Amat, Ricard Opisso, Domènec Guansé i Lluís Soler. De secretari actuarà Josep Güell.

El mateix dimarts, a la nit, a Figueres, al Teatre Municipal, concursarà la companyia dramàtica de la Societat Erato, dirigida per Joaquim Crumols i Toralles. Pertany a la segona categoria de la secció A. Representarà, imposat, el primer acte de "La mitja taronja", de Josep M. Arnau. Com de lliure elecció: "La reina del cor", d'Ignasi Iglésies.

El Jurat que es desplaçarà a Figueres estarà constituït per J. Cortès Vidal, Andreu A. Artís, Víctor Moré, J. Navarro i Costabella, Joan Fernàndez i Castanyer, Baldomer Xifrer, Ramon Vinyes i Martí de Riquer. De secretari actuarà Pere Puig.

Dimecres a la nit, a Sant Feliu de Guíxols, al teatre Saló Novetats, concursarà l'Agrupació Romea, dirigida per Benet Escrivà i Romaguera. Posseeix el títol d'excel·lència. Representarà, imposada, "La festa del carrer", d'E. Lluelles. Com de lliure elecció, el segon acte de "Foc nou", d'Ignasi Iglésies.

El Jurat que es traslladarà a Sant Feliu estarà format per Pompeu Crehuet, Jaume Marill, J. Cortès i Vidal, Víctor Moré, Andreu A. Artís, J. Navarro i Costabella, Martí de Riquer i Ramon Vinyes. De secretari actuarà Lluís M. Puiggarí.

Dijous a la nit, a Granollers, concursarà el Quadre Escènic de la Unió Liberal, dirigit per Antoni Gener i Busom. Pertany a la primera categoria de la secció A. Representarà, imposada, "La festa del carrer", d'Enric Lluelles. Com de lliure elecció, el tercer acte de "La llei d'herència", de Santiago Rossinyol.

El Jurat que es desplaçarà a Granollers estarà integrat per Florenci Cornet, Ricard Opisso, Lluís Soler, Lluís Elies, J. Navarro i Costabella, Gracià Sànchez-Boxa, Víctor Moré, Lluís Capdevila, Marià Amat i Segimon Rovira. De secretari actuarà Joan Vila.

TEATRE BARCELONA
COMPANYIA LOLA MEMBRIVES
AVUI, diumenge: Tarda, a les 5'30. Nit, a les 10'15: Èxit únic de la comèdia dels germans Quintero
PARA MAL, EL MIO
Demà, dilluns, tarda: Darrera de TERESA DE JESUS. Nit: LA CASA DEL OLVIDO. Dimecres: Benefici de LOLA MEMBRIVES. Extraordinària representació de la comèdia de Benavente LA MALQUERIDA. Divendres: Presentació de la Companyia de Comèdies titular del Teatre María Isabel de Madrid

TEATRE NOVETATS
Gran Companyia Lírica titular del "Teatro de la Zarzuela de Madrid"
AVUI, diumenge: Tarda, a les 4: LOS CLAVELES i l'èxit definitiu
LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS
Protagonista: PERE TEROL i el célebre artista cinematogràfic ROBERTO REY. Nit, a les 10'15: L'èxit culminant LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS per l'eminent baríton PERE TEROL, l'artista cinematogràfic ROBERTO REY i la tiple CARMINA ALONSO. Dilluns. Tarda: EL AGUADUCHO i NO ME OLVIDES. Debutant el notabilíssim baríton Andreu Sànchez. Nit: LA CASA DE LAS TRES MUCHACHAS

La Música

NOTICIARI

TERCER MITING-CONCERT PUBLIC PER L'INSTITUT ORQUESTRAL DE L'A. O. DE C.

La tercera de les manifestacions simfòniques populars que l'Institut Orquestral de l'A. O. de C. ha iniciat a profit de les barriades obreres de la nostra ciutat, tindrà lloc a les onze del matí, avui, diumenge, dia 10, al Foment Martinenc (Provença, 587). Per l'ambient creat a la barriada entorn d'aquest tan simpàtic com lloable esdeveniment musical, no és gens temerari creure en el seu més esclatant èxit artístico-social, parió de l'assolit anteriorment a Sant Andreu i a Sants, pel mateix conjunt amateur, tothora lloada la seva envejable tasca interpretativa. Sota el patronatge de les més importants entitats de la barriada de Sant Martí, que en són alhora llurs organitzadores, ha estat factible la realització d'aquest tercer míting-concert públic, durant el qual l'Institut Orquestral, sota la direcció del seu mestre Joan Pich i Santasusanna, interpretarà el següent programa:

Primera part

Gluck, Obertura de "Ifigènia a Aulida".

J. S. Bach, Grave i ària de la Suite en re.

Mozart: Andante cantabile, Adagio i Allegro, de la Cassation número 1, en sol major.

Segona part

Granados, Intermezzo de "Goyescas".

Haydn, Simfonia número 13, en sol major.

AUDICIONS INTIMES

La darrera de les sessions d'"Audicions Intimes" tindrà lloc dilluns, dia 17, al teatre Studium, en lloc de divendres, dia 14, com primerament havia estat anunciat.

Tindrà per objecte oferir una audició extraordinària de la famosa obra de Strawinski "Història del Soldat", amb les seves parts de recitat i representació. Per a aquesta darrera, el conegut artista Josep M. Prim ha projectat, ultra els figurins, uns escenaris molt graciosos.

La direcció general està confiada al prestigiós mestre Ionel S. Patin, i l'audició-representació anirà precedida d'uns breus comentaris a càrrec de l'eminent compositor Robert Gerhard.

Seran vàlides les invitacions cursades per al dia 14.

TEATRE TIVOLI
MONUMENTALS FUNCIONS
AVUI: Tarda, a les 4'30. Nit, 10'15
La companyia de grans espectacles
RAMBAL
amb la seva fantàstica obra d'èxit clamorós
LA VUELTA AL MUNDO EN 80 DIAS
Demà, dilluns, a les 5 de la tarda: La deliciosa obra de les famílies: GENOVEVA DE BRABANTE
Nit, a les 10'15:
LA VUELTA AL MUNDO EN 80 DIAS

TEATRE OLYMPIA
AVUI: Tarda, 3'30: Unica funció. Ultima representació de la Companyia ANTONI PALACIOS, prenent-hi part els eminents Emili Vendrell, Cecília Gubert, Sofia Vergé, Andrés Sánchez, Eugènia Galindo, Jesús Royo, etc. Colossal cartell: Jacint Guerrero: LA ALSACIANA, formidable repartiment. Les creacions de l'eminent tenor Emili Vendrell EL HUESPED DEL SEVILLANO i LA MONTERIA. Clamorós èxit de tota la Companyia

Tournée Catalunya
MORENA CLARA
200 i 150 representacions Madrid i Barcelona, respectivament.
Veritable esdeveniment teatral. Companyia procedent de ROMEA
Detalls per a Contractes:
TEATRE ROMEA. Telèfon 22026

HOMENATGE DE L'ESCOLA BLANQUERNA AL MESTRE PAU CASALS

El dia 7 de novembre passat en una de les sessions habituals de l'Acadèmia Elisenda que sosté la Mútua Blanquerna, el mestre Pau Casals va donar a conèixer per primera vegada en públic les seves bellíssimes cançons, que foren cantades per l'eminent soprano Concepció Badia d'Agustí. Fou tan intensa la revelació del gran violoncelista com a compositor que l'actual President de la Mútua, senyor Marià Fontbona, va proposar que es donés el nom de Pau Casals a la sala d'audicions on es va celebrar la sessió.

Dijous, diada de Corpus, a les onze del matí, se celebrarà solemnement l'acte de descobriment de la làpida commemoradora d'aquest esdeveniment musical, amb assistència dels mestres Pau Casals i de la senyora Badia d'Agustí.

Divendres, a dos quarts de sis, l'Acadèmia Elisenda obsequiarà el mestre amb una festa de danses i cançons dirigida pel mestre Llongueres.

ASSOCIACIO DE MUSICA ANTIGA

El pròxim concert, últim de la temporada, que celebrarà l'Associació de Música Antiga", tindrà lloc a finals dels corrents al Palau de la Música Catalana i serà dedicat a compositors montserratins dels segles XVII i XVIII, completament desconeguts del nostre públic.

L'execució d'aquest concert anirà a càrrec d'un nombrós cor mixt format amb elements de l'Orfeó Català, sota la direcció del mestre Francesc Pujol, del mestre Vicenç M. de Gibert, organista; del violoncel·lista Ferran Pérez Prió i de la pianista Maria Gibert-Camins.

"DISCOFILS. ASSOCIACIO PRO-MUSICA"

En poc temps la novella entitat filharmònica "Discòfils. Associació pro-Música" ha aconseguit desplegar les activitats que des d'un inici es proposava, tot rodejant-les d'un marcat interès, la qual cosa li ha reportat un èxit indubtable.

Dimecres aquesta entitat clourà les sessions del seu primer període. La sessió serà dedicada a l'audició de l'interessantíssim quartet de corda, op. 7 de Bela Bartok, i a la de "Nit transfigurada", una de les obres característiques d'Arnold Schonberg. Dues obres importantíssimes dintre la literatura musical d'avui dia i quasi desconegudes pel nostre món filharmònic.

Robert Gerhard, gran coneixedor del camp musical, en el qual s'han desenvolupat la formació i la realització dels compositors com Bela Bartok i Arnold Schonberg, comentarà aquesta nova audició de "Discòfils. Associació pro-Música". No cal dir com ja pot augurar-se un nou èxit per a aquesta sessió que tancarà les activitats inicials de la novella i simpàtica entitat.

POLIORAMA
MARIA F. LADRON DE GUEVARA
Tarda, 5'15. Nit, 10'15:
LA RISA
Dilluns, tarda i nit: LA RISA

COLISEU POMPEIA
COMPANYIA CATALANA
ASSUMPCIO CASALS
AVUI: Tarda, a les 5. Nit, a les 10'15:
LA MARE
Butaques primera classe, 3 pessetes

TEATRE COMIC
AVUI: Tarda, 4'15. Nit, 10'15: Darreres en dia festiu de AL CANTAR EL GALLO, per Laura Pinillos, Alady i Lepe. La funció de tarda començarà amb l'acte segon de LAS TENTACIONES. Dimecres, nit: Estrena de LA SOTA DE OROS

TEATRE NOU
AVUI: Tarda, a les 4: Acte 1.er de LAS LEANDRAS i l'exitàs HIJAS DE MI ALMA!, per Cèlia Montalvan, I. León, Mapy Cortés, Mary Cel, Aparici, R. París, Simone et Cardona. Gran presentació. Nit, 10'15: HIJAS DE MI ALMA. Demà, tarda: LAS LEANDRAS. Nit: HIJAS DE MI ALMA

EROTYL
Específic de l'
ASTENIA GENITAL (IMPOTENCIA)
(MANCA DE VIGOR SEXUAL)
De la ejaculació prematura (pèrdues seminals), de la Feblesa i molt eficàs per a combatre la neurastènia en totes les seves manifestacions
Es el més poixant estimulant de l'activitat neuro-espino-médulo-genital. Sinérgic i homo-estimulassa de les glàndules interstícials. Producte pluriglandulàr, completament inofensiu. Mai perjudica, ni lesiona cap òrgue, ni el funcionament dels mateixos
No conté ni estricnina, ni fosfura, ni cantàrides, ni cap altre medicament excitant.
PRODUCTE MAGNE E INSUSTITUIBLE PER A RECOBRAR LA PERDUDA FELICITAT CONJUGAL. Prospectes gratis
Laboratorio Farmacològico de W. DUTREM
Alt de Sant Pere, 50 - BARCELONA - Telèfon 16631
Preu: 21'75 ptes.
EROTYL

Programes d'avui

MIREU L'ANUNCI DETALLAT DELS NOMS QUE VAN PRECEDITS D'AQUEST SIGNE ■

TEATRES

■ **Barcelona.** — Tarda i nit: "Para mal, el mío".
■ **Còmic.** — "Al cantar el gallo".
■ **Coliseu Pompeia.** — Tarda i nit: "La Mare".
■ **Novetats.** — Tarda: "Los claveles" i "La casa de las tres muchachas". Nit: "La casa de las tres muchachas".
■ **Nou.** — "Hijas de mi alma".
■ **Olympia.** — Tarda, 3'30: "La alsaciana", "El huésped del sevillano" i "La montería".
■ **Poliorama.** — Tarda i nit: "La risa".
■ **Romea.** — Tarda i nit: "Morena clara".
■ **Tívoli.** — Tarda i nit: "La volta al món en 80 dies".

CINEMES

Astòria. — Revista, Dibuixos, "Basta de mujeres" i "Casino del mar".
■ **Atlàntic [illegible].** — Dibuixos de Betty Boop i "Aprendió de los marinos".
Arnau. — "Lo que los dioses destruyen", "Identidad desconocida", en espanyol.
■ **Capital.** — "El pez mágico", "I. F. 1 en la realidad", "La dama del boulevard", "Guillermo Tell" i "Un lío de [illegible]".
■ **Espanyol.** — "Los que nacen". Dibuixos. [illegible] "aguaen de la frontera".
■ **Coliseum.** — "Si yo fuer ael amo".
■ **Capitol.** — "Gente de arriba", "Gloria y hambre" i Dibuixos.
Central. — "Cinco muchachas", "El Zarewitch" i "Volga en llamas", en espanyol.
Cómica. — Revista, Còmica, "La ley del Talión" i "Mis labios engañan".
■ **Comtal.** — "El guapo", en espanyol, "Verbena en la línea", "As de ases" i Dibuixos.
Corté. — "El testamento del doctor Mabuse", "Sorpresa en coche-cama" i "Déjame quererte".
Delícies. — "Dedé", Dibuixos i "Viva Villa".
Diana. — "La traviesa molinera", "La taberna", "Piernas de perfil" i "El lobo feroz".
Diorama. — "El enemigo público número 1", "Señora casada necesita marido", en espanyol; "Un vaquero bullicioso" i Còmica.
■ **Excelsior.** — "Noches de Nueva York" en espanyol; "El noveno huésped", en espanyol; "El fugitivo de Chicago", "La casita del molino", [illegible] panyol; "Dedé" i Dibuixos.
Amèrica. — "Titanes del Polo", "Su mayor éxito" i "El burlador de Florencia".
Arenes. — "La vida en broma", "La novia de la suerte", "Capturados", en espanyol; Revista i Dibuixos.
■ **Catalunya.** — "Flor marchita" i "El Turpin", "El desquite", [illegible] sino del mar", Noticiari, Dibuixos. A més, a la tarda: "Aeropuerto central".
■ **Barcelona.** — "El tren de las 8'47", "La familia lo desea", "Qué calamidad!" i Dibuixos.
Bohème. — "La voz del peligro", "Las mil i dos noches", Dibuixos i "Así ama la mujer".
Bohèmia. — "Matando en la sombra", "Dedé", "El guapo" i Revista.
Broadway. — "El burlador de Florencia", "El mundo sin careta" i "Rafles".
Bosc. — Noticiari, Dibuixos, "Dick [illegible]".
■ **Avinguda.** — "Basta de mujeres, "Camilla".
Entença. — "El secreto de las cinco llaves", "No es pecado", "El agua en el suelo", "Betty en el país de la tontería".
■ **Fantasio.** — "Fedora".
■ **Fèmina.** — "Canción de primavera" i "Aventura en el sud exprés".
Florida. — "Lo que los dioses destruyen", "Identidad desconocida", en espanyol; "Dedé" i Dibuixos.
Fregoli. — "Viva Villa", en espanyol; "Rey negro", "Dama por u día", en espanyol, i Dibuixos.
Foc Nou. — "Ana la del remolcador", "Titanes del Polo" i "El burlador de Florencia".
■ **Goya.** — "Escándalos romanos", "Carmen", "Queremos un hijo", "El circo gitanie" i quatre pel·lícules més.
■ **Iris.** — "Capturados", "La estrella del Moulin Rouge", "Mía serás", Revista i Dibuixos.
Intim. — "Broadway por dentro", "Polilicarias", Dibuixos i "Las vírgenes de Wimpole Street".
Kursaal. — Dibuixos en colors, "El zarewitch", "I. F. 1 no contesta", "I. F. 1 realizado" i "Catalina de Rusia".
Laietana. — "Vaya niña!", "El mundo cambia", "Adversario invisible", "Polvorilla", "Los últimos 90 años" i Dibuixos.
Majèstic. — "El amor de Carlos II", "Roliche", en espanyol; "La bahía de los tigres", Revista i Dibuixos.
Marina. — "Una fiesta en Hollywood", "Tarzán de los monos", "Las calles de Nueva York", Revista Paramount.
■ **Maryland.** — "La plaça de Berkeley".
Maxim. — "Una aventura amorosa", "La calentura del oro", "Hombres del mañana" i Dibuixos.
■ **Metropol.** — "La Venus rubia" (només tarda), "La conquista de papá" i "Montecarlo".
Mistral. — Tarda: Documental, "Jamelos d'Africa", "King-Kong técnico", "Las damas del presidio", "Con la cámara en el fondo del mar". Nit: "El..., es ella", "Curvas peligrosas" i "La intrépida".
Mundial. — "Gracia y simpatía", en espanyol; "Ella era una dama", Revista i Dibuixos.
Núria. — "Más difícil todavía", "Oye, papá", "Tirando planchas", "Imno guerrero", "En cada puerto un terror" i set pel·lícules més.
■ **París.** — "20 millones de enamoradas" i "Mala compañía".
■ **Pathé Palace.** — "El retador", "Estrema liberador" i "La hermana San Sulpicio".
Principal Palace. — "La canción de París, "El tigre del mar negro", "Tres vidas de mujer".
Pedró. — "El noveno mandamiento", "Dedé" i "El guapo".
Principal. — Noticiari, Dibuixos, "Dick Turpin" i "El desquite".
■ **Publi Cinema.** — Reportatges d'actualitat.
■ **Rambles.** — Còmica, Dibuixos, "Viviendo un sueño" i "Que vienen los húsares".
■ **Redreu.** — "El collar de esmeraldas", "Hay hombres con suerte" i "Nada más que una mujer".
■ **Royal.** — "Perdón y olvido", "Huyendo de la quema", "La dama de las camelias" i Dibuixos.
Rovira. — "Dedé", Dibuixos i "Viva Villa".
Smart. — "Casino del mar", en espanyol; "Dos mujeres y don Juan" en espanyol; Revista i Dibuixos.
■ **Saló Comtal.** — "Crisis mundial", "Camino de la felicidad", Còmica i Dibuixos.
■ **Saló Victòria.** — "Desfile de candilejas" i "Agua en el suelo".
Select. — Dibuixos, Noticiari, "El diluvio" i "El guapo".
■ **Splendid.** — "El secreto de Madame Blanche", "El enemigo público número 1", Dibuixos sonors i "Su mayor éxito".
Tàlia. — "Campeones olímpicos", "El hombre del bosque", "Cruz diablo".
Tetuan. — "Por el mar viene la ilusión", "Una mujer perseguida", "Mademoiselle Zaza", Revista i Dibuixos.
Trianon. — "Viva Villa!", en espanyol; "Rey negro", "Dama por un día", en espanyol i Dibuixos.
Triomf. — "Una fiesta en Hollywood", "Tarzán de los monos", "Las calles de Nueva Yorkk", Revista Paramount.
Verdi. — Dibuixos, "El rey de los fósforos" i "Tú serás mía".
■ **Walkyria.** — "El noveno huésped", en espanyol; "Una mujer perseguida", en espanyol; "El último rodeo" i Dibuixos.
Xile. — Revista Paramount, "El cumpleaños de Betty", "La dama del boulevard", en espanyol, i "La dolorosa" en espanyol.
■ **Urquinaona.** — "Noches moscovitas", "Héroes de Tachuela".
■ **Volga.** — "Montecarlo", "Mireya", "El cantar de los cantares".

MUSIC-HALLS

Apolo. — Varietats i Lilian Llabort
Ba-Ta-Clan. — Varietats i Carme del Turia
La Bona Sombra. — Varietats i Estrellita López.

DIVERSOS

Casa Llibre. — Avui i cada dia, the dansant.
Granja Royal. — Te i sortida de teatres
Hotel Ritz. — Avui i cada dia, the dansant.

CINEMA

LES ESTRENES

La incomprensió del públic "Gloria y hambre"

"Gloria y hambre"

Capitol — **Warner Bross**

Film titulat en anglès "Heroes for Sale" (Herois per vendre), dirigit per William A. Wellman i interpretat per Richard Barthelmess, Aline Mac Mahon, Loretta Young, Gordon Westcott, Berton Churchill, Gordon Barrat, Grant Mitchell i altres.

Es una cosa ben curiosa que quan hom està a punt de reconèixer la intel·ligència del gran públic en saber apreciar els espectacles sorgeixi de sobte alguna cosa que tiri per terra tota l'argumentació preparada, i quan basant-se en aquesta experiència hom ja anava a deixar de banda tota consideració i tractar aquell públic com es mereix, ve un altre exemple a desmentir aquesta nova manera de veure.

CAPITOL
Un film que fa vibrar les multituds

I és que potser en parlar del gran públic hom pateix un error semblant al de les estadístiques, que és el de sumar quantitats heterogènies, i en fer després el repartiment resulta que toquen tres fills i mig per matrimoni, cosa evidentment falsa, almenys pel que fa al mig de torna.

I és que de públic no n'hi ha un de sol, i al Capitol, almenys, n'hi ha dos. El Capitol és un cinema difícil, no per l'exigència del seu públic, que d'aquella incultura que mostra una part d'ell no se'n pot dir exigència, sinó del tarannà peculiaríssim que el caracteritza.

En efecte, ¿A què es deu que al Capitol el públic de l'amfiteatre es comporti de la manera que hem de lamentar? Difícilment trobaríem a tot Barcelona un cinema semblant, i entre els d'estrena, cap.

Si tenim en compte això, i pensant que el públic de l'amfiteatre del Capitol no es deu pas limitar a anar a aquest cinema, haurem de cercar per altres camins la causa d'aquests escàndols que obliguen de tant en tant a treure un film del programa com ha succeït aquesta setmana amb "Cautivo del deseo", un film molt bo, tret d'una obra famosa d'un autor mundialment reconegut, com és Sommerset Maugham. Entre altres, perquè pot haver-n'hi d'altres, podríem trobar dues possibles explicacions, ja que en aquest món tot té una explicació. Podria ésser deguda la cosa, per exemple, a una *claque* a l'inrevés, *claque*, és clar, desinteressada, que anés a divertir-se a l'amfiteatre del Capitol rebentant films d'un cert to i a aplaudir-ne d'altres que no en tenen gens (recordem només l'èxit d'aquell "Desnudismo"). Armar escàndol per l'escàndol és cosa divertida per a certes mentalitats.

Un doble programa
C. I. F. E. S. A.
NEBLINA
per MARY BRIAN
i DONALD COOK
amb
LA CITA A CIEGAS
Dilluns, estrena al
CATALUNYA

Una altra explicació seria la disposició especial de l'amfiteatre del Capitol i l'ambient que s'hi respira.

En general, no creiem que els amfiteatres siguin l'indret dels cinemes més apropiat per apreciar els films. Fa temps, en aquestes mateixes columnes, vàrem publicar l'opinió d'un psicòleg americà sobre l'encís especial que exerceix el llenç en el públic, i deia que una part d'ell es devia a la posició que l'espectador havia d'adoptar, amb el cap lleugerament inclinat en l'aire, cosa que el posava en situació d'inferioritat respecte als personatges, que d'aquesta manera exercien una mena de domini sobre el públic, el suggestionaven, com si diguéssim, l'hipnotitzaven. I bé: en l'amfiteatre succeeix tot a l'inrevés: el públic es troba en un pla superior al del llenç, el veu per damunt, el domina. Unit a això, l'amfiteatre del Capitol és, potser, excessivament fosc; la responsabilitat de l'escàndol queda tan difusa que fins el més tímid per aventurar-s'hi. Cert que és posser per això que certa mena de públic hi va; però no és menys certs que si hi va per fer canviar el programa a mitja setmana, l'empresa no hi ha pas de guanyar massa.

No volem dir amb tot això que el públic no tingui dret a protestar d'un espectacle que no li agrada; només volem indicar que hi ha preferències i aversions que no fan cap favor al qui les manifesta. Semblarà molt més intel·ligent i educada la persona que no va a veure un film intel·ligent que no pas aquella que hi va i quan s'adona que la cosa no és per a ell es posa a avalotar.

* * *

Retirat del programa "Cautivo del deseo", divendres s'estrenà al Capitol "Gloria y hambre", un film de guerra i postguerra.

La glòria i els honors, ens ve a dir l'acció, no serveixen per menjar; però, encara, glòria i honors no anaren sempre a qui més se'ls mereixia. N'hi hagueren que, després d'haver-los-els estat presos, després de caure ferits i presoners, tornaren a la vida civil sota el domini de la morfina que els havia estat administrada per fer-los suportables els sofriments i que ara els posava al marge de la vida despreciats com a rebrecs. Després, amb la intensificació del maquinisme, amb la fúria de fer diners i ocupar menys braços, el problema de l'atur i el greu problema social que ell representa, amb les lluites que l'acompanyen.

A través de totes aquestes situacions veiem el protagonista greument ferit a les trinxeres després d'haver fet presoner un oficial alemany i destruït un niu de metralladores, abandonat per mort mentre un seu company s'endu tota la glòria del que no ha fet. Després el trobem emplejat a casa del pare del que li ha pres els honors, però, morfinòfan, despatxat i ingressat a un hospital, d'on sortirà guarit però sense feina. En trobarà, no obstant, en un taller de rentat, on introduirà nous mètodes de fer clientela, mentre un company de dispesa, un anarquista furiós, inventa una màquina de rentar més perfecta i es torna burgès. S'associen i posen condicions, no deixar

Darrer dia

gent al carrer, entre altres l'amo del taller, que aquest accepta, però un dia es mor i tot se'n va a rodar perquè els seus successors installen màquines automàtiques i tiren la gent al carrer. En un motí, que el protagonista vol evitar, mor la seva muller i ell va a la presó, i quan surt és expulsat tot i que el seu soci ha anat dipositant-li la seva part al banc. Però ell no hi vol tocar i s'uneix a la pelegrinació dels sense feina metre la seva fortuna serveix per sostenir un restaurant per als pobres, que el veneren.

El film, contra el que algú podria pensar o suposar, no és ni comunista, ni anarquista, ni solament subversiu tot i que hi hagi alguns motins i càrregues de la policia, tot i que el protagonista sigui expulsat i injustament condemnat. L'acció, més que no pas una tesi general, ens presenta un cas particular d'un home absolutament desinteressat, que no vol acceptar els diners que li ofereix l'ex-furiós anarquista, que ho era tan sols perquè no tenia diners, cosa que podria més ben ésser una tesi ultraburgesa. El drama és, doncs, més aviat un melodrama que ens presenta les misèries del món de la post-guerra i la necessitat d'una major comprensió, perquè si tots els sense feina tinguessin 50.000 dòlars al banc i els destinessin a socórrer els sense feina, es socorrerien mútuament i no hi hauria problema.

El film és interessant, tanmateix, perquè hi ha drama i està ben portat i ben realitzat. A notar la interpretació de Barthelmess, aquest veterà del cinema mut, la d'Aline Mac Mahon, una intel·ligentíssima actriu de caràcter, i el que fa el paper d'inventor anarquista convertit després en un burgès com una casa.

A. FERRAN

Demà, estrena

SIN REESTRENO HASTA OCTUBRE

La Festa Major penedesenca

Avui, al Poble Espanyol de Montjuïc, se celebrarà la festa major penedesenca, organitzada per la "Casa del Penedès", sota el patronatge artístic de la Junta de Museus de Catalunya.

El programa de les festes a celebrar és el següent:

Diumenge, dia 16

A les tres en punt de la tarda.— Un repicament general de campanes i una forta tronada que es calarà a la plaça Major anunciaran a la multitud allí congregada que la festa ha començat.

Seguidament el Drac de Vilafranca; els Gegants i la Mulassa, de Vilanova; la Moixiganga, de Sitges; el ball dels Diables, de l'Arboç; de les Gitanes, de Vilafranca; de Bastons, de Gelida, Llorenç, Sant Pere de Ribes, Sitges, Sant Pere de Riudebitlles i Masquefa, i els Castellers del Vendrell, amb l'orquestra "Els Escolans", de Sant Sadurní, recorreran els carrers de la població al so de les típiques matinades i faran llurs peculiars evolucions davant les cases dels penedesencs representatius.

A tres quarts de quatre. — El Consell de la "Casa del Penedès", constituït en Ajuntament del Poble, sortirà de la Casa de la Vila, precedit de l'orquestra, i en cercavila anirà a recollir a llurs residències els penedesencs il·lustres i els altres convidats.

A les quatre en punt. — Les autoritats de la "Casa del Penedès" i llurs convidats, acompanyats dels Gegants i la Mulassa de Vilanova, el Drac de Vilafranca i dels altres balls i comparses, arribaran a la Casa de la Vila, on, dels balcons estant, després de presenciar les evolucions dels ball si danses populars, admiraran els atrevits i alterosos pilans, castells i torres que aixecaran els braus castellers del Vendrell.

A les cinc en punt. — La popular orquestra "Els Escolans", de Sant Sadurní, obsequiarà les autoritats de la "Casa del Penedès" i els convidats amb una escollida serenata, durant la qual executarà les millors peces del seu admirat repertori.

Acte seguit a la plaça Major del Poble hi haurà un lluït sarau, a càrrec de la mateixa renomenada orquestra "Els Escolans", de Sant Sadurní, la qual desgranarà un variat i selecte programa de ballables dels millors compositors vuitcentistes. Durant aquest sarau serà subhastada una magnífica i tradicional toia.

A la mateixa hora. — A la plaça de Prades hi haurà una audició de sardanes de compositors penedesencs, a càrrec d'una acreditada cobla.

A dos quarts de sis. — A la sala d'actes de la Casa de la Vila, serà donada una conferència pel notable folklorista senyor Joan Amades, sobre un tema de festa major.

A les sis. — Mentre els sarauistes i els sardanistes gaudiran de la mitja hora, al davant de la Casa de la Vila tindrà lloc un gran concurs de balls de bastons, en el qual prendran part les millors colles dels pobles del Penedès, per a disputar-se valuosos premis i el títol de campió del Penedès, el qual serà adjudicat per un jurat integrat pels senyors Pau Casals, Enric Morera, Francesc Pujols, Joan Ferret, Joaquim Folc i Torres, Joan Amades i Jaume Valero i Ribes.

A dos quarts de vuit. — Acabat el sarau, les autoritats de la "Casa del Penedès", precedides dels balls, danses i comparses i de l'orquestra "Els Escolans", de Sant Sadurní, i seguides d'una gran multitud, es dirigiran a l'estatge de la benemèrita Junta de Museus de Catalunya per a treure'n la bandera del Penedès i dur-la en comitiva, a través dels principals carrers del Poble, a la Casa de la Vila, on tindrà lloc la solemne entrada de la bandera, enmig de l'espetec del Drac, el ball dels Gegants i de la Mulassa, les performances dels Diables i de la Moixiganga, el sonor colpejar dels Bastoners, les filigranes de les Gitanes, les evolucions dels altres balls i danses al so estrident de les típiques gralles, els atrevits pilans, catells i torres que aixecaran els Castellers del Vendrell, els airosos acords de l'orquestra i la cobla, l'emoció i entusiasme dels circumstants, mentre es calarà un magnífic castell de focs d'artifici, a càrrec del conegut pirotècnic Colomer, de Vilafranca.

* * *

Aquesta festa ha despertat gran entusiasme als pobles de la Comarca del Penedès. Assitiran a la Festa personalitats tals com, entre altres, Pau Casals, Eduard Toldrà, Amadeu Hurtado, Josep Estalella, Alexandre de Cabanyes, Alfons Mareses, Lluís Via, Enric Morera, Francesc Pujols, Antoni Català, Joaquim Mir, Joaquim Sunyer, etc., que donaran extraordinari relleu a la festa inaugural de la "Casa del Penedès".

El III Saló Internacional d'Art Fotogràfic de Barcelona

Organitzat per l'Agrupació Fotogràfica de Catalunya, és troba installat aquest III Saló a les galeries subterrànies de la plaça de Catalunya (enfront de l'Hotel Colom) i és cada dia visitat per nombrós públic que admira complagut les moltes belleses que conté. Les hores de visita són d'onze del matí a una de la tarda, i de cinc a dos quarts de nou del vespre.

FETS DIVERSOS

Al Dispensari de la Barceloneta fou assistida ahir a la tarda Dolors Colomer i Garrigós, domiciliada a Baluarte, 90, segon, la qual presentava ferides en un braç, que es produí en trencar-se-li, casualment, una ampolla que portava.

— Al carrer de Pere IV toparen l'auto d'aquesta matrícula 8.751 i el carro de la matrícula de Santa Coloma de Gremanet 145.

Aconseqüència de l'accident, resultaren ambdós vehicles amb grans desperfectes, i quedà mort el cavall que anava unit al carro, i sofrí diverses ferides de consideració el carreter Andreu Mallofré i Costa, de 28 anys, el qual fou assistit al Dispensari de Sant Martí.

Així mateix resultaren amb diverses ferides els ocupants de l'automòbil, els quals foren assistits per un metge particular.

EL BARATO

Ha represès la venda de les

CONFECCIONS ECONOMIQUES

amb èxit grandiós

Per **3'50** ptes. **BOTES** de senyora, de bona percala
Per **4'75** ptes. **QUIMONOS** esplèndids, gran varietat
Per **7'25** ptes. **VESTITS** senyora, de bonica royalina
Per **6'50** ptes. **VESTITS** de preciosos estampats

Tots en talles corrents i exactes a aquests figurins

Continuen els PREUS EXCEPCIONALS en SEDERIA, FANTASIES i ESTAMPATS

SEDOSES gustos crespó, per a vestits, **1'50** ptes. metre

NOTICIES SOLTES

La reunió de la Societat d'Atracció de Forasters. — En la darrera sessió celebdada per la Junta directiva de la Societat d'Atracció de Forasters, sota la presidència del senyor Marian Rubió i Bellver, foren presos els acords següents, de caràcter urbà i turístic:

Recolzar les gestions que ve realitzant el Sindicat d'Iniciativa, de Saragossa, prop del grup "Aragó-Bearh-Bigorra", per tal d'establir un circuit turístic entre els santuaris de Lourdes, del Pilar i de Montserrat; demanar la renovació de les reixes de ciment que cobreixen els sots dels arbres de l'Eixampla de Barcelona, així com insistir en què sigui canviada de lloc l'agulla tramviària del carrer de Tuset, situada prop de la Diagonal; interessar-se per la ràpida restauració de la façana principal del vell edifici que ocupà el Banc de Barcelona: realitzar les gestions necessàries per tal que es doni al desembarcader de la Porta de la Pau, la deguda monumentalitat: fer avinent a l'Alcaldia la necessitat de posar pancartes llegibles a la nit, al començament del carrer de Pere IV, per a indicar als automobilistes que vénen a Barcelona els dos camins d'entrada a la ciutat; procurar que, com més aviat millor, sigui posat en condicions una mica estètiques l'edifici que fou estació del tren de Sarrià i sol·licitar l'enderrocament del casalot que serveix de presó de dones, amb la conseqüent urbanització del terreny que ocupa. També acordà prosseguir les gestions conduents a aconseguir que sigui possible que el viatge en avió de París a Barcelona pugui fer-se en quatre hores, com es fa a l'anada a aquella capital, i, per últim, haver vist amb gust l'establiment del servei d'autocars de Barcelona i Girona amb Lloret de Mar, en combinació amb el ferrocarril de M. S. A.

FAIANÇ CATALÀ

Corts Catalanes, 615

Objectes selectes per a presents

Vaixelles Cristalleries

Festival. — L'Associació d'Antics Alumnes de les Escoles Catòliques per a fills d'obrers d'Horta, organitza per a avui, diumenge, un extraordinari festival, part del qual el formarà un concert coral a càrrec de l'Orfeó Montserratí i una audició de sardanes a la plaça Bacardí d'Horta a les quatre de la tarda.

Contra l'obertura de les pescateries. — Unió Ultramarina, entitat d'empleats mercantils del Ram de l'Alimentació, ha cursat un telegrama advocant per la derogació de l'ordre disposant l'obertura d'establiments de venda de peix els diumenges.

Contra l'anul·lació del laude del Comerç al detall. — Informats anul·lació laude dependència comerç detall, Federació d'Empleats del Comerç i Tècnics de la Indústria eleva V. E. criteri de considerar paradoxal error dita disposició mentre en el Congrés de diputats es discuteix projecte de llei contra l'atur forçós, puix que la dita disposició anul·lant laude serà despietadament aprofitada per patronal en no quedar vigent pacte protector en els efectes d'acomiadament, augmentant així estadística de sense feina. Ràfols, president; Ferder, secretari.

Subhasta. El dia 4 de juliol vinent, a les nou del matí, seran venuts en pública subhasta, al Mont de Pietat de la Mare de Déu de l'Esperança, secció de Crèdit Pignoratiu de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, els empenyoraments de joiells, vençuts abans del dia primer d'abril de 135. L'entrada a la sala de subhastes és per la plaça de Jonqueres, 2, entresol.

La XII Festa d'Infants i de Flors.— La Comissió de Foment de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, d'acord amb les principals entitats barcelonines, ha començat els treballs d'organització de la XII Festa d'Infants i de Flors, els beneficis de la qual es destinen a profit de les Colònies Escolars per als alumnes de les escoles catalanes. Probablement se celebrarà el diumenge, dia 30, al Parc de Montjuïc.

VIDA CORPORATIVA

Avís. — Havent aparegut en diferents periòdics locals d'ahir la notícia de la constitució d'un titulat Col·legi d'Auxiliars de Farmàcia i Laboratori de Catalunya, l'Associació d'Auxiliars de Farmàcia de Barcelona, amb les seves delegacions respectives de tota la regió, fant avinent a tots els companys que no es deixin sorprendre en llur bona fe, car la majoria dels que componen el dit Col·legi foren expulsats de la nostra veterana entitat.

Comiat. — Demà, dilluns, a dos quarts d'onze de la vetlla, a la Granja Urquinaona (Plaça Urquinaona, 9) se celebrarà una sessió en la qual el doctor González Trilla, s'acomiadarà dels seus companys de "11 Club", abans d'emprendre el seu anunciat viatge a l'Amèrica del Sud. Parlaran també els doctors Martí Ibáñez i Oliver Brachfeld.

La inauguració del nou estatge social dels Fabricants de Teixits. — Amb motiu de la definitiva installació de la Mancomunitat de Fabricants de Teixits al nou estatge social que ocupa a la Via Laietana, 32 i 34, 1.er, durant el dimarts i dimecres de la setmana entrant se celebraran els actes següents:

Dimarts, dia 18. — A les sis de la tarda: Inauguració oficial del nou estatge social de l'Entitat i del Laboratori tèxtil.

Dimecres, dia 19. — A tres quarts de set de la tarda: Assemblea extraordinària de fabricants de teixits. Durant l'acte una ponència integrada de fabricants sotmetrà a la consideració dels reunits unes interessants suggerències sobre l'actual estat de depressió en la indústria tèxtil, especialment la cotonera, amb mires a conduir-la a una major prosperitat en l'esdevenidor.

Junta general extraordinària. — La Mútua de Contractistes d'Obres i Mestres de Cases de Barcelona celebrarà junta general extraordinària el dijous dia 27 del present mes, a les sis en punt de la tarda, a l'estatge social del Foment del Treball Nacional (Laietana, 32 i 34), per tal de fer diverses consultes d'ordre administratiu a la Junta general.

Estatge traslladat. — La Junta directiva del Sindicat General de Tècnics de Catalunya es complau a assabentar els socis i amics que des del dia 11 del corrent ha quedat traslladat el seu local social al carrer de Pelayo, número 10, primer pis.

Cursos i Conferències

EL GOVERN MUNICIPAL

CONFERENCIA DEL SR. JOAN LLAGOSTERA

En una de les aules de l'Escola d'Administració Pública de la Generalitat, donà una de les conferències pertanyents al cicle organitzat per l'Associació de Llicenciats d'aquesta Escola el senyor Joan Llagostera i Roquer, el qual desenrotllà el tema: "Sistemes de govern municipal".

El senyor Llagostera va iniciar la seva dissertació interpretant les diverses concepcions de vida que s'han tingut del govern municipal, el qual estudià amb amplitud de detalls.

Després de fixar el sentit d'allò que cal entendre per governar, explicà les directrius bàsiques sobre les quals podria recolzar-se una forma ideal de govern municipal que respongués a les necessitats del nostre temps.

Assenyalà la conveniència que els instruments tècnics de govern descansin en una formació severa i científica del funcionari, ja que la massa, per la seva manca d'especialització, no és capaç de facilitar-los. Diu que no s'explica com encara hi ha gent que té prevenció als tècnics, fent-los retret de la manca de visió de conjunt dels problemes; i és que hom oblida que també existeixen tècnics en les visions de conjunt.

Analitzà, sota el punt de vista del coneixement científic i objectiu, algunes de les deformitats funcionals que modernament s'observen en l'exercici de la democràcia, advocant per un perfeccionament de la tècnica política.

El conferenciant finalitzà el seu documentat estudi afirmant que per damunt dels mètodes, els sistemes i els partits, el govern municipal val en definitiva allò que individualment valguin els membres que l'integren, per la qual cosa expressa el seu desig que el conseller municipal sigui preferentment, ultra un home ètic, actiu i competent, un home bo.

El president de l'Associació de Llicenciats en Administració pública, senyor Martí Segarra, dirigí la paraula als assistents per tal de manifestar que donava per clausurat el curset de conferències de primavera celebrat amb tant d'èxit i assenyalant les gestions que l'esmentada entitat porta a cap, en aquests moments en què s'està estructurant la reglamentació orgànica de les nostres institucions administratives. Fou molt aplaudit.

LES SARDANES

BALLADA ORGANITZADA PER GERMANOR CATALANA

Avui, a les sis de la tarda, Germanor Catalana ha organitzat una audició de sardanes al Saló de García Hernández, Cruïlla Indústria.

L'excel·lent Cobla Montseny desgranarà un escollit programa.

LA DIADA SARDANISTA D'AVUI

Avui, diumenge, tindrà lloc, al cim del Tibidabo, la celebració de la I Diada Sardanista, organitzada per les entitats sardanistes de Gràcia, Sant Gervasi i Sarrià d'aquesta ciutat. El programa es regirà pel següent ordre:

Matí. — A dos quarts d'onze, a la Plaça del Tibidabo:

Tres sardanes per a dansar, a càrrec de la cobla Barcelona Albert-Martí. Concert a càrrec del benemèrit Orfeó Gervasinc, dirigit pel seu mestre Ernest Cervera. Tres sardanes per a dansar.

Tarda. — A les quatre, al mateix lloc:

15 sardanes per a dansar, executades per les cobles següents: Barcelona Albert-Martí, La Principal de Llobregat, Popular.

FINANCES

El comerç exterior en abril

El moviment de la balança comercial en el curs del passat abril manté el ritme desfavorable que persisteix en l'intercanvi de productes amb l'estranger des de temps immemorial; per ara no s'albiren horitzons gaire falaguers, i si considerem la tàctica ineficaç que segueixen els dirigents de la política comercial, en vistes d'obtenir una més gran activitat d'intercanvi amb els països que puguin consumir una més gran quantitat dels productes peninsulars, no és d'esperar aconseguir resultats optimistes del tracte amb l'exterior, almenys en el pròxim futur.

No fa gaires setmanes que assistírem a la suspensió de relacions amb França; les negociacions portades a cap amb països de l'Orient, malgrat el temps transcorregut, no s'ha aconseguit una solució pràctica ni esperances d'obtenir-la. Això ens demostra que existeix una marcada passivitat en tot el que fa referència a aquest afer de tanta transcendència, per la qual cosa no és fàcil assistir a un immediat canvi de tàctica que pugui produir resultats més beneficiosos a l'economia del país.

Referint-nos concretament al resultat obtingut en el passat abril, segons dades oficials, les importacions donen un total de 365 mil tones d'un valor de 68 milions de pessetes or; les exportacions sumen 548 mil tones, que representen prop de 53 milions de pessetes or. La diferència existent és de poc més de 15 milions de pessetes, en contra els interessos econòmics peninsulars. Aquest saldo deficitari és superior al constatat en l'abril del 1934, que fou de 5'5 milions de pessetes or i comparable al del 1933, que es fixà en 16 milions de pessetes.

Respecte al conjunt dels quatre primers mesos, la diferència deficitària d'enguany dóna un total de 68.3 milions de pessetes or, contra 77.3 milions els del 1934 i 9.6 milions el 1933.

Heus ací els totals en pes i valors del conjunt d'importacions i exportacions en el mes que comentem i el mateix període dels dels anys precedents, sense incloure's el moviment de l'or i l'argent:

	Quantitats — Milers de tones			Valors — Milers de pessetes or		
	1935	1934	1933	1935	1934	1933
Importació						
Animals vius	—	—	—	253	330	157
Primeres matèries	212	214	202	23.235	20.799	20.021
Articles fabricats	135	144	113	35.609	33.205	38.199
Substàncies alimentàries	18	20	29	8.974	9.150	11.930
	365	378	344	68.071	63.464	70.307
Exportació						
Animals vius	—	—	—	21	74	48
Primeres matèries	366	420	380	8.101	8.890	9.565
Articles fabricats	32	44	21	9.098	10.193	9.226
Substàncies alimentàries	150	165	151	35.602	38.543	34.837
	548	629	552	52.822	57.700	53.676

En l'agrupament de les importacions s'observa una minva en el pes i un augment del valor respecte a l'abril del 1934; aquest increment registrat correspon principalment a una major entrada de cotó i metalls; de la partida d'articles fabricats l'augment més important es registra en el grup de productes químics i sedes i llurs manufactures.

Pel que respecta a les exportacions, el panorama tampoc no és gaire optimista. Les xifres que reflecteixen el moviment d'enguany són totes elles inferiors a les registrades en l'abril del 1934, tant en pes com en valor. On més es nota aquesta reducció és en la partida que correspon a substàncies alimentàries, que precisament és l'eix de la balança comercial peninsular; les primeres matèries, en particular mineral i fustes, i productes químics, també es ressenten de la poca disposició adquisitiva per part de l'estranger.

Per veure amb més detall el ritme que segueix l'intercanvi amb l'exterior, donem a continuació els totals per classes en milers de pessetes or, que comparem amb els del mes de març passat:

	Imp. 1935 Abril	Imp. 1935 Març	Exportació Abril	Exportació Març
Minerals	7.395	6.626	3.121	3.238
Fustes	1.607	2.380	2.536	1.922
Animals	2.103	3.117	2.030	2.014
Metalls	4.020	3.569	2.266	1.718
Maquinària	12.144	10.840	508	214
P. químics	12.662	12.791	3.207	2.677
Paper	1.655	2.346	908	519
Cotó	8.486	12.875	1.817	2.455
Fib. tèxtils	1.865	1.603	209	206
Llana	1.405	1.915	618	538
Sedes	2.401	1.997	86	65
Pr. aliment.	8.974	9.684	35.602	37.941
Diversos	1.515	1.729	93	72
Tabacs	1.948	2.114	—	—
Totals	68.180	73.586	53.001	53.569

La minva de cinc milions de pessetes or que s'ha aconseguit en el mes d'abril respecte al procedent, com pot observar-se en els totals reproduïts, correspon exclusivament a una reducció de les importacions, ja que el total de les sortides es diferencia poc del registrat en el passat març.

De les diverses variacions observades entre els mesos referits, en les importacions, cal remarcar l'augment constatat en la partida que es refereix a maquinària, i per contra, la minva en les entrades de cotó. Pel que es refereix a les exportacions, en general s'observen petits avanços en el mes d'abril, els quals es veuen anul·lats en la suma total per la reducció de més de dos milions de pessetes que presenta la partida de productes alimentaris.

Veiem, doncs, que el comerç exterior peninsular, tot i haver passat períodes de més gravetat, segueix una marxa endèmica, que fatalment farà sentir els seus efectes perjudicials a l'economia nacional, de no sorgir una reacció, per ara inesperada.

J. O.

Anuncis oficials

COMPANYIA D'INDUSTRIES AGRICOLES, S A.

En compliment del que disposa l'article 20 dels Estatuts, es convoca els senyors accionistes per a la Junta General Ordinària, que tindrà lloc el dia 29 del corrent mes de juny, a les deu del matí, al domicili social, carrer Fusina, número 9.

Segons prevé l'article 21, per a poder assistir a la Junta, els senyors accionistes hauran de dipositar llurs títols o resguards amb sis dies d'anticipació a la Caixa de la Companyia a Barcelona; al "Banco Español de Crédito", de Madrid; al "Banco Hispano Americano" i al "Banco Español de Crédito", de Saragossa; al "Banco Guipuzcoano", de Sant Sebastià; o a "La Vasconia", de Pamplona, i els serà lliurada la corresponent tarja d'admissió nominativa personal.

Barcelona, 4 de juny de 1935. —El President del Consell d'Administració: Josep Suñol Casanovas.

Sortida de l'excursió a Londres

Avui, en l'exprés de les 2'02, surt cap a París, en direcció a Londres, el grup que amb l'objecte de visitar els museus i les col·leccions particulars ha organitzat el nostre buró de turisme d'acord amb el Foment de les Arts Decoratives.

La importància del programa ha fet que coincidissin en la inscripció una sèrie de noms il·lustres de l'art a Cataluny, presidits pel de Jaume Marco, qui amb l'arquitecte-arqueòleg Josep Gudiol tenen al seu càrrec la direcció de les visites a realitzar a la capital anglesa.

Vacuneu-vos contra el tifus

Durant l'estiu, en llocs d'estiueig o en les excursions, hom està molt exposat a beure aigües poc vigilades i sovint contaminades.

Es molt perillós no vacunar-se contra el tifus.

El vostre metge us indicarà la vacuna que més us convé.

CENTRAL D'ESPECIFICS PELAYO

(Farmàcia Pujol & Cullell)

Pelayo, 56

us ofereix les vacunes antitífiques de les millors marques, conservades en cambra frigorífica.

COTONS ★ Informació de la casa Emili M. Gaissert ★ Dia 15 de juny del 1935

LIVERPOOL	Disp.	Gener	Març	Maig	Juliol	Oct.	Dbre.
Tanca anterior		5.89	5.89	5.88	6.23	5.94	5.89
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							
NOVA YORK							
Tanca anterior	11.80	11.23	11.28	11.34	11.47	11.16	11.21
Obertura		11.31	11.25	11.31	11.48	11.15	11.20
Segon telegrama			11.21		11.43	11.14	11.17
Tanca	12.03	11.32	11.41	11.47	11.59	11.29	11.31
Alça	23	10	13	13	12	13	10
Baixa							
LIV. - BAREL							
Tanca anterior		7.77	7.77	7.77	7.74	7.77	
Obertura							
Segon telegrama							
Tanca							
Alça							
Baixa							

Cafè N. Y.-C. "A"	Disp.	Març	Maig	Juliol	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	6.3/8	5.17	5.20	4.95	5.05	5.09
Obertura				4.95	5.05	5.12
Tanca	6.25	5.12	5.17	4.88	5.00	5.12

Sucre Nova York	Gener	Març	Maig	Juliol	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	2.38			2.42	2.47	2.33
Obertura				2.42	2.46	2.32
Tanca	2.34			2.37	2.43	2.49

Cacau Nova York	Gener	Març	Maig	Juliol	Sbre.	Dbre.
Tanca anterior	4.73	4.85	4.97	4.38	4.51	4.68
Obertura	4.70	4.84	4.95	4.37	4.50	4.66
Tanca	4.66	4.79	4.89	4.31	4.41	4.61

CEREALS	Blat Xicago Juliol	Blat Xicago Sbre.	Blat Xicago Dbre.	Moresc Xicago Juliol	Moresc Xicago Sbre.	Moresc Xicago Dbre.
Tanca anterior	78.7/8	79.3/8	81.5/8	79.1/4	73.1/8	60.5/8
Obertura	79.3/8	80	82	79	73.1/8	60.3/4
Tanca	80.1/4	80.7/8	83.1/4	79.1/8	75.7/8	62.1/4

Cautxú Londres	Gener - Març	[illegible]	Otbre.-Dbre.
Tanca anterior	—/6.1/2	—/6.[illegible]	—/6.3/8
Obertura	—/6.1/2	—/6.3/16	—/6.5/16
Tanca			

MERCAT DE LLOTJA Dia 15 de juny del 1935

CEREALS, FARINES I DESPULLES

BLATS	
Aragó segona classe	Taxa 50
Navarra íd. íd.	» 50
Castella íd. íd.	» 50
Manxa	» 50
Extremadura arxiu	» 50
Extremadura corrent	» 50
Urgell	» 50
Penedès i comarca	» 50

(Preus en pessetes els 100 quilos sense sac damunt vagó origen)

MORESC, ORDI I CIVADA	
Moresc Plata disponible	49 a 50
Ordi Urgell i comarca	38 a 39
Civada Extremadura	39 a 40
Civada Manxa	39 a 40
Escaiola Andalusia	59 a 60

ARRÒS	
Bomba Calasparra	129 a 131
Bomba	118 a 121
Granja	68 a 70
Floret	63 a 64
Selecte	64 a 65
Matisat segona classe	63 a 65
Benllocs 0	60 a 61
Trencat	47 a 48
Farina d'arròs	58 a 59

FARINES	
Força	80 a 100
Extra local	70 a 71
Corrent local	63'5 a 66
Extra Castella	70 a 71
Corrent Castella	63 a 66
Aragó segona classe	68 a 70
Bagé íd. íd.	63 a 67

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

DESPULLES	
Número 3	58 a 59
Número 4	37 a 38
Segones	33'5 a 33
Terceres	20'5 a 21
Quartes	19'5 a 20

(Preus en pessetes els 60 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

Menut (prima)	13'5 a 14
Segonet	17'5 a 18
Segó	18'5 a 19

(Preus en rals la quartera de 70 litres damunt carro fàbrica)

LLEGUMS, FARRATGES I ALTRES

FAVES, VECES, ERS I LLENTIES	
Faves Mahonesa r's	
Faves Extrem. i Andalusia	44 a 45
Faves Mallorca	
Favons Extrem. i Andalusia	44 a 45
Veces Andalusia	40 a 40'5
Veces Estrangeres	38'5 a 39
Ers País	42 a 42'5
Ers Estrangers	42 a 42'5
Guixes	49 a 44
Pèsols Estrangers	00 a 05
Llenties Salamanca	115 a 150
Llenties Andalusia	90 a 100

MONGETES	
Castella saleuses	120 a 122
Castella corrents	105 a 110
Estrangeres segona classe	80 a 105
Mallorca	63 a 65
València segona classe	95 a 100
Prat	[illegible]

CIGRONS	
Saúc	10 a 190
Mexicans segona classe	10 a 160
Morrocs segona classe	90 a 91
Andalusia gaspà	
íd. digo	

Andalusia 32/34	74 a [illegible]
íd. 54/56	64 a [illegible]
íd. 58/60	5[illegible] a [illegible]
íd. 60/65	53 a 50
Palesa	60 a 6[illegible]

(Preus en pessetes els 100 quilos amb sac damunt carro Barcelona)

GARROFES	
Negra Vinaròs	33 a 33'5
Negra Castelló	33 a 33'5
Negra Matabera	31'5 a 32
Roja	30 a 30'5
Eivissa	28 a 28'5
Mallorca	98'5 a 99

(Preus en rals els 42 quilos sense sac damunt carro Barcelona)

Alfals primera	6
Alfals segona	5
Palla d'Urgell	2'5 a 3
Palla curta	2'5 a 3

(Preus en pessetes els 40 quilos damunt carro Barcelona)

ELS ESPORTS

FUTBOL

Mentre el Sabadell se les heurà amb el Llevant . . . . . . El Barcelona es partirà un pinyó amb el València

Carregats amb una gran dosi d'entusiasme, els equipiers sabadellencs agafaren el tren, i tal vegada perquè els serveis d'entrenament, en un vagó de tercera van emprendre el viatge cap a la capital llevantina.

Es el millor que se'n podia emportar l'equip, una fe cega en el triomf i moltes ganes de jugar, ja que és també el que els oposarà el contrari. No és aventurat pronosticar que el joc ràpid estarà a l'ordre del dia, i per tant la tònica amb què es desenvoluparà el partit serà d'una gran mobilitat. Com que el Sabadell sap de totes aquestes coses, creiem que pot aconseguir a València un resultat que li permetrà esperar amb optimisme el partit de tornada, ja que tanta influència exerceix en el resultat el terreny on té lloc la lluita.

El Barcelona, al seu camp, jugarà aquesta tarda un partit amistós contra el València F. C. Després del daltabaix sofert al camp de Torrero de Saragossa, servirà aquest partit per a provar nous valors. Bardina, procedent de l'Horta i darrerament del Júpiter, ja ha signat pel Barcelona. Munlloc, que diu que tan bé ho fa amb la cama dreta com amb l'esquerra, jugarà d'extrem esquerra. Saurina, podria ésser que s'aliniés d'extrem dreta. Com ja anuncia el club, serà presentat al públic que sols acut als grans partits el davanter Garcia, que diu que sap tant de fer gols.

Un onze que el Barcelona va enviar a Felanitx dies enrera ha esdevingut d'actualitat ara que els valors consagrats estan de baixa i tot és repassar la llista dels jugadors que ja són dintre el club. Amb tot, també es mira els de fora i es rumoreja d'un bon porter que quedarà lliure aviat. També s'ha indicat Miró, actual porter del Cartagena i que havia jugat amb el Sants. Els noms de moda actualment són els de l'extrem esquerra Aparicio, del Llevant, i del davanter Felipe, que ja va passar per l'examen del Barcelona i no els va agradar.

Com sempre que les coses no rutllen com hom voldria, tot són comentaris i propòsits de renovació i maldecaps dels qui tenen la responsabilitat d'arranjar-ho.

Com que, segons la dita, no hi ha mal que per bé no vingui, el Barcelona dijous rebrà l'amistosa visita del Betis, i tots aquests partits i altres que pot improvisar li vindran com l'anell al dit per a fer provatures. Si després de tot això troba la manera de formar un bon combinat, hi sortirà guanyant l'afició catalana.

BLANC

Campionat Copa Espanya

Els partis d'avui

A VALENCIA
Llevant - Sabadell, Hostaler.
A SEVILLA
Sevilla - Osasuna, Melcon.
AMATEUR
Closvain - Erandio, Hernàndez Areces.

Torneig de Promoció

Partits per a avui

Girona - Badalona.
Horta - Granollers.
Terrassa - Sant Andreu.
Sants - Calella.

EQUIPS PROBABLES

Llevant: Vidal, Calpe, Puig I, Núñez, Dolç, Porrera, Puig II, Felipe, Calero, Artigues i Aparicio.

Sabadell: Macip, Morral, Blanc, Argemí, Font, Mola, Sangüesa, Calvet, Gual, Barceló i Parera.

BARCELONA - VALENCIA

El Barcelona i el València eliminats, com altres clubs, del Campionat Copa Espanya, seran acarats avui a la tarda al camp de Les Corts. Tant el Barcelona com el València presentaran a la contesa els seus millors equips.

En la nostra edició d'ahir avançàrem els jugadors que el Club blaugrana havia convocat per tal de formar el seu equip. Podria ésser que durant aquest partit fos provat en el centre de l'atac el jugador Garcia, procedent del Molins de Rei, temps ha fitxat pel club campió de Catalunya.

El València ha anunciat la presentació de l'equip següent, el qual, amb comptades variacions, serà el que representarà els colors d'aquell club la vinent temporada: Nebot, Melenchon, Torregaray, Bertoll, Santacatalina, Villagrà, Torredeflot, Guijarro, Rubio, Costa i Richart. Suplents, Addon, Santi, Vilanova i Santos.

Aquest partit començarà a les cinc. Abans, a les tres, en jugaran un altre dos quarts equips del F. C. Barcelona.

EL DIJOUS, BETIS - BARCELONA, A LES CORTS

Per al vinent dijous el F. C. Barcelona ens prepara un esdeveniment futbolistic interessant. Es tracta d'un partit entre el Betis Balompié, actual campió d'Espanya de Lliga, contra el club campió de Catalunya.

AVUI, AL POBLE NOU, EL BENEFICI A GIMENO

Aquesta tarda, al camp del Júpiter, es jugaran uns partits a benefici d'un ex-jugador català: Josep Gimeno. En el seu dia, ja diguérem des d'aquestes mateixes columnes la causa infortunada que l'ha motivat. Avui sols ens resta proclamar una vegada més que Gimeno, per la seva esportivitat i cavallerositat, per la seva conducta exemplar, es mereix amb escreix aquest benefici, al qual no pot mancar el bon esportiu.

Tal com s'ha anunciat, a dos quarts de quatre jugaran dos equips del Júpiter i de l'Espanyol, respectivament, el partit corresponent al Torneig Copa Barcelona, i a dos quarts de sis començarà el Júpiter - "Velles Glòries" del Barcelona, que presentarà l'equip següent: Llorenç, Mas i Alcoriza; Arnau, Guzman i Castillo. Piera, Sastre, Samitier, Ramon i Sagi-Barba.

AL CAMP DEL GUINARDO

Avui diumenge se celebraran al camp del Gràcia E. C. interessants encontres de futbol. Al matí, de les nou a les onze, partits entre penyes, i a la tarda, de les tres a les cinc, partit entre dues penyes, i de les cinc a set, gran partit entre el C. E. Garcia i Gracia E. C. El Gràcia presentarà elements de prova dels quals hom té referències immillorables.

ACORDS DE LA INTERNATIONAL BOARD

Londres, 14. — La International Board s'ha reunit a la illa de Wight i ha pres els següents acords:

A proposta d'Anglaterra, que s'inclogui a la regla 13 que quan el joc ha estat detingut per l'àrbitre a causa de la conducta incorrecta d'un jugador el joc es reprengui per un cop franc a favor de l'equip adversari.

A proposta també d'Anglaterra, que l'àrbitre únicament pugui expulsar els jugadors en el moment del "kick-off", i després d'ell, a conseqüència de la seva mala conducta; i que en les infraccions anteriors a això ha d'elevar un informe a la Federació corresponent donant compte de l'ocorregut.

La F. I. F. A. plantejà dues qüestions: vol que es determini quan un jugador, en treure un cop franc, toca la pilota amb la mà abans que tot altre, o si toca la pilota amb la mà quan l'àrbitre fa botre l'esfèric abans que aquest hagi tocat a terra. Es decidí que en la primera consulta, segons sigui la falta dins o fora de l'àrea de "penalty" l'àrbitre concedirà cop franc o "penalty" segons la llei IX. En el segon cas hi haurà un cop franc, sense que valgui gol directe, per considerar-se que la pilota no està en joc fins que arriba a terra.

Irlanda presentà una proposta perquè constés en la regla 16: que quan es concedeixi un cop franc perquè en botre la pilota l'àrbitre toqui abans que toqui a terra, es faci constar que no val el gol directe. Després de molt discutir es retirà la proposta.

També s'acordà advertir en allò que es refereix a dirigir dos àrbitres el joc, que sense autorització de l'International Board no es consenteixi cap modificació de la regla XV.

El jugador Ordóñez tracta de justificar-se. — Madrid, 14. — El jugador Eduard Ordóñez ha fet pública la següent carta en contestació a l'acord de la Nacional inhabilitant-lo:

"Havent inserit els diaris una nota donada per la Federació Castellana de Futbol respecte a l'acord de deixar-me inhabilitat per dos anys per una anomenada "falta greu", considero precís sortir al pas en consideració del que aquesta ha considerat, a fi d'evitar males interpretacions.

L'Atlètic em devia quantitats devengades pels meus sous com a jugador professional del dit club; la seva morositat en el pagament m'obligà a acudir a la Federació perquè em fossin satisfetes, i a l'efecte dictà aquesta el corresponent fall declarant l'efectivitat del deute; però en pretendre, lògicament, que se'm pagués, vaig veure amb sorpresa que l'execució del dit fall era il·lusòria, ja que la Federació, si bé reconeixia el deute, em manifestava paladinament que el club ho faria quan volgués.

Davant procedir tan arbitrari vaig recórrer als tribunals, i immediatament l'Atlètic pagà; però encara queden pendents els sous corresponents als mesos d'abril i maig, que tampoc no foren liquidats i per a la qual satisfacció penso acudir als Tribunals.

Aquests són els fets que, pel que es veu, han provocat la meva suspensió com a jugador durant dos anys, embolcallant-la arterament en la comissió d'una anomenada falta greu, que, per altra part, en no concretar-se, podria induir els no assabentats a atribuir-la a qüestions que podrien afectar la meva honorabilitat personal.

Sàpiga doncs l'opinió que aquesta falta, qualificada de greu, no reconeix altra causa que la d'acudir lícitament en defensa dels meus interessos davant els tribunals.

Ciclisme

Les festes de juny a Tarragona

Una gran cursa internacional, en la qual hi prendran part, entre altres, Gustau Deloor i Marià Cañardo

S'organitza un tren especial

Per als dies 22, 23 i 24 de l'actual Tarragona, sota el patronatge de la Comissió de Festes i Falles, prepara un programa de festes realment grandiós.

L'esport té el seu lloc destacat, i entre les diverses manifestacions esportives ressalta el "Gran Premi William Tarin", cursa internacional que es disputarà sobre seixanta-cinc voltes a la Rambla de Tarragona degudament acotada dotada de valuosíssims premis—el primer de mil pessetes—, i per a la qual acaben d'inscriure's Gustau i Alfons Deloor, el primer vencedor de la Volta a Espanya.

La Penya Ciclista William Tarin, en aconseguir la inscripció del famós as belga, brinda als aficionats tarragonins i al nombrós públic que es donarà cita a Tarragona atret per la ressonància de les festes, l'ocasió de presenciar una nova i emocionant lluita entre les dues grans figures que acapararen l'atenció durant la Volta a Espanya.

La dita gran cursa, que se celebrarà el dia 23 al matí, serà reservada a trenta corredors seleccionats, figurant ja inscrits, ultra els dos belgues i Cañardo, Hutz, l'altre jove belga, tercer de la volta a Catalunya i primer dels estrangers, Josep Cebrián Ferrer, campió d'Espanya de mig fons, Vicenç Cebrián Ferrer, excampió de Catalunya, Destrieux, Jimeno, Sancho, Ferrando, Xafer, Salom, Capella, Esteve, Pallejà i diversos més tots ells escollits entre els que més han brillat en la present temporada.

• • •

Essent gran l'expectació que ha despertat l'anunci d'aquesta prova, com també el programa verament monstre de festes que ha de descabdellar-se durant els dies 22, 23 i 24, la Comissió de festes ha aconseguit de la Companyia de ferrocarrils l'oferta d'organitzar un tren especial de Barcelona a Tarragona en condicions avantatjosíssimes: anada i tornada en tercera, 7'85; anada i tornada en segona, 11'60.

Totes les persones que desitgin aprofitar aquest magnífic servei han d'apressar-se a inscriure's al local de la U. E. de Sants (Galileu, 9).

AVUI, AL VENDRELL. — El programa d'avui a la tarda al velòdrom del Vendrell ha estat notablement reforçat. Heus ací els equips que prendran la sortida a les 5'30 de la tarda per a una cursa de dues hores a l'americana:

Cañardo-Rafecas; Ferrando-Ferrer (de Vilafranca); Figueres (de Tolosa)-Destrieux; Salom-Esteve; Aguilar-Ventura.

Frontó Principal Palace
AVUI, DIUMENGE, tarda:
ASTIGARRAGA - ALBERDI
Contra
GABRIEL - ALDAZABAL
Nit:
RECALDE II - GUILLERMO
Contra
ARGARATE - CELAYA I
DILLUNS, tarda:
JOSECHU - EGOZQUE I
contra
MANJARRES - ELOLA II
Nit:
ECHAVE - MAGUREGUI I
contra
RICARDO - VICENTE I

EL SOPAR DELS SEGUIDORS DE LA VOLTA A CATALUNYA.—Per dificultats sorgides a darrera hora, ha calgut ajornar el sopar de seguidors i organitzadors de la Volta Ciclista a Catalunya, que estava assenyalat per a ahir, dissabte.

Definitivament tindrà lloc el dijous que ve, a dos quarts de deu de la vetlla, a l'hotel Marina, segons ja estava acordat.

L'equip espanyol a la Volta a França. — El senyor Gervais, seleccionador espanyol del "tour" francès, ha comunicat als organitzadors el nom del sisè home que formarà l'equip espanyol. Es tracta d'Elie Cyprien, un espanyol resident a França i que està habituat a les curses franceses.

Canòdrom Guinardó
(Carrer Manso Casanoves i Avinguda Verge de Montserrat)
INAUGURACIO DE LA TEMPORADA
AVUI, DISSABTE, a les 4'30
VUIT CURSES LLISES
NIT, a les 10
VUIT CURSES LLISES I UNA DE TANQUES
DEMA, DIUMENGE, a les 4'30
NOU CURSES LLISES I UNA DE TANQUES
Mitjans de comunicació: Autobusos Roca (servei especial de nit, amb sortida del carrer de Pelayo). Autobusos Lesseps-Horta, i servei de taxis, collectiu, des de la Plaça de Catalunya.

ATLETISME

Avui a l'Estadi comencen els campionats generals de Catalunya (masculins i femenins)

Aquest matí comença a l'Estadi de Montjuïc la primera jornada dels Campionats generals de Catalunya (masculins i femenins).

Segons ens manifestaren ahir, hi consten inscrites la gairebé totalitat d'entitats catalanes que practiquen l'atletisme: Barcelona, Reus, Tarragona, Terrassa, Girona, Mataró, Sant Boi de Llobregat, Sabadell, Manresa, Badalona,etc., hi són representades amb forts i ben preparats equips.

Aquests Campionats es desenvolupen en dues jornades: la d'avui i la del diumenge vinent. La d'avui comença al matí, a les nou, i continua, havent dinat, a dos quarts de quatre.

Les curses a celebrar avui són les següents:

Matí (a les 9): 100 i 400 metres eliminatòries; 80 metres femenins; 1.500 metres semifinal (eventual); 100 m. quarts de final; 400 metres semifinal; 300 metres femenins; 100 metres semifinal, i 110 metres tanques semifinal.

Tarda (a les 3'30): 110 metres obstacles, final; 400 final; 1.500 final; 4 per 100 eliminatòries, 10.000 final, 4 per 100 final i 10.000 marxa.

I els concursos:

Matí (a les 9): Llançament del pes i llançament del disc; salts d'alçària (femenins).

Tarda (a les 3'30): Llançament del martell i llançament de la javelina; salt de llargària (femenins).

Piferrer, Arévalo, Mur, Andreu, Ricard, Montoto, Aracil, Roca, Fernàndez són els noms que sonen amb motiu d'aquests campionats. Ells seran conjuntament amb els atletes forans els principals protagonistes d'aquesta primera jornada que començarà avui, diumenge, al matí.

Recomanem que hom no deixi perdre l'ocasió de presenciar, principalment, les proves de la tarda, en les diverses finals que figuren en el programa, i que faran més atraient aquest.

Pertal de donar una orientació, donem a continuació la llista dels actuals rècords de Catalunya:

100 metres. — 10"9-10, Lluís Sereix, F. C. Barcelona, 29-6-31, Barcelona.

200 m. — 22" 7-10, Miquel Arévalo, Universitat Industrial, 20-3-32, Barcelona.

4400 m. — 50" 1-10, Joaquim Miquel, C. D. Espanyol, 15-7-28, Tolosa.

800 m. — Joaquim Miquel, C. D. Espanyol, 1'58"4-10, 22-7-28,Tolosa.

1.500 m. — 4'9"8-10, Enric Piferrer, F. C. Barcelona, 1-7-34, Barcelona.

5.000 m. — 15'41"8-10, Joaquim Miquel, C. D. Espanyol, 23-3-24, Barcelona.

10.000 m. — 32'23"4-5, Jesús Diéguez, F. C. Barcelona, 6-7-24,4 París.

3.000 steeple-chase, 9'46". Angel Mur, F. C. Barcelona, 10-6-34, Barcelona.

10.000 metres marxa. — 47'42"6-10, Guerau Garcia, F. C. Barcelona, 2-10-32, Barcelona.

110 m. obstacles, 16"8-10, M. Consegal, F. C. Barcelona, 26-7-31, Barcelona.

400 m. obstacles, 57" 8-10, Joaquim Roca, F. C. Barcelona, 12-8-33, Barcelona.

Disc. — 37'285, Pere Ricard, junior, 4-8-34, Tolosa.

Pes. — 12'060, Pere Ricard, junior, 8-7-34, Barcelona.

Martell. — 41'94, Felip Tugues, F.C. Badalona, 9-10-31.

Javelina. — 53'160, J. Bru, Gimnàstic Tarragona, 28-8-27, Tarragona.

Alçada. — 1'76, Olivella, Gimnàstic de Tarragona, 28-8-27, Tarragona.

Perxa. — 3'74, J. Culí, F. C. Badalona, 27-10-29, Valls.

Llargada. — 7'215, Lluís Altafulla, F. C. Barcelona, 10-7-32, Barcelona.

Triple. — 13'68, M. Consegal, Barcelona, Universitari, 13-8-33, Barcelona.

4 x 100. — 43"7-10, equip de Catalunya, Montoto, Arévalo, Aracil, Sereix, 26-5-35, Barcelona.

4 per 400. — 3'31"3-5, Equip de Catalunya (Vives, Colomer, Roca, Arévalo, 25-5-35, Barcelona.

Esperem, doncs, que aquests campionats generals assoliran l'èxit que la importància d'uns campionats de Catalunya mereixen.

Natació

AQUESTA NIT AL C. N. BARCELONA SE CELEBRARÀ EL SEGON FESTIVAL AMB EL "C. R. DE NATATION" DE BRUSSELLES

Avui, diumenge, a les deu de la nit, a la piscina del C. N. Barcelona se celebrarà la segona i darrera vetllada a base dels campions del "Cercle Royal de Natation" de Brusselles, el millor conjunt water-polístic de Bèlgica, en el qual figuren destacadíssims elements de la natació flamenca i el campió de salts Dewallens.

El C. N. Barcelona ha establert per a aquesta segona reunió els mateixos preus populars de la primera, la qual cosa constitueix un alicient per al nostre públic esportista que tan de prop ve seguint les organitzacions internacionals de la natació catalana.

El programa d'aquesta nit és el següent:

Partit de water-polo social.
100 metres lliures, internacional.
100 metres braça femenins.
200 metres lliules, internacional.
300 metres lliures femenins.
200 metres braça, internacional.
Exhibició de salts.
Rellevaments 5 x 50 lliures, internacional.
Demostració de salvament de nàufrags.
Partit de water-polo internacional.

Davant l'excellent formació del programa, és d'esperar que aquesta interessant manifestació esportiva revestirà en l'interès que realment mereix la lluita emotiva dels 200 metres que resoldran Lepage, el nostre campió i récordman, i els detentors de marques belgues Kint i Guillini, per la competició extremada en els 500 metres lliures i per l'apassionant que es presenta aquest segon matx water-polístic.

Per altra banda, l'exhibició de salts a càrrec de Dewallens, el campió de Bèlgica, junt amb els campions catalans Hendenreich, del C. N. B., i Muntaner, del C. E. Mediterrani, constitueix un digne complement del programa d'agradable interès per als aficionats.

FRONTO NOVETATS
Avui, diumenge, tarda, a les 4
PASTOR-PASAY
Contra
GALLARTA III-LEJONA
Nit, a les 10'15:
ZARRAGA-UNAMUNO
Contra
SOLOZABAL-CHIQ. GALLARTA
DETALLS PER CARTELLS

Hom recorda al públic que com en la primera sessió aquesta nit hi haurà un servei extraordinari de tramvies en les línies de la Barceloneta, així com també d'embarcacions "Gaviotes", aquestes amb sortida del Portal de la Pau (Colom).

"TROFEU ESCOLA DEL TREBALL"

Interessant com poques vegades es present la jornada d'aquest matí del dit trofeu, que, ultra l'allicient d'ésser el darrer any per a la seva adjudicació, en té un altre no menys interessant, i aquest de caràcter tècnic, puix que permetrà veure a l'obra els nostres millors nedadors sobre les distàncies clàssiques de cada especialitat en una piscina de 50 metres, cosa que aquest any encara no hem vist.

El club organitzador compta amb les inscripcions de gairebé tots els clubs de la ciutat i alguns de comarcals, el primer dels quals és el Terrassa, amb Bernal, Sapés i Amat.

Les proves a disputar són:

100 metres dors; 200 metres braça de pit; 200 metres estil lliure; 50 metres estil lliure social; 50 metres estil lliure infantil interclub; 100 metres braça social; 100 metres estil lliure social; 3 x 100 rellevaments estil.

Com que cal la invitació per entrar al recinte de l'Escola, aquestes poden passar-se a recollir a la piscina dels clubs participants.

Pilota a mà

ELS PARTITS D'AVUI AL CLUB NATACIO BARCELONA

Corresponent al Campionat social (primera categoria) del C. N. Barcelona avui al matí, al Frontó de l'Escullera, se celebraran els següents partits:

A dos quarts d'onze: Carbó i Figueres contra Serraller i Lamarca.

A les onze: Rosich i Seguer contra Maçana i Guerrero.

A dos quarts de dotze: Casases i Marina contra Draper i Segalés.

A les dotze: Grau i Anglada contra Pagès i Laguàrdia.

A dos quarts d'una: Bundó i Paredes contra Hendenreich i Garcia.

Llegiu LA PUBLICITAT
Propagueu-la!

Més detalls del matx Braddock Baer

Algunes dades biogràfiques del novell campió del món – L'actitud del públic durant el combat – Les pallassades de Baer, que acaba batut pel cansament - Una família feliç

El combat entre Braddock i Baer, celebrat divendres a Nova York, farà vessar molta tinta, particularment en el que fa referència al resultat i a les causes que el motivaren. Perquè el nou campió del món dels pesos forts és tal vegada menys digne d'aquest nom que cap dels boxadors que han ostentat aquest títol. Ja remarcàrem ahir que cap boxador no havia arribat al Campionat amb un nombre tan crescut de desfetes com el que figura en el rècord de Braddock. Així no és estrany que hagin començat els planys i que Jack Dempsey hagi estat el primer d'expressar-los mostrant-se consternat davant la derrota del seu amic i protegit. Però molts es demanaran si Baer, donat el seu tarannà, les seves excentricitats i pallassades, era possible que conservés un trofeu tan cobdiciat arreu del món pels boxadors de totes les races. Evidentment que ni amb Max Baer ni amb Jimmy Braddock els Estats Units no tenen el pes fort que els permetrà de dormir tranquils. La Comissió de Nova York, tan gelosa que el Campionat no surti del país, haurà de filar més prim que mai per aconseguir el seu objectiu. Perquè a Europa, amb els Carnera, Neusel, Schmeling i qui sap si algun altre, els seguiran donant molta feina.

Heu-vos ací ara uns quants detalls suplementaris del cèlebre combat.

Va celebrar-se a l'Estadi de Long Island, que administra l'empresa del Madison. Hi assistiren unes 48 mil persones, i la recaptació va assolir una xifra que vorejava el milió i mig de pessetes. Entre els concurrents hi havia els antics campions del món Jack Dempsey i Gene Tunney. També hi assistí l'alcalde de Nova York, Mr. La Guardia.

Abans del combat Max Baer s'havia produit en termes força descortesos per al seu contrari, i és per això que quan, en el pesatge, el campió va interessar-se per la salut del challenger, Braddock es va negar a respondre. Aleshores va intervenir el manager d'aquest, que va dir a Max Baer:

—Ah! ¿Sou vós que parleu de matar els vostres adversaris en el ring? Ja podeu marxar. No volem saber res de vós.

El públic simpatitzava bastant més en Braddock, que, segons hom diu ara, és fill de Nova York. De més a més, Braddock atrau les seves simpaties per la seva senzillesa ensems que per les vicissituds de la seva carrera. Un any enrera Jimmy Braddock cobrava un modest subsidi mensual en concepte de parat forçós, amb el qual havia de mantenir muller i tres fills.

I ja que hem reportat algunes dades biogràfiques del no vell campió del món dels pesos forts, tant se valdrà que continuem per aquest camí.

Els seus pare i mare són irlandesos, i ell va néixer a Nova York, molt prop del Madison Square Garden, que ha estat el teatre d'importants esdeveniments pugilístics en el que va de segle. A l'edat de setze anys, després d'haver viatjat molt com a mariner i d'haver guanyat molt poc, es féu descarregador. L'hàbitud de manejar cossos pesats li desenvolupà els muscles, i ben aviat fou el terror dels xicots del barri. Fou el seu germà Joe, boxador a estones perdudes, que li va donar entenent de provar fortuna en el ring. Boxà com a amateur, i, després de nombroses victòries per fora de combat, va esdevenir campió d'Amèrica en batre Morrissey per k. o. en tres represes. Creient-se prou fort, va passar a professional, però per a poder debutar, l'empresari a les mans del qual va caure li va dir que no el llogaria si no collocava per valor de cinquanta dòlars d'entrades!

En un combat que va celebrar amb Joe Monte es va trencar un braç, la qual cosa fou per a ell un greu contratemps.

No obstant, en 1928 va sorprendre tothom en batre Tuffy Griffith per k. o., en dues represes. L'any següent va assajar d'arrabassar a Tommy Loughran el títol de campió del món dels pesos mig-fort; però va fracassar. Més tard la sort el va abandonar, i fins a l'any 1933 va perdre molts combats que lògicament hauria d'haver guanyat. Va començar aleshores per a Braddock una època de misèria: va haver de cercar feina del seu antic ofici, i aconseguí treballar de tant en tant al port de Hoboken.

Però ara fa un any la sort de Jimmy Braddock va tornar a canviar. Reincorporat al ring, va batre Carn Griffin, que havia estat *sparring partner* de Primo Carnera, per k. o. en dues represes; alguns mesos més tard la seva victòria sobre el negre californià John Henry Lewis va produir sorpresa. Aquest èxit li va permetre d'acarar-se amb Art Lasky, el qual va batre igualment. I ara el tenim campió del món. "He guanyat el títol — ha declarat després del combat — perquè des de fa temps no he cessat de pensar en els meus i en la necessitat de proporcionar-los un benestar superior al que fins ara els havia pogut donar". Els pares, muller i fills de Braddock assistiren al combat, i hom pot suposar l'alegria que va experimentar aquesta família en veure Jimmy adjudicar-se un títol el guany del qual suposa una suma de diners capaç d'assegurar-los una existència digna durant molts anys, perquè és de creure que Braddock, alliçonat per la vida, no serà una cigala del ring, un d'aquells boxadors que despenien sense comptar i que en perdre llur forma es trobaren sense ni un cèntim.

El servei d'ordre durant el combat estava assegurat per un miler de policies. La tribuna de la premsa comptava amb 200 seients. 150 telegrafistes estigueren a la disposició dels periodistes, que representaven 43 nacions. Havien estat edificades dues torres: una per a la T. S. F. i una altra per als repòrters gràfics i cinematogràfics.

El conegut pes welter Jim Mac Larnin va actuar d'speaker. L'àrbitre fou Jhonny MacAvoy.

Els boxadors es presentaren al ring a les deu en punt. Braddock apareixia més magre que el seu contrari. Des del primer moment i davant del domini de Braddock, el públic va manifestar-se obertament al seu favor. Però a la quarta represa Baer va reaccionar, i el resultat del combat va aparèixer indecís. A la setena represa el campió va alentir. Al vuitè round, després d'haver rebut un ganxo a la mandíbula, Max Baer fingeix estar groggy. El públic s'ho pren malament, i a crits li diu que se'n torni a Hollywood. La indignació del públic arriba al límit de l'extraordinari quan hom s'adona que Max Baer ni es pren seriosament el combat ni fa el que pot per a finir el seu adversari. Al desè round Max Baer tornà a prendre l'ofensiva, però això no durà. A l'onzè round el combat s'anima, i els dos adversaris canvien cops duríssims. En els rounds següents, fins al quinzè i darrer, Max Baer sembla que refusi el combat; es manté constantment en el cos a cos, i Braddock passa penes i treballs per a poder desfer-se'n i colpir-lo. L'àrbitre amonesta diverses vegades el campió, el qual, de més a més, apareix cansat. Aquesta impressió de fatiga insuperable es fa encara més visible en els dos darrers rounds. Fou en aquestes dues represes finals quan els espectadors van tenir la impressió claríssima, més tard confirmada unànimement pels jutges, que Max Baer havia deixat d'ésser campió del món dels pesos forts.

PAULINO HI DIU LA SEVA, I PARLA DEL SEU PROPER COMBAT AMB SCHMELING

Sant Sebastià, 14. — Paulino Uzcudun ha estat interrogat perquè donés la seva opinió sobre el resultat del combat Baer - Braddock, disputat anit a Nova York, que acabà amb la victòria del segon.

Uzcudun s'ha limitat a dir: "El meu comentari és el mateix que féu el públic quan Max Baer vencé Carnera. En aquella ocasió vaig dir que la victòria del californià em semblava, almenys, estranya. Mai no vaig creure en aquell superprodigi de què parlava la Premsa americana, i després la mundial, rodejant Baer d'una propaganda interessant, més que per a les organitzacions pugilístiques, per a les cinematogràfiques".

Paulino ha dit també que James Braddock li sembla un digne campió del món si es té en compte la crisi actual de pesos forts, però que, no cal dir-ho, el conceptua de classe molt inferior a un Jack Dempsey o un Gene Tunney.

Després Uzcudun s'ha referit a les seves pròximes activitats boxístiques, i ha declarat que treballa intensament, traient-se quilos i donant elasticitat als seus muscles per al seu pròxim matx amb Max Schmeling, amb el qual s'acararà per tercera vegada.

Paulino té com a sparrings-partners Bruno Velar i Cheo Morejón, que ja l'entrenà, per a les sessions de velocitat, durant la preparació d'Uzcudun per al combat de Barcelona amb Max Schmeling.

Paulino Uzcudun es proposa arribar a Berlín uns quants dies abans del combat (pels volts del 20 de l'actual), amb l'objecte de completar la seva preparació a la capital alemanya i aclimatar-s'hi.

Interrogat Uzcudun sobre la tercera edició del seu matx amb Schmeling, s'ha limitat a manifestar que, com sempre, pujarà al ring disposat a donar el seu màximum de rendiment.

No és segur que Cheo Morejon vagi a Berlín, per bé que es treballa per a cercar-li un combat en la mateixa reunió. Quant a Bruno Velar, aquest acompanyarà decididament el basc en el seu viatge a la capital del Reich.

T e n i s

El torneig internacional de Wimbledon

MAIER, UNIC PARTICIPANT DELS NOSTRES

Les pistes de Wimbledon, si poguessin, expressarien aquests dies el seu neguit davant l'anunci de celebració, per al 23 del corrent, del Torneig internacional anual. Si els fos possible, però, de parlar, ensems que fer-nos patent el cansament prematur que sentien per haver de suportar, vulgues o no, les petjades del nombre considerable dels que amb la raqueta a la mà s'han inscrit a aquesta prova de fama mundial, ens deixarien entreveure, un bon xic dissimulat, l'orgull que els corresponia que enmig d'aquest devessall de trepitjades hi veurien, acompanyats per l'atenció del món enter, noms que en el concert del tenis internacional han assolit els llocs privilegiats.

* * *

Anys enrera Anglaterra, amb els seus fenòmens Perry, Austin, Hugues, etcètera, sinó individualment actuava sempre en un pla d'innegable superioritat sobre els altres participants en la gran prova internacional.

Avui, el panorama ha canviat totalment.

Els noms abans esmentats trobaran en els Crawford, von Oram, Quist, Mac Grath, Henkel, Menzel, de Stefani Wods i fins i tot en Maier i Boussurs, una resistència extremadament perillosa que en algun moment pot posar en dubte el seu triomf.

¿Vol dir això, però, que el tenis anglès ha perdut bona part de la seva classe i que, per tant, Perry i Austin no podran palesar aquella excellent tècnica que tan raonadament els féu creditors a ésser qualificats com uns virtuosos de la raqueta?

No creiem això precisament.

Tot i que la confirmació de Crawford com a primeríssima potència no és cap novetat, tenim per exemple en Mac Grath, Quist, Henkel i les joves raquetes nord-americanes, una evident prova del millorament tècnic que han conquerit els que no fa pas dos anys eren considerats com a figures de segon ordre.

Hom comprendrà, doncs, cenyint-hos en aquest criteri, que ens decantem a creure en un millorament tècnic mitjà del tenis no solament al continent, sinó fins i tot a Austràlia, Nord-Amèrica i Àsia. Anomenem aquesta part del món, per creure que també en els rengles japonesos s'han evidenciat uns progressos entre elements fins ara desconeguts que fan opinar que també el Japó ha seguit i segueix encara el ritme de recuperació i perfeccionament que iniciaren les potències històriques de la raqueta després del "crak" que la innovació del professionalisme produí entre els valors consagrats.

Pel què acabem d'exposar, el lector endevinarà fàcilment que la temporada a les famoses pistes de Wimbledon es presenta voltada de l'interès més viu.

¿Què caldria esperar sinó d'unes lluites en les quals el tecnicisme més depurat, l'anivellament de forces i l'entusiasme aniran agafats del braç?

* * *

Aquesta vegada la participació peninsular a la gran prova, per no variar, quedarà també limitada a la presència del defensor del L. T. C. Barcelona Enric G. Maier. Altres anys, l'anada del popular "Buby" era comentada com un fet esportiu, trivial, sense una importància massa transcendental. Avui, però, i d'això la premsa estrangera se n'ha fet ressò, Maier arribarà a Anglaterra en pla d'"outsider" perillós. No som pas nosaltres que ho diem. Ho demostra ben clarament el fet significatiu de Sidney Woods en cercar-lo per a jugar el doble.

I per si això no fos prou, per a proclamar ben alt la cotització que la vàlua de Maier ha assolit més enllà de les nostres fronteres, direm que la primera raqueta femenina anglesa, la jugadora Tyle, ha inscrit el seu nom al costat del nostre campió per tal de jugar el mixt.

D'això, però, en servem un xic de recança en veure que a Maier no se li hagi reconegut el seu elevat grau de potencialitat fins ara, i ens lamentem a la vegada que el nostre tenis hagi estat tan minso en donar-nos raquetes de qualitat internacional.

Per altra banda, alegrem-nos i desitgem que en el "palmarès" del Concurs Internacional de Wimbledon hi pugui figurar —com ja hi figurà anys enrera en guanyar el Campionat de dobles i en arribar a la final del mixt— el nom d'un tenista de la nostra terra.

ROLAND

AUTOMOBILISME

ARRANJADES TOTES LES DIFICULTATS, EL 30 DE JUNY SE CELEBRARA EL VI GRAN PREMI PENYA RIN :-: III COPA INTERNACIONAL DE BARCELONA

Ahir a la tarda va ésser rebuda a Penya Rin la conformitat telegràfica de l'A. I. A. C. R., tramesa per l'Automòbil Club d'Espanya, perquè la III Copa Automobilística Internacional de Barcelona-VI Gran Premi Penya Rin, pugui ésser celebrada el dia 30 de juny.

Afortunadament, el fet de celebrar-se més tard del que primitivament s'havia previst pot ben dir-se que no haurà fet altra cosa que venir a donar més importància i relleu a la gran manifestació, per quan és en aquests moments quan les marques de curses italianes, alemanyes i franceses tenen ja llurs cotxes de nous models rapidíssims perfectament a punt i vindran a la cursa de Penya Rin més preparats i ben disposats a una lluita que no admet cap mena de pronòstic, ja que és el del Parc Municipal de Montjuïc un circuit magnífic, però en el qual no manen sols les possibilitats dels cotxes sinó que també l'habilitat dels conductors.

Tan bon punt rebuda la comunicació de l'A. I. A. C. R. Penya Rin ha comunicat oficialment la nova data a les cases alemanyes Mercedes-Benz i Auto Union, a la Scuderia Ferrari, representant oficial per acurses d'Alfa Romeo; a la Scuderia Sub Alpina, que defensa també oficialment els colors de Maserati, així com als pilots més destacats de Bugatti i als millors independents amb els quals ja venia tractant fa dies sense poder precisar la data.

Penya Rin s'ha vist honorada amb la concessió per al seu Gran Premi d'una magnífica copa de S. E. el President de la República Espanyola per a encapçalar la llista dels nombrosos trofeus que, ultra els importants premis en metàl·lic que estableix el reglament, seran adjudicats als participants de la cursa.

Demà, dilluns, començaran al circuit de Montjuïc els treballs de muntatge de tribunes (és probable que ultra les habituals de la recta inferior en siguin muntades unes altres d'especials davant l'Estadi, amb accés de cotxes per l'anomenat Camí del Polvorí), serveis de revituallament, afixatge, altaveus, comptavoltes, telèfons, cronometratge a mà i elèctric, ponts i passetes, etc., o sigui tots els nombrosos i delicats detalls que exigeix una manifestació de la naturalesa i importància d'aquest VI Gran Premi Penya Rin-III Copa Barcelona del 30 de juny a Montjuïc.

NO OBLIDIN QUE SÓN 4 els volums de que es compon un exemplar del

ANUARIO GENERAL DE ESPAÑA
(Bailly-Baillière — Riera)

Dades del Comerç, Indústria, Professions, etc. d'Espanya i Possessions

Unes 8.800 pàgines
Més de 3.500.000 de dades
Mapes Geogràfics - Indexs
Secció Extrangera
e petit Directori Universal

Preu d'un exemplar complert: CENT PESSETES
(franc de port a tota Espanya)

¡Si vol anunciar eficaçment, anunciï en aquest Anuari!

Anuarios Bailly-Baillière y Riera Reunidos, S. A.
Enric Granados, 97 y 99 — BARCELONA

Aigua de Rocallaura
LA DEU MES RICA DEL MON
Si patiu d'ALBUMINURIA, LITIURICA (MAL DE PEDRA), BRONQUITIS, PARENQUIMATOSES, NEFRITIS CRONICA, us guarireu radicalment amb
Aigua de Rocallaura
Dipositaris generals: FORTUNY, S. A., carrer de l'Hospital, 32, i Salmeron, 189

URINARIES
EL MES EFICAÇ, COMODE, RAPID, RESERVAT I ECONOMIC
(AMBDOS SEXES)
Sense lavatges, injeccions ni altres molèsties, i sense que ningú no se n'assabenti, guarireu ràpidament de la blenorràgia gonorrea (gota militar), cistitis, prostatitis, leucorrea (fluixos blancs en les senyores) i altres malalties de les vies urinàries en ambdós sexes, per antigues i rebels que siguin, prenent durant unes quantes setmanes quatre o cinc Caxets Collazo per dia. Calmen els dolors al moment i eviten complicacions i recaigudes. Demaneu opuscles gratis a Farmacia Collazo, Hortaleza, 9, Madrid. Preu: 17 pessetes.

SULFOPILOL

Usi'l, si la seborrea amenaça el seu cabell
La seborrea és causa del 90 per 100 de les calvícies
Fet a base de sofre, el gran específic de la pell
Obtindrà un cap net i un cabell llis amb SULFOPILOL
Parli'n al seu metge; no temem el seu dictamen
I quan fracassin els articles d'aficionat, SULFOPILOL
La greixor del cabell és vençuda pel SULFOPILOL
O usi SULFOPILOL o resigni's a ésser calb si té seborrea
La frase definitiva: SULFOPILOL evita la calvície

Cartellera de Cinema

COLISEUM

AVUI: Tarda, unes sessions: a les 3'30 i a les 6 (especial numerada). Nit, a les 10:
Darreres projeccions d'aquest programa
JIRA CAMPESTRE (còmica)
REVISTA PARAMOUNT
EN EL PAIS DE LOS TONTOS (dibuixos), i
SI YO FUERA EL AMO
per Fernand Gravey

MARYLAND

Plaça Urquinaona, 5 - Telèfon 21966
Sessió matinal, a les 11
Tarda: 3'30 i 6 (numerada). Nit, a les 10
DE TREN A TREN DOS BODAS
Darrer dia del film discutit i de gran èxit
BERKELEY SQUARE
Dilluns: Inauguració de la temporada de grans represes seleccionades
PASO A LA JUVENTUD
ANNY ANNY
ESPIAS EN ACCION
Preus: Butaca, 1 pta. Amfiteatre, 1'65 pts.
NOTA: L'aire d'aquesta sala, renovat constantment, és prèviament filtrat, purificat i refrigerat

METROPOL

Llòria, 115 - Telèfon 81222
TEMPORADA DE REPRESES
LA VENUS RUBIA
(3'15 i 7'20), per Marlene Dietrich, Cary Grant
LA CONQUISTA DE PAPA
(4'30), per Paul Lukas
MONTECARLO
(6'10), per Jeanette MacDonald
Preu únic: 2 ptes. Tarda: 1'50 nit

URQUINAONA

TEMPORADA DE GRANS REPRESES
AVUI: Tarda, 4. Nit, a les 10
SOLA CON SU AMOR
per Sylvia Sidney
MATA-HARI
per la genial Greta Garbo i Ramon Novarro
NOCHES EN LOS BOSQUES DE VIENA
per Magda Schneider

FANTASIO

AVUI: Tarda, de 3'30 a 5'45; a les 6 numerada. Nit, a les 10
Gran èxit
de Marie Bell en la superproducció
FEDORA

Cinema Teatre Espanyol

AVUI, diumenge: Matinal, a les 11
Tarda: sessió CONTINUA desde les 4
LOS QUE NACEN
Prohibida l'entrada als menors de 18 anys
INTERESSA A HOMES I DONES
HAN DE VEURE-LA TOTS
TENEN OBLIGACIO DE VEURE-LA
Cada dia, des de les 4 de la tarda a la una de la matinada

cine París

Sempre el programa més atractiu i el preferit per la seva agradable ventilació
Matinal, 10'30. Tarda: sessió continua 3'20. Nit, a les 9'15
Frederic March-Silvia Sidney
EN MALA COMPAÑIA
Dick Powell-Ginger Rogers en
20 millones de enamoradas
Demà: El film de les rialles de l'any: SI YO FUERA EL AMO, per Fernand Gravey
Bing Cosby en ALEGRIA ESTUDIANTIL

Empresa CAPITOL

CAPITOL
Matinal: 10'30
Tarda, a les 4. Nit, a les 10
Estrena de la gran pellícula GLORIA Y HAMBRE, per Richard Barthelmess i Loretta Young.
GENTE DE ARRIBA, per Warren William i Mary Astor.
DIBUIXOS.

EXCELSIOR
Matinal: 10'30
Tarda: continua de 3'30 a 12'30
NOCHES DE NUEVA YORK, en espanyol, per Spencer Tracy.
EL NOVENO HUESPED, en espanyol, per Donald Cook i Genevieve Tobin.
EL FUGITIVO DE CHICAGO, per Gustav Frohlich.
DIBUIXOS.
Demà, dilluns: canvi de programa
PATRICIO MIRO A UNA ESTRELLA, per Antoni Vico.
POR TU AMOR, per Franco Foresta.
LA FARANDULA TRAGICA, per Greta Nissen, Adolf Menjou i Donald Cook.
DIBUIXOS.

COMTAL
Matinal: 10'30
Tarda: continua de 3 a 12'30
EL GUAPO, en espanyol, per James Cagney
AVERIA EN LA LINEA, per Spencer Tracy.
AS DE ASES, per Richard Dix.
DIBUIXOS.
Demà, dilluns: canvi de programa
POR EL MAL CAMINO, per James Cagney, en espanyol.
LA FLECHA, per Ramon Novarro i Lupe Vélez.
LA INTREPIDA, per Juan Lodin, comentada en espanyol.
DIBUIXOS.

WALKYRIA
Matinal: 10'30
Tarda: continua de 3'30 a 12'30
EL NOVENO HUESPED, en espanyol, per Donald Cook i Genevieve Tobin.
UNA MUJER PERSEGUIDA, en espanyol, per Winne Gibson i Pat O'Brien.
EL ULTIMO RODEO, per Richard Scott i Monte Blue.
DIBUIXOS.
Demà, dilluns: formidable programa
CRISIS MUNDIAL, en espanyol, per Antoñita Colomer i Miquel Ligero.
EL ENEMIGO PUBLICO NUMERO 1, en espanyol, per Clark Gable, William Powell i Myrna Loy.
TRAGICA ATRACCION, per Harry Baur.
DIBUIXOS.

SALÓ VICTORIA

València, 289 - 291 - Telèfon 72936
AVUI, diumenge: Tarda, a les 4'15, sessió única numerada, i nit, a les 9'30
DUES - GRANS REPRESES - DUES
DESFILE DE CANDILEJAS
grandiosa superrevista musical (versió anglesa). Magna creació de James Cagney, Joan Blondell, Ruby Keeler i Dick Powell, i
Agua en el suelo
gran superproducció espanyola, argument dels germans Quintero, música del mestre Alonso. Colossal creació de Marichu Fresno, Luis Peña Navarro i J. Calle
Preus: Sessió única numerada, 2 pessetes. Nit: Especial, 0'80; Preferència, 1 pesseta.
Dimarts: EL AMOR A CARA Y CRUZ, opereta, i EL HOMBRE LEON, per Buster Grabbe

CINEMA RAMBLES

Rambla del Centre, 36 - Telèfon 18072
AVUI: NATURAL; LA FLOTA SUICIDA
Que vienen los húsares
deliciosa opereta
VIVIENDO UN SUEÑO
gran superproducció per Constance Cummings
Sessió continua

CINEMA ESPLAI

EL JUEZ MAGICO (dibuixos)
II F. 1 EN LA REALIDAD (documental)
La Dama del Boulevard
per Ann Sten
GUILLERMO TELL
per Conrad Veidt
UN LIO DE FAMILIA
per Stan Laurel i Oliver Hardy

V O L G A

Sempre el millor programa
Tarda, 3'45. Nit, 9'45
MONTECARLO (només tarda)
La gran producció
MIREYA
i Marlene Dietrich en
El cantar de los cantares

SALONS CINAES

FEMINA
Matinal, a les 11
3'30 a 8 continua. Nit, a les 9'45
"Canción de primavera" (opereta de Carl Froelich), "Aventura en el sud exprés" (Charlotte Susa)

CATALUNYA
Matinal, a les 11
3'30 a 8 continua. Nit, a les 9'45
"Flor marchita" (Alice Field), "El alguacil de la frontera" (George O'Brien)

ACTUALITATS
11 matí i 3'30 tarda: sessions infantils. A les 6: "Aprendió de los marinos". A partir de les 8: 6 dibuixos de Betty Boop.

PATHE PALACE
Matinal, a les 11
Tarda: continua 3'30
"El retador" (George Bancroft), "Estigma liberador" (Frank Lawton), "La hermana San Sulpicio" (Imperio Argentina)
Dilluns: Estrena "Cuando el amor muere", "Judex i "A toda velocidad"

ROYAL
Matinal, a les 11
Tarda: continua 3'30
"Perdón y olvido", "Huyendo de la quema" (Ray Walker), "La dama de las camelias"
Dilluns: Estrena "El guapo (James Cagney), "Matando en la sombra" (William Powell)

SALO COMTAL
3'30 continua
"Crisis mundial" (Colomer-Ligero), "Camino de la felicidad", Còmica i Dibuixos

CINEMA RECREU
Continua 3'30
"El collar de esmeraldas", "Hay hombres con suerte", "Nada más que una mujer" (Berta Singerman)

SPLENDID CINEMA

Consell de Cent, 217 - Telèfon 30615
AVUI: Tarda: sessió continua de 3'30 a 8
Darrer dia dels grans èxits
El enemigo público núm. 1
En Espanyol
per Clark Gable, Myrna Loy i William Powell
SU MAYOR EXITO
colossal producció musical, per Marta Eggerth
DIBUIXOS SONORS
Nit, a més:
EL SECRETO DE MADAME BLANCHE
per Irene Dunne i Phillips Holmes
Dilluns: Estrena de la producció M. G. M. ALMA DE RASCACIELOS
per Warren Williams i Anita Page

GOYA

PROGRAMA COMIC
Escándalos Romanos, Carmen, Queremos un hijo, El circo gigante, Libertad, Más difícil todavía, Maridos distraídos, Ella me dió su amor

IRIS-PARK

CAPTURADOS
per Douglas Fairbanks (fill) i Leslie Howard
LA ESTRELLA DEL MOULIN ROUGE
per Constance Bennet
MIA SERAS
per Chester Morris i Mary Clarke
REVISTA I DIBUIXOS

BARCELONA

EL TREN DE LAS 8'47, en espanyol per Alady, Lepe i Acuaviva
LA FAMILIA LO DESEA
per Renate Müller i Adolph Wohlbruch
QUE CALAMIDAD!
per Sidney Howard
REVISTA I DIBUIXOS

A V E N I D A

Matinal: 10'30
Tarda, a les 4. Nit, a les 9'45
BASTA DE MUJERES
per Edmund Lowe i Victor Mac Laglen
CASINO DEL MAR
per Gary Grant i Benita Hume
NOTICIARI I DIBUIXOS
Dilluns:
VALSES DE VIENA
per Jessie Matlews
EN MALA COMPAÑIA
per Silvia Sidney i Frederic March

ENDERROCS

Portes, finestres, bigues de ferro i fusta, baranes, reixes, reixats, barris, teules àrabes i altres materials d'enderrocs.
GARCIA I VIDAL
CLOT, 1. - Telèfon 54908

Aquesta tarda, a les 3, tindrà lloc al
POBLE ESPANYOL DE MONTJUIC
LA FESTA MAJOR PENEDESENCA
Començarà amb una forta TRONADA PILANS, CASTELLS I TORRES que aixecaran els Castellers del Vendrell
A la Plaça Major del Poble hi haurà un LLUIT SARAU, durant el qual serà subhastada una magnífica TOIA
AUDICIO DE SARDANES
GRAN CONCURS DE BALLS DE BASTONS
i per finalitzar, un magnífic
CASTELL DE FOCS

MARICEL - PARK

GRANDIOS PARC D'ATRACCIONS
Obert totes les tardes i nits dels dies festius
AVUI, diumenge, tarda: Festa infantil: Putxinel·lis. Traca de joguines. Entrada al Parc, 50 cts. Funicular i entrada, 1 pta. Darrer funicular: a les 2
I un cop dintre Maricel...
...a les "Salsitxes" breneu.

Venus Sport-Palace Ball

Ronda de Sant Antoni, 62 i 64. Tigre, 27
AVUI, DIUMENGE
Ball de societat tarda i nit
ESTRENES:
EL VAIVEN. . . . . Java
YO QUIERO UN MUÑECO. . . . . Fox

CASINO SANT SEBASTIA

Cada dia
APERITIUS - RESTAURANT - TES DANCING
Gran èxit de
CRAZY BOYS ORCHESTRA
i
CLARENCE NEMIR
i les seves Girls
De 10 a 12 nit, a les terrasses junt a la mar, Concert pel QUINTET LIZCANO
Avui, tarda:
TE EXTRAORDINARI

L'AERI DEL PORT

L'excursió més atractiva de Barcelona és el viatge en l'AERI. Autobús gratuït de l'Estació de Miramar a la Plaça d'Espanya

Aparells fotogràfics
Prismàtics, Binocles, Cinemes Pel·lícules Pathé-Baby, Màquines, Fonògrafs de totes menes. Discos, etc., etc.
JOIES - BRILLANTS
Tot de veritable ocasió
Compra, venda i canvi
CASA BAGUÉS
Carrer de Sant Pau, 6 (prop de les Rambles) - T. 14237 - BARCELONA

Vies Urinàries
Malalties secretes - Defectes sexuals
POLICLINICA FARRE PIJOAN
Rambla de Canaletes, 11, 1.er

Mercat d'Ocasions
COMPRA - VENDA - CANVI de Mobles, Pianos, Ràdios, Caixes de cabals, Màquines d'escriure i de cosir, Maletes, Discos, etc.
TOT D'OCASIÓ
Corts Catalanes, núm. 414
Telèfon 30422

Pensió "LA MUNDIAL"
Viatgers. Dispesers i est. Ventilades habitacions Hospital, 123, p. pr. tel. 1...

MALALTS
Pulmons, Cor, Medicina general, ... Raigs X. Sol artificial. DR. LLUIS CUE...

Principals, a 95 ptes.
Idem 110 "
En cases recent construïdes, 5 grans luxoses habitacions
Carrer de París, núms. 20, 22 i 2.. (Entre carrer de Tarragona i plaça d'Ernest Ventós)
Autobús lletra E

Totes les notes pregades han d'ésser trameses en català i abans de les nou del vespre, a la Redacció, Corts Catalanes, 589, 1r. Les d'esports, a Barbarà, 11.

Advertim a les persones a les quals interessi la publicació immediata de les notes que ens envien, que els originals han de dirigir-se tots a la Redacció, Corts Catalanes, 589, primer pis.

DEBILITAT NERVIOSA
VIES URINARIES
Prou de sofrir inútilment d'aquestes malalties, gràcies al meravellós descobriment dels
Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinàries Blenorràgia (purgacions, en totes les seves manifestacions: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gota militar, etc., de l'home, i vulvitis, vaginitis, metritis, uretritis, cistitis, aporits, fluxos, etc., de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Caxets del doctor Soivré. Els malalts es guareixen per ells sols, sense injeccions, ni rentats, ni aplicacions de sondes i bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten la presència del metge i ningú no s'assabenta de la vostra malaltia. Venda: 6'60 pessetes capsa.

Impureses de la sang Sífilis (avariosis), eczemes, herpes, úlceres varicoses (llagues de les cames), erupcions escrofuloses, eritemes, acné, urticària, etc. malalties que tenen per causa humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat amb les Píndoles depuratives del Dr. Soivré, que són la medicació ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent en poc temps totes les úlceres, llagues, grans, furóncols, supuració de les mucoses caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., quedant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i espès, i no deixa en l'organisme senyals del passat. Venda: 6'60 pessetes flascó.

Debilitat nerviosa Impotència (manca de vigor sexual), pollucions nocturnes, espermatorrea (pèrdues seminals). Cansament mental, pèrdua de memòria, maldecap, vertígens, debilitat muscular, fadiga corporal, tremolors, palpitacions, trastorns nerviosos de la dona i totes les manifestacions de la Neurastènia o esgotament nerviós, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els Papabenats potencials del Dr. Soivré. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós, indicats especialment als esgotats de la joventut per tota mena d'excessos (vells sense anys) per a recobrar integrament totes les funcions i conservar fins a l'extrema vellesa, sense violentar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: 6'60 pessetes flascó.

VENDA A LES PRINCIPALS FARMACIES D'ESPANYA, PORTUGAL I AMERICA

AVIS. — Tots els pacients de les vies urinàries o debilitat nerviosa, adreçant-se i trametent 0'30 pessetes en segells per al franqueig, a Oficines Laboratori Socatarg, carrer del Ter, 16, telèfon 50791, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenrotllament, tractament i guariment d'aquestes malalties.

"Ortopèdia Moderna"
Fill de B. Carcassona
TALLERS I DESPATX
ESCUDELLERS BLANCS, 8 — Telèfon 10916
BRAGUERS REGULADORS
per a la retenció absoluta de la trencadura
Faixes de totes menes - Faixa cotilla abdominal
Faixes per a guarir estómacs i ronyons caiguts
Models moderns
COTILLES ORTOPEDIQUES
per a guarir o corregir les desviacions de l'esquena
Més de 50 anys de pràctica són la millor garantia
Casa fundada en 1875